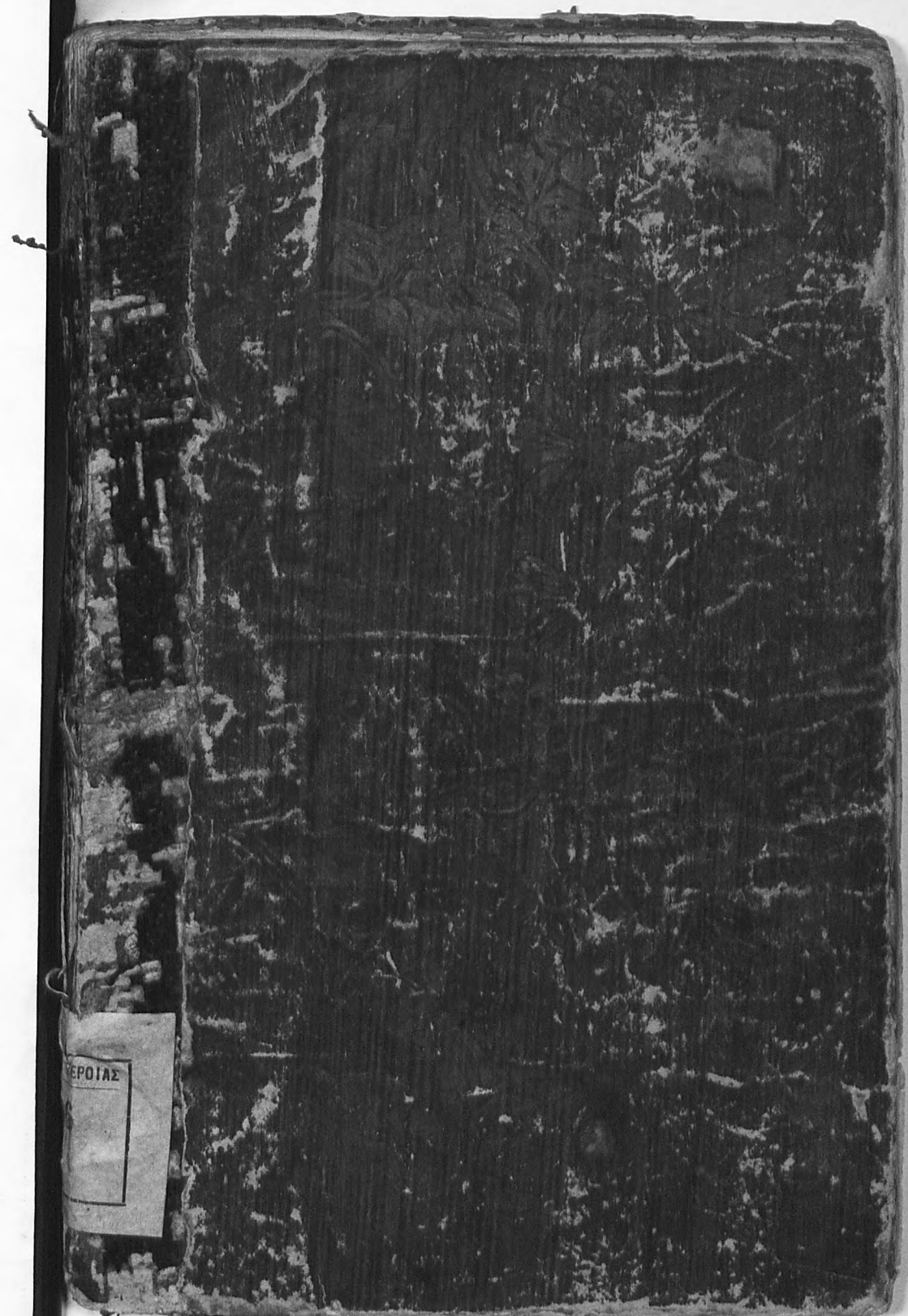

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

Arlio, = gänge to Exuvior = 2.

novén na jh' g'ica say.

1876. Juncos's 1.

Karls Stettin der Herrschaft des Königs

Yes Mr. M. says that he has seen

загороднъхъ жилищъхъ пространствъхъ

13. *Chamaecyparis* 13.

1980-1981

Siobhanna, do Vobis Major. Ex. 1. 1. 1.

Apr. - Nov. 2016

7400
ΒΕΡΟΙΑΣ
2076
Αριθ. εισ. 322/1959

*Αριθ. εἰς.

2016

~~22/10/1959~~

ΔΩΡΕΑ

Αντ. Τσουπής

GRYER-00390

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΩΝ
ΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ΥΠΟ

ΕΝΡ. Ν. ΟΥΛΕΡΙΧΟΥ Δ. Φ.

Κατ'έγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς Δημοσίας Ἑκπαίδ.
Ἑπουργείου καὶ τῆς ἐπὶ τῶν διδασκαλικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς.

ἐκδόδοτος

Β. Π. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «Ο ΚΑΔΜΟΣ»

Β. Π. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΥ.

(ἐπὶ τῆς διαστροφῆς οὗδ' Μαζώνος καὶ πλατείας Γεωργίου Α')

1876.

Αρ. 2016

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Α. Β. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ

ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΩΤΕΡΩΝ
ΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ.

ΥΠΟ

ΕΝΡ. Ν. ΟΥΛΕΡΙΧΟΥ Δ. Φ.

Κατ' έγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν Ἑκκλησιαστ. καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως
Ἑπουργείου καὶ τῆς ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἐπιτροπῆς.

ἐκδίδορτος

Β. Π. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΝΕΩΤΑΤΗ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ «Ο ΚΑΛΜΟΣ»

Β. Π. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἐπὶ τῆς διασυνώσεως οἴκου Μαιζώνος, καὶ Πλατείας Γεωργίου τοῦ Α'.

Δηροδία Κεντρικὴ Ἑβραϊστικὴ Βιβλιοθήκη Βερολίνου

1876

42.11.11

Α'. ΑΠΑΛΙ ΗΠΟΤΑΣΕΙΣ.

1. (*Κλίσις*) Lingua latina est antiqua. — Veræ amicitia sempiternæ sunt: — Natura artificiosa est. — Epaminondas Thebanus Messenen condidit. — In Africa nec cervi, nec apri, nec ursi inveniuntur. — Saepe est etiam sub paliolo sordido sapientia. — Deus aedificavit mundum.

2. Homo nascitur nudus. — Honor est præmium virtutis. — Pietas grata est deo. — Luna varias mutationes lucis habet. Pauci veniunt ad senectutem. — Omni ætati¹ mors est communis. — Ira furor brevis est. — Non omnes milites sunt fortes. — Elefantus odit murem et suem.

3. Cameli diu sitim tolerant. — Accipitres non edunt corda avium. — Infinita est multitudo morborum. — Africa greges ferorum asinorum alit. — Natura animalibus varia tegumenta tribuit: testas, coria, spinas, villos, settas, penas, squamam. — Galinæ leonibus terrori sunt².

4. Litterarum usus est antiquissimus. — Omne animal sensus habet — Cervi cornua sua quotannis amittunt. — Antiquissimis hominibus specus erant pro domibus. — Sunt quidam homines non re, sed nomine, — Cyrus omnium in exercitu suo militum nomina tenebat.

5. (*Ἀγαρῆτικῇ*) Animo constamus et corpore. — Terra vestita est floribus, herbis, arboribus, frugibus. — Oleo insecta exanimantur. — Ferae domantur fame atque verberibus. — Crocodilus pelle durissima contra omnes ictus munitur. — In Africa elephanti capiuntur foveis. — Populi quidam locustis vescuntur.

6. Libera te metu mortis. — Brutus arcebat reditu Tarquinium tyrannum. — Timoleon incredibili felicitate Dionysium tota Sicilia depulit³. — Dentes usu atteruntur, non igne cremantur. — Leones facile per triduum cibo carent — Elephanti maxime omnibus gaudent. — Virtus neque naufragio, neque incendio amittitur.

7. Apes tinnitu aeris gaudent eoque convocantur. — Colubrisciniarum autumno⁴ mutatur. — Hieme ursi in antris dor-

1) Εἶπε μετὰ δοτικῆς (est mihi aliquid) σημαίνει: ἐστὶ μοι τι, ἔχω τι. 2) Εἶπε μετὰ δύο δοτικῶν σημαίνει τὸ πρᾶγμα ἐστὶ μοι πρὸς τι, φέροι μοι τι, παρ-
γί μοι τι, μὲδ προφέρει τι. 3) Depello. 4) Ἡ ἀγαρῆτικὴ τοῦ χροῦ τοῦ αἵματος
ὅταν ἐρίται τις, Πότε;

miunt.—Nemo mortalium omnibus horis sapit.—Antipater Sidonius, poeta, quotannis die natali suo febre corripiebatur.—Reperiuntur interdum cervi candido colore¹.

8. Halcyon paulo amplior passere², colore cyaneo, collo gracili et procero. Genus quoddam earum magnitudine distinguitur et cantu.—Carthago atque Corinthus, opulentissimae urbes, eodem anno a Romanis eversae sunt.—Quam brevi tempore populi Romani, omnium gentium victoris, libertas fracta est.

9. (*Ἐπιθετορ*) Culices acida petunt, ad dulcia non advolant.—Medicamentorum salutarium plenissima sunt terrae.—Libidinosa et intemperans adolescentia effoetum corpus tradit senectuti.—Innumerabilia sunt mortis signa, salutis paucissima.—Magna est linguarum inter homines varietas.—Leonis vis summa est in pectore.

10. Plurimae stellae sunt soles.—Plurimi pauperes opulentos et colunt et detestantur.—Velocissimum omnium animalium est delphinus.—Semper fragilitatis humanae sis memor.—Elephantum frigoris impatientes sunt.—Nullum malum est vehementius et importunius quam invidia.—Interdum ferarum animos mitiores invenimus quam hominum.

11. Latio laevae³ est similior, quam homini.—Nihil est clementia divinius.—Aurum gravius est argento.—Luna terrae propior est sole.—Nihil est virtute formosius, nihil pulchrius, nihil amabilius.—Adamus durior est ferro, ferrum durius caeteris metallis.—Vive cum hominibus bonis, amantibus tui⁴.—Quis famulus amantior domini, quam canis?

12. (*Ἀριθμητικὰ*) Isocrates orator unam orationem viginti talentis⁵ vendidit.—Luscina candida sex sestertiis Romae venit⁶.—Mores alpini binis pedibus gradiuntur, prioribusque ut manibus utuntur⁷.—Primores dentes septimo mense gignuntur; septimo iidem decidunt anno.

13. Lanae nigrae nullum colorem bibunt.—Marathon abest Athenis circiter decem millia passuum.—Civitas Plataeensium mille milites Atheniensibus auxilio⁸ misit.—Ut ager,

1) Ἀραιρετικὴ τῆς ἰδιότητος ἢ ὁμοιότητος. 2) Τὸ ἀντικείμενον, πρὸς τὸ ὅποιον γίνεται ἡ σύγκρισις, τίθεται καὶ εἰς ἀραιρετικὴν ἀντὶ τοῦ quam μετ' ὁνομαστικῆς. 3) Similis μετὰ γενικῆς μὲν σημαίνει γενικὴν τινα ὁμοιότητα, μετὰ δοτικῆς δὲ μερικὴν ὁμοιότητα. 4) Μετὰ γενικῆς συντάσσεται ἢ εἰς us μετοχῇ, ὡς αὖτις ἔχει ἐπιθετορ σημασίαν, ὡς καὶ Γραμμ. ME. 3 (4-5) Ἀραιρετικὴ μὲν τίθεται ἐπὶ ὁρισμένης αἰτίας, γενικὴ δὲ ἐπὶ ἀορίστου. 5) Τοῦ γενικοῦ, πολλοῦμαι. 6) Utar aliquo re. 7) Πρὸς βοήθειαν.

quamvis fertilis, sine cultura fructuosus esse non potest: sic sine doctrina animus.—Ita est utraque res sine altera debilis.

14. (*Ἀρτωροπία*) Ea est jucundissima amicitia, quam similitudo morum conjugavit.—Nostri melior pars animus est.—Gracchus manum desiderium sui reliquit populum Romanum.—Nemo nostrum idem est in senectute, qui fuit juvenis.—Beneficium reddit, qui ejus bene memor est.

15. Grues in itineribus ducem, quem¹ sequantur, eligunt.—Quis numerare potest, quoties per totam vitam lacrymas fuderit²?—Omne animal se ipsum diligit.—Sunt morosi et iracundi et difficiles senes. Sed haec morum vitia sunt, non senectutis.—Ubi sunt isti, qui iracundiam utilem dicunt?

16. Avari plus semper appetunt, nec eorum quisquam adhuc inventus est, epi, quod haberet, satis esset.—Suos quisque debet amare.—Oculi palpebris sunt muniti, ne quid³ incidat.—Num quis irascitur pueris, quorum aetas nondum novit rerum discrimina?—Graecia parvum quendam locum Europae tenet.

17. (*Πῆμα*) Pelopidas omnibus periculis adfuit.—Aliis consilium, aliis animus, aliis occasio deest.—Ut magistratibus leges, ita populo praesunt magistratus.—Non omnibus idem prodest.—Imbecilli animi⁴ est superstitio.

18. (*Πρώτη συζυγία*) Dei providentia mundum administrat. Fortes laudabantur, ignavi vituperabantur.—Fortes fortuna adjuvat.—Exempla fortunae variantis sunt innumera.—Beneficium non in eo constat, quod datur, sed in ipso dantis natura.—Formicae etiam noctu operantur. Aquilae semper praedantur.—Psittaci humanas voces imitantur.

19. (*Δευτέρα συζυγία*) Habet multum jucunditatis⁵ soli coe-
lique mutatio.—Male se res habet⁶, cum, quod virtute effeci
debet, id tentatur pecunia.—Mater timidi flere non solet.—
Laenae juba carent.—Verere deum.—Apri in morbis sibi me-
dentur⁷ hedera.—Multi peccant, ut viri boni esse videantur.

20. (*Τρίτη συζυγία*) Ceres frumentum invenit; Bacchus vi-
num; Mercurius litteras.—M. Antonius primus Romae⁸ leo-

1) Qui μεθ' ὑποτακτικῆς σημαίνει ἐνίοτε τὸ ὅπως νά, καὶ ἀναλίσκται εἰς τὸ ut is. 2) Ἰδε Γραμμ. ΙΘ'. σημ. 6'. 3) Esse μετὰ γενικῆς σημαίνει εἶναι ἰδιωμα ἢ ἔργον τινός. 4) Τὰ οὐδέτερα τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ἐπιθέτων τινῶν λαμβάνουσι τὸ οὐσιαστικὸν κατὰ γενικὴν· multum jucunditatis ἀντὶ τοῦ multum εἴτε magnam jucunditatem. 5) Male se habere, κακῶς ἔχαι, εἰς κακὴν κατάστασιν εἶναι. 6) Mederi alicui. 7) Ἢ ἐν πόλει ἢ μικρὰ νῆσι πλάσις ἐκφράζεται διὰ μὲν γενικῆς τῆς πρώτης καὶ δευτέρας κλίσεως, διὰ δὲ ἐν φαιρετικῆς τῆς τρίτης κλίσεως καὶ πάντων τῶν πληθυντικῶν, ὁσῶς καὶ μετὰ χειρισμῶν καὶ ἐν ὀνόματι.

nes ad currum junxit.—Hortensius orator primus pavonem cibi causa Romae occidit.—Pergami quotannis publicum spectaculum gallorum pugnantium edebatur.—Homo furiosus ne liberis quidem suis parit¹.

21. Psittacus, quem ludia mittit, redit verba, quae accepit.—Propria est stultitiae, aliorum vitia cernere, oblivisci suorum².—Prima adolescentis commendatio proficiscitur a modestia.—Honor alit artes.—Stella Veneris lucifer dicitur, cum antegreditur solem, cum subsequitur autem, Hesperus.—Ursi interdum bipedes ingrediuntur.

22. (Τετάρτη συζυγία) Epaminondas sic eruditus erat, ut nemo Thebanus magis.—Achilles ad Hellespontum sepultus est.—Senes minime sentiunt morbos contagiosos.—In Syria nigri leones reperiuntur.—Etiam vultu mentiri possumus.—Voluptas sensibus³ blanditur, virtus animo.

23. (Ἀρώματα ῥήματα) Quis potest aut corporis firmitate, aut fortunae stabilitate confidere?—Esse⁴ oportet, ut vivas; non vivere, ut edas.—Ut agri non omnes frugiferi sunt, qui coluntur, sic animi non omnes culti fructum ferunt.—Hadrianus finem imperii Romani esse voluit Euphratem.

24. Quis felix esse non vult?—Valere malo, quam dives esse.—Elephantes annum transituri minimos praemittunt.—Intueri solem adversum nequimus.—Homini plurima ex homine fiunt mala.—C. Laelius, cum ei quidam malo genere natus diceret, indignum esse suis majoribus⁵: «At hercule, inquit, tu tuis dignus⁶».—Pisces, ut ajunt, ova cum genuerunt, relinquunt.

25. Canes soli dominos suos bene novere; soli nomina sua cognoscunt.—Oderunt peccare boni, virtutis amore.—Myrmecides quidam quadrigam fecit ex ebore, quam musca alis integebat.—Dimidium facti, qui coepit, habet.—Augustus primus Romae tigrem ostendit mansuefactum⁷.

26. (Ῥῆμα ἀπρόσωπον) Inimico testi credi non oportet.—Numquam primi consilii Deum poenitet⁸.—Non me pudet fateri nescire, quod nesciam.—Tua quod nihil refert⁹, percunctari desinas.—Iudicem decet, non solam manus, sed etiam oculos absinentes habere.—Aliter cum tyranno, aliter cum

1) Parca alicui. 2) Τὰ μνήμης καὶ λήθης σημαντικὰ ῥήματα συντάττονται συνήθως μετὰ γενεῶν, σπανιότερον δὲ μετὰ αἰώνων. 3) Blandior alicui. 4) Edere. 5) Dignus aliquo. 6) Ὑπὸν. es. 7) Ἰδὲ Γράμμ. KZ. 4a. 10. 8) Me poenitet alicujus rei. 9) Refert mea, tua κτλ.

amico vivitur¹.—Negat Epicurus jácunde posse vivi, nisi cum virtute vivatur.

27. (*Ἀπαρέμφορον*) Errare est humanum.—Dulce et decorum est pro patria mori.—Turpe est beneficium repetere. Beneficiis gratiam non referre etiam turpius est.—Equo vehi Bellerophon invenit; ex equo pugnare Thessali.—Praestat mori, quam servire.—Non omnes homines aequo amore complecti possumus.—Populi grati est, praemiis afficere bene meritos de republica cives.

28. (*Γερούριον*) Plurimae sunt illecebrae peccandi.—Aqua nitrosa utilis est bibendo².—Breve tempus aetatis satis est longum ad bene honesteque vivendum.—Simiae catulos saepe complectendo necant.—Homines ad deos nulla re propius accedunt, quam salutem hominibus dando.

29. Artem scribenti Phoenices, artem acu pingendi Phryges invenerunt.—Amicus amicum semper aliqua re juvabit, aut re, aut consilio, aut consolando certe.—Parsimonia est scientia vitandi sumtus supervacuos et re familiari recte utendi.—Ut ad cursum equus ad arandum bos, ad indagandum canis: sic homo ad duas res, ad intelligendum et agendum natus est.

30. (*Σουπύρον*) Lacedaemonii Agesilaum bellatum miserunt in Asiam.—Philippus a Pausania, cum spectatum ludos iret, juxta theatrum occisus est.—Hannibal patriam defensum revocatus est Carthaginem³.—Quid est tam jucundum cognitu atque auditu, quam sapientibus sententiis gravibusque verbis ornata oratio?—Difficile dictu est, quantopere conciliet animos hominum comitas affabilitasque sermonis.

31. (*Μετοχαι*) Mendaci homini ne verum quidem dicenti credere solemus.—Galli diem venientem cantu nuntiant.—Cecrops urbem a se conditam appellabat Cecropiam.—Leones satiati innoxii sunt.—Iulius Caesar simul dictare et legentem audire solebat.—Temeritas est florentis aetatis, prudentia senescentis.—Multos morientes cura sepulturae angit.

32. Leo prostratis⁴ pareit.—Alexander ad Joven Hammonem pergit, consulturus et de eventu futurorum et de origine sua.—Beneficia non in vulgus effundenda sunt.—Semper pugnandum est contra cupiditates et libidinem.—Testudines, in mari degentes, conchyliis vivunt; in terram egressae, her-

1) Ἀλλέως τῇ τι, ἔδε Γραμμ. ΑΗ'. 5. 2) Δοτικὴ τοῦ γερουδίου ἐντὶ τοῦ ἀδ bibendum. 3) Ἡ εἰς πόλιν κίνησις ἐκπαύεται δι' ἀπλῆς αἰσθητικῆς ἄνευ προβλέψεως, ὡς αὖτις μεταγερῶμεθα κύρια ὄντομα. 4) Prostrato.

bis.—Danaus, ex Aegypto in Graeciam advectus, rex Argivorum factus est.

33. Interdum delphini conspecti sunt, defunctum delphinum portantes et quasi funus agentes. — Homo quidam lapide ictus oblitus est litteras; alius ex praealto tecto lapsus¹ matris et affinium nomina dicere non potuit. — Conscientia bene actae vitae, multorumque bene factorum recordatio jucundissima est.

34. Multa, quae de infantibus ferarum lacte nutritis prodeunt, fabulosa videntur. — L. Siccus Dentatus, centies vicies proelialis, quadraginta quinque cicatrices advorso corpore habebat, nullam in tergo. — Etiam post malam messem serendum est. — Omnibus aliquando moriendum² est. — Sarmatae, longinqua itinera facturi, inedia pridie praeparant equos, potum exiguum impertientes; atque ita longissimam viam continuo cursu conficiunt.

35. (*Μετοχή ἀρτί γερουδίου*) Multi propter gloriae cupiditatem cupidi sunt bellorum gerendorum³. — Utilitatis magnitudo debet homines ad suscipiendum discendi laborem impellere. — Leones senes facti appetunt homines, quoniam ad persequendas feras vires non suppetunt. — In voluptate spernenda⁴ virtus cernitur. — Omnis loquendi elegantia augetur legendis⁵ oratoribus et poetis. — Desiderium est libido ejus, qui nondum adsit, videndi.

36. (*Ἀγαιρετική ἀπόλυτος*) Pythagoras, Tarquinio Superbo regnante, in Italiam venit. — Artes innumerabiles inventae sunt, docente natura. — Nicomede rege interfecto, equus ejus vitam finivit inedia. — Geryone interempto⁶, Hercules in Italiam venit. — Sabinis debellatis, Tarquinius triumphans Romam rediit. — Lacrymae cadunt, nolentibus nobis.

37. Quod deo teste⁷ promiseris, id tenendum est. — Parvis adhuc Romanis rebus⁸ magna tamen in re militari virtus erat. — Apes, aculeo amisso, statim emori existimantur. Eadem rege interfecto aut morbo consumto, fame luctuque moriuntur. — Regis Lysimachi canis, domino accensae pyrae

1) Labor. 2) Ἡ τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος μετοχή συντάσσεται μετὰ δοτικής καθὼς τὸ εἰς τέρας ῥηματικὸν ἐπίθετον τῶν Ἑλλήνων. 3) Ἀντὶ τοῦ gerendi bella. 4) Ἡ μετοχή τοῦ παθητικοῦ μέλλοντος δύναται ἐνίοτε νὰ μεταφρασθῇ διὰ ἑννηματικῶν ὀνομάτων, ὡς ἀναδοχή, καταδρομή, καταφρόνησις κτλ. 5) Ἡ μετοχή τοῦ παθητικοῦ παρακειμένου ἐκφράζεται ἑλληνιστὶ δι' ἐνεργητικῆς μετοχῆς, ὅταν ἡ κυρία πρότασις ἔγῃ τὸ αὐτὸ ὑποκείμενον, ὡς γινώσκας, κατανοήσας. 6) Τρανοῦνται ἢ ἀφ' ἑαυτῶν μετοχή τοῦ ἐργαζομένου. 7) Ἑλληνιστὶ προστίθεται τὸ ὅρκος, ὅντων κτλ.

imposito in flammās se conjecit.—Nihil potest evenire, nisi causa antecedente.

38. (*Ἀπαρεμφατικὴ σύνταξις*) Dicunt, Homerum caecum fuisse.—Observatum est, pestilentiam semper a meridianis partibus ad occidentem ire.—Virgilius per testamentum jussit carmina sua cremari; id Augustus fieri vetuit.—Crocus hostium vim sese perversurum¹ putavit, pervertit autem suam.—Verum est, amicitiam, nisi inter bonos, esse non posse.

39. Illustre est inter philosophos nomen Anaxagorae, quem veteres numquam in vita risisse ferunt.—Temere credunt multi, eum, qui orationem bonorum imitetur², facta quoque imitaturum.—Sertorius cervam alebat candidam, quam Hispaniae gentes fatidicam esse credebant.

40. (*Ἐπιρρημα*) Recte praecipere videntur, qui monent, ut, quanto superiores simus, tanto nos geramus submissius.—Quod in operibus nostrarum artium manus efficit, id multo artificiosum natura efficit.—Ut quisque est vir optimus, ita difficillime³ esse alios improbos suspicatur.—Nemo non⁴ benignus est sui iudex.

41. Omnibus bonis certus est in coelo definitus locus, ubi beati aeo sempiterno fruuntur.—Ciconiae quonam o loco veniant, aut quo se conferant, incompertum adhuc est.—Augustus si quo⁵ pervenire mari posset, potius navigabat.—Omoes tendunt ad gaudium, sed unde stabile magnumque consequantur, ignorant.

42. (*Προθέσεις*) Infra lunam nihil est, nisi mortale et caducum, praeter animos hominum.—Hippopotamus segetes circa Nilum depascitur.—Iustitia erga parentes pietas, vulgo autem bonitas dicitur.—Pietae vestes jam apud Homerum commemorantur.—Multa animalia congregantur et contra alia dimicant.

43. Sidera ab ortu ad occasum comitant.—Cantabit vacuus coram latrone viator.—Saepe animus a se ipso dissidet et secum⁶ discordat.—De pietate adversus deos libros scripsit Epicurus.—Xerxes cum paucissimis militibus ex Graecia

1) Τὸ εἶναι ἐνίοτε παραλείπεται. 2) Πρότασις, ἐξαρτημένη ἀπὸ ἀπαρεμφατικῆς, ἀπαιτεῖ ὑποτακτικὴν. 3) Ταυτόσημον μὲ τὸ quo quis est vir melior, eo difficilior κτλ. 4) Δύο ἀρνητικὰ ἀποτελοῦσα κατάφασιν ἐμμετακωτίραν, καθὼς τὸ οὐδεὶς θάσις οὐ. 5) Ἰδ. Γράμμ. 10^η στήλ. 61. 6) Ἡ συν πρόθεσις προστίθεται ἐγκλιτικῶς εἰς τὰς προσωπικὰς πάντοτε, εἰς δὲ τὰς ἀναφορικὰς, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, οἷον* quocum, quibuscum.

aufugit. — Impudens est, qui beneficio non gratiam, verum mercedem postulat. — Alexander omnia oceano tenus vicit.

44. Animi piorum cum e corporibus excesserint, in coelum, quasi in domicilium suum, perveniunt. — Etiam sub marmore atque auro servitus habitat. — Permultae res sub sensus cadere non possunt. — In senectute hebescent sensus. — L. Metellus primus elephantos ex primo Punico bello duxit in triumpho.

45. (Σύρδεσμός) Quaedam terrae partes sunt incultae, quod aut frigore rigent, aut uruntur calore. — Quis neget, eximiam quoque gloriam saepius fortunae, quam virtutis esse beneficium? Si divitiae felicitatem praestant, avaritia prima virtus est. — Magna debemus suscipere, dum vires suppetunt.

46. Alexander edixit, ne quis ipsum praeter Apellem pingeret. — Tanta est in India ubertas soli, ut sub una ficu turmae equitum condantur. — Alexander, rex Macedoniae, cum Thebas cepisset, Pindari vatis familiae pepercit. — Ursi per hiemem tam gravi somno premuntur, ut ne vulneribus quidam¹ excitentur.

47. Nave primus in Graeciam Danaus advenit, cum antea ratibus navigaretur. — Xerxes non dubitabat, quin copiis suis Graecos facile superaturus esset. — Fac, ut homines animum tuum pluris faciant, quam omnia, quae illis tribuere possis. — Antigonus, cum adversus Seleucum Lysimachumque dimicaret, in proelio occisus est.

48. Conon, cum patriam obsideri audisset, non quesivit, ubi ipse tuto viveret, sed unde praesidio posset esse civibus suis. — Quanta est benignitas naturae, quod tam multa, tam varia tamque jucunda gignit! — Improbi aut afficiuntur² poena, aut semper sunt in metu, ne afficiantur aliquando.

49. Cum solitudo et vita sine amicis insidiarum et metu plena sit, ratio ipsa monet, amicitias comparare. — Lacedaemoniorum gens fortis fuit, dum Lycurgi leges vigeant. — Nihil fere tam reconditum est, quin quaerendo inveniri possit. — Adulatores si quem laudant, vereri se dicunt, ut³ illius facta verbis consequi possint.

50. (Ἐρατηματικά) Num, quae tempestas impendeat vates melius conjiciet, quam gubernator? Minime. — Dasne deorum immortalium numine naturam omnem regi? Do sane. — Ca-

1) Μετὰ τὸ περὶ τοῦ ποταμοῦ (ὁ ποταμὸς) παρενθίσθαι τὴν λέξιν, ὥστε ἔχῃ τὴν ἐμπέδω. 2) Πόσῳ ποῖνῳ, τιμωροῦμαι. 3) Τὸ ὡς μετὰ τὰ φάβου σημαντικὰ ὁρώμενον ἢ ὡς περὶ τοῦ ποταμοῦ.

nis nonne similis lupo est? — Augustus cum amicis suis consultabat, utrum imperium servaret, an deponeret.

Β'. ΑΙΣΩΠΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ.

1. ACCIPITER ET COLUMBAE.

Columbae milvii metu accipitrem rogaverunt, ut eas defenderet. — Ille annoit. At in columbare receptus, uno die majorem stragem edidit, quam milvius longo tempore potuisset edere. — Fabula docet, malorum patrociniū vitandum esse.

2. MUS ET MILVIUS.

Milvius laqueis irreflitus musculum exoravit, ut eum corrosis plagis liberaret¹. — Quo facto², milvius liberatus murem arripuit et devoravit. — Haec fabula ostendit, quam gratiam mali pro beneficiis reddere soleant.

3. HOEDUS ET LUPUS.

Hoedus stans in tecto domus lupo praetereunti³ maledixit. Cui lupo, «non tu, inquit, sed tectum mihi maledicit.» — Saepe et locus et tempus homines timidos audaces reddit.

4. GRUS ET PAVO.

Pavo coram grue pennas suas explicans, «quanta est, inquit, formositas meā et tua deformitas!» At grus evolans, «et quanta est, inquit, levitas mea et tua tarditas!» — Monet haec fabula, ne ob aliquod bonum, quod nobis natura tribuit, alios contemnamus, quibus natura alia et fortasse majora dedit.

5. PAVO.

Pavo graviter conquerebatur apud Junonem, dominam suam⁴, quod vocis suavitas sibi negata esset, dum luscinia, avis tam parum decora, cantu excellat⁵. Cui Juno: «et merito, inquit; non enim omnia bona in unum conferri oportuit».

1) Ἡ ἀπόλυτος ἀφαιρετική corrosis plagis μεταβάλλεται ἑλληνιστὶ εἰς ἐνεργητικὴν μετοχὴν καταφατικὴν τὰ δίκτυα. 2) Quod quum factum esse. 3) Μαλίστικο αἰκνί. 4) Ὁ παῖς εἶναι τὸ ἱερὸν τῆς Ἑρας ζῶον, καθὼς ὁ ἀετὸς τοῦ Διὸς, ὁ λύκος τοῦ Ἄρεως, ἡ γλαυκὴ τῆς Ἀθηνᾶς κτλ. 5) Ὑποτακτικὴ τοῦ πλάγιου λόγου.

6. ANSERES ET GRUES.

In eodem quondam prato pascebantur anseres et grues. Advolante domino prati, grues facile avolabant; sed anseres, impediti corporis gravitate, deprehensi et mactati sunt.—Sic saepe pauperes, cum potentioribus in eodem crimine deprehensi, soli dant poenam, dum illi salvi evadunt.

7. CAPRA ET LUPUS.

Lupus capram in alta rupe stantem conspicatus: «cur non, inquit, reliquis nuda illa et sterilia loca et huc descendis in herbidos campos, qui tibi laetum pabulum offerunt?» Cui respondit capra: «mihi non est in animo, dulcia tuis¹ praeponere».

8. VENTER ET MEMBRA.

Membra quondam dicebant ventri: «nosne te semper ministerio nostro alemus, dum ipse summo otio fruere? Non faciemus.» Dum igitur ventri cibum subducunt, corpus debilitatur, et membra sero invidiae suae poenituit.²

9. CANIS ET BOVES.

Canis jacebat, in praesepe, bovesque latrando a pabulo arcebat. Cui unus boum, «quanta ista, inquit, invidia est, quod non pateris, ut eo cibo vescamur, quem tu ipse capere nec velis nec possis³!»—Haec fabula invidiae indolem declarat.

10. VULPES ET LEO.

Vulpes, quae nunquam leonem viderat, quum ei forte occurrisset, ita est perterrita, ut paene moreretur formidine. Eundem conspicata iterum, timuit quidem, sed nequaquam, ut antea. Tertio illi obviam facta, ausa est⁴ etiam propius accedere, eumque alloqui.

11. CANCRI.

Cancer dicebat filio: «mi fili, ne sic obliquis semper gressibus incede, sed recta via perge.» Cui ille, mi pater, respondit, libenter tuis praeceptis obsequar, si te prius idem facientem⁵ videro.»—Docet haec fabula, adolescentiam nulla re magis, quam exemplis, instruui.

1) Praeponi alicui aliquid. 2) Η δοτική εξαργαται από την πρόθεσιν του ῥήματος. 3) Τὸ membra εἶναι αἰσιατική poenitet nie alicujus rei, μεταμέλει μοί πινος. 4) Η ἀντωνυμία, qui, quae, quod, ἀπαίτει υποτακτικήν ἐγκλίσιν, ὡς αὖτις τὸ is, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται, σημαίνει τὸ τοῦ, ut (τοῦτος, ὁποῖος). 5) Audes. 6) Τὰ video καὶ audio συντάσσονται ἢ μετὰ μετοχῆς, ἢ μετὰ ἀπαρεμφάτου.

12. BOVES.

In eodem prato pascebantur tres boves in maxima concordia, et sic ab omni ferarum incursione tuti erant.—Sed dissidio inter illos orto¹, singuli a feris petiti et laniati sunt.—Fabula docet, quantum boni sit² in concordia.

13. ASINUS.

Asinus pelle leonis indutus territabat homines et bestias, tanquam leo esset. Sed forte, dum se celerius movet, aures eminebant; unde agnitus³ in pistrinum abductus est, ubi poenas petulantiae dedit.—Haec fabula stolidos notat, qui immeritis honoribus superbiunt.

14. MULIER ET GALLINA.

Mulier quaedam habebat gallinam, quae ei quotidie ovum pariebat aureum. Hinc suspicari coepit illam auri massam intus celare, et gallinam occidit. Sed nihil in ea reperit, nisi quod in aliis gallinis reperiri solet. Itaque dum majoribus divitiis inhiabat, etiam minores perdidit.

15. VIATORES ET ASINUS.

Duo, qui una iter faciebant, asinum oberrantem in solitudine conspicati, accurrunt laeti, et uterque eum sibi vindicare coepit, quod eum prior conspexisset⁴. Dum vero contendunt et rixantur, nec a verberibus abstinere, asinus aufugit et neuter eo politur⁵.

16. CORVUS ET LUPUS.

Corvus partem praedae petebat a lupis, quod eos totum diem comitatus esset. Cui illi, «non tu nos, inquit, sed praedam sectatus es, idque eo animo, ut ne nostris quidem corporibus parceres⁶, si exanimarentur.» Merito in actionibus non spectatur, quid fiat, sed quo animo fiat.

17. PASTORES ET LUPUS.

Pastores caesa ove convivium celebrabant. Quod quum lupus cerneret, «ego, inquit, si agnum rapuissem⁷, quantus tu-

1) Quum dissidium inter illos ortum esset. 2) Ἡ ἐξαρτωμένη ἐρώτησις ἀπαιτεῖ υποτακτικὴν. 3) Agnosco. 4) Quod καὶ quia ἀπαιτοῦν υποτακτικὴν, ὅταν ὁ γράφων ἀναφέρῃ ὅχι τὴν ἰδικήν του, ἀλλὰ τὴν γνώμην ἄλλου τινός, καθὼς ἐδῶ ὡς πρότερον ἰδὼν αὐτόν. 5) Potior aliqua re. 6) Parcere alicui. 7) Τὰ μὴ γεγνηότα, μὴ γεγνημένα, ἢ μὴ ἐνδεχόμενα ἐκρηγνόντα. Ἀπαιτεῖ διὰ παρατακτικοῦ καὶ ὑπερσυντελικοῦ τῆς υποτακτικῆς.

multus fieret! At isti impune ovem comedunt!» Tum unus illorum, «nos enim, inquit, nostra, non aliena ove epulamur.»

48. CARBONARIUS ET FULLO.

Carbonarius, qui spatiosam habebat domum, invitavit fullo-nem, ut ad se commigraret. Ille respondit: quoniam inter nos esse possit societas? quum tu vestes, quas ego, nitidas¹ reddidissem, fuligine, et maculis inquinaturus esses. — Haec fabula docet, dissimilia non debere conjungi.

49. TUBICEN.

Tabicen ab hostibus captus, «ne me, inquit, interficite; nam inermis sum, neque quidquam habeo praeter hanc tubam.» At hostes, «propter hoc ipsum, inquit, te interimemus, quod, quum ipse pugnandi sis imperitus, alios ad pugnam incitare soles.» — Fabula docet, non solum maleficos esse puniendos, sed etiam eos, qui alios ad male faciendum irritant²).

20. ACCIPITRES ET COLUMBAE.

Accipitres quondam acerrime inter se belligerabantur. Hos columbae in gratiam reducere conatae, effecerunt, ut illi pacem inter se facerent. Qua firmata, accipitres vim suam in ipsas columbas converterunt. — Haec fabula docet, potentiorum discordias imbecillioribus saepe prodesse³.

21. MULIER ET GALLINA.

Mulier vidua gallinam habebat, quae ei quotidie unum ovum pariebat. Illa existimabat, si gallinam diligentius saginaret, fore, ut illa bina aut terna ova quotidie pareret. Quum autem cibo superfluo gallina pinguis esset facta, plane ova parere desiit⁴. — Haec fabula docet, avaritiam saepe damnosam esse.

22. VULPES ET UVA.

Vulpes, uvam in vite conspicata, ad illam subsiliit omnium virium suarum contentione, si eam forte attingere posset. Tandem defatigata inani labore, discendes dixit: «at nunc etiam acerbae sunt, nec eas in via repertas⁵ tollerem⁶». —

1) Οι παλαιὸι ἐφόρουσαν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον λευκὰ μᾶλλινά φορέματα, τὰ ἅποια λευκαίνοντο ἀπὸ τοῦς νεφρῆς. 2) Ὁ,τι ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἀπαρμυφανί-
κην σύνταξιν τίθεται εἰς ὑποτακτικόν. 3) Prosum alieni. 4) Desino. 5) Ἀνα-
τοῦ si eas reperissem in via. 6) ἴδε μῦθ. 17. σημ. 7.

Haec fabula docet, multos ea contemnere, quae se assequi posse desperent.

23. VULPES ET LEAENA.

Vulpes leaenae¹ exprobrabat, quod nonnisi unum catulum pareret. Huic dicitur respondisse: «unum, sed leonem.» — Haec fabula, non copiam, sed bonitatem rerum aestimandam esse, docet.

24. MURES.

Mures aliquando habuerunt consilium, quomodo sibi a felle caverent. Multis aliis propositis², omnibus placuit, ut ei tintinnabulum annecteretur; sic enim ipsos, sonitu admonitos, eam fugere posse. Sed quum jam inter mures quaereretur, qui feli tintinnabulum annecteret, nemo repertus est. — Fabula docet, in suadendo plurimos esse audaces, sed in ipso periculo timidos.

25. CANIS MORDAX.

Canis mordaci³ paterfamilias jussit tintinnabulum ex aere appendi, ut omnes eum cavere possent. Ille vero aeris tintinnitu gaudebat, et quasi virtutis suae praemium esset, alios canes prae se contemnere coepit. Cui unus senior, «o te stolidum, inquit, qui ignorare videris, isto tintinnitu pravitatem morum tuorum indicari!» — Haec fabula scripta est in eos, qui sibi insignibus flagitiorum suorum placent.

26. CANIS ET LUPUS.

Lupus canem videns bene saginatum, «quanta est, inquit, felicitas tua! Tu ut videtur, laute vivis, at ego fame enecor.» Tum canis, «licet, inquit, mecum in urbem venias⁴ et eadem felicitate fruaris.» Lupus condicionem accepit. Dum una eunt, animadvertit lupus in collo canis attritos pilos. «Quit hoc est? inquit. Num jugum sustines? cervix enim tua tota est glabra.» Nihil est, canis respondit. Sed interdum me alligant, ut noctu sim vigilantior; atque haec sunt vestigia collaris, quod cervici circumdari solet. Tum lupus, «vale, inquit, amice! nihil moror felicitatem servitute emtam⁵!» — Haec fabula docet, liberis nullum commodum tanti⁶ esse, quod servitutis calamitatem compensare possit.

1) Exprobro alicui aliquid. 2) Quum multa alia proposita essent. 3) Ὁ δεινὴ αὖτις ἐξαπατᾶται ἀπὸ τοῦ appendi, τὸ δὲ ἴβειο ἔχει ἀπαρμυρακίην σύνταξιν. paterfamilias jussit, tintinnabulum ex aere appendi cani mordaci. 4) Μετὰ τὸ ἴβειο παραλέγεται τὸ ul. 5) Πῶς τῆς ἀφίπτεως ἀπὸ τοῦ σελ. 2 σημ. 3. 6) Ut id.

27. LUPUS ET GRUS.

In faucibus lupi os inhaeserat. Mercede igitur conduit gruem, qui illud extrahat. Hoc grus longitudinae colli facile effecit. Quum autem mercedem postularet, subridens lupus et dentibus infrendens, «num tibi, inquit, parva merces videtur, quod caput incolume ex lupi faucibus extraxisti?»

28. AGRICOLA ET ANGUIS.

Agricola anguem reperit, frigore paene extinctum. Misericordia¹ motus² eum fovit sinu et subter alas recondidit. Mox anguis recreatus vires recepit, et agricolae pro beneficio letale vulnus inflixit. — Haec fabula docet, qualem mercedem mali pro beneficiis reddere soleant.

29. ASINUS ET EQUUS.

Asinus equum beatum praedicabat, qui³ tam copiose pasceretur, quum sibi post molestissimos labores ne paleae quidem satis praeberentur. Forte autem bello exorto, equus in praelium agitur, et circumventus ab hostibus, post incredibiles labores tandem, multis vulneribus confossus, collabitur. Haec omnia asinus conspiciens, «o me stolidum, inquit, qui³ beatitudinem ex praesentis temporis fortuna aestimaverim!»

30. AGRICOLA ET FILII.

Agricola senex quum mortem sibi appropinquare sentiret, filios convocavit, quos, ut fieri solet, interdum discordare noverat, et fascem virgularum afferi jubet, Quibus allatis, filios hortatur, ut hunc fascem frangerent. Quod quam facere non possent, distribuit singulis singulas virgas, iisque celeriter fractis, docuit illos, quam firma res esset concordia, quamque imbecillis discordia.

31. EQUUS ET ASINUS.

Asinus, onustus sarcinis, equum rogavit, ut aliqua parte oneris se⁴ levaret, si se vivum videre vellet. Sed ille asini preces repudiavit. Paulo post igitur asinus labore consumptus in via corruit et efflavit animam. Tum agitator omnes sarcinas quas asinus portaverat, atque insuper etiam pellem

1) Moveo. 2) Τὸ qui ἀναλίσσεται εἰς τὸ quod ille. Παρὰ τῆς ὑποτακτικῆς ἔδε μὲθ. 13 σημ. 4. 3) Qui ἀναλίσσεται εἰς τὸ quod ego. 4) Τὰ σὺ, σὺ, se ἀναφέρονται εἰς τὸν ὁμιλοῦντα.

asino detractam, in equum imposuit. Ibi ille sero priorem superbiam deplorans, « o me miserum, inquit, qui parvulum onus in me recipere noluerim¹ quum nunc cogar, tantas sarcinas ferre una cum pelle comitis mei, cujus preces tam superbe contemseram. »

32. MULIER ET ANCILLAE.

Mulier vidua, quae texendo vitam sustentabat, solebat ancillas suas de nocte² excitare ad opus, quum primum galli cantum audivisset. At illae diuturno, labore fatigatae, steterunt gallum interficere. Quo facto, deteriore conditione quam prius esse coeperunt. Nam domina, de hora noctis incerta, nunc famulas saepe jam prima nocte excitabat.

33. TESTUDO ET AQUILA.

Testudo aquilam magnopere orabat, ut sese³ volare doceret. Aquila ei ostendebat quidem, eam rem petere naturae suae contrariam, sed illa nihilo minus instabat, et obsecrabat aquilam, ut se voluerem facere vellet. Itaque unguis arreptam⁴ aquila sustulit in sublime, et demisit illam, ut per aërem ferretur. Tum in saxa incidens comminuta interiit. — Haec fabula docet, multos cupiditatibus suis occaecatos, consilia prudentiorum respuere et in exitium rucere stultitia sua.

34. LUSCINIA ET ACCIPITER.

Accipiter esuriens rapuit lusciniam. Quae quum intelligeret, sibi mortem inpendere, ad preces conversa orat accipitrem, ne se perdat sine causa; se enim avidissimum ventrem illius non posse explere, et suadere adeo, ut gradiores aliquas volucres venetur. Cui accipiter, « insanirem⁵, inquit, si partam praedam amittere, et incerta pro certis sectari vellem. »

35. SENEX ET MORS.

Senex in silva ligna ceciderat, iisque sublati⁶ domum redire coepit. Quum aliquantum viae progressus esset, et onere et via defatigatus, fascem deposuit, et secum aetatis et inopiae mala contemplatus, Mortem clara voce invocavit, quae ab omnibus his malis liberaret. Tum Mors, senis precibus au-

1) "16. μ50. 29. σημ. 2. 2) De nocte, ἀπὸ νυκτός, πρὶν ἑξημερήσθ.

3) "16e μ50. 34. σημ. 3. 4) Ἡ μετόχῃ τοῦ παθητικοῦ παρακλιμένου με-
ταβάλλεται ἑλληνιστὶς εἰς ἐνεργητικὴν ἀρπάζας αὐτήν. 5) "16. μ50. 31. σημ. 3.

6) Σηκώσας, φορτωθὲς αὐτῶν.

ditis, subito adstitit, et quid vellet, percunctatur. At Senex, quem jam votorum suorum poenitebat¹⁾, « nihil, inquit, sed sequiro, qui onus paululum allevet dum, ego rursus subeo. »

36. INIMICI.

In eadem navi vehabantur duo, qui inter se capitalia odia exercebant. Unus eorum in prora, alter in puppi residebat. Ota tempestate iogenti, quum omnes de vita desperarent, interrogat is, qui in puppi sedebat, gubernatorem, utram partem navis prius submersum iri existimaret. Cui gubernator, « proram²⁾ » respondit. Tum ille: « jam mors mihi non molesta est, quum inimici mei mortem adspecturus sim. »

37. HINNULEUS ET CERVUS.

Hinnuleus quondam patrem suum his verbis interrogasse dicitur « Mi pater, quum multo sis major canibus et tam ardua cornua habeas, quibus a te vim propulsare possis, qui³⁾ fit, ut canes tantopere metuas? » Ibi cervus ridens, « mi nate, inquit, vera memoras mihi tamen, nescio quo pacto, semper accidit, ut, audita canum voce, in fugam statim convertar. — Haec fabula docet, natura formidolosos nullis rationibus fortes reddi posse.

38. HOEDUS ET LUPUS.

Quum hoedus evasisset lupum et confugisset in caulam ovium, « quid tu, stulte, inquit ille, hic te salvum futurum speras, ubi quotidie pecudes rapi et diis mactari videas? » « Non curo, inquit hoedus, nam si moriendum sit, quanto praeclarius mihi erit, meo cruore aspergi aras deorum immortalium, quam irrigari siccis lupi fauces. » — Haec fabula docet, bonos mortem, quae omnibus imminet⁴⁾, non timere, si cum honestate et laude conjuncta sit.

39. CORVUS ET VULPES.

Corvus alicunde caseum rapuerat, et cum illa in altam arborem subvolavit. Vulpecula, illum caseum appetens, corvum blandis verbis adoritur, quumque primum formam ejus penarumque nitorem laudasset, « pol, inquit, te avium regem esse dicerem, si cantus pulchritudini tuae responderet. » Tum ille, laudibus vulpis inflatus, etiam cantu se valere demonstrare voluit. Ita vero e rostro aperto caseus delapsus est,

1) Me poenitet alienius rei. 2) Ὑποβοείη: τὸ prius submersum iri existimo.
3) Quomodo. 4) Imminet alieni.

quem vulpes arreptum devoravit.—Haec fabula docet, vitandas esse adulatorum voces, qui blanditiis suis nobis insidiantur.

40. LEO.

Societatem junxerant Leo, Juvenca, Capra, Ovis. Praeda autem, quam ceperant, in quatuor partes aequales divisa, leo, « prima, ait, mea est; debetur enim haec praestantiae meae. Tollam at secundam, quam meretur robur meum. Tertiam vindicat sibi egregius labor meus. Quartam qui sibi arrogare voluerit, is sciat, se habiturum me inimicum sibi. » Quid facerent¹ imbecilles bestiae, aut quae sibi leonem infestum habere vellet?

41. MUS ET RUSTICUS.

Mus a rustico in caricarum acervo deprehensus tam acri morsu ejus digitos vulneravit, ut ille eum dimitteret, dicens: « Nihil me hercule, tam pusillum est, quod de salute desperare debeat, modo² se defendere et vim depulsare velit. »

42. VULTUR ET AVICULAE.

Vultur aliquando aviculas invitavit ad convivium, quod illis daturus esset³ die natali suo. Quae quum ad tempus adessent, eas carpero et occidere, epulasque sibi de invitatis instruere coepit.

43. RANAE.

Ranae laetabantur, quum nuntiatum esset, Solem uxorem duxisse. Sed una caeteris⁴ prudentior, «o vos stolidos, inquit, nonne meministis, quantopere nos saepe unius solis aestus excruciet? Quid igitur fiet, quum liberos etiam procreaverit?»

44. RANAE ET JUPITER.

Ranae aliquando regem sibi a Jove petivisse dicuntur. Quam ille precibus exoratus trabem ingentem in lacum dejecit. Ranae sonitu perterritae primum refugere⁵, deinde vero trabem in aqua natantem conspicati, magno, cum contemtu in ea consederunt, aliumque sibi novis clamoribus regem expetiverunt. Tum Jupiter, earum stultitiam puniurus, hydram illis misit, a quo quum plurimae captae perirent, sero eas stolidarum precum poenituit.

1) Ἡθελον κάμει. 2) Modo velit, φθάνει νὰ θελήσῃ. 3) καθὼς ἔλεγεν αὐτός· ὁ μῦθ. 13. σημ. 4) Quam caeterae. 5) Τὸ λεγόμενον ἱστορικὸν ἀπαρέμφατον τίθεται ἀντὶ παρατάκτου καὶ παρακείμενου τῆς ὁριστικῆς λέξεως μεταβολῇ τῆς τῶν ἄλλων λέξεων συντάξεως.

45. LUPI ET PASTORES.

Quum Philippus, rex Macedoniae, cum Atheniensibus foedus initurus esset ea conditione, ut oratores suos ipsi traderent, Demosthenes populo narravit fabulam, qua iis callidum regis consilium ante oculos poneret. Dixit enim, lupos quondam cum pastoribus pactos¹ esse, se nunquam in posterum greges esse impugnaturos, si canes ipsis dederentur². Placuisse stultis pastoribus conditionem; sed quum lupi caulas excubiis nudatas vidissent, eos, impetu facto, omnem gregem dilaniasse.

46. PUER MENDAX.

Puer oves pascens crebro per lulum magnis clamoribus open rusticorum imploraverat, lupos gregem suum aggressos esse fingens. Saepe autem frustratus eos, qui auxilium laturi advenerant, tandem lupo revera irruente, multis cum lacrymis vicinos orare coepit, ut sibi³ et gregi subvenirent. At illi eum pariter ut antea ludere existimantes, preces ejus et lacrymas neglexerunt, ita ut lupo libere in oves grassaretur plurimasque earum dilaniaret.

47. CORVUS.

Corvus, qui caseum forte reperaret, gaudium alta voce significavit. Quo sono allecti⁴), plures corvi famelici advolaverunt, impetuque in illum facto, opimam ei dapem eripuerunt.

48. CORNIX ET COLUMBA.

Cornix columbae gratulabatur foecunditatem, quod singulis mensibus pullos excluderet. At illa « ne mei, inquit, doloris causam commemores. Nam quod pullos educo, eos dominus raptos aut ipse comedit, aut aliis comedendos⁵ vendit. Ita mihi mea foecunditas novum semper luctum parit. »

49. LEO, ASINUS ET VULPES.

Vulpes, asinus et leo vagatum iverant. Ampla praeda facta, leo asinum illam partiiri jubet. Qui quum singulis singulas partes poneret aequales, leo eum correptum⁶ dilaniavit et vulpeculae partiendi negotium tribuit. Illa astutior leoni partem maximam apposuit, sibi vix minimam reservans particu-

1) Παιδαίον. 2) Εἶναι προστάθουσαν. 3) Ἡ ὑποτακτικὴ ἐξαρτάται ἀπὸ τῆς ἀπαρεμπατικῆς σύνταξης. 4) Ἰδ. μ. 50. 34. σημ. 3. 5) Ἀλλείο. 6) Ἐτὶ τοὺς comedant. 6) Τοῦτέστι corripuit et dilaniavit, συλλαβὴν αὐτὸν διεσπάρξεν.

lam. Tum leo subridens ejus prudentiam laudare et, unde hoc didicerit, interrogare coepit. Et vulpes, « hujus¹ me, » inquit, calamitas docuit, quid minores potentioribus debeant. »

50. MUSCAE.

Effusa mellis copia est : muscae advolant :
Pascuntur. At mox impeditis cruribus,
Revolare nequeant. Heu miseram, inquit vicem !
Cibus iste blandus, qui pellexit suaviter,
Nunc fraudulentus quam crudeliter necat !
Perfida voluptas fabula hac depingitur.

51. CANCER.

Mare cancer olim deseruit, in litore.
Pascendi cupidus. Vulpes hunc simul² adspicit
Jejuna, simul² accurit, et praedam capit.
« Nae, dixit ille, jure plector, qui salo³
Quam fuerim natus, voluerim solo³ ingredi ! »
Suis unicuique praefinitus est locus,
Quem praeterire sine periculo non licet.

52. CULEX ET TAURUS.

In cornu tauri parvulus quondam culex
Consedit ; seque dixit⁴, mole si sua.
Eum gravaret, avolaturum illico.
At ille « nec te considerentem senseram.

Γ'. ΕΚ ΤΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ ΤΙΝΑ.

1. Cadmus, Antenoris filius, quod draconem, Martis filium, fontis cujusdam in Boeotia custodem², occiderat, omnem suam prolem interentam vidit, et ipse cum Harmonia, uxore sua, in Illyriam fugit, ubi ambo in dracones conversi sunt.

1) Παις, λέγει ἢ ἀλώπηξ δεικνύουσα τὸν ὄνον. 2) Ἡ ἐπανάληψις τοῦ simul ἐμφαίνει τὴν ταχυσίαν τῶν δύο πράξεων ἀκολουθίαν· μόλις τὸν βλέπει καὶ εὐθὺς τρέχει, ἅμα βλέπει τι καὶ τρέχει. 3) Παρατήρησε τὸ παίγμα εἰς τὴν παρονομασίαν τῶν λέξεων solo καὶ salo. 4) Εἰ dixit, id avolaturum esse. 5) Ἡ μυθολογία ἀναφέρει συχνάκις δράκοντας διὰ τὴν ἐξουδένωσιν αὐτῶν ὡς φύλακας ἱερῶν πηγῶν, τόπων καὶ θησαυρῶν.

2. Amycus, Neptuni filius, rex Bebryciae¹, omnes, qui in ejus regna venissent, cogebat caestibus secum contendere, et victos occidebat. Hic quum Argonautas² ad certamen provocasset, Pollux³ cum eo contendit et eum interfecit.

3. Otos et Ephialtes, Aloëi filii, mira magnitudine fuisse dicuntur. Nam singulis mensibus novem digitis crescebant. Itaque quum essent annorum novem, in coelum ascendere sunt conati. Huc sibi aditum sic faciebant, ut montem Ossam super Pelion⁴ ponerent, aliosque praeterea montes exstruerent. Sed Apollinis sagittis interemti sunt.

4. Daedalus, Euphemi filius, artifex peritissimus, ob saedem Athenis commissam in Cretam abiit ad regem Minoem. Ibi Labyrinthum exstruxit. A Minoë aliquando in custodiam conjectus, sibi et Icaro filio alas cera aptavit, et cum eo avolvit. Dum icarus altius evolabat, cera solis calore calefacta, in mare decidit, quod ex eo Icarium pelagus⁵ est appellatum. Daedalus autem in Siciliam pervenit.

5. Aesculapius*, Apollinis filius, medicum praestantissimus, Hippolyto, Thessei filio, vitam reddidisse dicitur. Ob id facinus Jupiter eum fulmine percussit. Tum Apollo, quod filii mortem in Jove ulcisci non poterat, Cyclopes, qui fulmina fecerant, interemit. Ob hoc factum Apollinem Jupiter Admeto, regi Tessaliae, in servitutem dedit.

6. Alcestim, Peliae filiam, quum multi in matrimonium peterent, Pelias promisit, se filiam ei esse daturum, qui feras curru junxisset. Admetus, qui eam perditè amabat, Apollinem rogavit, ut se in hoc negotio adjuvaret. Is quum ab Admeto, tum ei serviebat, liberaliter esset tractatus, aprum ei et leonem curru junxit, quibus ille Alcestim avexit. Idem gravi morbo implicitus munus ab Apolline accepit, ut praesens periculum effugeret, si quis sponte pro eo moreretur. Jam quum neque pater, neque mater Admeti pro eo mori voluissent, uxor se alcestis morti obtulit, quam Hercules⁶, forte adveniens, Orci⁷ manibus eripuit et Admeto reddidit.

7. Cassiope,⁸ filiae suae Andromedae formam Nereidum⁹

4) Ἡ Βεβρυκία, χώρα τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ἔκειτο παρὰ τὸν Εὐξείνιον πόντον καὶ τὴν Προποντίδα. 2) Οἱ Ἀργοναῦται ἔπλεον τότε μετὰ τοῦ Ἰάσονος ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς εἰς τὴν Κολχίδα, διὰ νὰ ἀρπάξωσι τὸ χρυσομαλλὸν θῆρας. 3) Ὁ Πολυδεύκης. 4) Ἡ Ὀσσα καὶ τὸ Πήλιον, τῶρα ὁ Κίτσαθος καὶ τὰ βουνὰ τῆς Ζαγοράς λεγόμενα. 5) Τὸ Ἰκάριον πέλαγος εἶναι τὸ μέρος τοῦ Αἰγαίου τὸ περὶ τὴν νήσον Ἰκάρϊαν μεταξὺ Νάξου καὶ μικρᾶς Ἀσίας. 6) Ὁ Ἀσκληπιός. 7) Ὁ ἕως τοῦ Ἀδμήτου. 8) Ὁ Ἀδης. 9) Κασσιόπη, σύζυγος τοῦ Κηφείου, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰθιοπίας. 9) Αἱ Νηρηίδες, θυγατέρες τοῦ θαλασσινοῦ θεοῦ Νηρέως.

formae anteposuit. Ob hoc crimen illae a Neptuno postulaverunt, ut andromeda celo immani, quod oras populabatur, objiceretur. Quae quum ad saxum alligata esset, Perseus¹ ex Libya, ubi Medusam² occiderat, advolavit, et bellua devieta et interemta, Andromedam liberavit.

8. Quam quum abducere vellet victor, Agenor, cui antea desponsata fuerat, Perseo insilias struxit, ut eum interficeret, sponsamque eriperet. Ille, re cognita, caput Medusae insidiantibus ostendit, quo viso, omnes in saxa mutati sunt. Perseus autem cum Andromeda in patriam³ rediit.

9. Ceyx⁴, Hesperii filius, quum in naufragio periisset, Alcyone, conjugis morte audita, se in mare praecipitavit. Tum deorum misericordia ambo in aves sunt mutati, quae Alcyones appellantur. Hae aves pariunt hiberno tempore. Per illos dies mare tranquillum esse dicitur; unde nautae tranquilles et serenos dies Alcyonios appellare solent.

10. Tantalus⁵, Jovis filius, tam carus fuit Diis, ut Jupiter ei consilia sua concrederet, eumque ad epulas Deorum admitteret. At ille, quae apud Jovem audiverat, cum mortalibus communicabat. Ob id crimen dicitur apud inferos in aqua collocatus esse, semperque sitire. Nam quoties haustum aquae sumpturus est, aqua recedit. Tum etiam poma ei super caput pendent; sed quoties ea decerpere conatur, rami vento moti recedunt. Alii saxum ejus capiti impendere dicunt ejus ruinam timens perpetuo metu crucietur.

11. In nuptiis peleï et Thetidis omnes Dii invitati erant praeter discordiam. Haec ira commota malum misit⁶ in medium, cui inscripta erant verba: « Pulcherrima me habeto⁷. » Tum Juno, Venus et Minerva illud simul appelebant, magna-que inter eas discordia exorta. Jupiter Mercurio imperat, ut Deas ad Paridem, Priami filium, duceret, qui in monte Ida⁸ greges pascebat; hunc earum litem dicenturum esse⁹. Haec Juno, si se pulcherrimam judicasset, omnium terrarum regnum est pollicita; Minerva ei splendidam inter homines famam promisit; Venus autem Helenam, Ladae et Jovis, filiam, se ei in conjugium dare spopondit. Paris, hoc dono priori-

1) 'Ο τοῦ Διὸς καὶ τῆς Δανάης υἱὸς ἐξ Ἀργεῶν. 2) Μία τῶν Γοργόνων, μὲ ὀφιοκέφαλον κεφαλὴν. 'Ο βλέπων αὐτὴν ἀπολιθοῦται. 3) Εἰς τὸ Ἀργεῖον. 4) 'Ο Κεῖξ. 5) Τάνταλος, ὁ τῆς Σιπύλλου βασιλεὺς, ἦτο πλουσιώτατος. ἔθεν ἡ παροιμία τὰ Ταντάλου τέλαντα. 6) Τοῦτέστι ἔπει. 7) Ἡ καλὴ λαβὴ τῶ, ἡ τῇ καλλίστῃ. 8) Ἡ Ἰδὴ, ὄρος τῆς Μυσίας κείμενον πρὸς ἀνατολὰς τῆς Τροίας. 9) Ἡ ἀπαρμυγματικὴ σύνταξις ἐφαρτάται ἐπὶ τῷ dixit, τὸ ὅποιον ὑπονοεῖται ἐκ τοῦ προηγουμένου imperat.

rum mutatus Sidone Cretam transvexit, et ex ea procreavit Minoem, Sarpedonem et Rhadamanthum. Hanc ut reducerent, Agenor filios suos misit, conditione addita, ut nec ipsi redirent, nisi sororem invenissent. Horum unus, Cadmus nomine, quum erraret, Delphos¹ venit, ibique responsum accepit, bovem praecedentem sequeretur; ubi ille decubuisset, ibi urbem conderet. Quod quum faceret, in Boeotiam venit. Ibi aquam quaerens ad fontem draconem invenit, Martis filium, qui aquam custodiebat. Hunc Cadmus interfecit, dentesque ejus sparsit et aravit. Unde Sparti² enati sunt. Pugna inter illos exorta, quinque superfuerunt, ex quibus quinque nobiles Thebanorum stirpes originem duxerunt.

20. Quum Bacchus, Jovis ex Semele filius, exercitum in Indiam duceret, Silenus³ ab agmine aberravit. Quem Midas, rex Mygdoniae⁴ hospitio liberaliter accepit, ei que ducem dedit, qui eum ad Bacchum reduceret. Ob hoc beneficium Bacchus Midas optionem dedit, ut, quidquid vellet, a se peteret. Ille petiit, ut quidquid tetigisset, aurum fieret. Quod quum impetrasset, quidquid tetigerat, aurum fiebat. Primo gavisus est hac virtute sua; mox intellexit, nihil ipsi hoc munere⁵ perniciosius esse. Nam etiam cibus et potio in aurum mutabatur. Quum jam fame cruciaretur, petiit a Baccho, ut donum suum revocaret. Quem Bacchus jussit in flumine Pactolo⁶ se ablueri, quumque aquam tetigisset, facta est colore aureo.

21. Schoeneus Atalantam filiam formosissimam dicitur habuisse, quae cursu viros superabat. Haec quum a pluribus in conjugium peteretur, pater ejus conditionem proposuit, ut, qui eam ducere⁷ vellet, prius cursu cum ea contenderet; si victus esset, occideretur. Multos quum superasset et interfecisset, tandem ab Hippomene victa est. Hic enim a Venere tria mala aurea acceperat. Jam dum currebant, horum unum post alterum projecit, iisque Atalantae cursum tardavit. Nam dum mala colligit, Hippomenes ad metam pervenit. Huic itaque Schoeneus filiam uxorem dedit. Quam quum in patriam duceret, oblitus Veneris beneficio se vicisse, grates ei non egit. Hanc ob causam Hippomenes mutatus est in leonem, Atalanta in leaenam.

1) Ἐρώτησεν τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος. 2) Οἱ Σπάρτοι. 3) Ὁ Σιλῆνης, ὁ παιδαγωγὸς καὶ ὁπαδὸς τοῦ Διονύσου. 4) Ἡ Μυγδονία, μέρος τῆς Φρυγίας εἰς τὴν Ἀσίαν. 5) Quam hoc munus. 6) Ὁ Πάκτωλος, ποταμὸς τῆς Λυδίας, ὅστις κατέφερε χρυσὴν ἄμμον. 7) Ὑπονοεῖται uxorem.

22. Nisus, rex Megarensium, in capite crinem purpureum habuisse dicitur, eique praedictum fuit, tam diu eum regnatum, quam diu eum crinem custodisset. Hunc Minos, rex Cretensium, bello aggressus est. Qui quum urbem Megaram¹ oppugnaret, Scylla, Nisi filia amore ejus correpta est, et, ut ei victoriam pararet, patri dormienti fatalem crinem praecidit. Ita Nisus a Minoë victus et occisus est. Quum autem Minos in Cretam rediret, Scylla eum rogavit, ut eam secum aveheret. Sed ille negavit, Cretam tantum scelus² esse recepturam. Tum illa se in mare praecipitavit, navemque persequitur. Nisus in aquilam marinam conversus est, Scylla in piscem, quem Cirim³ vocant. Hodieque si quando illa avis hunc piscem conspexerit, mittit se in aquam raptumque unguibus dilaniat.

23. Amphion, Jovis et Antiopes filius, qui Thebas muris cinxit⁴ Nioben, Tantali filiam, in matrimonium duxit. Ex qua procreavit filios septem totidemque filias. Quem partum Niobe Latonae⁵ liberis anteposuit, superbiusque loquuta est in Apollinem et Dianam. Ob id Apollo filios ejus venantes sagittis interfecit, Diana autem filias. Niobe liberis orbata, in saxum mutata esse dicitur ejusque lacrymae hodieque manare narrantur. Amphion autem quum templum Apollinis expugnare vellet, ab Apolline sagittis est interfectus.

24. Phineus, Agenoris filius, ab Apolline futurum rerum scientiam acceperat. Quum vero hominibus deorum consilia enuntiaret, Jupiter eum excoecavit, et immisit ei Harpyias⁶, quae Jovis canes esse dicuntur, ut cibum ab ore ei auferrent. Ad quem quum Argonautae venissent, ut eum iter rogarent, dixit se illis iter demonstraturum esse, si eum poena liberarent. Tum Zetes et Galais⁷, Aquilonis filii, qui penas in capite et in pedibus habuissent dicuntur, Harpyias fugaverunt in insulas Strophadas⁸, et Phineum poena liberarunt.

1) Αἰγεται Λατινιστὶ καὶ Megara, ae, καὶ Megara, orum. 2) Πράγμα ἀντὶ προσώπου· tantum scelus ἀντὶ τοῦ mulierem tam scelestam. 3) Κεῖρις. 4) Καθὼς ἔλεγον, διὰ τῆς μελωδίας τῆς λύρας του. 5) Ἡ Ἀθηναία. 6) Τὰς Ἄρπυιαις ἐφαντάζοντο οἱ παλαιοὶ ὡς πτερωτὰ ἀρπакτικὰ ζῶα μὲ ἀνθρώπου κεφαλήν. 7) Ὁ Ζήτης καὶ ὁ Κάλαις ἦσαν υἱοὶ τοῦ Βορέου. 8) Στροφάδες ἔλέγοντο δύο νησιῖδα τοῦ Ἰονίου πελάγους πλησίον τῆς Ζακύνθου.

Δ'. ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΤΙΝΑ.

ΠΕΡΙ

ΠΕΡΙΦΗΜΩΝ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΩΝ.

4. Thales interrogatus, an facta hominum deos laterent, respondit « ne cogitata quidem. »

2. Solon, qui Atheniensibus leges scripsit, dicebat, neminem, dum viveret, ¹ beatum haberi posse quod omnes ad ultimum usque diem ancipiti fortunae obnoxii essent.

3. Pythagorae philosophi tanta fuit apud discipulos suos auctoritas, ut, quae ab eo audivissent, ea in dubitationem adducere non auderent. Rogati autem, ut causam rederent eorum, quae dixissent, respondebant, Ipsum dixisse.² Ipse autem erat Pythagoras.

4. Bias, unus ex septem Sapientibus quum patriam Priene³ ab hostibus expugnatam et eversam fugeret, interrogatus, cur nihil ex bonis suis secum ferret, « ego vero, respondit, bona mea mecum porto omnia. »

5. Democritus,⁴ cui pater ingentes divitias reliquerat, omno fore patrimonium suum civibus donavit, domesticarum rerum cura a philosophiae studio avocaretur.

6. Etiam Crates Thebanus bona sua inter Thebanos divisit, nihil sibi servans praeter peram et baculum. Haec enim Cynicorum⁵ instrumenta erant. A quo consilio quum amici et propinqui eum avocare studerent, eos correpto baculo⁶ fugavit, nihil pulchrius esse arbitratus, quam ab omnibus curis vacuum uni philosophiae operam dare.

7. Anaxagoras⁶ quum a longinqua peregrinatione, scientiae augendae causa suscepta, in patriam rediisset, agrosque suos neglectos et desertos videret, « non essem, inquit, salvus, nisi ista periissent. »

1) Πᾶσα ἐξαρτωμένη πρότασις τοῦ πλαγίου λόγου τίθεται εἰς ὑποτακτικὴν. Ὁ ὁρθὸς λόγος εἶναι· nemo dum vivit, beatus haberi potest, quod omnes... obnoxii sunt. 2) Αὐτὸς ἔφα. 3) Ἰωνικὴ πόλις τῆς μικρᾶς Ἀσίας. 4) Δημόκριτος, ὁ Γελασίως λεγόμενος, ἦτον Ἀδδηρίτης. 5) Οἱ Κυνικοὶ ἐξήλθον τὴν ἄκραν ἐλευθερίαν δι' ἀποβολῆς παντὸς περιττοῦ, συγχωροῦντες εἰς ἕαυτοὺς μόνον, ὅτι ἡ φύσις ἀπαιτεῖ ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον. Ὡσὺν ὁδοιπόροι ἐπὶ τῆς γῆς ἐπεριπάτουσι βαστάζοντες πῆραν καὶ βακτηρίαν, κατὰ μίμησιν τοῦ Ἡρακλέους πολεμοῦντες κατὰ τῆς ναυτίας καὶ τῶν κακούργων. *) Ἰδὲ μῦθ. 4. σημ. 4. 6) Ὁ Ἀναξαγόρας ἐκ Κλαζομένων πλησίον τῆς Σμύρνης, ἦτο ἀδελφεὸς τοῦ Σωκράτους καὶ Περικλέους. Βεροῖας

8. Carneades usque ad extremam senectam nunquam cessavit a philosophiae studio. Saepe et accidit, ut, quum cibi capiendi causa accubisset¹ cogitationibus inhaerens, manum ad cibos appositos porrigere oblivisceretur.

9. Idem adversus Zenonem scripturus, caput helleboro purgabat, ne corrupti humores sollertiam et acumen mentis impedirent.

10. Anaxagoras philosophus, morte filii audita, vultu nihil immutato dixit: «Sciebam, me mortalem ganuisse».

14. Archytas Tarentinus,² quum ab itinere reversus agros suos villici sodordia neglectos videret, «graviter te castigarem, inquit, nisi iratus essem».

12. Plato quoque quum in servum vehementius exarsisset, veritus ne vindictae modum excederet, Speusippo adstanti mandavit, ut de illius poena statueret.

43. Idem discendi cupiditate ductus, Aegyptum peragravit, et a sacerdotibus illius regionis geometriam et astronomiam didicit. Idem in Italiam trajecit, ut ibi Pythagorae³ philosophiam et instituta disceret.

44. Protagoram philosophum, qui ausus fuerat scribere, se ignorare, an dii essent, Athenienses ex urbe pepulerunt.

45. Xanthippe, Socratis uxor, morosa admodum fuisse fertur. Quam ejus indolem quum perspexisset Alcibiades, Socratem interrogavit, quid esset, quod⁴ mulierem tam acerbam et jurgiosam non exigeret domo. Tum ille, «guoniam, inquit, dum illam domi perpetior, insuesco, ut ceterorum quoque foris petulantiam et injurias facilius feram».

16. Xenocrates philosophus quum maledicorum quorundam sermoni interessent⁵ neque quidquam ipse loqueretur, interrogatus, sursolus taceret, respondit: «quia dixisse me aliquando poenituit, tacuisse nunquam».

17. Hegesias philosophus in disputationibus suis mala et cruciatu vitae tam vividis coloribus repraesentabat, ut multi, qui eum audiverant, sponte se occiderent. Quare a Ptolemaeo rege⁶ ulterius his de rebus disserere est prohibitus.

18. Gorgiae Leontino,⁷ qui eloquentio et eruditione omnes

1) Οἱ Παλαιοὶ κατεκλίνοντο εἰς τὸ δεῖπνον. 2) Ἡ Τάρας ἦτο ἀποικία τῶν Παρθενίων τῆς Λακωνικῆς, κεκμένη εἰς τὴν κατὰ Ἰταλίαν εἰς τὴν μεγάλην Ἑλλάδα, ὅπου τὸ νῦν Ταράντο. 3) Κατὰ τὸν ἔκτον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα ἐθεμελίωσεν ὁ Πυθαγόρας εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν σχολὴν τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας, ἥτις πολλὸν χρόνον ἤκμαζεν ἐκεῖ. 4) Quid est, quod, τί εἶναι τὸ αἶτιον, ὅτι. 5) Intersum alieni rei. 6) Εἴτε ἐκ τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου, εἰς τῆς ἀποίας τὴν πρωτεύουσάν, τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἐβόσκειν ὁ Ἡγέσιος. 7) Ἐκ Λεοντίνων τῆς Σικελίας.

suae aetatis homines superare existimabatur, universa Graecia in temple Apollinis Delphici statuam auream collocavit.

Idem pœum annum centesimum septimum ageret, interrogatus, quapropter tam diu velle in vita remanere, respondit: «quia nihil habeo, quod senectutem meam accusem».

20. Illustrissimi saepe viri hamili loco nati fuerunt. Socrates, quem oraculum Apollinis sapientissimum omnium hominum iudicavit, obstetricis filius fuit. Euripides, poëta tragicus, matrem habuit, quae olera venditabat; et Demosthenis, oratoris eloquentissimi, patrem cultellos vendidisse narrant.

21. Homerus, princeps poëtarum Graecorum, dolore assumptus esse creditur, quod quaestionem a piscatoribus ipsi propositam solvere non posset.¹

22. Simonides, poëta praestantissimus, gloriatur in quodam poemate, se octoginta annos natum² in certamen musicum descendisse,³ et victoriam inde retulisse. Idem aliquamdiu, vixit apud Hipparchum, Pisistrati filium, Athenarum tyrannum. Inde Syracusas se contulit ad Hieronem regem, cum quo familiariter vixisse dicitur. Primus carmina statuto pretio scripsit; quare cum Musam venalem reddidisse dicunt.

23. Quum Aeschylus Atheniensis, qui parens tragoediae dicitur in Sicilia versaretur, ibique in loco aprico sederet, aquila testudinem glapio ejus capiti immisit, duod pro saxo habuit. Quo ictu ille exstinctus est.

24. Euripides, qui et ipse⁴ magnum inter poëtas tragicos nomen habet, a coena domum rediens a canibus laceratus est.

25. Athenienses quondam ab Euripide postulabant, ut ex tragoedia sententiam quandam tolleret. Ille autem in scenam progressus dixit, se fabulos componere solere, ut populum doceret, non ut a populo disceret.

26. Philippides, comoediarum scriptor, quum in poëtarum certamine praeter spem vicisset, et illa victoria impense gauderet, eo ipso gaudio repente exstinctus est.

27. Pindarus, poëta Thebannus, Apollini gratissimus fuisse dicitur. Quare saepe a sacerdotibus in templum Delphicum ad coenam vocabatur, parsque ei tribuebatur donorum, quae sacrificantes deo obtulerant. Ferunt etiam Papa⁵ Pindari hym-

1) Το. μῦθ. 43. στήλ. 4. 2) Ὁ γδομήκοντα ἔτη γεγονώς, ὀγδοηκοντούτης. 3) Εἰς μεγάλας ἑορτὰς ἀμιλλόντο διὰ βραβεῖον καὶ ποιηταί. ὡς ἀρχηγὸί γὰρ οὖν. 4) Καθὼς ὁ Αἰσχύλος καὶ ὁ Σοφοκλῆς. 5) Τὸν Πάπα ἐλάττωσαν μέλητα οἱ Ἀρχιερεῖς ὡς θεῶν τὴν ἀγρὸν, ὁσίων καὶ ποιημάτων.

nis tantopere fuisse laetatum, ut eos in montibus et silvis caneret. Quum Alexander, rex Macedoniae, Thebas diripeter, unius Pindari domo et familiae pepercit.

28. Diogenes Cynicus Myndom¹ profectus, quum videret magnificas portas et urbem exiguam, Myndios monuit, ut portas clauderent, ne urbs egrederetur.

29. Demosthenes, Atheniensis, incredibili studio et labore eo pervenit, ut, quum² multi eum ingenio parum valere existimarent, omnes aetatis suae oratores superaret eloquentia. Nunquam tamen ex tempore dicebat, neque in concione volebat assurgere, nisi rem de qua ageretur, accurate ante meditatus esset. Uode plerique eum timidum esse existimabant. Sed in hac re Periclis consuetudinem imitabatur, qui non facile de quaque re dicere, nec existimationem suam fortunae committere solebat.

30. Pericles in concionem iturus, quum animo perpenderet, quantum periculi³ inconsiderate dicta hominibus afferrent, solebat precari a diis, ne quod⁴ ipsi verbum imprudenti excideret, quod reipublicae officere posset.

31. Minos, Cretensium rex, saepe se in speluncam quandam conferebat, ibique se cum Jove colloqui legesque ab eo accipere dicebat. Etiam Lycurgus Lacedaemonis⁵ persuasit, se leges suas ab Apolline didicisse.

32. Quum Lycurgus Lacedaemoniorum legislator, Delphis in templum Apollinis intrasset, ut a Deo oraculum peteret, Pythia⁶ eum his verbis allocata est: nescio, utram Deus an homo appellandus sis; sed Deus potius videris esse.

33. Leonidas, rex Lacedaemoniorum, quum Persae dicerentur sagittarum multitudine solem obscuraturi, respondisse tertor; «melius itaque in umbra pugnabimus».

34. Cyrus omnium suorum militum nomina memoria tenebat. Mithridates autem, rex Ponti,⁷ duarum et viginti gentium, quae sub regno ejus erant, linguas ita didicerat, ut cum omnibus, quibus imperabat, sine interprete loqui posset.

35. Themistocles interroganti, utrum Achilles esse mallet, an Homerus, respondit: «Tu vero malletes te in Olympico

1) Ἡ Μύνδος, μικρὰ Δωρικὴ πόλις τῆς Καρίας. 2) Ἄν καὶ, μολοντί. 3) Τὰ οὐδέτερα τῶν ἐπιθέτων συντάσσονται ἐνίοτε μετὰ γυναικῶν quantum periculi ἀντὶ τοῦ quantum periculum. 4) Ἀντὶ τοῦ aliquod. 5) παραπλοῖον aliqui aliquid. 6) Πυθία ἑλέγετο ἡ ἑρμῆα τοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀπολλωνίου, ἥτις ἐχρησιμοποιεῖται καθήμενη ἐπὶ τοῦ τρίποδος. 7) Ὁ Πόντος ἦτορ βασιλεὺς τῆς μικρᾶς Ἀσίας εἰς τὰ νοτιανατολικά παράλια τοῦ Εὐξείνου πόντου.

certamine victorem renuntiari, an praeco esse, qui victorum nomina proclamat?

36. Epaminondas, Thebanorum imperator, in bello adversus Lacedaemonios, animos suorum religione excitandos ratus,¹ arma in templis affixa² nocte detraxit, persuasitque militibus, quum illa abesse viderent, deos iter suum sequi, ut ipsis proeliantibus adessent.

37. Idem in pugna ad mantineam³ graviter vulneratus est. Quum animam recepisset, interrogavit circumstantes amicos an clypeus salvus esset?⁴ deinde, an hostes fusi essent? Illi utrumque affirmaverunt. Tum demum hastam e compore educi jussit. Quo facto, statim expiravit.

38. Epaminondas tanta fuit abstinencia et integritate,⁵ ut post plurima bella, quibus Thebanorum potentiam incredibiliter auxerat, nihil in supellectili haberet praeter abenum et veru.

39. Lysander, dux Lacedaemoniorum, militem quendam, via egressum, castigabat. Cui dicenti, ad nullius rei rapienam se ab agmine recessisse, respondit: «ne speciem quidem rapturi praebeas, volo⁶».

40. Iphicrates, dux Atheniensium, quum praesidio teneret Corinthum, et sub adventum hostium ipse vigilias circumiret, vigilem, quem dormientem invenerat, hasta transfixit. Quod factum quibusdam ei ut saevum exprobrantibus, «qualem inveniri, inquit, talem reliquit».

41. Quum quidam Thrasybulo, qui civitatem Atheniensium a tyrannorum dominatione liberavit, dixisset: «quantas tibi gratias Athenae debent!» ille respondit: «Dii faciant, ut quantas ipse patriae debeo gratias, tantas ei videar retulisse.»

42. Philippus, rex Macedonum, monentibus eum quibusdam, ut Pythiam quendam caveret, fortem militem, sed ipsi alienatum, quod tres filias aegre aleret, nec a rege adjuvaretur, dixisse fertur: «Quid? si partem corporis haberem aegram, abscinderem potius an curarem?» Deinde Pythiam ad se vocatum, accepta⁷ difficultate rei domesticae, pecunia in-

4) Reor. 2) Οι παλαιὸι ἐκρέμων εἰς τοὺς ναοὺς τῶν θεῶν τὰς τῶν ἐχθρῶν ἀσπίδας καὶ ἄλλα ἐκ τοῦ πολέμου λάφυρα. Ἐνὸς ἀνέκρουσαν καὶ τὰς ἰδίαις αὐτῶν ἀσπίδας, τελειώσαντες ἐνδόξως τὸ πολεμικὸν στάδιον. 3) Τὰ ἐρείπια τῆς Μαντινείας κείνται πρὸς βορρᾶν τῆς νῦν Τριπόλεως. 4) Μένιστον αἰσχρὸς ἐνδομίζον οἱ παλαιοὶ τὸ νᾶ ἀπορρίψαι τὰς φεύγων τὴν ἀσπίδα του. 5) Ἀφαιρετικὴ τῆς ἰδιότητος καὶ ποιότητος. 6) Volo ut praebeas. 7) Τού-
τεστι audita.

instruxit. Quo facto nullum rex militem Pythia¹ fidelioram habuit.

43. Mulier quaedam ab eodem Philippo, quum a convivio temulentus recederet, damnata, «a Philippo, inquit, temulento ad Philipppum sobrium provoco».

44. Philippus, rex Macedoniae, praedicare solebat, se oratoribus Atheniensium maximam gratiam habere. «Nam conviciis suis, inquit, efficiunt, ut quotidie melior evadam, dum eos dictis factisque mendacii arguere conor».

45. Ejusdem regis epistola fertur scripta ad Aristotelem philosophum, qua filium² sibi natum esse nuntiavit. Erat illa epistola verbis concepta fere his: «Filium mihi genitum esse scito. Quod equidem diis habeo gratiam: non tam quod natus est, quam quod ei contigit nasci temporibus vitae tuae. Spero enim fore, ut³ a te educatus et eruditus, dignus evadat et nobis et rebus, quas ipsi relicturi sumus».

46. Alexander, Macedo, Philippi filius, quum puer a praecceptore suo audivisset, innumerabiles mundos esse, «heu me miserum, inquit qui ne uno quidem adhuc potitus sum».

47. Quum Alexander quondam Macedonum quorundam benevolentiam largitionibus sibi conciliare conatus esset, Philippus eum his verbis increpuit: «Sperasne, eos tibi fideles esse futuros, quos pecunia tibi conciliaveris? Scito a morem non auro emi, sed virtutibus».

48. Alexandro Macedoni, Asia debellata, Corinthii per legatos gratulati sunt, regemque civitate sua⁴ donaverunt. Quod officii genus quum Alexander risisset, unus ex legatis, «nulli unquam, inquit, civitatem dedimus alii, quam tibi et Herculi.» Quo audito⁵, Alexander honorem sibi delatum lubentissime accepit.

49. Quum Alexander Graeciae populis imperasset, ut divos ipsi honores decernerent, Lacedaemonii his verbis utebantur: «quoniam Alexander deus esse voluit, esto dens;» Laconica brevitate⁶ regis notantes vecordiam.

50. Lysimachus, rex Thraciae, Theodorum Cyrenaeum, virum libertatis amantissimum et regiae dominationi infestum, cruci affigi jussit. Cui ille «hujus modi minis, inquit,

1) Quam Pythiam. 2) Τὸν Ἀλέξανδρον. 3) Fore, ut evadat ἀντὶ τοῦ eum evasurum esse. Ἡ περίφρασις αὕτη τοῦ μέλλοντος τῆς ἀπαρμάρτου εἶναι εὐχρηστος. 4) Μὲ πολιτογράφησιν. 5) Ἀκούσας τοῦτο. 6) Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπρασπάζοντο νὰ εἴπωσι πολλά μὲ ὅσον τὸ δυνατόν ὀλίγας λέξεις. "Ὅθεν ὁ ταιούτος τρόπος τῆς ἐκφράσεως λέγεται Λακωνισμός.

purpuratos tuos terreas. Mea quidem nihil interest,¹ humine² an sublimē putrescam.

51. Mausolus, rex Cariae, Aitemisiam habuit conjugem. Haec, Mausolo defuncto, ossa cineremque mariti confusa et odoribus mixta cum aqua potabat. Extruxit quoque, ad conservandam ejus memoriam, sepulcrum illud nobilissimum ab ejus nomine appellatum,³ quod inter septem orbis terrarum miracula numeratur. Quod quum Mausoli Manibus⁴ dicaret, certamen instituit, praemiis amplissimis ei propositis, qui defunctum regem optime laudasset.

52. Dionysius, qui a patre Syracusarum et paene totius Siciliae tyrannidem acceperat, senex, patria pulsus, Corinthi pueros litteras docuit.

53. Mithridates, rex Ponti, saepe venenum nauserat, ut sibi a clandestinis caveret insidiis⁵. Hinc factum est ut, quum a Pompejo superatus mortem sibi consciscere vellet, ne velocissima quidem venena ei nocerent.

54. Quum Gyges, rex Lydiae ditissimus, oraculum Appolinis interrogaret, an quisquam mortalium se⁶ esset felicior. Deus Aglaum quendam Psophidium⁷ feliciter praedicavit. Is autem erat Arcadum pauperrimus, parvuli agelli possessor, cujus terminos, quamvis senex, nunquam excesserat, fructibus et voluptatibus, angusti ruris contentus.

55. Pyrrhus, rex Epiri, quum in Italia esset, audivit, Tarentinos quosdam juvenes in convivio parum honorifice de se loquutos esse. Eos igitur ad se arcessitos percunctatus est, an dixissent ea, quae ad aures suas pervenissent. Tum unus ex his, « nisi, inquit, vinum nobis defecisset, multo etiam plura et graviora in te loquuturi eramus. » Haec criminis excusatio iram regis in risum convertit.

56. Marsyas, frater Antigoni, regis Macedoniae quum causam haberet cum privato quodam fratrem, rogavit, ut de ea domi cognosceret. At ille, « in foro⁸ potius, inquit. Nam si culpa vacas, innocentia tua ibi melius elucescet; sin damnandus es, nostra justitia. »

57. Clara sunt apud Catanenses⁹ nomina fratrum Anapi

1) Λέγουν μεὰ, tua, sua, nostra, vostra, interest. 2) Ἀλλέως συντάσσεται τὸ interesse μετὰ γενικῆς. 3) Τὸ Μαυσωλεῖον. 4) Manes, ium. 5) Μὲ τὸ νὰ συνεθίσθῃ κατ' ὀλίγον τὸν στόμαχον εἰς τὰ φάρμακα. 6) Ἰδ. μῦθ. 31, σημ. 3. 7) Ἡ Ψωφίς, πόλις τῆς Ἀρκαδίας, ἔκειτο παρὰ τὴν Ἐρυθρανὸν ποταμὸν, ὅπου τὴν ὥρην τὸ Τριπόταμο. 8) Τὰ δικαστήρια ἦσαν ὡς ἐπὶ τοὺς πλείους εἰς τὴν ἀγορὰν. 9) Ἡ Κιάτση λέγεται εἰς τοὺς πρόποδας τῆς Ἀττικῆς.

et Amphinomi, qui patrem et matrem humeris permedios ignes Aetnae portarunt eosque cum vitae suae periculo e flammis eripuerunt.

58. Spartanus quidam quum rideretur, quod claudus in pugnam iret, « at mihi, inquit, pugnare non fugere, est propositum. »

59. Spartanus quidem in magistratus petitione ab aemulis victus, maximae sibi laetitiae¹ esse, dixit, quod patria sua se² meliores cives haberet.

60. Quum homo quidam, qui diu in uno pede stare didicerat, Lacedaemonio cuidam dixisset, se non arbitrari, Lacedaemoniorum quemquam tamdiu idem facere posse, ille respondit: « at anseres te diutius³. »

61. Diagoras Rhodius, quum tres ejus filii in ludis Olympicis victores renuntiati essent, tanto affectus est gaudio, ut in ipso stadio⁴, inspectante populo, in filiorum manibus animam redderet.

62. Scipio Africanus⁵ nunquam ad negotia publica accedebat antequam in templo Jovis precatus esset.

63. Scipio dicere solebat, hosti non solum dandam esse viam fugiendi, sed etiam muniendam. Similiter Pyrrhus, rex Epiri, fugienti hosti pertinaciter instandum esse negabat: non solum, ne fortius ex necessitate resisteret, sed ut postea quoque facilius acie cederet, ratus, victores fugientibus non usque ad perniciem instaturos esse.

64. Metellus Pius in Hispania bellum gerens, interrogatus, quid postero die facturus esset? tunicam meam, inquit, si id eloqui posset, comburerem. »

65. L. Mummius, qui, Corintho capta, totam Italiam tabulis staturisque exornavit, ex tantis maoubiis nihil in suum convertit, ita ut, eo defuncto, non esset, unde ejus filia dotem acciperet. Quare Senatus ei ex publico dotem decrevit.

66. Scipio Africanus major⁶ Ennii poetae imaginem in sepulcro gentis Corneliae⁷ collocari jussit, quod Scipionum res gestas carminibus suis illustraverat.

67. M. Cato, Catonis Censorii filius, in acie, candete equo

1) Δοπική. 2) Απαιρέτική της συγκρίσεως. 3) Idem facere possunt.

4) Όπου έγινοντο οι αγώνες. 5) Ο Σκηπίων λέγεται Αφρικανός διά την

κατά του Άννίβα νίκην, ήτις έγινε πλησίον εις την Αφρικήν.

6) Ο κνητής του Άννίβα λέγεται ο πρεσβύτερος Αφρικανός προς διάκρισιν του νεωτέρου Αφρικανού, όστις κατέσκαψε την Καρχηδόνα. 7) Η οικογένεια των Σκηπίωνων ήτον κλάδος του Κορνηλίου γένους. Το όνομα του Σκηπίωνος τούτου ήτον P. Cornelius Scipio Africanus major.

πύλωνες τούτου ήτον P. Cornelius Scipio Africanus major.

prolapsus, quum se recollegisset, animadvertissetque, gladium excidisse vagina rediit in hostem acceptisque aliquot vulneribus, recuperato demum gladio ad suos reversus est.

68. Q. Metellus Macedonicus in Hispania quinque cohortes, quae hostibus cesserant, testamentum facere jussas, ad locum recuperandum misit, minatus, eos nonnisi post victoriam receptum iri.

69. Publius Decius consul, quum in bello contra Latinos Romanorum aciem cedentem videre, capite pro reipublicae salute devoto, in medium hostium agmen irrui, et magna strage edita, plurimis telis obrutus cecidit. Haec ejus mors Romanorum aciem restituit iisque victoriam paravit.

70. Junius Brutus, qui Romam a regibus liberavit, filios suos qui Tarquinium regem expulsam restituere conati erant, ipse capitis¹ damnavit, eosque virgis caesos² securi percussit jussit.

71. Q. Marcius Rex, consul, quum filium unicum, juvenem summae pietatis et magnae spei, morte amisisset, dolorem suum ita coercuit, ut a rogo adolescentis protenus curiam peteret, ibique muneris sui negotia strenue obiret.

72. In bello Romanorum cum Perseo, ultimo Macedoniae rege, accidit, ut serena nocte subito luna deficeret. Haec res ingentem apud milites terrorem excitavit, qui existimabant, hoc omne futuram cladem portendi. Tum vero Sulpicius Gallos, qui erat in eo exercitu, in concione militum causam hujus rei tam diserte exposuit, ut postero die omnes intrepido animo pugnam committerent.

73. L. Sicius Dentatus ob insignem fortitudinem appellatus est Achilles Romanus. Pugnas se dicitur centum et viginti proeliis; cicatricem aversam³ nullam, adversas quinque et quadraginta tulisse; coronis⁴ esse donatus aureis duodeviginti, obsidionali una, muralibus tribus, civicis quatuordecim, torquibus tribus et octoginta, armillis plus⁵ centum sexaginta, hastis duodeviginti. Phaleris idem donatus est quinque viciesque. Triumphavit cum imperatoribus suis triumphos novem.

1) Τὰ βήματα ἐγκαλῶ, καταδικάζω κτλ. συντάσσονται μετὰ γενικῆς τοῦ ἐγκλήματος καὶ τῆς ποινῆς. 2) Πολῖται Ρωμαῖοι καταδικασθέντες εἰς θάνατον ἔρραπιζοντο πρὸ τῆς θανατώσεως. 3) In parte corporis hosti aversa, in tergo. 4) Στεφάνους ἐλάβανον παρὰ τῆς πατρίδος ὡς σημεῖα τῆς ἀρετῆς καὶ ἀνδρείας. Οἱ στέφανοι οὗτοι διέφερον κατὰ τὰς περιστάσεις. Obsidionalis ἐλέγτο ὁ στέφανος, ὁ δοθεὶς διὰ διάλωσιν πολιορκίας· muralis, ὁ εἰς ἀνάδυσιν ἐχθρῶν· civicus, ὁ διὰ διάλωσιν συμπολίτου πύλης. Phaleris δίδοντο τιμῆς χάριν καὶ ἄλλα δῶρα. 5) Τὸ quam παραλείπεται συγχάνει

74. Hannibalem in Italiam proficiscentem tria millia Carpetanorum¹ reliquerunt. Quorum exemplum ne caeteri quoque barbari sequerentur, edixit, eos a se esse dimissos, et insuper in fidem ejus rei² alios etiam, quorum fides ipsi suspecta erat, domum remisit.

75. Hannibal quum elephantos compellere non posset, ut praealtum, flumen transirent, neque rates haberet, quibus eos trajiceret³, jussit ferocissimum elephantorum sub aure vulnerari, et eum, qui vulnerasset, se in flumen conjicere illudque tranare. Tum elephante, exasperatus ad persequendum doloris suis auctorem, tranavit amnem, et reliqui quoque eum secuti sunt.

Ε'. ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ.

ΤΗΣ

ΡΩΜΑΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ.

¹ Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Αὐγούστου.

LIBER PRIMUS.

1. Saturnus in Italiam venisse dicitur. Ibi haud procul a Janiculo¹ arcem condidit, eamque Saturniam appellavit. Hic Italos primus agriculturam docuit.

2. Postea latius in illis regionibus imperavit. Sub hoc rege Troja in Asia eversa est. Hinc Aeneas Anchisae filius, cum multis Trojanis, quibus ferrum Graecorum pepercerat, aufugit et in Italiam pervenit. Ibi Latinus rex ei, benigne recepto, filiam Laviniam in matrimonium dedit. Aeneas urbem condidit, quam in honorem conjugis Lavinium appellavit.

3. Post Aeneae mortem, Ascanius, Aeneae filius, regnum accepit. Hic sedem regni in alium locum transtulit, urbemque condidit in monte Albano, eamque Albam longam² nuncupavit. Eum secutus est Silvius, qui post Aeneae mortem a

πρὸ τῶν ἀριθμητικῶν. 1) Οἱ Καρχητανοί, Ἰσπανικὸν ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἠκολούθησε τὸν Ἀννίβαν εἰς τὸν δευτέρου Καρχηδονιακὸν πόλεμον. 2) Πρὸς διαβεβαίωσιν τοῦ πράγματος τούτου 3) Quibus ἀντὶ τοῦ ut illis, μετὰ τὰ ὁποῖα νῦν.

1) Ἰανίκουλον ἐλέγετο ὁ λόφος ὃ κείμενος πέραν τοῦ Τιβέριος ἀνακτὸρ τῆς Ρώμης. Ὁ λόφος οὗτος περιεκλείετο μετὰ ταῦτα εἰς τὰ τείχη τῆς πόλεως. 2) Διότι ἐξετείνετο ἐπὶ μακρὰς ῥάχτας.

Lavinia genitus erat. Ejus posteri omnes usque ad Romam conditam¹ Albae regnaverunt.

4. Unus horum regum, Romulus Silvius, se Jove majorem esse dicebat, et, quum tonaret, militibus imperavit, ut clypeos hastis percuterent, dicebatque hunc sonum multo clariorem esse, quam² Fulmine ictus et in Albanum lacum praecipitatus est.

5. Silvius Procas, rex Albanorum duos filios reliquit, Numitorem et Amulium. Horum minor natu, Amulius, fratri optionem dedit, utrum regnum habere vellet, an bona, quae pater reliquisset. Numitor paterna bona praetulit; Amulius regnum obtinuit.

6. Amulius, ut regnum firmissime possideret, Numitoris filium per insidias interemit, et filiam fratris, Rheam Silviam, Vestalem virginem³ fecit. Nam his Vestae sacerdotibus non licet viro nubere. Sed haec a Marte geminos filios, Romulum et Remum peperit. Hoc quum Amulius comperisset, matrem in vincula conjecit, pueros in Tiberim abjici jussit.

7. Forte Tiberis aqua ultra ripam se effuderat,⁴ et quum pueri in vado essent positi, aqua refluens eos in sicco reliquit. Ad eorum vagitum lupa accurrit, eosque uberibus suis aluit. Quod videns Faustulus quidam, pastor illius regionis, pueros sustulit et uxori Accae Larentiae nutriendos dedit.

8. Sic Romulus et Remus pueritiam inter pastores transegerunt. Quum adolevisent, et forte comperissent, quis ipsorum avus, quae mater fuisset, Amulium interfecerunt, et Numitori avo regnum restituerunt. Tum urbem condiderunt in monte Aventino⁵, quam Romulus a suo nomine Romam vocavit (754 π. X) Haec quum moenibus circumdaretur, Remus occisus est, dum fratrem irridens moenia transsiliebat.

9. Romulus, ut civium numerum augeret, asylum patefecit, ad quod multi ex civitatibus suis pulsati accurrerant. Sed novae urbis civibus conjuges deerant. Festum itaque Neptuni et ludos instituit. Ad hos quum multi ex finitimiis populis⁶

1) Μέχρι τῆς κτίσεως τῆς Ῥώμης. Οἱ Λατῖνοι μεταχειρίζονται συχνάκις ἐπὶ γενομένων πράξεων τὴν τοῦ παρακειμένου μετοχὴν ἀντὶ ῥηματικοῦ ὀνόματος. 2) Αἱ ἐπαῖδες, ἱέρειαι τῆς Ἑστίας, διαφύλακτον ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τῆς θεᾶς ταύτης τὸ ἀθάνατον πῦρ. 3) Τὸ μέσον ῥῆμα ἐκφράζουν οἱ Λατῖνοι διὰ τοῦ ἐνεργητικοῦ προσθηέντος τὸ me, te, se, nos, vos. 4) Εἰς τῶν ἐπὶ λόφων τῆς μετέπειτα πόλεως. 5) Καὶ μάλιστα οἱ Σαβῖνοι.

cum mulieribus et liberis venissent. Romani inter ipsos ludos spectantes virgines rapuerunt.

10. Populi illi, quorum virgines raptae erant, bellum adversus raptores susceperunt. Quum Romae appropinquarent, forte in Tarpejam virginem inciderunt, quae in arce¹ sacra procurabat. Hanc rogabant, ut viam in arcem monstraret, eique permiserunt, ut munus sibi posceret. Illa petiit, ut sibi darent, quod in sinistris manibus gererent, annulos aureos et armillas significans. At hostes, in arcem ab ea herducti, scutis Tarpejam obruerunt, nam et ea in sinistris manibus gerebant.

11. Tum Romulus cum hoste, qui montem Tarpejum tenebat, pugnam conseruit in eo loco, ubi nunc forum Romanum est. In media caede raptae processerunt, et hinc patres hinc conjuges et soceros complectebantur et rogabant, ut caedis finem facerent. Utrique his precibus commoti sunt. Romulus foedus icit, et Sabinos in urbem recepit.²

12. Postea civitatem descripsit. Centum Senatores legit, eosque cum ob aetatem, tum ob reverentiam, iis debitam, Patres appellavit. Plebem in triginta curias distribuit, easque raptarum nominibus nuncupavit. Anno regni vicesimo septimo, quum exercitum lustraret,³ inter tempestatem ortam, repente oculis hominum subductus est. Hinc alii eum a senatoribus interfectum, alii ad Deos sublatum esse existimaverunt.

13. Post Romuli mortem unius anni interregnum fuit. Quo elapso, Numa Pompilius, Curibus,⁴ urbe in agro Sabinorum, natus, rex creatus est. Hic vir bellum quidem nullum gessit; nec minus tamen civitati profuit. Nam et leges dedit, et sacra plurima instituit, ut populi barbari et bellicosi mores molliret. Omnia autem, quae faciebat, se nymphae Egeriae⁵, conjugis suae, jussu facere dicebat. Morbo decessit, quatuagesimo tertio imperii anno.

14. Numae successit Tullus Hostilius, cujus avus se in bello adversus Sabinos fortem et strenuum virum praestiterat. Rex creatus bellum Albanis indixit, idque trigeminorum Horatio-

1) Ἡ ἀκρόπολις τῆς Ῥώμης ἦτον ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου λόφου. Τὸ ἀποτομώτερον μέρος αὐτοῦ, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐρρίπτοντο οἱ ἐπικινδυνὸι πολιτικοὶ ἐγκληματαὶ ἀνομαζέτο μετὰ τὸ συμβῆναι τοῦτο ἢ Ταρπηία πέτρα. 2) Ὡστε μετὰ τῆς βασιλείας ὁ τῶν Σαβίνων βασιλεὺς Τάτιος. 3) Παρὰ τοῖς Ρωμαίοις ἐφ' ἑνὶ κατὰ καιροῦ ἐπιδασκαλίᾳ τῶν στρατευομένων καὶ ἐνταῦθα καθαρστικαὶ θυσίαι. 4) Αἱ Κούρες. 5) Ἡγερία.

rum et Curiatorum¹ certamine finivit, Albam propter perfidiam Metii Fuffetii² diruit. Quum triginta duobus annis regnasset, fulmine ictus cum domo sua arsit.

15. Post hunc Ancus Marcius, Numae ex filia nepos, suscepit imperium. Hic vir acq̄uitate et religione avo similis, Latinos bello domuit, urbem ampliavit, et nova ei moenia circumdedit. Carcerem primus aedificavit. Ad Tiberis ostia urbem condidit, Ostiamque vocavit. Vicesimo quarto anno imperii morbo obiit.

16. Deinde regnum Lucius Tarquinius Priscus accepit, Damarati filius, qui tyrannos Patriae Corinthi fugiens in Etruriam³ venerat. Ipse Tarquinius, qui nomen ab urbe Tarquinii accepit, aliquando Romam profectus erat. Advenienti aquila pileum abstulit, et post quam alte evolaverat, reposuit. Hinc Tanaquil conjux, mulier auguriorum perita, regnum ei portendi intellexit.

17. Quum Romae commoraretur, Anci regis familiaritatem consequutus est, qui eum filiorum suorum tutorem reliquit. Sed is pupillis regnum interceptit. Senatoribus, quos Romulus creaverat, centum alios addidit, qui minorum gentium⁴ sunt appellati. Plura bella feliciter gessit, nec parum agrorum, hostibus ademtorum, urbis territorio adjunxit. Primustriumphans urbem intravit. Cloacas fecit; Capitolium⁵ inchoavit. Tricesimo octavo imperii anno per Anci filios, quibus regnum eripuerat, occisus est.

18. Post hunc Servius Tullius suscepit imperium, genitus ex nobili femina, captiva tamen et famula. Quum in domo Tarquinii Prisci educaretur, flama in ejus capite visa est. Hoc prodigio Tanaquil ei summam dignitatem portendi intellexit, et conjugi persuasit, ut eum sicuti liberos suos educaret. Quum adolevisset, rex ei filiam in matrimonium dedit.

19. Quum Priscus Tarquinius occisus esset. Tanaquil de superiore parte domus populum allocuta est, dicens: regem grave quidem, sed non letale vulnus accepisse; eum petere, ut populus, dum convalesceret, Servio Tullio obediret. Sic Servius regnare coepit, sed bene imperium administravit.

1) Ἐξ ὧν οἱ μὲν Ὀράτιοι ἦσαν Ῥωμαῖοι· οἱ δὲ Κουρτίτιοι Ἀλβανοί.
2) Ὁ Μέσσιος ἐγκατέλειπε μετὰ ταῦτα τοὺς Ῥωμαίους εἰς τὴν κατὰ τῶν Ὀθίων μάχην. 3) Etruria εἴτε Tuscia, ἢ Turrhēnia, τὴν Τοσκάναν, μέρος τῆς μέσης Ἰταλίας. 4) Minorum gentium, τῶν νεωτέρων οἰκογενειῶν. Οἱ ὀπίγονοι τῶν παλαιῶν βουλευτῶν εἰσὶν αἱ majorum gentium. 5) Τὸ ὄργανον ἐπὶ τοῦ Καπιτωλίου λόφου φρούριον μετὰ τοῦ ναοῦ τοῦ Διὸς καὶ ἄλλων θεῶν.

Montes tres urbi adjunxit. Primus omnium censum¹ ordinavit. Sub eo Roma habuit capitum octoginta tria millia civium Romanorum cum his qui in agris erant

20. Hic rex interfectus est scelere filiae Tulliae et Tarquinii superbi, filii ejus regis, cui Servius successerat. Nam ab ipso Tarquinio de gradibus Guriae dejectus, cum domum fugeret, interfectus est. Tullia in forum properavit et prima conjugem regem salutavit. Quum domum rediret, aurigam super patris corpus, in via jacens, carpentum² agere jussit.

21. Tarquinius Superbus cognomen moribus meruit. Bello tamen strenuus plures finitimorum populorum vicit. Templum Jovis in Capitolio aedificavit. Postea, dum Ardeam oppugnabat, urbem Etruriae, imperium perdidit. Nam quum filius ejus Lucretiae, nobilissimae feminae, conjugi Tarquinii Collatini, vim fecisset, haec se ipsa occidit in conspectu mariti, patris et amicorum, postquam eos obtestata fuerat ut hanc injuriam ulciscerentur.

22. Hanc ob causam L. Brutus Collatinus alique nonnulli in exitum regis conjurarunt, populoque persuaserunt, ut ei portas Urbis³ clauderet. Exercitus quoque qui civitatem Ardeam cum rege oppugnabat, eum reliquit. Fugit itaque cum uxore et liberis suis. Ita Romae regnatum est⁴ per septem reges, annos ducentos quatráginta quinq(ue) (509 π. x.).

23. Hinc consules capere pro uno rege duo creari, ut si unus malus esset, alter eum coërceret. Annuum his imperium tributum est, ne per diuturnitatem potestatis insolentiores redderentur. Fuerunt igitur anno primo, expulsis regibus, consules L. Junius Brutus, acerrimus libertatis vindex, et Tarquinius Collatinus, maritus Lucretiae. Sed Collatino paulo post dignitas sublata est. Placuerat enim, ne quis ex Tarquiniorum familia Romae maneret. Ergo cum omni patrimonio suo ex urbe migravit, et in ejus locum Valerius Publicola consul factus est.

24. Commovit tamen bellum urbi rex Tarquinius. In prima pugna Brutus, Consul, et Aruns, Tarquinii filius, sese invicem occiderunt. Romani tamen ex ea pugna victores recesserunt. Brutum Romae matronae quasi communem patrem per annum luxerunt⁵). Valerius Publicola Sp. Lucretium, Lu-

1) Ο Κῆνος ἦτον ἡ ἐκτίμησις τῆς καταστάσεως ἐκάστου πόλεως, κατὰ τὴν ὁποίαν διηροῦντο εἰς ἑξ τάξεις. 2) Ὀχημα μὲ δύο τροχοὺς, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζοντο ἐντὸς τῆς πόλεως αἱ γυναῖκες τῶν πραιτωρίων. 3) Πύλῃ ἀλέγετο κατ' ἐξοχὴν ἡ Πόλις. 4) Ἐξέτελλετο βασιλικὴ ἱερατεία.

5) Lugeo.

cretiae patrem, collegam sibi fecit; qui quum morbo exstinctus esset, Horatium Pulvillum sibi collegam sumpsit. Ita primus annus quinque consules habuit.

25. Secundo quoque anno iterum Tarquinius bellum Romanis intulit, Porsena, rege Etruscorum¹, auxilium ei ferente. In illo bello Horatius Cocles solus pontem ligneum² defendit et hostes cohibuit, donec pons a tergo ruptus esset. Tum se cum armis in Tiberim conjecit et ad suos transavit.

26. Dum Porsena urbem obsidebat, Q. Mucius Scaevola, juvenis fortis animi, in castra hostis se contulit, eo consilio, ut regem occideret. At ibi scribam regis pro ipso rege interfecit. Tum a regis satellitibus comprehensus et ad regem deductus, quum Porsena eum ignibus allatis³ terreret, dextram arae accensae imposuit, donec flammis consumta esset. Hoc facinus rex miratus juvenem dimisit incolumem. Tum hic, quasi beneficium referens, ait, trecentos alios juvenes in eum conjurasse. Hac re territus Porsena pacem cum Romanis fecit, Tarquinius autem Tusculum⁴ se contulit, ibique privatus cum uxore consenuit.

27. Sexto decimo anno post reges exactos⁵ populus Romae seditionem fecit, questus, quod tributis et militia a senatu exhauriretur. Magna pars plebis urbem reliquit et in montem trans Anienem⁶ amnem secessit. Tum patres turbati Mennium Agrippam miserunt ad plebem, qui eam senatui conciliaret. Hic iis inter alia fabulam narravit de ventre et membris humani corporis⁷; qua populus commotus est ut in Urbem rediret. Tum primum Tribuni plebis⁸ creati sunt, qui plebem adversum nobilitatis superbiam defenderent.

28. Octavo decimo anno post exactos reges Qu. Marcius Coriolanus dictus ab urbe Volseorum⁹ Corioli, quam bello ceperat, plebi invisus fieri cepit. Quare urbe expulsus ad Volscos, acerrimos Romanorum hostes, contendit, et ab iis dux exercitus factus Romanos saepe vicit. Jam usque ad quintum miliarium¹⁰ Urbis accesserat, nec ullis civium suorum

1) Etrusci, οἱ Τυρρηνοί. 2) Ἡ πρώτη ἐπὶ τοῦ Τιβέρεως γέφυρα ἦτο ξυλίνη. Ἡ μὲν Ῥώμη ἔκειτο εἰς τὴν ἀριστεράν, ἡ δὲ Τυρρηνία εἰς τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ τούτου. 3) Ἐπαπειλῶν ἐηλαδῆ, νὰ τὸν βασανίσῃ μὲ τὸ πῦρ. 4) Τὸ Τούσκουλον μικρὰ πόλις τοῦ Λατίου, νῦν τὸ Φρασκάτι. 5) Μετὰ τοὺς βασιλεῖς ἐκπεσόντας, τοῦτέστι μετὰ τὴν ἀπελασίαν τοῦ Σουπέρβου καὶ τὴν κατάργησιν τῆς βασιλείας. 6) Ὁ Ἀνίων, ὁ νῦν Τιβερὼν, εἰσβάλλει πλεῖστον τῆς Ῥώμης εἰς τὸν Τίβεριν. 7) Ἰδε μῦθ. 8) Κατ' ἀρχὰς δύο, κατ' ὀλίγον δὲ ᾠξήθη ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἰς δέκα. 9) Οἱ Οὐλάκοι κατοικοῦν τὸ νοτίον τοῦ Λατίου πεδίου. 10) Παρὰ τὰς λευκίρας ὁδοὺς τῶν Ῥωμαίων ἦσαν

legationibus flecti poterat, ut patriae parceret. Denique Ve-
turia mater et voluminia uxor ex Urbe ad eum venerunt; qua-
rum flectu et precibus commotus est, ut exercitum removeret.
Quo facto a Volscis ut proditor occisus esse dicitur.

29. Romani quum adversum Veientes¹ bellum gererent,
familia Fabiorum sola hoc bellum suscepit. Profecti sunt tre-
centi sex nobilissimi homines, duce Fabio Consule. Quum
saepe hostes vicissent, apud Cremeram fluvium castra po-
suerunt. Ibi Veientes dolo usi, eos in insidias pellexerunt. In
proelio ibi exorto omnes perierunt. Unus superfuit ex tanta
familia, qui propter aetatem puerilem duci non potuerat ad
pugnam. Hic genus propagavit ad Qu. Fabium maximum, il-
lum, qui Hannibalem prudenti cunctatione debilitavit².

30. Anno trecentesimo et altero ab Urbe condita Decem-
viri³ creati sunt, qui civitati leges scriberent. Hi primo anno
bene egerunt; secundo autem dominationem exercere coepe-
runt. Sed quum unus eorum, Appius claudius, virginem in-
genuam, Virginiam, Virginii Centurionis filiam, corrumpere
vellet, pater eam occidit. Tum ad milites profugit eosque
ad seditionem commovit. Sublata est decemviris potestas,
ipsique omnes aut morte aut exilio puniti sunt.

31. In bello contra Vejentanos Furius Camillus urbem Fa-
lerios⁴ obsidebat. In qua obsidione quum ludi literarii magi-
ster principum filios ex urbe in castra hostium duxisset, Ca-
millus hoc donum non accepit, sed scelestum hominem, ma-
nibus post tergum vinctis, pueris Falerios reducendum tra-
didit, virgasque iis dedit, quibus proditorem in urbem agerent.

32. Hac tanta animi nobilitate commoti Falisci⁵ urbem Ro-
manis tradiderunt. Camillo autem apud Romanos crimini da-
tum est, quod albis equis triumphasset⁶, et praedam inique
divisisset; damnatusque ob eam causam et civitate expulsus
est. Paulo post Galli Senones⁷ ad Urbem venerunt, Romanos
apud flumen Alliam⁸ vicerunt, et Urbem etiam occuparunt.
Jam nihil praeter Capitolium defendi potuit. Sed jam praesi-

τεθειμένα τὰ λεγόμενα μυριάρια, λίθιναι στήλαι ἀπέχουσαι ἀλλήλων ἐν Ῥω-
μαϊκῷ μίλιον, τὸ δὲ Ῥωμαϊκὸν μίλιον συνίσταται ἀπὸ 1000 Ῥωμαϊκὰ βή-
ματα, ἅντε 5000 πόδες. 4) Οἱ κάτοικοι τῶν Οὐβήτων Τυρρηνικῆς πόλεως.
5) Εἰς τὸν δεῦτερον Καρχηδονιακὸν πόλεμον. 6) Σόλλογος δέκα ἀνδρῶν.

4) Τὸ Φαλέριον, Τυρρηνικῆ πόλις. Οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἐλέγοντο Φαλισκοί.
5) Τὸ ὄχημα ἱστυρὸν λευκοῖς ἵπποις. 6) Οἱ Σένονες κατέκρουσαν τὸ πάλαι παρὰ
τὰς ὄχθας τοῦ Σηκουάνα (Seine) καὶ Ματρὸνα (Ματρὸν). Ἐγχομένου τοῦ
Ἰβλίου μετενάστευσαν εἰς τοὺς μεσημβρινοὺς πρόποδας τῶν Ἀλπεων.

7) Ποταμίου τῆς Σαβῖνης ἐκβάλλον εἰς τὸν Τίβεριν.

dium fame laborabat, et in eo erant, ut pacem a Gallis auferrent quum Camillus cum manu militum superveniens hostes magno proelio superaret (389 π. X.).

LIBER SECUNDUS.

4. Anno trecentesimo nonagesimo quarto post Urbem conditam Galli iterum ad Urbem accesserant, et quarto milliaro trans Anienem fluvium concederant. Contra eos missus est T. Quinctius. Ibi Gallus quidam, eximia corporis magnitudine, fortissimum Romanorum ad certamen singulare provocavit. T. Manlius, nobilissimus juvenis, provocationem accepit, Gallum occidit, eumque torque aureo spoliavit, quo ornatus erat. Hinc et ipse et posterī ejus Torquati appellati sunt. Galli fugam capessiverunt.

2. Novo bello cum Gallis exorto, anno Urbis¹ quadringentesimo sexto, iterum Gallus processit, magnitudine atque armis insignis, et provocat unum ex Romanis ut secum armis decerneret. Tum se M. Valerius, tribunus militum, obtulit; et quum processisset armatus, corvus ei supra dextrum brachium sedit. Mox commissa pugna, hic corvus alis et unguibus Galli oculos verberavit. Ita factum est, ut facili negotio a Valerio interficeretur, qui hinc Corvini nomen accepit.

3. Postea Romani bellum gesserunt cum Samnitibus², ad quod L. Papirius Cursor cum honore dictatoris³ profectus est. Qui quum negotii ejusdam causa Romanus ivisset, praecepit Q. Fabio Rulliano, magistro equitum, quem apud exercitum reliquit, ne pugnam cum hoste committeret. Sed ille occasionein nactus, felicissime dimicavit et Samnites delevit. Ob hanc rem a dictatore capitis damnatus est. At ille in Urbem confugit, et ingenti favore militum et populi liberatus est; in Papirium autem tanta exorta est seditio, ut paene ipse interficeretur.

4. Duobus annis post T. Veturius et Spurius Postumius Consules bellum adversum Samnites gerebant. Hi a Pontio Thelesino, duce hostium, in insidias inducti sunt. Nam eos ad furculas Caudinas⁴ pellexit in angustias, unde sese ex-

1) Τούτιστα post urbem conditam. 2) Οι Σαμνίται, μέγα καὶ δυνατόν ἔθνος τῆς μέσης Ἰταλίας. 3) Ὁ Δικτάτωρ ἦτον ἀνώτερος τῶν ὑπᾶτων καὶ ἐξελέγετο μόνος εἰς δεινὰς περιστάσεις, ὅτε ἐκινδύνευεν ἡ πολιτεία. Ἡ ἐξουσία αὐτοῦ ἦτον ἀπεριόριστος, διήρκει ὅμως μόνος ἐξ μηνῶν. Ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ δικτάτωρος ἦτον ὁ ὑπαρχος (magister equitum), ἐκλεγόμενος ὑπὸ τοῦ δικτάτωρος αὐτοῦ. 4) Ὀλίτως ἐλέγοντο τὰ στενὰ πληθύν τοῦ Κλαυδίου τῆς Σαμνιτικῆς διὰ τὸ θρῆνον μὲν σχῆμα εὐκράνου.

pedire non poterant. Ibi Pontius patrem suum Herennium rogavit, quid faciendum putaret. Ille ait, aut omnes occidendos esse, ut Romanorum vires frangerentur, aut omnes dimittendos, ut beneficio obligarentur. Pontius utrumque consilium improbavit, omnesque sub jugum¹ misit (324 π. X.). Samnites denique post bellum undequinquaginta annorum superati sunt.

5. Devictis Samnitibus Tarentinis bellum indictum est, quia legatis Romanorum injuriam fecissent. Hi Pyrrhum, Epiri regem, contra Romanos auxilio poposcerunt. Is mox in Italiam venit, tamque primum Romani cum transmarino hoste pugnaverunt. Missus est contra eum consul P. Valerius Laevinus. Hic quum exploratores Pyrrhi cepisset, jussit eos per castra duci, ostendi omnem exercitum, tumque dimitti, ut renuntiarent Pyrrho, quaecunque a Romanis agerentur.

6. Pugna commissa, Pyrrhus auxilio elephantorum² vicit. Nox praelio finem dedit. Laevinus tamen per noctem fugit. Pyrrhus Romanos mille octingentos cepit, eosque summo honore tractavit. Quum eos, qui in praelio interfecti fuerant, omnes adversis vulneribus et truci vultu etiam mortuos jacere videret, tulisse ad coelum manus dicitur, cum hac voce: «Ego talibus viris brevi orbem terrarum subigerem».

7. Postea Pyrrhus Romam perrexit, omnia ferro igneque vastavit; Campaniam³ depopulatus est, atque ad Praeneste venit, milliario ab Urbe octavo decimo. Mox terrore exercitus, qui cum consule sequebatur, in Campaniam se recepit. Legati ad Pyrrhum de captivis redimendis missi honorifice ab eo suscepti sunt; captivos sine pretio reddidit. Unum ex legatis, Fabricium, sic admiratus est, ut ei quartam partem regni sui promitteret, si ad se transiret; sed a Fabricio contentus est.

Quum jam Pyrrhus ingenti Romanorum admirationem teneretur, legatum misit Cineam, praestantissimum virum, qui pacem peteret ea conditione, ut Pyrrhus eam partem Italiae, quam armis occupaverat, obtineret. Romani responderunt, eum cum Romanis pacem habere non posse, nisi ex Italia recessisset. Cineas quum redisset, Pyrrho eum inter-

1) Ἐσταινον εἰς τὴν γῆν δύο λόγχας καὶ ἐπάνω τούτων ἔθετον τρίτην. Οἱ αἰχμάλωτοι ἡναγκάζοντο νὰ διαβῶσιν ὑποκάτω τοῦ λεγομένου ζυγοῦ τούτου. 2) οἱ πρῶτοι ἐλέφαντες, οἵτινες ἐφάνησαν εἰς τὴν Ἰταλίαν. 3) ἡ Καμπανία κεῖται παρὰ τὸ Τυρρηνικὸν πῆλαγος πρὸς νότον τοῦ Λατίου. 4) ἡ Πραίνεστος, πόλις τοῦ Λατίου ἢ νῦν Παλαιστρίνα.

roganti, qualis ipsi Roma visa esset, respondit, se regum patriam vidisse.

9. In altero¹ proelio cum rege Epiri comisso, Pyrrhus vulneratus est, elephanti interfecti, viginti milia hostium caesa sunt. Pyrrhus Tarentum fugit. Interjecto anno Fabricius contra eum missus est. Ad hunc medicus Pyrrhi nocte venit, promittens, se Pyrrhum veneno occisurum si munus sibi daretur. Hunc Fabricius vinctum reduci jussit ad dominum. Tunc rex, admiratus illum, dixisse fertur; «Ille est Fabricius, qui difficilius ab honestate, quam sol a cursu suo averti potest». Paulo post Pyrrhus, tertio etiam proelio fusus, a Tarento recessit, et apud Argos² Graeciae urbem, interfectus est. (272 π. X.)

40. Anno quadringentesimo nonagesimo post Urbem conditam Romanorum exercitus primum in Siciliam trajecerunt, regemque Syracusarum Hieronem Poenosque, qui multas civitates in ea insula occupaverant, superaverunt. Quinto anno hujus belli quod contra Poenos gerebatur primum Romani, C. Duillio et Cn. Cornelio Asina Coss³, in mari dimicaverunt. Duillius Carthaginienses vicit, triginta naves occupavit, quatuordecim mersit, septem milia occidit. Nulla victoria Romanis gratior fuit. Duillio concessum est, ut, quum a coena rediret, pueri funalia gestantes et tibicen eum comitarentur⁴.

41. Paucis annis interjectis bellum in Africam translatum est. Hamilcar, Carthaginiensium dux, pugna navali superatur; nam perditis sexaginta quatuor navibus, se recepit; Romani viginti duas amiserunt. Quum in Africam venissent, Poenos in pluribus proeliis vicerunt, magnam vim hominum ceperunt, septuaginta quatuor civitates in fidem acceperunt. Tum victi Carthaginienses pacem a Romanis petiverunt. Quam quum M. Atilius Regulus, Romanorum imperator, dare nollet nisi durissimis conditionibus, Carthaginienses auxilium petiverunt a Lacedaemoniis. Hi Xanthippum miserunt, qui Romanum exercitum magno proelio vicit. Regulus ipse captus et in vincula conjectus est.

12. Non tamen ubique fortuna Carthaginiensibus favit. Quum aliquot proeliis victi essent, Regulum rogaverunt, ut Romam proficisceretur, et pacem campivorumque permu-

1) Secundo 2) Argi, orum, τὸ Ἄργος. 3) Ἀφαιρετικὴ ἀπόλυτος, ὄντων δυνάτων. Coss. σημαίνει consilibus. 4) ἡ τοιαύτη τιμὴ ἐσυγχωρεῖτο ἄλλοτε εἰς μόνους τοὺς θριαμβεύσαντας στρατηγούς κατὰ τὴν ὑμέραν τοῦ θριαμβίου.

tationem a Romanis obtineret. Ille quum Romam venisset, inductus in senatum, dixit, se desiisse Romanum esse ex illa die, qua in potestatem Poenorum venisset¹. Tum Romanis suavit, ne pacem cum Carthaginiensibus facerent: illos enim tot casibus fractos, spem nullam nisi in pace habere: tanti non esse, ut tot millia captivorum propter se unum et paucos, qui ex Romanis capti essent, redderentur. Haec sententia obtinuit. Regressus igitur in Africam crudelissimis suppliciis exstinctus est.

13. Tandem C. Lutatio Datulo, A. Postumio Coss., anno belli Punici vicesimo tertio, magnum proelium navale commissum est contra Lilybaeum², promontorium Siciliae. In eo proelio septuaginta tres Carthaginiensium naves captae, centum viginti quinque demersae, triginta duo millia hostium capta, tredecim millia occisa sunt. Statim Carthaginienses pacem petierunt, eisque pax tributa est. Captivi Romanorum, qui tenebantur a Carthaginiensibus, redditi sunt. Poeni Sicilia, Sardinia et ceteris insulis, quae intra Italiam Africamque jacent, decesserunt, omnemque Hispaniam, quae citra Iberum³ est, Romanis permiserunt (242 π. X.)

LIBER TERTIUS.

1. Anno quingentesimo undetricesimo ingentes Gallorum copiae Alpes transierunt. Sed pro Romanis tota Italia consensit: traditumque est, octingenta millia hominum ad id bellum parata fuisse. Res prospere gesta est apud Clusium⁴: quaträginta millia hominum interfecta sunt. Aliquot annis post pugnatum est contra Gallos in agro Insubrum⁵), finitumque est bellum M. Claudio Marcello, Cn. Cornelio Scipione Coss. Tum Marcellus regem Gallorum Viridomarum manu sua occidit, et triumphans spolia Galli⁶), stipuli imposita, humeris suis vexit.

2. Paulo post Punicum bellum renovatum est per Hannibalem, Carthaginiensium ducem, quem pater Hamilcar, no-

1) "Θεν καὶ ὅτεν ἠθέλησεν ὡς μέλος τῆς βουλῆς νὰ δώσῃ γνώμην διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν αἰχμαλώτων. 2) τὸ Λιλύβαϊον ἡ δυτικὴ τῆς Σικελίας ἄκρα μὲ ὁμώνυμον πόλιν. 3) Ὁ "Ιβήρος (νῦν Ebro) διαρρέει τὴν βόρειον Ἰσπανίαν σχεδὸν παράλληλος τῶν Πυρηναίων ἀπὸ τὸ βορειοανατολικὸν πρὸς τὸ νοτιοδυτικόν. Τὰ πρὸς νότον τοῦ ποταμοῦ τοῦτου ἔμειναν τῶν Καρχηδονίων. 4) Πόλις τῆς Τυρρήνιας. 5) Οἱ Ἰνσουβροι, δυνατὴ Κελτικὴ φυλὴ περὶ τὰ Μεδιόλανον τῆς ἀνω Ἰταλίας. 6) Τὰ ὅπλα, τὰ ὅπλα ὁ Ῥωμαῖος στρατηγὸς ἐξέδωκε τὸν τοῦ ἐχθροῦ στρατηγὸν, εἰλόγοντο ἀπὸ τῶν ὀπλῶν. Ὁ Μάρκελλος ἦτον ὁ τελευταῖος, ὅστις ἀπέριψε τοιαῦτα εἰς τὸν ναὸν τοῦ Διὸς.

vem annos natum, aris admoverat, ut odium perenne in Romanos iraret. Hic annum agens vicesimum ætatis, Saguntum *), Hispaniæ civitatem, Romanis amicam, opugnare aggressus est. Huic Romani per legatos denuntiaverunt, ut bello abstineret. Qui quum legatos admittere nolle, Romani Carthaginem miserunt, ut mandaretur Hannibali, ne bellum contra socios populi Romani gereret. Dura responsa a Carthaginensibus redita. Saguntinis interea fame victis, Romani Carthaginensibus bellum indixerunt.

3. Hannibal, fratre Hasdrubale in Hispania relicto, Pyrenæum et Alpes transiit. Traditur in Italiam octoginta millia peditum, et viginti millia equitum, septem et triginta elephantos adduxisse. Interea multi Ligures¹ et Galli Hannibali se conjunxerunt. Primus ei occurrit P. Cornelius Scipio, qui proelio ad Ticinum² commisso, superatus est, et vulnere accepto, in castra rediit. Tum Sempronius Cræchus conflictavit ad Trebiam³ amnem. Is quoque vincitur. Multi populi se Hannibali dediderunt. Inde in Tusciam⁴ progressus Flaminium Cos⁵, ad Trasimenum lacum superat. Ipse Flaminius interemtus, Romanorum viginti quinque millia cæsa sunt.

4. Quingentesimo et quadragesimo anno post Urbem conditam L. Aemilius Paullus et P. Terentius Varro contra Hannibalem mittuntur. Quamquam intellectum erat, Hannibalem non aliter vinci posse quam mora⁶; Varro tamen, morae impatiens, apud vicum, qui Cannæ appellatur in Apulia pugnavit; ambo consules victi, Paullus interemtus est. (216 π. X.) In ea pugna cosulares aut prætorii viginti, senatores triginta capti aut occisi; militum quadraginta millia, equitum tria millia et quingenti perierunt. In his tantis malis nemo tamen pacis mentionem facere dignatus est. Servi, quod nunquam ante factum, manumissi et milites facti sunt.

5. Post eam pugnam multae Italiæ civitates, quæ Romanis paruerant, se ad Hannibalem transtulerunt. Hannibal Romanis obtulit, ut captivos redimerent: responsumque est a Senatu, eos cives non esse necessarios, qui armati⁷ capi possent. Hos omnes postea variis suppliciis interfecit, et tres modios aureorum annulorum Carthaginem misit, quos ma-

*) Τὸ Σάγουντον εἴτε ἡ Ζάκανθα ἔκειτο παρὰ τὴν μεσόγειον θάλασσαν.

1) Οἱ Λίγυες, ἔθνος τῆς ἀνω Ἰταλίας παρὰ τὸν Αἰγυπτιακὸν κόλπον, τὸν νῦν κόλπον τῆς Γενούας λεγόμενον. 2) Ὁ Τίκινος καὶ ὁ Τρεβίας εἰσβάλλουν εἰς τὸν Πάδον. 3) Ἰδ. Ρωμ. ἱστορ. I. 46. 7. 4) σημερινή. 5) Τοῦτο εἶχεν ἀποδείξει ὁ Φάβιος, ὅπως ἐβλάπτε τὸν ἐχθρὸν ἐκκλίνων τὴν μάχην. "Ὅθεν καὶ παρωνομαζῶν ὁ παλαιότερος ἡ μετὰ τὴν. 6) Μὴ εὐδελὰ εἰς τὰς γῆρας.

uibus equitum Romanorum, senatorum et militum detraxerat. Interea in Hispania, ubi frater Hannibalis Hasdrubal remanserat cum magno exercitu, a duobus Scipionibus vincitur, perditque in pugna triginta quinque milia hominum.

6. Anno quarto postquam Hannibal in Italiam venerat, M. Claudius Marcellus Cos. apud Nolam, civitatem Campaniae, contra Hannibalem bene¹ pugnavit. Illo tempore Philippus, Demetrii filius, rex Macedoniae, ad Hannibalem legatos mittit, eique auxilia contra Romanos pollicetur. Qui legati quum a Romanis capti essent, M. Valerius Laevinus cum pavibus missus est, qui regem impediret, quominus copias in Italiam trajiceret. Idem in Macedoniam penetrans regem Philippum vicit.

7. In Sicilia quoque res² prospere gesta est. Marcellus magnam hujus insulae partem cepit, quam Pœni occupaverant. Syracusas, nobilissimam urbem, expugnavit, et ingentem inde praedam Roman misit. Laevinus in Macedonia cum Philippo et multis Graeciae populis amicitiam fecit; et in Siciliam profectus, Hannonem, Pœnorum ducem apud Agrigentum³ cepit; quadraginta civitates in deditionem accepit, viginti sex expugnavit. Ita omni Sicilia recepta, cum ingenti gloria Romam regressus est.

8. Interea in Hispaniam, ubi duo Scipiones ab Hasdrubale interfecti erant, missus est P. Cornelius Scipio, vir Romanorum omnium fere primus. Hic puer duodeviginti annorum in pugna ad Ticinum patrem singulari virtute servavit. Deinde post cladem Cannensem multos nobilissimorum juvenum, Italiam deserere cupientium⁴ auctoritate sua ab hoc consilio deterruit. Viginti quatuor annorum juvenis in Hispaniam missus, die, quo venit, Carthaginem novam⁵ cepit, in qua omne aurum et argentum et belli apparatus Pœni habebant, nobilissimos quoque opsidem, quos ab Hispanis acceperant. Hos obsides parentibus suis reddidit. Quare omnes fere Hispaniae civitates ad eum uno animo transierunt.

9. Ab eo inde tempore res Romanorum in dies laetiores factae sunt. Hasdrubal a fratre ex Hispania in Italiam evocatus, apud Senam, Piceni⁶ civitates, in insidias incidit, et strenue pugnans occisus est. Plurimae autem civitates, quae

1) Τοῦτέστι prospere. 2) Ὁ πόλεμος. 3) Agrigentum, ὁ Ἀκράγας, τὸ νῦν Γιργέντι, κεῖται εἰς τὸν νότιον αἰγιαλὸν τῆς Συρακίας. 4) Ὑπερβολὴ ἀπληροῦς περὶ τῆς σωτηρίας τῆς πατρίδος. 5) Ἡ νέα Καρχηδὼν ἦτον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς Καρχηδωνίου. 6) Picenum, ἢ Πικεντίνον, ἦτον μέρος τῆς μέσης Ἰταλίας, παρὰ τοῖς Ἀδριατικοῦ κόλπου.

in Bruttis¹ ab Hannibale tenebantur, Romanis se traderunt.

10. Anno decimo quarto postquam in Italiam Hannibal venerat, Scipio consul creatus et in Africam missus est. Ibi contra Hannonem, ducem Carthageniensium, prospere pugnat totumque ejus exercitum delet. Secundo proelio undecim millia, hominum occidit, et castra cepit, cum quatuor milibus et quingentis militibus. Syphacem, Numidia² regem, qui se cum Poenis conjunxerat, cepit, eumque cum nobilissimis Numidis et infinitis spoliis Roman misit. Qua re audita, omnis fere Italia Hannibalem deserit. Ipse a Carthaginiensibus in Africam redire jubetur. Ita anno decimo septimo Italia ab Hannibale liberata est.

11. Post plures pugnas et pacem plus semel frustra tentatam, pugna ad Zamam³ committitur, in qua peritissimi duces copias suas ad bellum educebant. Scipio victor recedit, Hannibal cum paucis equitibus evadit. (202 π. X.) Post hoc proelium pax cum Carthaginiensibus facta est. Scipio quum Romam rediiset, ingenti gloria triumphavit, atque Africanus appellatus est. Sic finem accepit secundum Punicum bellum post annum undevicesimum, quam coeperat.

LIBER QUARTUS.

1. Finito Punico bello, secutum est Macedonicum contra Philippum⁴ regem. Superatus est rex a T. Quinctio Flaminio apud Cynoscephalas⁵, paxque ei data est his legibus: ne Graeciae civitatibus, quas Romani contra eum defenderant, bellum inferret; ut captivos et transfugas redderet; quinquaginta solum naves haberet; reliquas Romanis daret, mille talenta praestaret, et obsidem daret filium Demetrium. T. Quinctius etiam Lacedemoniis intulit bellum, et ducem eorum Nabidem vicit.

2. Tum secutum est bellum Syriacum contra Antiochum regem, cum quo Hannibal se junxerat. Missus est contra eum L. Cornelius Scipio Cos., cui frater ejus, Scipio Africanus, legatus⁶ est additus. Hannibal navali proelio vincitur;

1) Bruttii, οἱ Βρέττιοι, κατοικοῦν τὴν νοτιοδυτικὴν ἄκρην τῆς Ἰταλίας. 2) ἡ Νομαδικὴ ἦτον ἐκτεταμένον βασίλειον, κείμενον παρὰ τὸν βορεῖον αἰγαλὸν τῆς Ἀφρικῆς πρὸς δυσμὰς τῆς Καρχηδόνας. Οἱ κάτοικοι ὠνομάζοντο Νομάδες, Numidae. 3) Ἡ Ζάμα ἐκεῖτο ὅχι μακρὰν τῆς Καρχηδόνας. 4) Τὸν υἱὸν τοῦ Δημητρίου καὶ σύμμαχον τῆς Ἀχαικῆς συμμαχίας. 5) Κυνὸς κεφαλῶν γιάρων τῆς Πελοποννήσου εἰς τὴν Θεσσαλίαν. 6) Λεγάτι, πρεσβευταί, ἐλέγχοντο οἱ συνενεργεῖν καὶ σύμβουλοι τῶν στρατηγῶν ὑπάρχον καὶ ἀνθυπαίων. Ἐπὶ τῷ πλείοντι τοὺς διωρίζεν ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸ δὲ καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὑπαίους.

Antiochus autem ad Magnesiam, Asiae civitatem, a Cornelio Scipione Cos. ingenti proelio fusus est. Tum rex Antiochus pacem petit. Data est ei hac lege: ut ex Europa et Asia¹ recederet atque intra Taurum² se condideret, decem millia talentorum et viginti obsides praeberet, Hannibalem, concitorem belli, dederet. Scipio Romam rediit et ingenti gloria triumphavit. Nomen et ipse ad imitationem fratris Asiatici accepit.

3. Philippo, rege Macedoniae, mortuo, filius ejus Perseus rebellavit, ingentibus copiis paratis. Dux Romanorum, P. Licinius Cos., contra eum missus, gravi proelio rege victus est. Rex tamen pacem petebat. Cui Romani eam praestare noluerunt, nisi his conditionibus, ut se et suos Romanis dederet. Mox Aemilius Paulus Cos. regem ad Pydnam³ superavit, et viginti millia peditum ejus occidit. Equitatus cum rege fugit. Urbes Macedoniae omnes, quas rex tenebat, Romanis se dederunt. Ipse Perseus ab amicis desertus in Pauli potestatem venit. Hic, multis etiam aliis rebus gestis, eum ingenti pompa Romam rediit in nave Persei inusitatae magnitudinis, nam sedecim remorum ordines⁴ habuisse dicitur. Triumphavit magnificentissime in curru aureo, duobus filiis utroque latere adstantibus. Ante currum inter captivos duo regis filii et ipse Perseus ducti sunt.

4 Tertium deinde bellum contra Carthaginem susceptum est, sexcentesimo et altero anno ab urbe condita, anno quinquagesimo primo, postquam secundum bellum Punicum transactum est. L. Manlius Censorinus et M. Manilius Coss. in Africam trajecerunt et oppugnaverunt Carthaginem. Multa ibi praeclare gesta sunt per Scipionem, Scipionis Africani nepotem, qui tribunus⁵ in Africa militabat. Hujus apud omnes ingens metus et reverentia erat, neque quidquam magis Carthaginensium duces vitabant, quam contra eum proelium committere.

5. Quum jam magnum esse Scipionis nomen tertio anno, postquam Romani in Africam trajecerant, consul est creatus et contra Carthaginem missus. Is hanc urbem a civibus acerrime defensam, cepit ac diruit. Ingens ibi praeda facta, plu-

Ἰσπερ καὶ συνοδεύουσιν. 1) Ἀπὸ τῶν πρὸς τὴν μεσόγειον θάλασσαν κείμενα μέρη τῆς Ἀσίας. 2) Ὁ Ταῦρος, ὄρη δὴν ὄρος τῆς Ἀσίας. πρὸς βορρὰν τῆς Συρίας. 3) Πόλις τῆς μεσημβρινῆς Μακεδονίας παρὰ τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον εἰς τὸν κόλπον τῆς Θεσσαλονίκης. 4) Τὰ πλεονεχῆ πλοῖα εἶχον ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πρὸς στήρας κωπίων, τὴν μίαν ἐπὶ αὐτῆς τῆς ἄλλης. 5) Ὑπονομιζόμενος πρὸς τὴν Κεντρικὴν Βιβλιοθήκην Βελιούργου.

rimaque inventa sunt, quae multarum civitatum excidiis Carthago collegerat. Haec omnia Scipio civitatibus Italiae, Siciliae, Africae re blidit, quae sua recognoscebant. Ita Carthago, septingentesimo anno, postquam condita erat, deleta est (146 π. X). Scipio nomen Africani junioris accepit.

6. Interim in Macedonia quidam Pseudophilippus¹ arma movit, et P. Juvencium, Romanorum ducem, ad internecionem vicit. Post eum Q. Caecilius Metellus dux a Romanis contra Pseudophilippum missus est, et viginti quinque millibus ex militibus ejus occisis, Macedoniam recepit; ipsum etiam Pseudophilippum in potestatem suam redegit. Corinthiis quoque bellum indictum est, nobilissimae Graeciae civitati, propter injuriam Romanis legatis² illatam. Hanc Mummius consul cepit ac diruit. Tres igitur Romae simul celeberrimi triumphi fuerunt Scipionis ex Africa, ante cujus currum ductus est Hasdrubal; Metelli, ex Macedonia, cujus currum praecessit Andrisens, qui et Pseudophilippus dicitur; Mummi ex Corintho, ante quem signa aenea et pictae tabulae et alia urbis clarissimae ornamenta praelata sunt.

7. Anno sexcentesimo decimo post Urbem conditam Viriathus in Lusitania³ bellum contra Romanos excitavit. Pastor primo fuit, Mox latronum dux; postremo tantos ad bellum populos coarctavit, ut vindex liberatis Hispaniae existimaretur. Denique a suis⁴ interfectus est. Quum interfectores ejus praemium a Caepione Cos. peterent, responsum est, nunquam Romanis placuisse, imperatorem a militibus suis interfici.

8. Deinde bellum exortum est cum Numantinis⁵, civitate Hispaniae. Victus ab his Qu. Pompejus, et post eum C. Hostilius Mancinus Cos., qui pacem cum his fecit infamem, quam populus et senatus jussit infringi, atque ipsum Mancinum hostibus tradi⁶. Tum P. Scipio Africanus in Hispaniam missus est. Is primum militem⁷ ignavum et corruptum correxuit; tum multas Hispaniae civitates partim bello cepit, partim in deditionem accepit. Postremo ipsam Numantiam

1) Ἀνδρίσκος τις ἐψεύδετο, ὅτι εἶναι υἱὸς τοῦ Περσέως, καὶ ἐπέτυχε τόσον, ὥστε συνήγαγε μεγάλην στρατιωτικὴν δύναμιν. 2) Οἱ πρότεροι τῶν Ῥωμαίων εἶχαν ὑβρισθῆ εἰς τὴν ἐν Κορίνθῳ συνέλευσιν ἐξ αἰτίας τῶν ὑπερβολικῶν ἀπαιτήσεων τῆς Ῥώμης. 3) Ἡ νῦν Πορτογαλλία. 4) Λέγεται, ὅτι πρωταῖοι τοῦ φόνου ᾤσαν οἱ Ῥωμαῖοι αὐτοί. 5) Ἡ Νομαντία ὄχυρά πῶς εἰς τὴν Ταύρακινησίαν τῆς Ἰσπανίας κατὰ τὰς πηγὰς τοῦ Δουρίου ποταμοῦ. 6) Οἱ δὲ Νομαντινοί, μὴ ἐγκρίνοντες τὴν τοιαύτην ἀδίκον παράβασιν τῆς συνθήκης, δὲν ἐπέβαλον τὰς χεῖρας εἰς τὸν Μαγκνόν. 7) Τὸν στρατιωτὴν ἀνὰ τοὺς στρατιώτας.

fame ad deditionem coëgit, urbemque evertit; reliquam in fidem accepit (133. π. X.)

9. P. Scipione Nasica et L. Calpurnio Bestia Coss.¹ Jugurthae, Numidarum regi, bellum illatum est, quod Adherbalem et Hiempsalem, Micipsae² filios, patruales suos, interemisset. Missus adversus eum Cos. Calpurnius Bestia, corruptus regis pecunia, pacem cum eo flagitiosissimam fecit, quae a senatu improbata est. Denique Qu. Caecilius Metellus Cos. Jugurtham variis proeliis vicit, elephantos ejus occidit, vel cepit, multas civitates ejus in deditionem accepit. Ei successit C. Marius, qui bello terminum posuit, ipsumque Jugurtham cepit. Ante curram triumphantis Marii Jugurtha cum duobus filiis ductus est vinctus, et mox jussu consulis in carcere strangulatus.

LIBER QUINTUS.

1. Dum bellum in Numidia contra Jugurtham geritur, Cimbri et Teutones³ aliaeque Germanorum et Gallorum gentes Italiae minabantur, pluresque Romanorum exercitus fuderunt. Ingens fuit Romae timor, ne iterum⁴ Galli Urbem occuparent. Ergo Marius consul creatus eique bellum contra Cimbros et Teutones decredum est; belloque protracto, tertius ei et quartus consulatus delatus est. In duobus proeliis cum Cimbris ducenta millia hostium cecidit, octoginta millia cepit eorumque regem Theutobochum; propter quod meritum absens quinto consul creatus est. Interea Cimbri et Teutones, quorum copia adhuc infinita erat, in Italiam transierunt. Iterum a C. Mario et Qu. Catulo contra eos dimicatum est ad Veronam.⁵ Centum et quadraginta millia aut in pugna aut in fuga caesa sunt; sexaginta millia capta. Tria et triginta Cimbris signa sublata sunt. (101. π. X.)

2. Sexcentesimo quinquagesimo nono anno ab Urbe condita in Italia gravissimum bellum⁶ exarsit. Nam Picentes, Marsi Pelignique, qui multos annos populo Romano obedi-

1) Consulibus, ἐπὶ ὑπατείας. 2) Οὗτος ἦτον υἱὸς τοῦ Μασισσᾶ, ὅστις κατὰ τὸν δεύτερον Καρχηδονικὸν πόλεμον ἐκέρδιξε τὴν εὐνοίαν τῶν Ῥωμαίων. 3) Οἱ Κίμβριοι καὶ Τεύτονες εἶχον ἀφ᾽ ἑσθι τὰς παλαιὰς αὐτῶν κατοικίας εἰς τὴν βόρειον Γερμανίαν καὶ ἐξήχουν ἄλλας εἰς τὴν Ἰταλίαν. Ἐν ᾧ διεπορεύοντο τὴν Γαλλίαν, ἠνώθησαν μετ' αὐτῶν καὶ διάφορα Γαλλικὰ ἔθνη. 4) Καθὼς ἐπὶ Βρέννου 390 ἔτος π. X. 5) Ἡ Οὐγγρῶν, πότις τῆς πέρας τοῦ Πάδου Κελευθῆς εἰς τὴν ἄνω Ἰταλίαν. 6) Ὁ συμμαχικὸς πόλεμος λέγεται καὶ ὁ Μάρσιος, ἐπειδὴ οἱ Μάρσοι, ἔθνος τῆς μέσης Ἰταλίας, ἦσαν οἱ πρωταῖοι αὐτοῦ, καὶ ὁ Ἰταλικὸς, ἐπειδὴ τὰ πλεονέστερα μικρὰ ἔθνη τῆς Ἰταλίας ἔλαβον μέρος εἰς αὐτὸν.

rant, aequa cum illis jura sibi dari postulabant. Perniciosum admodum hoc bellum fuit. P. Rutilius Cos. in eo occisus est, plures exercitus fusi fugatique. Tandem L. Cornelius Sulla cum alia egregie gessit, tum Cluentium, hostium ducem, cum magnis copiis fudit. Per quadriennium cum gravi utriusque partis calamitate hoc bellum tractum est. Quinto demum anno L. Cornelius Sulla ei imposuit finem. Romani tamen, id quod prius negaverant, jus civitatis, bello finito, sociis tribuerunt.

3. Anno Urbis conditae sexcentesimo sexagesimo sexto primum Romae bellum civile exortum est; eodem anno etiam Mithridaticum. Causam bello civili C. Marius dedit. Nam quum Sullae bellum adversus Mithridatem, regem Ponti,¹ decretum esset, Marius ei hunc honorem eripere conatus est. Sed Sulla, qui adhuc cum legionibus suis in Italia morabatur, cum exercitu Roman venit, et adversarios cum interfecit, tum fugavit. Tum rebus Romae utcumque compositis, in Asiam profectus est pluribusque proeliis Mithridatem coëgit, ut pacem a Romanis peteret, et Asia, quam invaserat, relicta, regni sui finibus contentus esset (84. π. X.)

4. Sed dum Sulla in Graecia et Asia Mithridatem vincit,² Marius, qui fugatus fuerat,³ et cornelius Cinna, unus ex consulibus, bellum in Italia repararunt; et ingressi Romam, nobilissimos ex senatu et consulares viros interfecerunt; multos proscripserunt⁴; ipsius Sullae domo eversa, filios et uxorem ad fugam compulerunt. Universus reliquus senatus, ex Urbe fugiens, ad Sullam in Graeciam venit, orans, ut patriae subveniret, Sulla in Italiam trajecit, hostium exercitus vicit; mox etiam Urbem ingressus est, quam caede et sanguine civium replevit. Quatuor millia inermium, qui se dediderant, interfici jussit; duo millia equitum et senatorum proscripsit. Tum de Mithridate triumphavit. Duo haec bella funestissima, Italicum, quod et Sociale dictum est, et Civile, consumserunt ultra centum et quinquaginta millia hominum, viros consulares viginti quatuor, praetorios septem; aedili-tios sexaginta, senatores fere ducentos.

1) Ἰδ. διηγήμ. 34. σημ. 5. 2) Τὸ δὲ, ἐν ᾧ συντάσσεται καὶ εἰς ἱστορικὴν διήγησιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μετ' ἐνεστώτος. 3) Εἶχε καταφύγει καὶ κρυφθῇ εἰς τὴν Νομαδικήν. 4) Tabulae proscriptionum, πίνακες τῶν προσκριπτῶν, ἐλέγοντο εἰς τοὺς ἐμφυλίου πολέμου; τὰ ὀνοματολόγια ἐκείνων, ὅσων τὰ κτήματα ἐδίωκοντο καὶ ἐδίδοντο ὡς βραδείων εἰς τοὺς νόμους τῶν προσγραφέντων.

LIBER SEXTUS.

1. Anno Urbis conditae sexcentesimo septuagesimo sexto, L. Licinio Lucullo et M. Aurelio Cotta Coss., mortuus est Nicomedes, rex Bithyniae,¹ et testamento populum Romanum fecit heredem. Mithridates, pace rupta, Asiam rursus voluit invadere. Adversus eum ambo consules missi variam habuere fortunam. Cotta apud Chalcedonem² victus proelio, a rege etiam intra oppidum obsessus est. Sed quum se inde Mithridates Cyzicum³ transtulisset, ut hac urbe capta totam Asiam invaderet, Lucullus ei alter consul occurrit, ac dum Mithridates in obsidione Cysici commoratur, ipse eum a tergo obsedit, fameque consumptum multis proeliis vicit; postremo Byzantium fugavit, navali quoque proelio ejus duces oppressit. Ita una hieme et aestate⁴ a Lucullo centum fere millia militum regis extincta sunt.

2. Anno Urbis sexcentesimo septuagesimo octavo novum in Italia bellum⁵ commotum est. Septuaginta enim quatuor gladiatores ducibus Spartaco, Crixo et Oenomao, e ludo gladiatorio, qui Capuae erat, effugerunt, et per Italiam vagantes paene non levius bellum, quam Hannibal, moverunt. Nam contraxerunt exercitum fere sexaginta millium armatorum, multosque duces et duos Romanos consules vicerunt. Ipsi victi sunt in Apulia a M. Licinio Crasso proconsule, et post multas calamitates Italiae tertio anno huic bello finis est impositus.

3. Interim L. Lucullus bellum Mithridaticum persequutus, regnum Mithridatis in vasis, ipsumque regem apud Cabira⁶ civitatem, quo ingentes copias ex omni regno adduxerat Mithridates, ingenti proelio fugavit, et castra ejus diripuit. Armenia quoque minor⁷, quam tenebat, eidem erepta est. Suscepit est Mithridates a Tigrane. Armeniae rege, qui tum ingenti gloria imperabat; sed hujus quoque regnum Lucullus

1) Ἡ Βιθυνία εἶναι χώρα τῆς μικρᾶς Ἀσίας μεταξύ τῆς Προποντιδὸς καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου. 2) Ἡ Χαλκηδὼν, πόλις τῆς Βιθυνίας, ἔκειτο παρὰ τὸν Θρακικὸν Βόσπορον ἀντικρὺ τοῦ Βυζαντίου. 3) Ἡ Κυζίκιος κεῖται ἐπὶ τῆς ὁμιανύμου νήσου εἰς τὴν Προποντίδα. 4) Ἡ ἀφαιρετικὴ σημαίνει ἐντοτε τὸ ἐντὸς εἴτε διὰ τινος χρόνου. 5) Ὁ πόλεμος οὗτος λέγεται ὁ κατὰ τῶν δοῦλων πόλεμος, διότι πολλοὶ δοῦλοι, τῶν ὁποίων πλήρης ἦτον ἡ τότε Ἰταλία, ἐδραπέτευσαν πρὸς τοὺς μονομάχους. Ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ οἱ μονομάχοι δοῦλοι, τρεφόμενοι καὶ γυμναζόμενοι ἐπίτηδες διὰ νὰ μονομαχήσωσι εἰς τὰ ἀμφιθέατρα πρὸς τέρψιν τοῦ λαοῦ. 6) Τὰ Κάβειρα, ἡ μετὰ ταῦτα Σεβάστη, πόλις τοῦ Πόντου, κατεμένη παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἄλφου ποταμοῦ. 7) Ἡ μικρότερον μέρος τῆς Ἀρμενίας, τὸ πρὸς δυσμὰς τοῦ Εὐφράτου ποταμοῦ, ὠνομάζετο ἡ μικρὰ Ἀρμενία, τὸ δὲ κείμενον πρὸς ἀνατολὰς τοῦ Εὐφράτου ἡ ἰδίως εἴτε μεγάλη Ἀρμενία.

est ingressus; Tigranocerta, nobilissimam Armeniae civitatem, cepit; ipsum regem, cum magno exercitu venientem, ita vicit, ut robur militum Armeniorum deleret sed quum Lucullus linem bello imponere pararet, successor¹ ei missus est.

4. Per illa tempora piratae² omnia maria infestabant ita, ut Romanis, toto orbe terrarum victoribus, sola navigatio tuta non esset. Quare id bellum Cn. Pompejo decretum est, quod intra paucos menses incredibili felicitate et celeritate confecit. Mox ei delatum bellum contra regem, Mithridatem et Tigranem. Quo suscepto, Mithridatem in Armenia minore nocturno proelio vicit, castra diripuit, et quadraginta millibus ejus occisis, viginti tantum de exercitu suo perdidit et duos centuriones. Mithridates fugit cum uxore et duobus comitibus, neque multo post, Pharnacis filii sui seditione coactus, venenum hausit³. Hunc vitae finem habuit Mithridates, vir ingentis industriae atque consilii. Regnavit annis sexaginta, vixit septuaginta duobus, contra Romanos bellum habuit annis quadraginta.

5. Tigrani deinde Pompejus bellum intulit. Ille se ei dedit et in castra Pompeji venit, ac diadema suum in ejus manibus collocavit, quod ei Pompejus resposuit. Parte regni eum multavit et grandi pecunia. Tum alios etiam reges et populos superavit. Armeniam minorem Deiotaro, Galatiae⁴ regi, donavit, quia socius contra Mithridatem fuerat. Seleuciam, vicinam Antiochiae civitatem, libertate donavit, quod regem Tigranem non recepisset. Inde in Judaeam transgressus, Hierosolymam, caput gentis, tertio mense cepit, duodecim millibus Judaeorum occisis, ceteris in fidem receptis. His gestis finem antiquissimo bello imposuit. Ante triumphantis carrum ducti sunt filii Mithridatis, filius Tigranis, et Aristobulus, Rex Judaeorum. Praelata ingens pecunia, auri atque argenti infinitum⁵. Hoc tempore nullum per orbem terrarum grave bellum erat.

6. M. Tullio Cicerone oratore et C. Antonio Coss. anno ab Urbe condita sexcentesimo undenonagesimo L. Sergius Catilina, nobilissimi generis vir, sed ingenti pravissimi, ad dele-

1) Μάνιος Αχιλλίας Γαβρίων, τὸν ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ διεδέχθη Πομπήϊος ὁ Μέγας. 2) Κίλικες μάλιστα καὶ ἄλλοι παραθαλάσσιοι τῆς μικρᾶς Ἀσίας. 3) Ἄλλοι λέγουσι, ὅτι ὁ Μιθριδάτης, ἐπειδὴ τὸ δηλητήριον δὲν ἐνέργησεν εἰς τὸ σῶμά του, ἐκέλευσε πιστὸν τινα, καὶ τὸν φανεύσῃ. 4) Ἡ Γαλατία, χώρα τῆς μικρᾶς Ἀσίας, ὅπου εἶχε μετοικήσει μέρος τῶν Γάλλων, οἵτινες μεταναστεύσαντες ἐκ τῆς Γαλλίας διεπορεύθησαν πολεμοῦντες τὴν Εὐρώπην. 5) Τοῦτ' ἔστιν ἰσχυρὸν πόνδος, ἰσχυρὸν σὺναιμα.

dam patriam¹ conjuravit cum quibusdam, claris quidem, sed audacibus viris. A Cicerone urbe expulsus est, socii ejus deprehensi et in carcere strangulati sunt (63 π. X.). Ab Antonio, altero consule, Catilina ipse proelio victus est et interfectus.

7. Anno urbis conditae sexcentesimo nonagesimo tertio C. Julius Cæsar cum L. Bibulo consul est factus. Quum ei Gallia decreta esset, semper vincendo usque ad Oceanum Britannicum processit. Domuit autem annis novem² fere omnem Galliam, quae inter Alpes, flumen Rhodanum, Rhenum et Oceanum est. Britannis mox bellum intulit, quibus ante eum ne nomen quidem Romanorum cognitum erat; Germanos quoque trans Rhenum aggressus, ingentibus præliis vicit.

8. Circa eadem tempora M. Lacinius Grassus contra Parthos³ missus est. Et quum circa Carras⁴ contra omnia et auspicia proelium commisisset, a Surena, Orodis regis duce, victus est cum filio, clarissimo et praestantissimo juvene, Reliquiae exercitus per C. Cassium questorem servatae sunt.

9. Hinc jam bellum civile successit, quo Romani nominis fortuna mutata est. Caesar enim victor e Gallia rediens, absens⁵ coepit poscere alterum consulatum; quem quom aliqui sine dubitatione deferrent, contradictum est a Pompejo et aliis, jussusque est, dimissis exercitibus, in Urbem redire. Propter hanc injuriam ab Arimino⁶, ubi milites congregatos habebat infesto exercitu Romam contendit. Consules cum Pompejo, senatusque omnis atque universa nobilitas ex urbe fugit et in Graeciam transiit; et dum senatus bellum contra Caesarem parabat, hic, vacuum urbem ingressus, dictatorem se fecit.

10. Inde Hispanias petit, ibique Pompeji legiones superavit; tum in Graecia adversum Pompejum ipsum dimicavit. Primo proelio victus est et fugatus; evasit tamen, qui a nocte interveniente Pompejus sequi noluit, dixitque Caesar, nec Pompejum scire vincere, et illo tantum die se potuisse super-

1) Ὁ σκοπὸς τοῦ Κατίλιναι ἦτο, νὰ διαγένη στάσις, νὰ ἀνακρίψῃ τὰ καθίστώτα τῆς πολιτείας, νὰ φονεύσῃ τὴν βουλὴν καὶ νὰ σφετερισθῇ τὴν πρῶτην τῶν πλουσίων. *) Ἰδε ἀνωτέρω σημ. 7. 2) Οἱ Πάρθοι, πολιτικὸν ἔθνος τῆς Ἀσίας, πρότερον μέρος τῆς Περσικῆς μοναρχίας, ἔγιναν ἀνεξάρτητοι δι' Ἀρσάκου τοῦ πρώτου περὶ τὰ 230 π. X. καὶ ἐξέταθσαν ἑκατὶ διὰ μεγάλων ἀλώσεων. 3) Αἱ Κάρραι, πόλις τῆς Μεσοποταμίας. 4) Οἱ μεταρχόμενοι τὴν ὑπατεῖαν ἔπρεπε κατὰ τὸν νόμον, νὰ παρῦρδσκωνται εἰς τὴν Ρώμην. Ὁ δὲ Καίσαρ διέτριβε τότε παρὰ τῷ στρατοῦματι εἰς τὴν θύον Ἰταλίαν. 5) Πόλις τῆς Ὀμβρικῆς εἰς τὴν μέσην Ἰταλίαν. Ὁ Καίσαρ ὄχυν ἤδη διαβῆ τὸν Ρουβίκωνα ποταμὸν, τὰ σύνορα τῆς ἐπαρχίας καὶ τερματικῆς ἐξουσίας του.

rari. Deinde in Thesalia apud Pharsalom ingentibus utrinque copiis dimicaverunt. Nunquam adhuc Romanae copiae majores, neque melioribus ducibus convenerant. Pugnatum est ingenti contentione, vicinusque ad postremum Pompejus et castra ejus direpta sunt. Ipse fugatus Alexandriam petit, ut a rege Aegypti, cui tutor a senatu datus fuerat, peteret auxilia. At hic fortunam magis, quam amicitiam secutus, occidit Pompejum; caput ejus et annulum Caesari misit. Quo conspecto Caesar lacrimas fudisse dicitur, tanti viri intuens caput, et generi quondam sui¹.

41. Quum ad Alexandriam venisset Caesar, Ptolemaeus ei insidias parare voluit; qua de causa regi bellum illatum est. Rex victus in Nilo periit inventumque est corpus ejus cum lorica aurea. Caesar Alexandria politus, regnum Cleopatrae² dedit. Tum inde profectus Pompejanarum partium reliquias est persequutus; bellisque civilibus toto terrarum orbe compositis Romam rediit. Ubi quum insolentius³ agere coepisset, conjuratum est⁴ in eum sexaginta vel amplius senatoribus, equitibusque Romanis. Praecipui fuerunt inter conjuratos Bruti duo ex genere illius Bruti, qui, regibus expulsis, primus Romae consul fuerat C. Cassius et Servilius Casca. Ergo Caesar quum in curiam venisset, viginti tribus vulneribus confossus est (44 π. X.).

42. Interfecto Caesare anno Urbis septingentesimo nono, bella civilia reparata sunt. Senatus favebat Caesaris percussoribus. Antonius Cos. a Caesaris partibus stabat. Ergo turbata republica, Antonius, multis sceleribus commissis, a senatu hostis judicatus est. Fusus fugatusque Antonius⁵, amisso exercitu, confugit ad Lepidum⁶, qui Caesari magister equitum fuerat, et tum grandes copias militum habebat; a quo susceptus est. Mox Octavianus⁷ cum Antonio pacem fecit, et quasi vindicaturus patris sui mortem, a quo per testamentum fue-

1) Ὁ Πομπήιος ὅτε ἐσχημάτισε μετὰ τοῦ Καίσαρος καὶ Κράσσου τὴν λεγομένην πρώτην τριαρχίαν, ἐνυμφεύθη τὴν τοῦ Καίσαρος Πουλίαν, ἥτις ὅμοιος μετ' αὐτὸν πολὺ ἀπέθανεν. Ὁ θάνατος αὐτῆς διέλυσε τὸν τελευταῖον δεσμὸν τῆς τῶν δύο ἀνδρῶν τούτων φιλίας. 2) Ἡ κλεοπάτρα ἔπρεπε νὰ βασιλεύσῃ ὅμοιᾳ μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς τοῦ Πτολεμαίου. 3) Διότι κατ' ὀρθωσιν ἐναντίον τῶν νόμων τῆς δημοκρατίας νὰ διορισθῇ δικτάτωρ ἐπὶ ζωῆς καὶ ὑπάτος διὰ δέκα ἔτη, καὶ ἔδωκεν αἰτίας ἀρετῆς, ὥστε νὰ ὑποπτεύωνται, ὅτι ἐπιθ. μετ' αὐτῆς νὰ κατασταθῇ βασιλεὺς. 4) Ἐγένετο συνωμοσία. 5) Εἰς τὸν περὶ τὴν Μουρηνήν, τὴν νῦν Μόδενα πόλεμον. 6) Ὅστις εὐρίσκετο μετὰ στρατιώματος εἰς τὴν Γαλλίαν. 7) Πτολ. εἶδος τοῦ Γαίου Ὀκταουίου καὶ ἑγγονοῦς τῆς ἀδελφῆς τοῦ Καίσαρος. Υἱοθετηθεὶς δὲ παρὰ τοῦ Καίσαρος ἔλαβε τὸ ὄνομα Caesar Octavianus.

rat adoptatus, Romam cum exercitu profectus extorsit, ut sibi juveni viginti annorum consulatus daretur. Tum junctus cum Antonio et Lepido rempublicam armis tenere coepit senatumque proscripsit¹. Per hos etiam Cicero orator occisus est multique alii nobiles.

43. Interea Brutus et Cassius, interfectores Caesaris, ingens bellum moverunt. Profecti contra eos Caesar Octavianus, qui postea Augustus est appellatus, et M. Antonius, apud Philippos, Macedoniae urbem, contra eos pugnaverunt. Primo proelio victi sunt Antonius et Caesar; periit tamen dux nobilitatis Cassius²; secundo Brutum et infamem nobilitatem quae cum illis bellum susceperat, victam interfece-
runt. Tum victores rempublicam ita inter se dividerunt, ut Octavianus Caesar Hispanias, Gallias, Italiam teneret, Antonius Orientem, Lepidus³ Africam acciperet.

44. Paulo post Antonius, repudiata sorore Caesaris Octaviani, Cleopatram, reginam Aegypti, uxorem duxit. Ab hac incitatus ingens bellum commovit, dum Cleopatra cupiditate muliebri optat Romae regnare. Victus est ab Augusto navali pugna clara et illustri apud Actium⁴, qui locus in Epiro est (31 π. X). Hinc fugit in Aegyptum et desperatis rebus, quam omnes ad Augustum transirent, se ipse interemit. Cleopatra quoque aspidem sibi admisit et veneno ejus extincta est. Ita bellis toto orbe confectis, Octavianus Augustus Romam rediit anno duodecimo, quam consul fuerat. Ex eo inde tempore rempublicam⁵ per quatragenta et quatuor annos solus obtinuit; ante enim duodecim annis cum Antonio et Lepido tenuerat. Ita ab initio principatus ejus usque ad finem⁶ quinquaginta sex anni fuere.

1) Έκαμε προγραφὴν μεγάλου μέρους τῆς βουλῆς. 2) Ὁ Κάσσιος καθὼς καὶ ὕστερον ὁ Βρούτος, ἔγεινεν αὐτόχειρ. 3) Ὁ Λέπιδος, ἐπειδὴ ἔκαμε μεγαλειτέρας ἀπαιτήσεις, ἐστερήθη παρὰ τοῦ Ὀκταουιανοῦ καὶ τῆς πρώτης μερίδος του καὶ ἔζησεν ἔκτοτε εἰς ἰδιωτείαν. 4) Τὸ Ἄκτιον εἶναι ἀκρωτήριον τῆς Ἀκαρνανίας, κείμενον κατὰ τὴν ἐκ τοῦ Ἰονίου πελάγους εἰσοδὸν εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν κόλπον. Ἀντικρὺ τοῦ Ἀκτίου ἔκτισεν ὁ Αὐγουστος πρὸς ἀνάμνησιν τῆς νίκης ταύτης τὴν Νικόπολιν, τὴν νῦν Πρίβεζαν. 5) Τοῦτέστι τὴν διοίκησιν τῆς πολιτείας. 6) Ὁ Αὐγουστος ἀπέθανεν ἐτ' ἔτει 14 μετὰ Χριστόν.

ΣΤ'. ΕΚ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΤΟΥ

ΑΡΧΑΙΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΙΝΑ.

4. Universus terrarum orbis in tres partes dividitur: Europam, Asiam, Africam. Europa ab Africa sejungitur freto Gaditano¹, in cuius utraque parte montes sunt altissimi, A-byla in Africa, in Europa Calpe, qui montes Herculis columnae appellantur. Per idem fretum mare internum, quod litoribus Europae, Asiae et Africae includitur, jungitur cum Oceano.

2. Europa terminos habet ab oriente tanaim² fluvium Pontum Euxinum et paludem Maeotida; a meridie mare internum; ab occidente mare Atlanticum sive Oceanum; a septentrione mare Britannicum³. Mare internum⁴ tres maximos sinus habet. Quorum is, qui Asiam a Graecia sejungit, Aegaeum mare vocatur; secundus, qui est inter Graeciam et Italiam, Ionium; tertius denique, qui occidentales Italiae oras alluit, a Romanis Tuscum, a Graecis Tyrrhenum mare appellatur.

3. In ea Europae parte, quae ab occasum vergit prima terrarum est Hispania, quae a tribus lateribus mari circumdata, per Pyrenaeos montes cum Gallia cohaeret. Quum universa Hispania dives sit et foecunda, ea tamen regio quae a flumine Baetide⁵ Baetica vocatur, caeteras fertilitate antecellit. Ita Gades sita, insula cum urbe a Tyriis condita⁶, quae freto Gaditano nomen dedit. Tota illa regio viris, equis, ferro, plumbo, aere, argento auroque abundat, et ubi penuria aquarum minus est fertilis, linum tamen aut spartum alit. Marmoris quoque lapicidinas habet. In Baetica minium reperitur.

4. Gallia posita est inter Pyrenaeos montes et Rhenum; orientalem oram Tuscum mare alluit, occidentalem Oceanus. Ejus pars illa, quae Italiae est opposita et Narbonensis⁷ voca-

1) Ὁ Ἡράκλειος πορθμός, τὸ νῦν στενὸν τοῦ Γιβραλτάρ. 2) Ἐπὶ τῆς Κάλ-
της κεῖται τὴν αὖ φρούριον Γιβραλτάρ. 3) Ὁ νῦν Δὼν ποταμός. 4) Ἡ νῦν
Γερμανικὴ θάλασσα. 5) Ἡ ἐντὸς εἶτε καθ' ἡμᾶς θάλασσα, ἥτις τὴν σήμε-
ρον ἡ μεσόγειος ὀνομάζεται. 6) Ὁ Βαίτις, νῦν Guadatquivir. 7) Τὰ Γάδεира
τὸ νῦν Κάδιξ, ἦσαν ἀποικία τῆς Τύρου, Φοινικικῆς πόλεως, καὶ ἔκειντο ἐπὶ
νησιῶ, ἠνωμένων διὰ χώματος μετὰ τὴν στερεάν τῆς Ἰσπανίας. 8) Ἡ Nar-
δωνίτις, οὕτω λεγομένη ἀπὸ τὴν πόλιν Ναρβῶνας, τὸ νῦν Narbonne. Πρὸ τοῦ
Αὔγουστου ἐλήγετο τὸ μέρος τοῦτο κατ' ἐξοχὴν ἡ Τρωακικὴ ἐπαρχία Pro-
vincia Transpadana καὶ τὴν ὀνόμαζον εἶπεν Provença.

tur, omnium est laetissima. In ea ora sita est Massilia¹, urbs a Phocaeis condita, qui, patria a Persis devicta, quum servitutem ferre non possent, Asiā, relictā, novas in Europa sedes quaesiverant. Ibidem est campus lapideus, ubi Hercules dicitur contra Neptuni liberos dimicasse². Quum tela defecissent, Jupiter filium imbre lapidum adjuvit. Credas pluisse; adeo multi passim, jacent.

5. Rhodanus fluvius³, haud longe a Rheni fontibus ortus, lacu Lemano⁴ excipitur, servatque impetum, ita ut per medium lacum integer fluat, tantusque, quantus venit, egrediat. Inde ad occasum versus, Gallias aliquamdiu dirimit⁵ donec, cursu in meridiem flexo aliorum amnium accessu auctus in mare⁶ effunditur.

6. Ea pars Galliae, quae ad Rhenum porrigitur, frumenti pabulique feracissima est; coelum salubre; noxia animalium genera pauca alit. Incolae superbi et superstitiosi, ita ut Deos humanis victimis gaudere existiment. Magistri religionum et capientiae sunt Druidae⁷, qui, quae se scire profitentur, in antris abditisque silvis docent. Animas aeternas esse credunt, vitamque alteram post mortem incipere. Hanc ob causam cum defunctis arma cremant aut defodiunt, eamque doctrinam homines ad bellum alacriores facere existimant.

7. Universa Gallia divisa est inter tres magnos populos, qui fluviis terminatur. A Pyrenaeo monte usque ad Garumnā⁸ Aquitani habitant; inde ad Sequanam⁹ Celtae; Belgae denique usque ad Rhenum pertinent.

8. Garumna amnis ex Pyrenaeo monte delapsus, diu vadousus est et vix navigabilis. Quanto magis procedit, tanto fit latior; ad postremum magni freti similis, non solum majora navigia tolerat, verum etiam more maris exsurgit, navigantesque atrociter jactat.

9. Sequana ex Alpihus ortus in septentrionem pergīt postquam se haud procul Lutecia¹⁰ cum Matrona¹¹ conjunxit,

1) Ἡ Μασσαλία, τὸ νῦν Marseille, περίφημος ἀποικία τῶν Φωκαίων. 2) Τὸ λιθώδες πεδίων εἶναι ἐπιπέδον ἐκτεταμένον μεταξὺ τῆς Μασσαλίας καὶ τοῦ Ῥοδανοῦ ποταμοῦ, πλήρης στρογγύλων πετρῶν, καὶ λέγεται τὴν σήμερον in Crau. 3) Ὁ νῦν Rhone. 4) Ἡ νῦν λίμνη τῆς Γενέβης. 5) Ὁ Ῥοδανὸς χωρίζει τὴν Ναρβωνίαν καὶ Λουγδουνησίαν. 6) Εἰς τὴν μεσόγειον θάλασσαν μεταξὺ Ναρβῶνος καὶ Μασσαλίας. 7) Οἱ Δρυῖδες ἦσαν ἕθνη φιλόσοφοι. Ἐκτὸς αὐτῶν ἀναφέρονται καὶ οἱ Οὐάτες, φυσιολόγοι καὶ ιερεῖς, καὶ οἱ Βάρδοι ποιηταί. 8) Ὁ Γαρόννας, νῦν Γαρόννη· ἡ Ἀκουιτανία εἶναι ἡ νῦν Γασκὼν. 9) Σηκουάνας, νῦν Seine. 10) Ἐλέγετο καὶ Lutecia Parisiorum, ἡ Λουκιωτοκία τῶν Παρισίων, ἀπὸ τοῦ ἔθνους, τοῦ ὁποῖου πρωτεύουσα ἦτο, καὶ τὴν σήμερον Παρίσι. 11) Ἡ Ματρονά, νῦν Μάδον.

Oceano infunditur Haec flumina opportunissima sunt mercibus permutandis et ex mari interno in Oceanum transvehendis.

10. Rhennus itidem in Alpibus ortus, haud procul ab origine lacum efficit Venetum, qui etiam Brigantiae appellatur.¹ Deinde longo spatio per fines Helvetiorum, Mediomatricorum² et Trevirorum³ continuo alveo fertur, aut modicas insulas circumfluens; in agro Batavo⁴ autem, ubi Oceano apropinquavit, in plures amnes dividitur.

11. Trans Rhenum Germani habitant usque ad Vistulam⁵, quae finis est Germaniae ad orientem. Ad meridiem terminatur Alpibus; ad septentrionem mari Britannico et Baltico. Incolae corporum proceritate excellunt. Animos bellando, corpora laboribus exercent. Hanc ob causam crebro bella gerunt cum finitimis, non tam finium prolatandorum causa aut imperii cupiditate, sed ob belli amorem. Mites tamen sunt erga supplices et boni hospitibus. Urbes moenibus cinctas, aut fossis aggeribusque munitas non habent. Ipsas domos ad breve tempus struunt, non lapidibus aut lateribus coctis, sed lignis, quae frontibus tegunt. Nam diu eodem in loco morari periculosum arbitranter libertati.

12. Agriculturae Germani non admodum student nec quicquam agri modum certum aut fines proprios habet. Lacte vescuntur et caseo et carne. Ubi fons, campus nemusve his placuerit, ibi domos figunt, mox alio⁶ transitori cum conjugibus et liberis. Interdum etiam hiemem in subterraneis specubus dicuntur transigere.

13. Germania altis montibus, silvis paludibusque invia redditur. Inter silvas maxima est Hercynia⁷, cujus latitudinem Caesar novem dierum iter patere narrat. Insequenti tempore magna pars ejus excisa est. Flumina sunt in Germania multa et magna. Inter haec clarissimum nomen Rheni, de quo supra diximus, et Danubii⁸. Clari quoque amnes Moenus, Visurgis, Albis⁹. Danubius, omnium Europae fluminum maxi-

1) Ὁ νῦν λεγόμενος Βοδενσέη· ἡ δὲ Βριγαντία νῦν Βρέγκενς. 2) Βελγίων ἔθνος παρὰ τὸν Μοσέλλαν ποταμὸν. 3) Οἱ Τρηυίροι εἶχαν πρωτεύουσάν τὴν λεγομένην Λούγουσαν τῶν Τρηουίρων, τὸ νῦν Τρίερ, κειμένην παρὰ τὸν Μοσέλλαν. 4) Ὁ Ρήνος σχηματίζει ἐκεῖ τὴν μεγάλην νήσον τῶν Βαταυῶν. Οἱ δὲ Βαταυοὶ ἦσαν μετανάσται τῆς Γερμανίας. 5) Ὁ Οὐίστοβλας, νῦν Οὐέιτσελ. 6) In alium locum. 7) Ὁ Ἑρκύνιος ὄρυς ἐμπεριεῖχεν ὅλα τὰ δασύδη ὄρη, ὅσα διατίμουν τὴν μέσσην Γερμανίαν ἀπὸ τὸν λεγόμενον Ἀρξίως ἕως τὰ ἀνατολικά σύνορα τῆς Γερμανίας. 8) Τὸ μέρος τοῦ Δανουβίου πρὸς τὰς ἐκβολὰς ὠνομάζετο Ἰστρος. 9) Μοῖνος ἢ νῦν Μάιν, Οὐίστουρς ἢ νῦν Οὐίσσε. Ἀλλοὶ δὲ νῦν Ἑλβίον.

mus, apud Rhaetos¹ oritur, flexoque ad ortum solis cursu, receptisque sexaginta annibus, in Pontum Euxinum sex vastis ostiis effunditur.

14. Britanniam² insulam Phoenicibus inotuisse, eosque stannum inde et plumbum pellesque petivisse, probabile est. Romanis eam Julius Caesar primus aperuit³; neque tamen prius cognita esse coepit, quam Claudio imperante⁴. Hadrianus eam, mox ab oceano Germanico ad Hibernicum mare⁵ ducto, in duas partes divisit, ut inferiorem insulae partem, quae Romanis parebat, a barbarorum populorum,⁶ qui in Scotia⁷ habitabant, incursionibus tueretur.⁸

15. Maxima insulae pars campestris, collibus passim silvisque distincta. Incolae Gallos proceritate corporum vincunt, caeterum ingenio Gallis similes, simpliciores tamen illis magisque barbari. Nemora habitant pro urbibus. Ibi tuguria exstruunt et stabula pecori, sed plerumque ad breve tempus. Humanitatem caeteris praestant ii, qui Cantium⁹ incolunt. Tota haec regio est maritima. Qui interiorem insulae partem habitant, frumenta non serunt, lacte et carne vivunt. Pro vestibus induti sunt pellibus.

16. Italia Alpibus usque ad fretum Siculum porrigitur inter mare Tuscum et Adriaticum. Multo longior est quam latior. In medio se attollit Apenninus mons, qui postquam continenti jugo progressus est usque ad Apuliam, in duos quasi ramos¹⁰ dividitur. Nobilissima regio ob fertilitatem soli coelique salubritatem. Quam longe in mare procurrat, plurimos habet portus, populorum inter se patentes commercio. Neque ulla facile est regio, quae tot tamque pulchras urbes habeat, inter quas Roma et magnitudine et nominis fama eminet.

17. Haec urbs, orbis terrarum caput, septem montes complectitur. Initio quatuor portas habebat; Augusti aevo triginta septem. Urbis magnificentiam augebant fora, templa, porticus, aquaeductus, theatra, arcus triumphales, horti de-

1) Οἱ Ῥαῖτοι κατέχουν σχεδὸν τὸ νῦν Τυρόλον καὶ μέρος τῆς ἀνατολικῆς Ἑλουητίας. 2) Ἡ Βρετανία. 3) Γάιος Ἰούλιος Καίσαρ μετέβη ἐκεῖσε εἰς ἀπὸ τῆν Γαλλίαν. 4) Ἐπὶ Κλαυδίου αὐτοκράτορος καθυπέταξαν οἱ Ῥωμαῖοι τὰ νότια τῆς νήσου μέρη. 5) Ὁ μεταξὺ Βρετανίας καὶ Ἰέρνης, τῆς νῦν Ἰρλανδίας πορθμός. 6) Οἱ Πίκτοι καὶ Σκῶτοι. 7) Σκωτία εἴτε Καληδονία. 8) Οἱ διάδοχοι τοῦ Ἀδριανοῦ ἔκτισαν καὶ ἄλλα χώματα καὶ περιτοιχίσματα μὲ τὸν αὐτὸν σκοπὸν. 9) Τὸ Κάντιον, νῦν Κάντ, ἡ δυτικὴ ἄκρη τῆς Ἀγγλίας. 10) Αἱ δύο βράχες αὐτὰι λήγουν ἢ μὲν πρὸς νότον εἰς τὴν Λευκαπείτραν, ἢ δὲ πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὴν Ἰαπυγίαν ἄκραν.

Oceano infunditur Haec flumina opportunissima sunt mercibus permutandis et ex mari interno in Oceanum transvehendis.

10. Rhénus itidem in Alpibus ortus, haud procul ab origine lacum efficit Venetum, qui etiam Brigantiae appellatur.¹ Deinde longo spatio per fines Helvetiorum, Mediomatricorum² et Trevirorum³ continuo alveo fertur, aut modicas insulas circumfluens; in agro Batavo⁴ autem, ubi Oceano aporinquavit, in plures amnes dividitur.

11. Trans Rhenum Germani habitant usque ad Vistulam⁵, quae finis est Germaniae ad orientem. Ad meridiem terminatur Alpibus; ad septentrionem mari Britannico et Baltico. Incolae corporum proceritate excellent. Animos bello gerunt cum finitimis, non tam finium prolatandorum causa aut imperii cupiditate, sed ob belli amorem. Mites tamem sunt erga suplices et boni hospitibus. Urbes moenibus cinctas, aut fossis aggeribusque munitas non habent. Ipsas domos ad breve tempus struunt, non lapidibus aut lateribus coctis, sed lignis, quae frontibus tegunt. Nam diu eodem in loco morari periculosum arbitrantur libertati.

12. Agriculturae Germani non admodum student nec quicquam agri modum certum aut fines proprios habet. Lacte vescuntur et caseo et carne. Ubi fons, campus nemusve iis placuerit, ibi domos figunt, mox alio⁶ transitori cum conjugibus et liberis. Interdum etiam hiemem in subterraneis specubus dicuntur transigere.

13. Germania altis montibus, silvis paludibusque invia reditur. Inter silvas maxima est Hercynia⁷, cuius latitudinem Caesar novem dierum iter patere narrat. Insequenti tempore magna pars ejus excisa est. Flumina sunt in Germania multa et magna. Inter haec clarissimum nomen Rheni, de quo supra diximus, et Danubii⁸. Clari quoque amnes Moenus, Vurgis, Albis⁹. Danubius, omnium Europae fluminum maxi-

1) Ὁ νῦν λεγόμενος Βοδενσέη· ἡ δὲ Βριγαντία νῦν Βρέγενς. 2) Βελγίων ἔθνος παρὰ τὸν Μοσέλλαν ποταμὸν. 3) Οἱ Τρηουίροι εἶχαν πρωτεύουσαν τὴν λεγομένην Αδουάσταν τῶν Τρηουίρων, τὸ νῦν Τρίερ, κεκλιμένη παρὰ τὸν Μοσέλλαν. 4) Ὁ Ῥήνος σχηματίζει ἐκεῖ τὴν μεγάλην νῆσον τῶν Βαταβῶν. Οἱ δὲ Βαταβοὶ ἦσαν μετανάσται τῆς Γερμανίας. 5) Ὁ Οὐδιστοβίας, νῦν Οὐδέιτσλ. 6) In alium locum. 7) Ὁ Ἐρκύνιος ὄρυμνος ἐμπεριείχετο ὅλα τὰ δασυῆ ὄρη, ὅσα διατρέχουν τὴν μέσσην Γερμανίαν ἀπὸ τῶν λεγόμενων Ἀρξὶ ἕως τὰ ἀνατολικά σύνορα τῆς Γερμανίας. 8) Τὸ μέρος τοῦ Δανουβίου τὸ πρὸς τὰς ἐκβολὰς ἀνομάζετο Ἴστρος. 9) Μαινός ὁ νῦν Μάιν, Οὐδισούργιος ἡ νῦν οὐίτσερ, Ἀλβίς ἡ νῦν Ἐλβεν.

mus, apud Rhaetos¹ oritur, flexoque ad ortum solis cursu, receptisque sexaginta annibus, in Pontum Euxinum sex vastis ostiis effunditur.

14. Britanniam² insulam Phoenicibus inotuisse, eosque stannum inde et plumbum pellesque pelvisse, probabile est. Romanis eam Julius Caesar primus aperuit³; neque tamen prius cognita esse coepit, quam Claudio imperante⁴. Hadrianus eam, muro ab oceano Germanico ad Hibernicum mare⁵ ducto, in duas partes divisit, ut inferiorem insulae partem, quae Romanis parebat, a barbarorum populorum,⁶ qui in Scotia⁷ habitabant, incursionibus tueretur.⁸

15. Maxima insulae pars campestris, collibus passim silvisque distincta. Incolae Gallos proceritate corporum vincunt, caeterum ingenio Gallis similes, simpliciores tamen illis magisque barbari. Nemora habitant pro urbibus. Ibi tuguria exstruunt et stabula pecori, sed plerumque ad breve tempus. Humanitate caeteris praestant ii, qui Cantium⁹ incolunt. Tota haec regio est maritima. Qui interiorem insulae partem habitant, frumenta non serunt, lacte et carne vivunt. Pro vestibus induti sunt pellibus.

16. Italia Alpibus usque ad fretum Siculam porrigitur inter mare Tuscum et Adriaticum. Multo longior est quam latior. In medio se attollit Apenninus mons, qui postquam continenti jugo progressus est usque ad Apuliam, in duos quasi ramos¹⁰ dividitur. Nobilissima regio ob fertilitatem soli coelique salubritatem. Quum longe in mare procurrat, plurimos habet portus, populorum inter se patentes commercio. Neque ulla facile est regio, quae tot tamque pulchras uches habeat, inter quas Roma et magnitudine et nominis fama eminet.

17. Haec urbs, orbis terrarum caput, septem montes complectitur. Initio quatuor portas habebat; Augusti aevo triginta septem. Urbis magnificentiam augebant fora, templa, porticus, aquaeductus, theatra, arcus triumphales, horti de-

1) Οἱ Παῖτες κατὰ τὸν σχεδὸν τὸ νῦν Τυρόλον καὶ μέρος τῆς ἀνατολικῆς Ἑλουντίας. 2) Ἡ Βρετανία. 3) Γάιος Ἰούλιος Καίσαρ μετέβη ἐκεῖσε εἰς ἀπὸ τὴν Γαλλίαν. 4) Ἐπὶ Κλαυδίου αὐτοκράτορος καθυπείταξεν οἱ Ρωμαῖοι τὰ νότια τῆς νήσου μέρη. 5) Ὁ μεταξὺ Βρετανίας καὶ Ἑβρῆς, τῆς νῦν Ἰρλανδίας πορθμός. 6) Οἱ Πίκτοι καὶ Σκῶτοι. 7) Σκωτία εἴτε Καλῆβνια. 8) Οἱ διάδοχοι τοῦ Ἀδριανοῦ ἔκτισαν καὶ ἄλλα χώματα καὶ περιτοιχίσματα μὲ τὸν αὐτὸν σκοπὸν. 9) Τὸ Κάντιον, νῦν Κάντ, ἡ δυτικὴ ἄκρη τῆς Ἀγγλίας. 10) Αἱ δύο ῥάγεις αὐταὶ λέγουσι ὅτι μὲν πρὸς νότον εἰς τὴν Λευκαπέτραν, ἡ δὲ πρὸς ἀνατολὰς εἰς τὴν Ταυρινὴν ἄκραν.

nique et id genus alia, ad quae vel lecta animus^{*} stupet. Quare recte de ea praedicare videntur, qui millius urbis in toto orbe terrarum magnificentiam ei comparari posse dixerunt.

18. Felicissima in Italia regio est Campania. Multi ibi vitiferi colles, ubi nobilissima vīna gignuntur: Caecubum, Falernum, Massicum.¹ Calidi ibidem fontes saluberrimi.² Nusquam generosior olea. Conchylio quoque et pisce nobili maria vicina scatent.

19. Clarissimi amnes Italiae sunt Padus³ et Tiberis. Et Padus quidem in superiore parte, quae Gallia Cisalpina⁴ vocatur, ab imis radicibus Vesuli⁵ montis exoritur; primum exilis, deinde aliis amnibus ita alitur, ut se per septem ostia in mare effundat. Tiberis, qui antiquissimis temporibus Albulae nomen habebat, ex Apennino oritur; deinde duobus et quadraginta fluminibus auctus, fit navigabilis. Plurimas in utraque ripa villas adspicit, praecipue autem urbis Romanae magnificentiam⁶. Placidissimus amnium raro ripas egreditur.

20. In inferiore parte Italiae clara quondam urbs Tarentum⁷, quae maris sinui, cui adjacet, nomen dedit. Soli fertilitas coelique jucunda temperies in causa fuisse videtur, ut incolae luxuria et deliciis enerverentur. Quumque aliquamdiu potentia florerent, copiasque haud contemnendas alerent, peregrinis tamen plerumque ducibus in bellis utebantur, ut Pyrrho, rege Epiri, quo superato⁸, urbs in Romanorum potestatem venit.

21. Proxima Italiae est Sicilia, insula omnium maris interni maxima. Antiquissimis temporibus eam cum Italia cohaesisse, marisque impetu aut terrae motu inde divulsam esse, verisimile est. Forma triangularis, ita ut litterae quam Graeci *Δέλτα* vocant, imaginem referat. A tribus promontoriis vocatur Trinacria.⁹ Nobilissimus ibi mons Aetnae, qui urbi Catanæ¹⁰ imminet, tum ob altitudinem, tum etiam ob

*) Τὰ ὅποια καὶ ἀναγινώσκων μόνον ἐκθαμβεῖται ὁ νοῦς. 1) Ὁ Καίκο-
βος, ὁ Φάλερνος, ὁ Μασσικὸς. 2) Αἱ Βαῖαι Bajae, πόλις πλησίον τῆς Νεα-
πόλεως, εἶχε περίφημα θερμὰ λουτρά. 3) Ὁ Πάδος, νῦν Πάδ. 4) Ἐντός
τῶν Ἀλπεων Κελτικὴ ἐλέγετο τὸ μέρος τῆς ἀνω Ἰταλίας, ἅσων καίτῃ με-
ταξὺ τῶν Ἀλπεων καὶ τοῦ Πάδου, τῶν Ἀπεννίνων καὶ τοῦ Ρουβίκωνος
ποταμοῦ. Γάλλοι εἶτε Κελτοὶ, μεταναστεύσαντες τὸ πάλαι ἐκ τῆς Γαλλίας,
κατήκουν τὰς γαίας ταύτας. 5) Ὁ Οὐέσουλως, ὅρος ὑψηλὸν τῶν Κοττίων
Ἀλπεων. 6) Τοῦτό ἐστι magnificentissimum urbem Romanam. 7) Ὁ Τάρας
παρὰ τὸν Ταραντίνον κόλπον, τὸ νῦν Τάραντο. 8) Παρὰ τῶν Ῥωμαίων.
9) Τρινακρία, ἀπὸ τῶν τρεῶν ἀκρῶν ἔχειν. Λέγεται δὲ παρ' Ὀμήρου Θρινακίη.
10) Κατάνη, ἡ νῦν Κατάνη.

ignes, quos effundit, quare Cyclosum in illo monte officinam esse, poëtae dicunt. Cineres e crateribus egesti agrum circumjacentem fecundum et feracem reddere existimantur. Sunt ibi Piorum campi, qui nomen habent a duobus juvenibus Catanensibus, qui flammis quondam repente ingruentibus, parentes senectute confectos, humeris sublatis, flammae eripuisse feruntur. Nomina fratrum Amphinomus et Anapus¹ fuerunt.

22. Inter urbes Siciliae nulla est illustrior Syracusis,² Corinthiorum colonia, ex quinque urbibus conflata. Ab Atheniensibus bello petita³ maximas hostium copias delevit; Carthaginienses etiam magnis interdum cladibus affecit. Secundo bello Punico per triennium oppugnata, Archimedis potissimum ingenio et arte defensa, a M. Marcello capta est. Vicinus huic urbi fons Arethusae Nymphae sacer, ad quam Alpheus amnis, ex Peloponneso per mare Ionium lapsus, commissari dicitur⁴; nam si quid ad Olympiam in illum amnem jactum fuerit, id in Arethusae fonte reddi. De illa fabula quid statuendum sit, sponte apparet.

23. In mari Ligustico⁵ insula est Corsica, quam Graeci Cyrnum vocant. Terra aspera multisque locis invia, coelum grave, mare circa importunum. Incolae latrociniiis dediti, feri sunt et horridi. Mella quoque illius insulae amara esse dicuntur corporibusque nocere. Proxima ei est Sardinia,⁶ quae a Graecis mercatoribus Ichinusa vocatur, quia formam humani vestigii habet. Solum quam coelum melius. Illud fertile, hoc grave ac noxium. Noxia quoque animalia herbasque venenatas gignit. Multum inde frumenti Romam mittitur; unde haec insula et Sicilia nutrices⁷ Urbis vocantur.

24. Graecia nominis celebritate omnes fere alias orbis terrarum regiones superavit. Nulla enim magnorum ingeniorum fuit feracior neque ulla belli pacisque artes majore studio excoluit. Plurimas eadem colonias in omnes terrae partes deduxit. Multum itaque terra marique valuit et gravissima bella magna cum gloria gessit.

1) Ἀμφίνωμος καὶ Ἀναπίας. 2) Αἱ Συρακοῦσαι, ἡ νῦν Συρακούσα. 3) Κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. 4) Ἡ πηγὴ τῆς Ἀρεθούσης ῥεῖα εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ πλησίον τῆς ἐκβολῆς αὐτῆς ἀναδύει θερμὸν ὕδωρ μέσα εἰς τὴν θάλασσαν, ὃ ὁποῖον κατὰ τὴν μυθολογίαν εἶναι ὁ ἀναφανόμενος Ἀλφειὸς, ὁ ἑραστής τῆς Νύμφης. 5) Ὁ Λιγυστικὸς κόλπος ἐκτείνεται παρὰ τὴν νῦν Γένουαν. 6) Λέγεται παρὰ τοῖς Ἑλλήσι Σαρδὸν. 7) Ἡ Σικελία ἐλέγετο καὶ hortorum republicae, ταμίον εἶπε σιταποθήκη, τῆς Ῥώμης.

25. Graecia inter Ionium et Aegaeum mare porrigitur. In plurimas regiones divisa est, quarum amplissima sunt Macedonia et Epirus, — quamquam hae a nonnullis a Graecia sejunguntur¹ — tum Thessalia. Macedoniam Philippi et Alexandri regnum illustravit; quorum ille Graeciam subegit, hic Asiam latissime domuit, ereptumque Persis imperium in Macedones transtulit. Centum ejus regionis et quinquaginta urbes numerantur; quarum septuaginta duas, Perseo, ultimo Macedoniae rege, superato,² Paulus Aemilius diripuit.

26. Epirus, quae ab Acrocerauniis incipit montibus,³ desinit in Acheloo⁴ flumine. Plures eam populi incolunt. Illustis ibi dodona in Molossorum finibus, vetustissimo Jovis oraculo incluta. Columbae ibi ex arboribus oracula delisse narrantur; quercusque ipsas et lebetes aeneos inde suspensos Deorum voluntatem tinnitu significasse fama est.

27. Acheloi fluvii ostiis insulae aliquot objacent, quarum maxima est Cephallenia. Multae praeterea insulae litori Epiri adjacent, interque eas Corcyra,⁵ quam Homerus Schemiam appellasse existimatur. In hac Phaeacas posuit ille et hortos Alcinoi. Coloniam huc deduxerunt Corinthii, quo tempore Numa Pompilius Romae regnavit. Vicina ei Ithaca, Ulyssis⁶ patria, aspera montibus, sed Homeri carminibus adeo nobilitata, ut ne fertilissimis quidem regionibus cedat.

28. Thessalia late patet inter Macedoniam et Epirum, foecunda regio, generosis praecipue equis excellens, unde Thessalorum equitatus celeberrimus. Montes ibi memorabiles Olympus, in quo deorum sedes esse existimatur, Pelion et Ossa,⁷ per quos gigantes⁸ coelum petivisse dicuntur; Oeta⁹ denique, in cujus vertice Hercules, rogo conscenso, se ipsum cremavit. Inter Ossam et Olympum Peneus,¹⁰ limpidissimus amnis, delabitur, vallem amoenissimam, Tempe¹¹ vocatum, irrigans.

1) Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι αὐτῶν ἦσαν ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὴν παιδείαν κατώτεροι τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ κατὰ μέρος ἀλλόγλωσσοι. 2) Ἴδε Ρωμαῖστον IV. 3. σημ. δ. 3) Τὰ Ἀκροκεραύνια εἶναι τὸ ἀκρωτήριον τῶν Κεραυνίων ὄρεων, τῶν νῦν βουνῶν τῆς Χειμάρρας. 4) Ὁ Ἀχελῷος, ὁ νῦν Ἀσπρος, ῥέπει μεταξὺ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας. 5) Τὴν Κέρκυραν, τοῦς νῦν Κορφούς, κατεῖχον ἐπὶ Ὀμήρου οἱ Φαίαιες, τῶν ὁποίων βασιλεὺς ἦτον ὁ Ἀλκίνοος. 6) Ulysses εἶτε Ὀδυσσεύς. 7) Ἡ Ὄσσα, ὁ νῦν Κίτσαθος καὶ τὸ Πήλιον, τὰ νῦν βουνὰ τῆς Ζαγοράς, ἐκτείνονται παρὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν τῆς Θεσσαλίας. 8) Οἱ γίγαντες ἐπεσφύρεσαν τὴν Ὄσσαν, τὸ Πήλιον καὶ ἄλλα ὄρη, διὰ τὰ πολιορκήσωσι τὸν Ὀλυμπόν, τὴν ἔδραν τῶν θεῶν. 9) Ἡ Οἶτη. 10) Ὁ Πηνεὺς. 11) Τὰ Τέρπη, πρὸς ἀνατολὰς τῆς νῦν Εὐβοίας.

29. Inter reliquas Graeciae regiones nominis claritate eminet Attica, quae etiam Athis vocatur. Ibi Athenae, de qua urbe Deos¹ inter se certasse fama est. Certius est, nullam unquam urbem tot poëtas tulisse, tot oratores, tot philosophos, totque in omni virtutis genere claros viros. Res autem bello eas gessit, ut haec soli gloria studere videretur; pacisque artes ita excoluit, ut hac laude magis etiam quam belli gloria splenderet. Arx ibi sive Acropolis, urbi imminens, unde latus in mare prospectus patet. Per propylaea ad eam adscenditur, splendidum Periclis opus. Cum ipsa urbe per longos muros conjunctus est portus Piraeus, post bellum Persicum secundum a Themistocle munitus. Tutissima ibi statio navium.

30. Atticam attingit Boeotia, fertilissima regio. Incolae magis corporibus valent, quam ingeniis. Urbs celeberrima Thebae, quas Amphion, musices ope² moenibus cinxisse dicitur. Illustravit eam pindari poetae ingenium, Epaminondae virtus. Mons ibi Helicon, Musarum sedes et Cithaeron, plurimis poëtarum fabulis celebratus.

31. Boeotiae Phocis finitima, ubi Delphi³ urbs clarissima. In qua urbe oraculum Apollinis quantam apud omnes gentes auctoritatem habuerit, quod quamque praeclara munera ex omni fere terrarum orbe Delphos missa fuerint, nemo ignorat. Imminet urbi Parnassus mons, in ejus verticibus⁴ Musae habitare dicuntur, unde aqua fontis Castalii⁵ poëtarum ingenia inflamare existimatur.

32. Cum ea parte Graeciae, quam hactenus descripsimus, cohaeret ingens peninsula, quae Peloponnesus⁶ vocatur platani folio similima. Angustus ille trames inter Aegaeum mare et Ionium, per quem cum Megaride cohaeret, Isthmus appellatur. In eo templum Neptuni est, ad quod ludi celebrantur Isthmici⁷. Ibidem in ipso Peloponnesi aditu Corinthus sita est urbs antiquissima, ex cujus summa arce (Acrocorinthon appellant) utrumque mare⁸ conspicitur. Quam opibus flore-

1) Ο Ποσειδών και ἡ Ἀθηνᾶ. 2) Κρούοντας τοῦ Ἀμφιόνος τὰς χορδὰς τῆς λύρας, συνήγοντο καὶ συνηρμόζοντο ἀπ' αὐτῶν αἱ πέτραι. 3) Οἱ Δελφοὶ ἔκειντο ἐπὶ τοῦ τόπου τοῦ νῦν Καστρῶ. 4) Ὁ Πάρνασσος, ἡ νῦν Λιάκουρα, ἔχει πλειοτέρας κορυφάς, τῶν ὁποίων ἡ ὑψίστη ὀνομάζεται Λυκώριον, νῦν δὲ Λυκέρν. Ὑπεράνω δὲ τῶν Δελφῶν φαίνονται δύο μικρότεροι κορυφαί, ὅθεν καταχρηστικῶς ἐνίοτε ὅλος ὁ Πάρνασσος διχορμῶς ὀνομάζεται. 5) Ἡ Κασταλία. 6) Οὕτως ὀνομασθεῖσα ἀπὸ τὸν Πέλοπα, ὅστις ἐμπετόχησεν ἐκείσε ἐκ τῆς Ἀσίας περὶ τὰ 1400 π. Χ. 7) Πρὸς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος. 8) Καὶ ὁ Κορινθιακὸς καὶ ὁ Σαρωνικὸς κόλπος.

ret, maritimisque valeret copiis, gravia bella gessit. In bello Acharo, quod Romani cum Graecis gesserunt, pulcherrima urbs, quam Cicero Graeciae lumen appellat, a L. Mummio expugnata funditusque deleta est. Restituit eam Julius Caesar, colonosque eo milites veteranos misit.

33. Nobilis est in Peloponneso Olympia,¹ templo Jovis Olympii ac statua illustris. Statua ex ebore facta, Phidiae² summi artificis opus praestantissimum. Prope illud templum ad Alphei fluminis ripas ludi celebrantur Olympici, ad quos videndos ex tota Graecia concurrunt. Ab his ludis Graeca gens res gestas suas numerat.³

34. Nec Sparta praetereunda est, urbs nobilissima, quam Lyncægi leges virorumque virtus et patientia illustravit. Nulla fere gens bellica laude magis floruit, pluresque viros fortes constantesque genuit. Urbi imminet mons Taygetus,⁴ qui usque ad Arcadiam procurrit. Proxime urbem Eurotas fluvijs delabitur, ad ejus ripas Spartani se exercere solebant. In sinum Laconicum effunditur. Haud procul inde abest promontorium Taenarum ubi altissimi specus, per quos Orpheum ad inferos descendisse narrant.⁵

35. Mare Aegaeum, inter Graeciam Asiamque patens, plurimis insulis distinguitur. Illustres inter eas sunt Cyclades, sic appellatae, quia in orbem jacent.⁶ Media earum est Delos,⁷ quae repente e mari enata esse dicitur. In ea insula Latona Apollinem et Dianam peperit, quae numina ibi una cum matre summa religione coluntur. Urbi imminet Cynthus, mons excelsus et arduus. Inopus amnis⁸ pariter cum Nilo decrescere et augeri dicitur. Mercatus in Delo celeberrimus, quod ob portus commoditatem templique religionem mercatores ex toto orbe terrarum eo confluebant. Eandem ob causam civitates Graeciae post secundum Persicum bellum tributa ad belli usum in eam insulam, tamquam in commune

1) Τῆς Ὀλυμπίας τὰ ἔρειπια κείνται πλησίον τοῦ νῦν Μεράνα. 2) Ὁ Φειδίας, σύγχρονος τοῦ Περικλέους. 3) Οἱ ἀγῶνες ἐγίνοντο εἰς διάστημα τεσσάρων ἐτῶν ἐκάστοτε. Ἡ ἐορτὴ ἤρχιζε περὶ τὰ τέλη τοῦ Ἰουλίου μηνός, ἡ δὲ πρώτη ἐορτάσθη τὸ 777 ἔτος πρὸ Χριστοῦ. 4) Ὁ Ταῦγετος ἀρχίζει ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἀρχαίας, χωρίζει τὴν Μεσσηνίαν καὶ Λακωνικὴν καὶ τελευτᾷ εἰς τὸ Ταίναρον ἀκρωτήριον. Αἱ ὑψηλότεραι κορυφαὶ τοῦ Ταῦγέτου λέγονται τὴν σήμερον Πεντεδάκτυλον. 5) Διὰ τὰ ἐξαιτήσια ἀπὸ τὸν Πλούτωνα τὴν σύζυγόν του Εὐρυδίκην. 6) Διότι κείνται κυκληδόν. 7) Κατὰ μὲν τοὺς παλαιούς ἡ Ἀῆλος εἰς τὸ μέσον τῶν Κυκλάδων, κατὰ δὲ τὴν ἀκριβεστέραν γεωγραφικὴν θέσιν ἡ Σύρα. 8) Ὁ Ἰνωπὸς εἶναι μικρὸν ποτάμιον ἢ μᾶλλον χειμάρρα.

totius Graeciae aerarium conferebant; quam pecuniam insequentis tempore Athenienses in suam urbem transtulerunt.

36. Euboea¹ insula litori Boeotiae et Atticae praetenditur, angusto freto a continenti distans. Terrae motu a Boeotia avulsa esse creditur; saepius eam concussam esse constat. Fretum, quo a Graecia sejungitur, vocatur Euripus, saevum et aestuosum mare, quod continuo motu agitur. Nonnulli dicunt, septies quovis die statis temporibus fluctas alterno motu² agitari; alii hoc negant dicentes, mare temere,³ in venti modum, huc illuc moveri. Sunt, qui narrent, Aristotelem philosophum, quia hujus miraculi causas investigare non posset, aegritudine confectum esse.

37. Jam ad boreales regiones pergamus. Supra Macedoniam Thracia⁴ porrigitur a Ponto Euxino usque ad Illyriam.⁵ Regio frigida et in iis tantum partibus foecundior, quae propiores sunt mari. Pomiferae arbores rariae; frequentiores vites; sed uvae non maturescunt, nisi frigus studiose arceatur. Sola Thasus, insula littori Thraciae adjacens, vino excellit. Amnes sunt celeberrimi Hebrus, ad quem Orpheus a Maenadibus discerptus esse dicitur; Nectus et Stymon. Montes altissimi, Haemus,⁶ ex cujus vertice Pontus et Adria⁷ conspicitur; Rhodope et Orbelus.

38. Plures Thraciam gentes incolunt, et nominibus diversae et moribus. Inter has Getae omnium sunt ferocissimi et ad mortem paratissimi. Animas enim post mortem reddituras existimant. Recens nati apud eos desseuntur; funera autem cantu lusque celebrantur. Plures singuli uxores habent. Haec omnes, viro defuncto, mactari simulque cum eo sepeliri cupiunt, magnoque id certamine a iudicibus⁸ contendunt. Virgines non a parentibus traduntur viris, sed aut publice lucendae locantur, aut veneunt. Formosae in pretio sunt; caeterae maritos mercede data inveniunt.

39. Inter urbes Thraciae memorabile est Byzantium⁹ ad Bosporum Thracicum¹⁰, urbs natura munita et arte, quae cum ob soli fertilitatem, tum ob vicinitatem maris omnium re-

1) Ἡ Εὐβοία. 2) Παλίρροια. 3) Ὅθεν καὶ ἄτακτος καὶ εὐμετάβλητος ἄνθρωπος ἐλέγετο Εὐριπὸς παροιμιώδως. 4) Ἡ Θράκη. 5) Ἡ Ἰλλυρία. 6) Ὁ Αἷμος, ὁ νῦν Βαλκάν. 7) Ὁ Εὐξείνιος πόντος, καὶ ὁ Ἀδριακὸς εἶτα Ἀδριατικὸς κόλπος. 8) Οἱ κρίται ἀποφασίζουσιν, ποία ἐξ αὐτῶν νὰ ἀξιωθῇ τῆς τιμῆς τοῦ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν ἀποθανόντα σύζυγον. 9) Τὸ Βυζάντιον μετονομάσθη Κωνσταντινούπολις, ὅτε Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας τὴν κατέστησε δευτέραν τοῦ Ῥωμαϊκοῦ κράτους καθέδραν. 10) Ὁ Θράκιος Βόσπορος, τὸ νῦν στεγνὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

rum, quas vita requirit, copia abundat. Nec Sectos praetereunda est silentio, urbs ad Hellespontum¹ posita, quam amor Leandri² memorabilem reddidit; nec Cynossema,³ tumultus Hecubae,⁴ ubi illa post Trojam dirutam in canem mutata et sepulta esse dicitur. Nomen etiam habet in iisdem regionibus urbs Aenos, ab Aenea⁵ e patria profugo condita; Zone, ubi nemora Orpheum canentem secuta esse narrantur; Abdera⁶ denique, ubi Diomedes rex advenas equis suis devorandos objiciebat, donec ipse ab Hercule iisdem objectos est. Quae urbs, quum ranarum muriumque multitudine infestaretur, incolae, relicto patriae solo, novas sedes quaesiverunt. Illos Cassander, rex Macedoniae,⁷ in societatem accepisse, agrosque in extrema Macedonia assignasse dicitur.

40. Jam de Scythia pauca dicenda sunt. Terminatur Scythia⁸ ab uno latere Ponto Euxino, ab altero montibus Rhipaeis,⁹ a tergo Asia et Phaside flumine¹⁰. Vasta regio nullis fere iectis finibus dividitur. Scythae enim nec agrum exercent, nec certas sedes habent, sed armenta et pecora pascentes, per incultas solitudines errare solent. Uxores liberosque secum in plaustreis vehunt. Lacte et melle vescuntur; aurum et argentum, ejus nullus apud eos usus est, aspernantur. Corpora pellibus vestiunt.

41. Diversae sunt Scytharum gentes diversique mores. Sunt, qui funera parentum festis sacrificiis celebrent¹¹, eorumque capitibus affabre expolitis auroque vinetis pro poculis utantur. Agathyrsi ora et corpora piungunt, idque tanto magis, quanto quis illustrioribus gaudet majoribus. Hi, qui Tauricam Chersonesum¹² incolunt, antiquissimis temporibus ad-

1) Ὁ Ἑλλήσποντος, τὸ νῦν στενὸν τῶν Δαρδανέλλων. 2) Ἀντικρὺ τῆς Σηστοῦ παρὰ τὴν Ἀσιατικὴν παραλίαν τοῦ Ἑλλήσποντου ἔκειτο ἡ Ἀδύδου. 3) Ἡ Πρὶν ἦτον ἱέρεια τῆς Ἀφροδίτης εἰς τὴν Σηστόν. Ταύτην ἀγαπῶν ὁ ἐξ Ἀδύδου Αἰανδρὸς διεκολύμβη συχνάκις τὸν Ἑλλήσποντον διὰ νυκτός. Τέλος πάντων, γενομένης ἀνεμοζάλης καὶ πυκνοῦ σκότους, ἐπύλην εἰς τὰ κόμματα. 4) Κυνοῦ στήμη. 5) Τὸ Ἐκάζης μνημεῖον. 6) Ὁ Αἰνείας μεταβαλὼν εἰς τὴν Ἰταλίαν μετὰ τὴν τῆς Τροίας ἄλωσης προσωρμίσθη ἐκεῖ. 7) Τὰ Ἀδδῆρα, τὸ νῦν Πολύστυλον, ἡ πατρὶς Δημοκρίτου τοῦ Γελασίου. 8) Εἰς ἐκ τῶν διαδόγων τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. 9) Σκύθαι ὀνομάζονται παρὰ τοῖς παλαιῖς ὅλα τὰ βάρβαρα Σλαβονικὰ ἔθνη, ὅσα κατέκοντο πρὸς ἀνατολὰς τῶν Γερμανῶν καὶ πρὸς βορρὰν τοῦ Ἰστροῦ, τοῦ Βύξεινου Πόντου, τοῦ Καυκάσου ὄρους καὶ τῆς Κασπίας θαλάσσης. Ἐμπεριεῖχε λοιπὸν ἡ Σκυθία, ἥτις καὶ Σαρματία ἐλέγετο, τὴν σημερινὴν Πολωνίαν, τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ῥωσίαν καὶ τὴν συνορεύουσαν Ἀσιατικὴν Ῥωσίαν. 9) Ῥιπκία ὄρη ἐλέγιτο τὰ ἀγνωστα βόρεια ὄρη τῆς Εὐρώπης. 10) Ὁ Φάσις ρεῖει παρὰ τοὺς νοτιοὺς πρόποδας τοῦ Καυκάσου. 10) Sunt qui μετὰ ὑποτακτικῆς σημαίνει εἶναι τοιοῦτοι, ὡς ὅπου. 11) Ὁ νῦν Κρήνη. 12) Βιβλιοθήκη Βερολίνης

venas Dianae mactabant. Interius habitantes caeteris rudiores sunt. Bella amant, et quisque plures hostes interemerit, eo majore existimatione apud suos habetur. Ne foedera quidem incruenta sunt. Sauciant se, qui paciscuntur, sanguinemque permistum degustant. Id fidei pignus certissimum esse putant.

42. Maxima fluminum Scythicorum sunt Ister, qui et Danubius vocatur, et Borysthenes.¹ De Istro supra dictum est.² Borysthenes ex ignotis fontibus ortus, liquidissimas aquas trahit et potatu jucundas, Placidus idem lactissima pabula alit. Magno spatio navigabilis juxta urbem Borysthenida³ in Pontum effunditur.

43. Ultra Rhipaeos montes et Aquilonem gens habitare existimatur felicissima; Hyperboreos appellant.⁴ Regio aprica, felix coeli temperies omnique afflatu noxio carens. Semel in anno sol iis oritur solstitio, bruma semel occidit.⁵ Incolae in nemoribus et lucis habitant; sine omni discordia et aegritudine vivunt. Quum vitae eos taedeat, epulis sumtis ex rupe se in mare praecipitant. Hoc enim sepulturae genus beatissimum esse existimant.

44. Asia caeteris terrae partibus est amplior. Oceanus eam alluit, ut locis, ita nominibus differens; Eous ab oriente, a meridie Indicus, a septentrione Scythicus. Asiae nomine appellatur etiam peninsula, quae a mari Aegaeo usque ad Armeniam patet.⁶ In hac parte est Bithynia, ad Propontidem sita, ubi Granicus in mare effunditur, ad quem amnem Alexander, rex Macedoniae, primam victoriam de Persis reportavit. Trans illum amnem sita est Cyzicus in cervice peninsulae,⁷ urbs nobilissima, a Cyzico appellata, qui in illis regionibus ab Argonautis pugna occisus est.⁸ Haud procul ab illa urbe Rhyndacus in mare effunditur, circa quem angues nascuntur, non solum ob magnitudinem mirabiles, sed etiam ob id, quod, quum ex aqua emergunt et hiant, supervolantes aves absorbent.

45. Propontis cum Ponto jungitur per Bosporum, quod fretum quinque stadia latum, Europam ab Asia separat. I-

1) Ὁ Βορυσθένης, ὁ νῦν Δνεπέρ. 2) Κεφ. 13. σημ. 26. 3) Ἡ Βορυσθενίς, πρότερον Ὀλβία ὀνομαζομένη. 4) Οἱ ὑπερβόρειοι. τοῦτέστιν οἱ πέραν τοῦ βορέου κατοικοῦντες, πλάσμα τῆς μυθολογίας καὶ τῶν ποιητῶν. 5) Ὡστε νὰ ἔχουσιν ἐξ μηνῶς ἡμέραν, καὶ ἐξ νύκτα. 6) Ἡ κοινῶς λεγομένη μικρὰ Ἀσία, εἶτε Ἀνατολή. 7) Ἀλέξανδρος ὁ μέγας ἤνισσε τὴν νῆσον διὰ μεγάλου χωματός (μύλου) μετὰ τὴν στερεάν, καὶ τὴν κατέστησεν οὕτω γῆρας πονητόν. 8) Προσάρμοισθαι ἐκεῖ εἰς τὸν πρὸς τὴν Κολχίδα πλοῦν.

psis in faucibus Bospori oppidum est Chalcedon,¹ ab Archia, Megarensium principe, et templum Jovis, ab Iasone² conditum. Pontus ipse ingens et maris sinus, non molli neque arenoso circumdatus litore, tempestatibus. obnoxius, raris stationibus. Olim ob saevitatem populorum, qui circa habitant, Axenus³ appellatus fuisse dicitur; postea, mollitis illorum moribus, dictus est Euxinus.⁴

46. In litore Ponti, in Mariandynorum agro, urbs est Heraclea, ab Hercule, ut fertor, condita. Juxta eam spelunca est Acherusia, quam ad Manes perviam esse existimant. Hinc Cerberus ab Hercule extractus fuisse dicitur. Ultra fluvium Thermondonta⁵ Mossyni habitant. Hi totum corqus distinguunt notis.⁶ Reges suffragio eligunt; eosdem in turre lignea inclusos acerrime custodiunt, et si quid perperam imperitaverint, inedia totius diei afficiunt. Extremum Ponti angulum Colchi tenent ad Phasidem; quae loca fabula de velere aureo⁷ et Argonautarum expeditio illustravit.

47. Inter provincias Asiae proprie dictae illustris est Ionia, in duodecim civitates divisa. Inter eas est Miletus, belli pacisque artibus incluta; eique vicinum Panionium, sacra regio, quo omnes Ionum civitates status temporibus legatos solebant mittere. Nulla facile urbs plures colonias misit,⁸ quam miletus. Ephesi, quam urbem Amazones⁹ condidisse traduntur, templum est Dianae, quod septem mundi miraculis annumerari solet. Totius templi longitudo est quadrigentorum viginti quinque pedum, latitudo ducentorum viginti; columnae centum viginti septem numero, sexaginta pedum altitudine; ex iis triginta sex caelatae. Operi praefuit Chersiphron architectus.

48. Aeolis olim Mysia appellata, et ubi Hellespontum attingit, Troas. Ibi Ilium¹⁰ fuit situm ad radices montis Idae, urbs bello, quod per decem annos cum universa Graecia gessit, clarissima. Ab Idaeo monte Scamander defluit et Simois, amnes fama quam natura majores. Ipsum montem certamen Dearum Paridisque judicium illustrem reddidit. In litore cla-

1) Ἀντικρὺ τοῦ Βυζαντίου. 2) Ὁ Ἰάσων, ὁ ἀρχηγὸς τῶν Ἀργοναυτῶν. 3) Ἀξενος εἶτε Ἀξεινος, τοῦτέστιν ἀφιλόξενος. 4) Εὐξείνιος ὠνομάσθη ὁ πόντος, ἀπὸ τοῦ ἐπυστήθησαν πολυάριθμοι Ἑλληνικαὶ ἀποικίαι εἰς τὰ παράλια αὐτοῦ. 5) Ὁ Θερμῶδιον διαρρέει τὴν ἐπικράτειαν τοῦ Πόντου. 6) Οἱ Μοσσύνικοι ἔστιζον ἢ ἐχρωμάτιζον τὸ σῶμα, καθὼς καὶ οἱ Θράκες κατὰ τὸν Ἠρόδοτον. 7) Τὸ χρυσόμαλλον δέρας. 8) Ἀποικίαι τῆς Μιλήτου ἀριθμοῦνται ὡς ὀγδοήκοντα. 9) Αἱ Ἀμαζόνες μυθικὸν ἔθνος πολεμικῶν γυναικῶν, αἵτινες κατέκτανον τὸν Θερμῶδαντα ποταμὸν. 10) Τὸ Ἴλιον εἶτε ἡ Τροία.

rae sunt urbes Rhoeteum et Dardania,¹ sed sepulcrum Aja-
cis, qui ibi post certamen cum Ulysse² gladio incubuit, ut-
traque clarius.

49. Ionibus Cares sunt finitimi, populus armorum belli-
que adeo amans ut aliena etiam bella mercede accepta gere-
ret. Princeps Cariae urbe Halicarnassus, Argivorum colonia,
regum sedes olim. Unus eorum Mausolus fuit. Qui quum vita
defunctus esset. Artemisia conjux,³ desiderio mariti flagrans,
ossa ejus cineresque contusa cum aqua miscuit elibitque
splendidumque praeterea sepulcrum⁴ extruxit, quod inter
septem orbis terrarum miracula censetur.⁵

50. Cilicia sita est in intimo recessu maris, ubi Asia pro-
prie sic dicta⁶ cum syria conjungitur. Sinus ille ab urbe Issa
Issici nomen habet. Fluvius ibi Cydnus aqua limpidissima,
et frigidissima, in quo Alexander Macedo quum lavaret, pa-
rum absuit, quin frigore enecaretur. Antrum Corycium⁷ in
iisdem regionibus ob singularem naturam memorabile est.
Ingenti illud hiatu patet in monte arduo atque demissum
undique viret locis pendentibus. Ubi ad ima perventum est,
rursus aliud antrum aperitur. Ibi sonitus cymbalorum in-
gredientes terrere dicitur. Totus hic specus augustus est et
vere sacer, et a Diis habitari existimatur.

51. E Cilicia egressos Syria excipit, cujus pars et Phoenice
in litore maris interni posita. Hanc regionem sollers homi-
num genus colit. Phoenices enim literarum formas a se in-
ventas aliis populis tradiderunt; alias etiam artes, quae ad
navigationem et mercaturam spectant, studiose coluerunt.
Caeterum fertilis regio crebrisque fluminibus rigata, quorum
ope terrae marisque opes facili negotio inter se permutan-
tur. Nobilissimae Phoenices urbes Sidon, antequam a Persis
caperetur, maritimarum urbium maxima, et Tyrus, aggere
cum terra conjuncta.⁸ Purpura hujus urbis omnium pretio-

1) Τὸ Ῥοίτιον καὶ ἡ Δαρδανία, ἡ πατρίς τοῦ Αἰνείου. 2) Περὶ τῶν ὀπλῶν τοῦ ἀποθανόντος Ἀχιλλεύου ἐπιφανέσκουν. 3) Ἡ τοῦ Μουσώλου σύζυγος πρέπει νὰ διακρίνεται ἀπὸ τὴν Ἀρτεμισίαν, ἥτις σύμμαχος οὖσα τῶν Περσῶν διέπρεπεν εἰς τὴν ἐν Σαλαμῖνι μάχην. 4) Ὅθεν καὶ τὴν σήμερον μιγάλα καὶ μεγαλοπρεπὴ μνημεῖα ὀνομάζονται μαυσωλεῖα. 5) Εἰς τὰ ἐπὶ τὰ θεῶματα καταριθμοῦνται αἱ πυραμίδες τῆς Αἰγύπτου, τὰ τεῖχη καὶ οἱ κρημαστοὶ κῆποι τῆς Βαβυλῶνος, ὁ ἐν Ἐφέσῳ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, τὸ ὄγκωμα τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς, τὸ Μαυσωλεῖον καὶ ὁ Κολοσσὸς τῆς Ῥόδου. 6) Ἡ μικρὰ Ἀσία ἐλέγετο καὶ ἰδίως Ἀσία. 7) Κωρύκειον ἄντρον λέγεται καὶ εὐρύχωρόν τι σπήλαιον τοῦ Παρνασσοῦ. 8) Ὁ Ἀλέξανδρος πολιορκῶν τὴν Τύρον, κατεσκεύασε τὸ γῶμα.

sissima. Conficitur ille color ex succo in conchis, quae etiam purpurae vocantur, latente.

52. Ex Syria descenditur in Arabiam, peninsulam inter duo maria, Rubrum et Persicum, porrectam. Hujus ea pars, quae ab urbe Petra Petraeae nomen accepit, plane est sterilis; hanc excipit ea, quae ob vastas solitudines deserta vocatur. His partibus adhaeret Arabia felix, regio angusta, sed cinnami, thuris aliorumque odorum feracissima. Multae ibi gentes sunt, quae fixas sedes non habeant, Nomades a Graecis appellatae. Lacte et carne ferina vescuntur. Multi etiam Arabum populi latrociniis vivunt.¹ Primus e Romanis Aelius Gallus in hanc terram cum exercitu penetravit.²

53. Camelos inter armenta pascit Oriens. Duo harum sunt genera, Bactrianae³ et Arabiae. Illae bina habent in dorso tubera, hae singula; unum autem sub pectore, cui incumbant. Dentium ordines superiore careant. Sitim quadriduo tolerant; aquam antequam bibant, pedibus turbant. Vivunt quinquagenis annis; quaedam etiam centenis.

54. Ex Arabia pervenitur in Babyloniam, cui Babylon nomen dedit, Chaldaicarum gentium caput, urbs et magnitudine et divitiis clara. Semiramis eam condiderat, vel ut multi crediderunt, Belus,⁴ cujus regia ostenditur. Murus constructus laterculo coctili, triginta et duos pedes est latus, ita ut quadrigae inter se occurrentes sine periculo commeari dicantur; altitudo ducentorum pedum; turres autem denis pedibus quam murus altiores sunt. Totius operis ambitus sexaginta millia passuum complectitur. Mediam urbem permeat Euphrates. Arcem habet viginti stadiorum ambitum; super ea pensiles horti conspiciuntur, tantaeque sunt moles⁵ tamque firmas ut onera nemorum sine dedrimento ferant.

55. Amplissima Asiae regio India primum patefacta est armis Alexandri magni, regis Macedoniae, cujus exemplum successores⁶ secuti in interiora Indiae penetraverunt. In eo tractu, quem Alexander subegit, quinque millia oppidorum fuisse, gentesque novem, Indiamque tertiam partem esse terrarum omnium, ejus comites scripserunt. Ingentes ibi sunt amnes, Indus et Indo major Ganges. Indus in Paropamisio⁷

1) Καθώς οἱ σημερινοὶ Βεδουῖνοι. 2) Ἐπὶ Αὐγαύστου Αὐτοκράτορος.

3) Ἡ Βακτριανή, χώρα ἐκτεταμένη τῆς Ἀσίας παρὰ τὸν Ὠξόν ποταμόν.

4) Ὁ Βῆλος ἦτορ κατὰ τοὺς Ἕλληνας υἱὸς τοῦ Διὸς. 5) Τὰ τεῖχη δηλαδὴ καὶ οἱ θόλοι, ἐπὶ πῶν ὁποίων ἦσαν οἱ κῆποι. 6) Σέλευκος ὁ Νικάνωρ ἐπρωχόρησε μέχρι τοῦ Γάγγου ποταμοῦ. 7) Ὁ Παροπάμισος, ὅρος ὑψηλὸν τῆς Ἀσίας, καλεῖται αἰετὶ Βακτριανή, καὶ Ἰνδία.

ortus undeviginti amnes recipit; totidem Canges interque eos plures navigabiles.

56. Maxima in India gignuntur animalia. Canes ibi grandiores caeteris. Arbores tantae proceritatis esse traduntur, ut sagitis superjaci nequeant. Hoc efficit ubertas soli, temperies coeli, aquarum abundantia. Immanes quoque serpentes alit, qui elephantos morsu et ambitu corporis¹ conficiunt. Solum tam pingue et ferax, ut mella frondibus defluant, sylvae lanas ferant,² arundinum internodio lisa cymbarum usum praebeant, binoque, quaedam etiam terrosos homines vehant.

57. Incolarum habitus moresque diversi. Lino alii vestiuntur et lanis arborum, alii ferarum aviumque pellibus, pars nudi incedunt. Quidam animalia occidere eorumque carnibus vesci nefas putant; alii piscibus tantum aluntur. Quidam parentes et propinquos, priusquam annis et macie conficiantur, velut hostias caedunt eorumque visceribus epulantur; ubi senectus eos morbusve invadit, mortem in solitudine aequo animo expectant. II, qui sapientiam profitentur, ab ortu solis ad occasum stare solent, solem immobilibus oculis intuentes; ferventibus arenis toto die alternis pedibus insistent.³ Mortem non expectant, sed sponte arcessunt, in rogos incensos se praecipitantes.⁴

58. Maximos India elephantos gignit, adeoque feroces, ut Afri elephantum illos paveant nec contueri audeant. Hoc animal caetera omnia docilitate superat. Discunt arma jacere, gladiatorum more congregi, saltare et per funes incedere, Plinius⁵ narrat, Romae unum tardiores ingenii saepius castigatum esse verberibus quia tardius accipiebat, quae trahebantur; eundem repertum esse noctu eadem meditantem. Elephantum gregatim semper ingrediuntur. Ducit agmen maximus natu, cogit is, qui aetate ei est proximus. Annem transitori minimos praemittunt. Capiuntur foveis. In has ubi elephas deciderit, caeteri ramos congerunt, aggeres construunt omnique vi conantur extrahere. Domantur fame et verberibus. Domiti militant et turres armatorum in hostes ferunt, magna ex parte Orientis bella conficiunt. Totas acies prosternunt, armatos proterunt. Ingens dentibus pretium. In

1) Τοῦτέστι· περιπλεκόμενοι τὸ σῶμα τοῦ ἑλέφαντος. 2) Τὰ ἐριόξυλον (ἡ βαμβακιά). 3) Καθὼς τὴν σήμερον εἰσὶ οἱ λεγόμενοι Φακῆρες διὰ τῶν τοιούτων ἀποκτοῦν τὴν δόξαν τῆς ἀγιότητος. 4) Τοῦτο λέγεται περὶ τῶν γυμνοσοφιστῶν. 5) Πλίνιος ὁ πρεσβύτερος, εἰς ἐκ τῶν λογίων Ῥωμαίων, ὅστις ἔγραψε φυσικὴν ἱστορίαν Λατινιστῇ, εἰς ἧς ὁποίας τὴν ἑλλην ἐκάνεισθαι ἀπὸ περιπτῶν 2000 ἄλλους συγγραφῆς. Ἀπὸ τῶν 70 μετὰ Χριστοῦ.

Græcia ebur ad deorum simulaqua tamquam pretiosissima materia adhibetur¹; in extremis Africae postium vicem in domiciliis praebet, sepesque in pecorum stabulis elephantorum dentibus fiunt. Inter omnia animalia maxime oderunt murem. Infestus elephantis etiam rhinocerus, qui nomen habet a cornu, quod in naso gerit. In pugna maxime adversarii alvum petit, quam scit esse molliorem. Longitudine elephantum fere exaequat; crura multo breviora; color buxeus.

59. Etiam p-ittacos India mittit. Haec avis humanas voces optime redit. Quum loqui discit, ferreo radio verberatur, aliter enim non sentit ictus. Capiti ejus eadem est duritia, quae rostro. Quum devolat, rostro se adjuvat, eique innititur.

60. Testudines tantae magnitudinis Indicum mare emittit, ut singularum testis casus integant. Insulas rubri praecipue maris his navigant cymbis. Gapiuntur obdormiscentes in summa aqua², id quod proditur stertentium sonitu. Tum terni³ adnatant; a duobus in dorsum vertitur; a tertio laqueus injicitur, atque ita a pluribus in litore stantibus trahitur. In mari testudines conhyliis vivunt; tanta enim oris est duritiæ, ut lapides comminuant; in terram egressae, herbis. Pariunt ova, ovis avium similia, ad centena numero eaque extra aquam defossa⁴ terra cooperiunt.

61. Margaritæ Indici oceanî omnium maxime laudantur. Inveniuntur in conhis, scopulis adhaerentibus. Maxima laus est incandore, magnitudine, laevore, pondere. Raro duae inveniuntur, quae sibi ex omni parte sint similes. Has auribus suspendere, feminarum est gloria. Duos maximos uniones Cleopatra, Aegypti regina, habuisse dicitur. Horum unum, ut Antonium⁵ magnificentia superaret, in coena aceto solvit, solutum hausit.

62. Aegyptus, inter Catabathmum⁶ et Arabas posita, a plurimis Asiae accensetur; alii Asiam Arabico sinu terminari existimant. Haec regio, quamquam expers est imbrum, mire tamen est fertilis. Hoc Nilus efficit, omnium fluviorum, qui in mare internum effunduntur, maximus. Hic in desertis Afri-

1) Τὰ περιηρότερα τοῦ Φειδίου ἀγάλματα, τὸ τοῦ Διὸς εἰς τὴν Ὀλυμπίαν καὶ τὸ τῆς Ἀθηνᾶς εἰς τὸν Παρθενῶνα, καὶ ἄλλα πολλὰ κατεσκευάσθησαν ἀπὸ χρυσῶν καὶ ἐλέφαντα. *) Εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης.

2) Ὑπον. homines. **) Τούτῃστιν. ova defodjunt et ea terra cooperiunt.

3) Μάρκον Ἀντώνιον, ἕνα τῶν τριάρχων, ὅστις ἐπιστρέψας ἐκ τοῦ κατὰ τῶν Πάρθων πολέμου, διέτριβεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, ἀμυλλώμενος μὲ τὴν Κλεοπάτραν, τὴν ἀσπίδα. Μὲτὰ ταῦτα ἐνίκησεν αὐτὸν ὁ Αὐγούστου.

4) Καταβαθμοὶ λέγεται ἡ κατωφερὴς παραλία μεταξύ Κυρηναίας καὶ Αἰγύπτου.

cae oritur, tum ex Aethiopia descendit in Aegyptum, ubi de altis rupibus praecipitatus¹ usque ad Elephantidem urbem fervens adhuc decurrit. Tum demum fit placidior. Juxta Cercasorum oppidum in plures amnes dividitur, et tandem per septem ora² effunditur in mare.

63. Nilus, nivibus in Aethiopiae montibus solutis, crescere incipit luna nova post solstitium per quinquaginta fere dies; totidem diebus minuitur. Justum incrementum est cubitorum sedecim. Si minores sunt aquae, non omnia rigant. Maximum incrementum fuit cupidorum duodeviginti, minimum quinque. Quum stetere aquae, aggeres aperiuntur, et arte aqua in agros immittitur. Quum amnis recesserit, agri irrigati et limo obducti serantur.

64. Nilus crocodilum alit, belluam quadrupedem in terra non minus quam in flumine hominibus infestam. Unum hoc animal terrestre linguae usu caret, dentium plures habet ordines; maxilla inferior est immobilis. Magnitudine excedit plerumque duodeviginti cubita. Parit ova anserimis non majora. Unguibus etiam armatus est et cute contra omnes ictus inicta. Dies in terra agit, noctes in aqua³. Quum satur est et in litore somnum capit ore hiante, trochilus, parvus avis, dentes ei faucesque purgat. Sed hiantem conspiciatus ichneumon, per easdem fauces, ut telum aliquod immisus, erodit alvum. Hebetes oculos dicitur habere in aqua, extra aquam acerrimos. Tentyritae in insula Nili⁴ habitantes, dirae huic belluae obviam ire audent, eamque incredibili audacia expugnant.

65. Aliam etiam belluam Nilus alit, hippopotamum, ungulis binis, dorsu equi et juba et hinnitu, rostro resimo, cauda et dentibus aprorum. Cutis impenetrabilis; praeterquam, si humore madeat. Primus hippopotamum et quinque crocodilos M. Scavrus aedilitatis suae ludis Romae ostendit⁵.

66. Multa in Aegypto mira sunt et artis et naturae opera. Inter ea, quae manibus hominum facta sunt, eminent pyrami-

1) Ὁ Νεῖλος, πρὶν ἔμβῃ εἰς τὴν Αἴγυπτον, σχηματίζει καὶ ἄλλον μεγαλύτερον καταρράκτην. 2) Ἡ μετὰ τῶν στοιμάτων τούτων κειμένη γῆ λέγεται Δέλτα διὰ τὸ ἄμειον μὲ τὸ στοιχείον τοῦτο σχῆμα. 3) Τὸ Ἑλληνικόν—μὲν,—ὅλ, μεταφράζεται Λατινιστὶ διὰ παραλείψεως παντὸς συνδέσμου. 4) Κατ' ἄλλους εἶναι τὰ Τέντυρα πόλις, κειμένη εἰς τὰς ἀριστερὰς ὄχθας τοῦ Νεῖλου, ὅπου τὰ νῦν Δένδρα. 5) Οἱ Αἰδίλλες ἦσαν εἶδος ἀστυνονομικῆς ἀρχῆς εἰς τὴν Ῥώμην, καὶ εἶχον ἐκτὸς τῆς ἐπιτηρήσεως τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν καὶ τὴν φροντίδα διὰ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰ θελήματα θεμάτων, εἰς τὰ ὅποια πρὸς εὐχαρίστησιν τοῦ λαοῦ ἔδειχνον συνάναξιν ξίνα καὶ σπείνια θηρία.

des, quarum maximae sunt et celeberrimae in monte sterili inter Memphin oppidum et eam partem Aegypti, quae Delta vocatur. Amplissimam earum trecenta sexaginta sex hominum millia annis viginti extruxisse traduntur. Haec octo jugera soli occupatumque latus octingentes octoginta tres pedes longum est; altitudo a cacumine pedum quindecim millium. Intus in ea est puteus octoginta sex cubitorum. Ante has pyramides sphinx est posita mirae magnitudinis. Capitis ambitus centum duos pedes habet; longitudo est pedum centum quaträginta trium; altitudo a ventre usque ad summum capitis apicem sexaginta duorum.

67. Inter miracula Aegypti commemoratur etiam Moeris¹ lacus, quingenta millia passuum in circumita patens labyrinthus², ter mille domos et regias duodecim uno pariete amplexus, totus marmore exstructus tectusque; turris denique in insula Pharo, a Ptolemaeo, Lagi filio³, condita. Usus ejus navibus noctu ignes ostendere ad praenuntianda vada portusque introitum.

68. In palustribus Aegypti regionibus papyrus nascitur. Radicibus incolae pro ligno utuntur; ex ipso autem papyro navigia texunt, e libro vela, tegetes, vestem ac funes. Succus etiam mandunt modo crudum, modo decoctum. Praeparantur ex eo etiam chartae. Chartae ex papyro usus post Alexandri demum victorias repertus est. Primo enim scriptum in palmarum foliis, deinde in libris quarundam arborum; postea publica monumenta plumbeis tabulis confici, aut marmoribus mandari coepta sunt. Tandem aemulatio regum Ptolemaei et Eumenis in bibliothecis condendis⁴ occasionem dedit membranas pergami inveniendi. Ab eo inde tempore libri modo in charta ex papyro facta, modo in membranis scripti sunt⁵.

69. Mores incolarum Aegypti ab aliorum populorum vehe-

1) Ἡ νῦν Καροῦν καλουμένη λίμνη. Λέγουσι, ὅτι τὴν ἔσκαψε παλαιὸς τις βασιλεὺς Μοίρις. 2) Πρέπει νὰ διακρίνηται ἀπὸ τὸν ἐν Κρήτῃ Λαβύρινθον. 3) Πτολεμαῖος ὁ Δάγρι, ὁ πρῶτος τῶν Πτολεμαίων, οἵτινες μετὰ τὸν μέγαν Ἀλέξανδρον ἐξουσίαζον τὴν Αἴγυπτον, ἕως ὅτου ἔγενε Ῥωμαϊκὴ ἐπαρχία. 4) Ὅθεν ἐν γένει οἱ τοιοῦτοι πύργοι (φανάρια) λέγονται φάροι. 5) Ἡ βιβλιοθήκη ἢ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ συσταθεῖσα παρὰ τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου (τοῦ Φιλαδέλφου) ἠρξήθη κατ' ὀλίγον μέχρι 700,000 σωματίων. Μετὰ τοὺς Πτολεμαίους ἡμῶν οἱ βασιλεῖς τῆς Περγᾶμου, ἐκ τῶν ὁποίων Εὐμένης ὁ πρῶτος λέγεται, ὅτι ἐκτίσθη, ὁ δὲ δευτέρος ἠρξήσε τὴν βιβλιοθήκην, ἥτις μετὰ ταῦτα συνίστατο ἀπὸ 200,000 σώματα. 6) Ἐν ᾧ οἱ ζηλότυποι τῆς Αἴγυπτου βασιλεῖς ἐμποδίζον τὴν ἐξαγωγήν τοῦ παπύρου, ἐφευρίθη ἡ ἐτελειοποιήθη τις τὴν Περγᾶμον ἢ κατὰ κράτος τοῦ γαλατικοῦ ὀφθαλμοῦ, τὸ ὅπου κατὰ κράτος συρμαδίζετο Περγαμῶν.

menter discrepant. Mortuos nec cremant, nec sepeliunt; verum arte medicatos¹ intra penetralia collocant. Negotia extra domos feminae, viri domos et res domesticas curant, onera illae humeris, hi capitibus gerunt. Colunt effigies multorum animalium et ipsa animalia. Haec interfecisse capitale est, morbo extincta lugent et sepeliunt.

70. Apis omnium Aegypti populorum numen est; hos niger cum candida in textro latere macula; nodus sub lingua, quem cantharum appellant. Non fas est eum certos vitae annos excedere. Ad hunc vitae terminum quum pervenerit, mersum in fonte enecant. Necatum lugent, aliumque quaerunt, quem ei substituant; nec tamen unquam diu quaeritur. Delubra ei sunt gemina, quae thalamos vocant, ubi populus auguria captat. Alterum intrasse laetum est, in altero dira porendit. Pro bono etiam habetur signo, si e manibus consultantium cibum capit. In publicum procedentem grex puerorum comitatur carmenque in ejus honorem canunt, idque videtur intelligere.

71. Ultra Aegyptum² Aethiopes habitant. Horum populi quidam Macrobian vocantur, quia paulo quam nos diutius vivunt. Plus auri apud eos reperitur, quam aeris; hanc ob causam aes illis videtur pretiosius. Aere se exornant, vincula auro fabricant. Lacus est apud eos, cujus aqua tam est liquida atque levis, ut nihil eorum, quae immittuntur, sustinere queat; quare arborum quoque folia non innatant aquae, sed pessum aguntur.

72. Africa ab oriente terminatur Nilo,³ a caeteris partibus mari. Regiones ad mare positae eximie sunt fertiles; interiores incultae et arenis sterilibus tectae, et ob nimium calorem desertae. Prima pars ab occidente est Mauritania,⁴ Ibi mons praealtus Abyla,⁵ Calpae monti in Hispania oppositus. Hi montes columnae Herculis appellantur. Fama est, ante Herculeum mare internum terris inclusum fuisse, nec exitum habuisse in Oceanum; Herculeum autem junctos montes diremisit et mare junxisse cum Oceano. Caeterum regio

1) Οι τοιοῦτοι τεταρχευμένοι εἴτε θαλάσσιον νεκροὶ λέγονται μάλιστα τὴν σήμερον. 2) Πρὸς νότον τῆς Αἰγύπτου. 3) Ἡ Ἀφρική ἐλέγτο παρὰ τοῖς Ἕλλησι Διόνη. Ἦσαν δὲ γνωστὰ εἰς τοὺς παλαιούς μόνον τὰ θόρυα μέρη αὐτῆς. Ὡς σύννομα μετὰ τὴν Διόνης καὶ Ἀσίας θέτουσι οἱ μὲν τὸν Νεῖλον, οἱ δὲ τὸν Ἀραβικὸν κόλπον καὶ τὸν κατὰ τὸ Πηλοῦπον ἰσθμὸν, τὸν νῦν ἰσθμὸν τοῦ Σουέζ. 4) Ἡ Μαυρουσία. 5) Τὸ ἀντικείμενον τῇ Ἀδύλῃ κατεῖται ἀντικρὺ τῆς Κάλπη, τὸ νῦν Γιβραλτάρ.

illa est ignobilis et parvis tantum oppidis habitatur. Solum melius quam incolae.

73. Numidia¹ magis culta et opulentior. Ibi satis longo a litore intervallo saxa cernuntur attrita fluctibus, spinae piscium osteorumque fragmenta, ancorae etiam cautibus infixae et alia ejusmodi signa maris olim usque ad ea loca effusi. Finitima regio a promontorio Metagonio ad aras Philaenorum² proprie vocatur Africa. Urbes in ea celeberrimae Utica et Carthago³ ambae a Phoenicibus conditae. Carthaginem divitiae, mercatura in primis comparatae, tum bella cum Romanis⁴ gesta, excidium denique illustravit.

74. De aris Philaenorum haec narrantur. Pertinacissima fuerat contentio inter Carthaginem et Cyrenas de finibus. Tandem placuit, utrimque eodem tempore juvenes mitti, et locum, quo convenissent, pro finibus haberi Carthaginensium legati, Philaeni fratres, paulo ante tempus constitutum egressi esse dicuntur. Quod quum Cyrenensium legati intellexissent, magnaue exorta esset contentio, tandem Cyrenenses dixerunt, se tum demum hunc locum pro finibus habituros esse, se Philaeni se ibi vivos obrui passi essent. Illi conditionem acceperunt. Carthaginenses autem animosis juvenibus in illis ipsis locis, ubi vivi sepulti sunt, aras consecraverunt eorumque virtutem aeternis honoribus prosecuti sunt.

75. Inde ad Catabathmum Cyrenaica⁵ porrigitur, ubi Ammonis oraculum et fons quidam, quem Solis esse dicunt. Hic fons media nocte fervet, tum paulatim tepescit, sole oriente fit frigidus; per meridiem maxime riget. Catabathmus vallis est devexa versus Aegyptum. Ibi finitur Africa. Proximi his populi urbes non habent, sed in tuguriis vivunt, quae mapalia vocantur. Vulgus pecundum vestitur pellibus. Potus est lac succusque baccarum; cibus caro. Interiores etiam incultius vivunt. Sequuntur greges suos, utque hi pabulo ducuntur, ita illi tuguria sua promovent. Leges nullas habent nec in comune consultant. Inter hos Troglodytae in specubus habitant, serpentibusque aluntur.

76. Ferarum Africa feracissima. Pardos, pantheras, leones

1) Ἡ Νομαδική. 2) Τὸ Μεταγώνιον ἔκειτο ἀντικρὺ τῆς νέας Καρχηδόνας, οἱ δὲ Φιλαίων βωμοὶ ἦσαν λιμὴν εἰς τὰ δυτικὰ σύνορα τῆς Κυρηναίας. Παράτηρητέον δὲ, ὅτι ἄλλοι περιορίζουν τὰ σύνορα τῆς ἰδίας Ἀφρικῆς περίπου εἰς τὴν νῦν ἐπικράτειαν τοῦ Τούνεζι. 3) Ἡ Ἰτύκη καὶ ἡ Καρχηδόνα. 4) Οἱ Καρχηδόνακοι πόλεμοι, bella Punicæ. 5) Πρωτεύουσα ἦτον ἡ Κυρήνη, Ἑλληνικὴ ἀποικία Βάτων τοῦ Θεραίου.

gignit, quod belluarum genus Europa ignorat. Leoni praecipua generositas. Prostratis parcere dicitur; in infantes non nisi summa fame saevit. Animi ejus index cauda, quam, dum placidus est, immotam servat; dum irascitur, terram et se ipsum ea flagellat. Vis summa in pectore. Si fugere cogitur, contemtim cedit, qua diu spectari potest; in silvis acerrimo cursu fertur. Vulneratus percussorem novit, et in quantalibet multitudine appetit. Hoc tam saevum animal gallinaeei cantus terret. Domatur etiam ab hominibus. Hanno Poenus¹ primus leonem mansuetum ostendisse dicitur. Marcus autem Antonius, triumphator, primus Romae leones ad currum junxit.

77. Struthiocameli Africi altitudinem equitis equo insidentis exaequant,² celeritatem vincunt. Pennae ad hoc demum videntur datae, ut currentes adjuvent; nam a terra tolli non possunt. Ungulae cervinis sunt similes. His in fuga comprehendunt lapides, eosque contra sequentes jaculantur. Omnia concoquunt. Ceterum magna iis stoliditas, ita ut, quum caput et collum frutice occultaverint, se latere existiment. Pennae eorum quaeruntur ad ornatum.

78. Africa serpentes general vicenum³ cubitorum; nec minores India. Certe Megasthenes⁴ scribit, serpentes ibi in tantam magnitudinem adollescere, ut solidos hauriant cervos taurosque. In primo Punico bello ad flumen Bagradam⁵ serpens centum viginti pedum a Regulo imperatore Romano⁶ ballistis et tormentis expugnata esse fertur. Pellis ejus et maxillae diu Romae in templo quodam asservatae sunt. In India serpentes perpetuum bellum cum elephantis gerunt. Ex arboribus se in praetereuntes praecipitant gressusque ligant nodis. Hos nodos elephantis manu resolvunt. At dracones in ipsas elephantorum nares caput condunt spiritumque praecludunt. Plerumque in illa dimicatione utrique commoriuntur, dum victus elephas orruens serpentem pondere suo elidit.

1) Ποῦνι εἶτα Πῦνι λέγονται παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις οἱ Καρχηδόνιοι. Ἰπαιδὴ ἦσαν τῆς Φοινίκης ἀποικοί. 2) Aequo, exaequa aliquem, εὐθάνω τινα, γίνομαι ὁμοῖος, ἴσος τινί. 3) Εἴκοσι πῆχυν ἑκάστος. Τὰ διασημειωτικὰ συναρρῶν τὴν εἰς ὄργην γενικὴν, vicenum ἐκ τοῦ vicenarium. *) Ὁ Μεγασθένης ἦτον ἱστοριογράφος καὶ ὑπουργὸς τοῦ Σελεύκου. 4) Ὁ Βαγράδας ποταμὸς πλησίον τῆς Ἰτόκης. 5) Ἰδ. ἄνωτ. Ῥωμαϊκὴ ἱστορ. 41. 42.

Ζ'. ΑΘΗΝΑΙΚΑ.

Τῶν Ἀθηναίων καταγωγὴ καὶ πρῶτοι βασιλεῖς.

Athenienses non solum incrementis¹ suis, sed etiam origine gloriantur. Non enim a sordidis² initis crevere, nec ex aliis regionibus advenerunt, sed eodem innati solo³ quod incolunt; et quae illis sedes, eadem origo est. Primi lanificii et olei⁴ et vini⁵ usum docuere. Arare quoque et serere frumenta glandem vescentibus monstrarunt.⁶ Litterae certe ac facundia, leges et civilis disciplina⁷ veluti templum Athenas habuere. Ante Deucalionis tempora regem habuere Cecropem quem ut omnis antiquitas fabulosa est, bifurcamentum tradidere, quia primus marem feminae matrimonio junxit. Huic successit Cranaus, cujus filia Atthis regioni nomen dedit. Post hunc Amphictyon regnavit, qui primus Minervae urbem sacravit, et nomen civitati Athenas dedit. Hujus temporibus aquarum illuvies majorem partem populorum Graeciae absorpsit. Superfuerunt,⁸ quos refugia montium receperunt, aut ad regem Thessaliae Deucalionem ratibus evecti sunt, a quo propterea genus humanum conditum dicitur. Per ordinem deinde successionis regnum ad Erechtheum descendit, sub quo frumenti satio apud Eleusin a Triptolemo reperta est. In hujus muneris honorem noctes initiorum⁹ sacratae. Tenuit et Aegeus, Thesei pater. Athenis regnum. Post Aegeum Theseus,¹⁰ ac deinceps Thesei filius, Demophon, qui auxilium Graecis adversus Trojanos tulit, regnum possedit.

Ὁ Κόδρος θυσιάζεται ὑπὲρ τῆς πατρίδος.

Erant inter Athenienses et Dorienses veteres offensae,

1) Magnitudine sua ejusque causis. 2) Δὲν ἦσαν π. γ. μιγάδες, ὡς οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ρώμης. 3) Ὅθεν ἐκαλοῦντο αὐτόχθονες indigenae. 4) Τὴν ἐλαίαν ἐφύτευσεν ἐν τῇ Ἀττικῇ ἢ Ἀθηνᾶ· αὕτη ἐδίδασκε τοὺς Ἀθηναίους καὶ τὴν ὠκεαντικὴν. ἤν καὶ ἐπροστάτευε καὶ ἐργάνη διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο. 5) Τὴν ἀμπελοουργίαν ἐδίδασκεν ὁ Βάκχος τὸν Ἰάκχον, ξενίσαντα αὐτόν. 6) Τὴν γεωργίαν παρέλαβεν ἀπὸ τῆς Δήμητρας ὁ Τριπτόλεμος ὁ υἱὸς τοῦ Κελεοῦ βασιλέως τῆς Ἐλευσίνας· πρότερον δὲ οἱ ἄνθρωποι ἐτρέφοντο μὲν βλάνας καὶ ἄλλους ἀγρίους καρπούς. 7) Καὶ ταῦτα ἐνομιζοντο δῶρα τῆς Δήμητρος, ἥτις διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο θεσμοπόρος. 8) Τ. ε. ἐκείνοι μόνον ἐσώθησαν, ὅσοι κατέφυγον εἰς τὰ ὄρη. 9) Τ. ε. ἐσωστήθησαν τὰ μυστήρια, τὰ ὁποῖα ἐτελοῦντο τὴν νύκτα· ἰνδία εἶναι τὰ εἰς τὴν Δήμητραν καθιερωμένα μυστήρια. 10) Ὁ Θησεύς ὁ καὶ δι' ἄλλας μὲν πράξεις, ἀλλὰ μάλιστα διὰ τὸν μόνον τοῦ Μενελάου περιφημία.

quas vindicatori bello Dorienses, de eventu proelii oracula consuluerunt. Responsum, superiores fore, ni regem Atheniensium occidissent.¹ Itaque quum ventum esset in bellum, militibus ante omnia custodia regis praecipitur. Atheniensibus eo tempore rex Codrus erat; qui et responso Dei, et praeceptis hostium cognitis, permutato regis habitu, pannosus, sarmentaque gerens, casta hostium increditur; ibique in turba militum, quum unum falce² sponte vulnerasset, occiditur. Cognito regis corpore, Dorienses sine proelio discedunt. Atque ita Athenienses virtute ducis, pro salute patriae morti se offerentis, bello liberantur.

Ὁ Σόλων γράφει νόμους τοῖς Ἀθηναίοις.

Post Codrum nemo Athenis regnavit³; quod memoriae nominis ejus tributum est. Administratio reipublicae annuis magistratibus permissa. Sed civitati nullae tunc leges erant⁴, quia libido regum pro legibus habebatur. Legitur itaque Solon, vir justitiae insignis, qui velut novam civitatem legibus conderet. Quo munere ita functus est, ut et apud plebem et optimates, diuturnis antea dissidiis agitados, parem iniret gratiam. Hujus viri, inter multa egregia, illud quoque memorabile fuit. Inter Athenienses et Megarenses de Salamine insula, quam sibi uterque populus vindicabat, prope usque ad interitum dimicatum fuerat. Post multas clades acceptas, Athenienses legem tulerunt, ne quis illud bellum reparandum proponeret. Solon igitur quum opportunitatem quandam vidisse insulae vindicandae, dementiam simulat, habituque deformis, more vecordium, in publicum evolat; factoque concursu hominum, versibus suadere populo coepit, quod vetabatur; omniumque animos ita inflammavit, ut ex templo bellum adversus Megarenses decerneretur, et devictis hostibus insula Atheniensium fieret.

Ὁ Πεισίστρατος καταλαμβάνει τὴν τυραννίδα δολίως.

Legibus civitati scriptis, Solon peregre proficiscitur. Dum abest Pisistratus nobilis adolescens, propter res in bello priore gestas populo carus, tyrannidem⁵ per dolum occupat.

1) Τ. ε. Ὡς νικήσωσιν ἔξιν δὲν φονεύσωσι τὸν βασιλέα· τοῦτου ἕνεκα παρηγγέλλθη εἰς τοὺς στρατιώτας custodia regis, τ. ε. νὰ προσέχωσι νὰ μὴ φονεύσωσι τὸν βασιλέα. 2) Μὲ τὴν δρεπάνην, ἣν ἐπεταχειρίζετο νὰ κόπη-
ξῶλα. 3) Τ. ε. rex fuit. Ἡ βασιλεία κατηργήθη καὶ εἰσῆχθησαν οἱ ἀρχον-
τες, οἵτινες κατ' ἀρχὰς μὲν ἦσαν διὰ βίου, εἰτα δεκαετείς καὶ τελευταῖον ἔφε-
λίγοντο κατ' ἔτος. 4) Οἱ νόμοι, οἷς ὁ Δράκων εἶχε γράψει, διὰ τὴν αὐστη-
ρότητα τῶν δὲν ἐτηροῦντο, ὥστε ἡ πολιτεία ἐφαίνετο ἀνευ νόμων. 5) Τύ-
ραννος καλεῖται, πᾶς ὅστις ἐν πολιτείᾳ ἀποθῆρα γίνεται καὶ οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τὴν

Quippe quum domi se verberibus affecisset, lacerato corpore in publicum progreditur. Advocata concione, vulnera populo ostendit; de crudelitate principum,¹ a quibus haec se passum simulabat, queritur, credulamque multitudinem et lacrymis et oratione accendit, dum se optimatibus propter populi amorem invisum esse significat. Sic ad custodiam corporis sui satellitum auxilium obtinet; per quos occupata tyrannide per annos triginta tres, inter varias rerum vicissitudines², regnavit.

Ὁ Ἰππίας καὶ Ἱππάρχος ὁ πρῶτος Περσικὸς πόλεμος.

Post ejus mortem Hipparchus et Hippias in paternum imperium successerunt. Qui quum per aliquot annos eadem, qua pater, elementia regnassent, Hipparchus ab Harmodio et Aristogitone, ob injuriam quandam acceptam in tyrannos incensis, interficitur. Quorum virorum virtute quum admonita civitas libertatis³ esset, tandem Hippias regno pulsus in exilium agitur, et in Persiam profectus, Dario, Atheniensibus bellum illaturo,⁴ ducem se adversus patriam offert. Igitur Athenienses, nuntio de Persarum adventu accepto, auxilium a Lacedaemoniis petiverunt. Quos ubi viderunt religione⁵ retineri, quominus statim auxilium ferrent, non expectata eorum ope, instructis decem millibus civium, et Plataensibus auxiliariis mille, in campos Marathonios⁶ in proelium egrediuntur. Miltiades erat unus ducum exercitus, ejusque potissimum auctoritate impulsu Athenienses copias ex urbe eduxerunt, locoque idoneo castra fecerunt. Deinde postero die sub montis radicibus acies instruitur. Datis, Persarum dux, etsi non aequum locum⁷ videbar suis, tamen, fretus numero copiarum suarum, configere cupiebat. Itaque in aciem peditum centum, equitum decem millia produxit,

της ἐξουσίας καὶ δεσπόζει διὰ σωματοφυλάκων· ἡ δεσποτεία του καλεῖται τυραννίς, ὅπου πατρικὴ ἔ'έν ἦναι. 1) Δι' ἀρχαίαι καὶ πλούσαι ἀριστοκρατικαὶ οἰκογένειαι, αἵτινες ἀπετέλουν φατρίαν ἐναντίον τοῦ λαοῦ, τοῦ ὅπου τὰ συμφέροντα ἐπροσποιεῖτο, ὅτι προστατεύει ὁ Πεισίστρατος. 2) Ἐξωρίσθη πολλάκις ἀλλ' ἐπανήρχετο ὅτε μὲν διὰ δόλου ὅτε δὲ διὰ τῆς βίας εἰς τὴν ἐξουσίαν, ἥτις, ἀφαιρεθέντος τοῦ χρόνου τῆς ἐξορίας διήρκεσε 16 ἔτη. 3) Ἡ ἐξορία ἢ ἀνάμνησις τῆς πρὸ τοῦ Πεισιστράτου ὑπαρχούσης ἐλευθερίας· ὁ Ἰππίας ἐξωρίσθη τὸ τρίτον ἔτος μετὰ τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ του. 4) Διὰ τὴν βοήθειαν, ἣν οἱ Ἀθηναῖοι παρέσχον εἰς τοὺς ἀπὸ τοῦ βασιλέως ἀποστατήσαντας Ἰωνας. 5) Ἀπὸ ὁρησκευτικῆν, δοξασάν ἥτις ἀπηγόρευε νὰ ἐκστρατεύωσιν φθινοῦσας τῆς σελήνης. 6) Δήμος τῆς Ἀττικῆς παρὰ τὴν ἀνατολικὴν παραλίαν αὐτῆς. 7) Διότι δὲν εἶδοντο νὰ μεταχειρισθῇ ἐνταῦθα ἀεροδρόμιον τὴν πληθὺν τῶν στρατευμάτων του.

proeliumque commisit. Tanta vero Atheniensibus in pugnam euntibus alacritas animorum fuit, ut quum mille passus inter duas acies essent, citato cursu ad hostem venirent. Nec audaciae eventus defuit.¹ Pugnatum est enim tanta virtute, ut Persae perterriti non castra sed naves peterent, ex quibus multae suppressae,² multae captae sunt.

Δείγματα τῆς ἐν τῇ μάχῃ ταύτης ἀνδρείας τῶν Ἀθηναίων.

In illo proelio tanta virtus singulorum fuit, ut ejus laus prima esset, difficile dictu videretur. Inter ceteros tamen Themistoclis adolescentis gloria emicuit. Cynegiri³ quoque, militis Atheniensis, gloria multorum scriptorum laudibus celebrata est. Qui post innumeras caedes, quum fugientes hostes ad naves egisset, onustam navem dextra manu tenuit, nec prius dimisit, quam manum amitteret, tum quoque amputata dextra, navem sinistra comprehendit; quam et ipsam quum amisisset, ad postremum morsu navem retinuit. Persae magnam vim hominum eo proelio amiserunt. Cecidit et Hippias, tyrannus Atheniensis, auctor et concitor ejus belli, diis patriae ultoribus poenas repentibus.

Βραβεῖον τοῦ Μιλτιάδου.

Jam non alienum videtur, quale praemium Miltiadi sit tributum docere. Huic viro, qui Athenas totamque Graeciam liberarat hic honor tributus est, ut, quum in porticu, quae Poecile⁴ vocetur, pugna depingeretur Marathonica, in decem praetorum⁵ numero prima ejus imago poneretur, milites hortantis proeliumque committentis. Antiquissimis enim temporibus rari fuerunt honores et tenues,⁶ et propter id ipsum gloriosi. Idem populus postquam corruptus est, trecentas statuas Demetrio Phalereo⁷ decrevit.

Ὁ δεύτερος Περσικὸς πόλεμος.

Paulo post Xerxes majoribus viribus Graeciam aggressus est. Quo adventante quum oraculum Delphis consulissent⁸,

1) Ἡ τόλμη ἐπέφερε καλὴν ἔκβασιν τῆς μάχης. 2) Τ. ε. demersae, κατεβυθίσθησαν. 3) Ὁ Κυνέγειρος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ ποιητοῦ Δισχυλοῦ. 4) Ἡ ποικίλη στοὰ, κληθεῖσα οὕτω διὰ τὰς ἐν αὐτῇ ζωγραφίας. 5) Οἱ στρατηγοὶ δέκα κατ' ἔτος ἐκ τῶν δέκα φυλῶν ὑπηρετοῦν δι' οὗχί μόνον ὡς ἡγεμόνες ἐν πολέμῳ, ἀλλὰ καὶ εἰς διαφοροὺς ὑποθέσεις ἐν καιρῷ εἰρήνης. 6) Τ. ε. exigui, εὐτελεῖς ἀνευ λαμπρότητος. 7) Δημήτριος ὁ Φαληρεὺς, ἀνὴρ φιλόσοφος καὶ ῥήτωρ κατέστη ἐπιμελητὴς τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ Κασσάνδρου βασιλεῖος τῆς Μακεδονίας, καὶ ἐκέρδισε τὴν ὑπόληψιν τῶν συμπολιτῶν τοῦ ἐν τῇ θήσει ταύτῃ ἀλλ' ἔδοξίμας τελευταίαν τὴν ἀσάμβλην τῆς εὐνοίας τοῦ πλῆθους. 8) Εἰς ἀπάσας τὰς σοβαρὰς ὑποθέσεις τοῦ κράτους, ῥητώματα τὰ μάλιστα.

responsum est, moenibus ligneis se tueretur. Quod responsum, quo valeret¹, quum intelligeret nemo, Themistocles persuasit civibus, ut in naves se suaeque conferrent; eum enim significari murum ligneum. Quo consilio probato navium augment numerum, suaeque omnia, quae moveri poterant, conjuges liberosque partim Salaminem, partim Troezenem asportant: arcem² sacerdotibus paucisque majoribus natu ad sacra procuranda tradunt, reliquum oppidum relinquunt. Communis autem Graeciae classis trecentarum navium, quarum ducen-
tae erant Atheniensium, primum apud Artemisium³ inter Euboeam continentemque terram cum classiariis⁴ regis confl-
xit. Angustias enim Themistocles quaerebat, ne multitudine regiarum navium circumiretur. Hinc etsi pari proelio disces-
serunt, tamen eodem loco non sunt ausi manere, quod erat periculum, ne si pars navium adversariorum Euboeam su-
perasset, ancipiti⁵ premerebatur periculo. Quo factum est, ut ab Artemisio discederent, et adversum Athenas apud Sa-
lamina classem suam constituerent.

Ὁ Ξέρξης κινᾶται ἐν Σαλαμῖνι διὰ στρατηγήματος τοῦ Θερμοπυλέους.

At Xerxes, Thermopylis expugnatis, protinus accessit Ur-
bem, eamque nullis defendentibus, interfectis sacerdotibus,
quos in arce incendio delevit; cujus flamma perterriti clas-
siarii, quum manere non auderent, et plurimi hortarentur,
ut domos suas discederent, moenibusque se defenderent, The-
mistocles usus restitit, et universos quidem hosti pares esse
posse ajebat, dispersos autem perituros. Quum vero socios
minus, quam vellet, moveret, noctu de servis suis, quem ha-
buit fidelissimum,⁶ ad regem misit, ut ei nuntiaret suis ver-
bis Graecos in eo esse, ut fugerent, qui si discessissent, ma-
jore cum labore et longinquiore tempore bellum confecturum,
quum singulos consecretari cogeretur; quos si statim aggre-
deretur, brevi universos oppressurum. Hoc eo valebat, ut
ingratis, ad depugnandum omnes cogerentur. Hac re audita
barbarus,⁷ nihil doli subesse ratus, postridie alienissimo sibi

1) T. ε. quid significaret? τί σημαίνει. 2) Τὴν ἀκρόπολιν τῶν Ἀθηναίων, ἐν ᾗ ᾤσαν ναοὶ τῆς Ἀθηνᾶς καὶ ἄλλων θεῶν. 3) Τὸ βορειότατον ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας· ἐν ἐνταῦθα ἐν μέρος τοῦ Περσικοῦ στόλου ἔκλειε τὸν πορθμὸν, ὅστις φέρει εἰς τὸν Μαλιακὸν κόλπον, ἄλλο δὲ μέρος περιέπλεε τὴν μεσημβρινὴν ἀκρὰν τῆς Εὐβοίας, ὃ Ἑλληνικὸς στόλος ἐδύνατο γὰ κλεισθῆναι εἰς τὰ στενὰ ταῦτα. 4) T. ε. militibus classis regiae. 5) T. ε. ab utraque parte hostium navibus circumventi. 6) servorum suorum fidelissimum τὸν πιστότατον ἐκ τῶν δοῦλων του. 7) Ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν.

loco, contra opportunissimo hostibus, adeo angusto mari confligit, ut ejus multitudo navium explicari non posset. Victus ergo est magis consilio Themistoclis, quam armis Graeciae.

Hic etsi male rem gesserat, tamen tantas habebat reliquias copiarum, ut etiam cum his Graeciam opprimere posset. Ne igitur bellare perseveraret, Themistocles eum certiore fecit, id agi, ut pons, quem ille in Hellesponto fecerat, dissolveretur, quo ipse reditu in Asiam excluderetur. Idque ei persuasit. Celerrimo itaque itinere in Asiam reversus est, seque a Themistocle non superatum, sed conservatum judicavit. Sic unius viri prudentia Graecia liberata est.

Quum tamen pars exercitus sub duce Mardonio, regis genero, in Graecia esset relicta, quae bellum continuaret, hae quoque copiae superatae sunt apud Plataeas, urbem Boeotiae; eoque ipse dux cecidit proelio. Eodem forte die in Asia montem Mycalem Persae a Graecis pugna superati sunt. Jamque omnibus pacatis, Athenienses belli damna reparare coeperunt. Quumque Phalereo portu neque magno neque bono uterentur, Themistoclis consilio triplex Piraei portus constitutus est, isque moenibus circumdatus, ut ipsam urbem dignitate aequiparet, utilitate superaret. Idem muros Athenarum restituit, Lacedaemoniis¹ vetantibus, non sine periculo suo

Παυσανίας, ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων ἐπιβουλεύεται τὴν Ἑλλάδα· ἀνακαλύπτεται καὶ καταδικάζεται εἰς θάνατον.

Post haec Lacedaemonii, ut his illatum Graeciae bellum ulciscerentur, ultro² fines Persarum depopulantur. Cui bello quum praelecissent Pausaniam, hic superbia elatus, majores res coepit appetere. Nam quum, Byzantio³ expugnato, cepisset plures Persarum nobiles, atque in his nonnullos regis propinquos, hos clam Xerxi remisit, simulans, eos ex vinculis publicis effugisse; et cum his Gongylum Eretriensem, qui litteras regi redderet, in quibus haec scripta fuisse tradunt: Pausanias dux Spartaе, quos Byzantii ceperat, postquam propinquos tuos cognovit, tibi numeri misit,⁴ seque

1) Ἄν καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀπηγόρευον αὐτό. Οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶχον τότε τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, ἥτις μετὰ ταῦτα μετέβη εἰς τοὺς Ἀθηναίους. 2) Οἱ Ἕλληνες ἄχρι τοῦδε ἀμυνόμενοι, ἤρχισαν ἤδη νὰ ἐπιτίθενται κατὰ τῶν Περσῶν. 3) Τὸ Βυζάντιον ἔκειτο ἐνθα ἡδὴ ἡ Κωνσταντινούπολις. Οἱ Πέρσαι εἶχον κατακυριεύσει τὴν πόλιν ταύτην. 4) Ἐπεμψεν, ἀντὶ πέμπει. Ὁ παρακείμενος εἰς τὴν ἐπιστολογραφίαν σημαίνει πράξαν μνημονεύου, ἥτις καθ' ἣν συγμὴν ἀναγινώσκεται ἡ ἐπιστολὴ ἥδη εἶναι τετελειωμένη.

tecum affinitate jungi cupit. Quare si tibi videtur, des ei filiam tuam nuptum. Id si feceris et Spartam et ceteram Graeciam sub tuam potestatem se redacturum pollicetur. His de rebus si quid geri volueris, certum hominem ad eum mittas fac ¹, cum quo colloquatur.

Rex tot hominum sibi necessariorum salute² magnopere gavisus, confestim Artabazum cum epistola ad Pausaniam mittit, in qua eum collaudat, ac petit, ne cui rei pareat ad ea perficienda, quae polliceretur. Si fecerit, nullius rei a se repulsum esse laturum³. Hujus Pausanias voluntate cognita, alacrior ad rem regendam factus, in suspicionem cecidit Lacedaemoniorum, nec multo post proditiōis accusatus damnatur. Mortem ut fugeret, in aedem Minervae, quae Chalcioecus⁴ vocatur, se recepit. Hinc ne exire posset, statim Ephori⁵ valvas ejus aedis lapidibus obstruxerunt, testumque sunt demoliti, ut facilius sub dio interiret. Dicunt illo tempore matrem Pausaniae adhuc vixisse, eamque, postquam de scelere filii comperisset, in primis⁶ lapidem ad introitum aedis attulisse. Sic Pausanias magnam belli gloriam turpi morte commaculavit. Hic quum semianimis de templo elatus esset,⁷ confestim animam efflavit.

Ὁ Θερμιστοκλῆς ἐξοστρακίζεται καὶ καταφεύγει εἰς τὸν βασιλέα τῆς Περσίας.

Paulo ante Themistocles testarum suffragiis e⁸ civitate ejetus, Argos, habitatum concessit. Hic quum propter multas virtutes magna cum dignitate viveret, Lacedaemonii legatos Athenas miserunt, qui eum absentem accusarent, quod societatem cum rege Persarum ad Graeciam opprimendam fecisset.⁹ Hoc crimine¹⁰ absens proditiōis est damnatus. Id ut audivit, quod non satis tutum se Argis videbat, in Asiam confugit. Quo quum venisset, epistolam misit ad regem Artaxerxem his verbis: Themistocles veni ad te, qui plurima mala omnium Graecorum in domum tuam intuli,

1) Certum cui confidere possit τὸ δὲ ἴαε mittas, ἀντὶ mitte. 2) Libertate. 3) Nihil esse quod a se non sit impetraturus. 4) Τὸ ἐπιθετὸν χαλκιοικός ἀπερίετο καὶ εἰς τὸν ναὸν καὶ εἰς τὴν θεάν. 5) Οἱ ἔφοροι ἦσαν ἡ υπερτάτη ἀρχὴ ἐν Σπάρτῃ· ἐξελέγοντο δὲ κατ' ἔτος πάντες, οἵτινες ἐπηγρύπουν τὴν τήρησιν τοῦ πολιτεύματος. 6) Inter primos fuisse, qui lapides afferent.

7) Ἵνα προλάβωσι τὴν μίανσιν τοῦ ναοῦ, ἣν ἐπέφερον οἱ νεκροί. 8) Διὰ τοῦ καλουμένου ὀστρακισμοῦ, δι' αὐτοῦ ἀπεμακρύνοντο τῆς πόλεως ἐπὶ τινα χρόνον, συνήθως 40 ἔτη. οἱ παλῖται, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτροπὴ ἐφαίνετο ἐπικίνδυνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν. 9) Ἀνέφερον, ὅτι εὖρον ἀποδείξεις τῆς προδοσίας τοῦ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς τοῦ Πάυσανος. 10) Διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ.

quum mihi necesse esset patriam meam defendere. Idem multo plura bona feci, postquam Xerxes in periculo esse coepit. Nunc autem ad te confugi, exagitatus a cuncta Graecia, tuam petens amicitiam; quam si ero adeptus, non minus me bonum amicum habebis, quam fortem inimicum ille¹ expertus est. Rogo autem ut de his rebus, de quibus tecum loqui volo, annum mihi temporis² des, eoque transacto me ad te venire patiaris.

Ad haec rex, tantam animi magnitudinem³ admiratus, cupiensque talem virum sibi conciliari, benigne respondit. Themistocles autem omne illud tempus⁴ litteris sermonique Persarum⁵ dedit; quibus adeo eruditus est, ut multo commodius⁶ dicatur apud regem verba fecisse, quam hi poterant, qui in Perside erant nati. Hic quum multe esset regi pollicitus, magnis muneribus ab Artaxerxe donatus in Asiam⁷ rediit, domiciliumque Magnesiae sibi constituit. In hac urbe morbo obiisse dicitur. Fama tamen fuit, eum venenum sumsisse, quum se, quae Regi de Graecia opprimenda pollicitus esset, praestare posse desperaret.⁸ Sunt, qui narrent, ossa ejus ab amicis clam in Attica sepulta esse, quoniam legibus non concederetur, quod prodicionis esset damnatus.⁹

Ὁ Κίμων ὑποτάσσει τὰς νήσους εἰς τοὺς Ἀθηναίους,
ἐξοστρακίζεται καὶ πάλιν ἀνακαλεῖται.

Dum illa gerebantur, Athenienses maris imperium sine aemulo exercebant. Hoc et Themistoclis prudentiae et Cimonis virtuti debebant. Hic vir post victoriam apud Mycalem de Persis reportatam, quum praeda potitus domum revertetur, quod jam nonnullae insulae propter acerbitaltem¹⁰ imperii ab Atheniensibus defeceant, bene animatas confirmavit,¹¹ alienatas¹² ad officium redire coëgit. Scyrum, quod contumacius se gesserat, vacnefecit, sessores veteres urbe insulaque eiecit, agros civibus¹³ divisit. Thasios,¹⁴ opulen-

1) Ὁ Ξέρξης. 2) Ἀντὶ τοῦ χρόνου ἑνὸς ἐνιαυτοῦ. 3) Τὴν μεγάλην τόλμην αὐτοῦ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἐχθροῦ του. 4) Ὁλόκληρον τὸ χρονίον εἰς αὐτὸν ἔτος. 5) Discendo. 6) Disertius, μετὰ μεγαλητέρας εὐκολίας καὶ κομψότητος. 7) Ἡ Ἀσία ἡ ἐλάσσων καλουμένη· ἔστι δὲ ἡ Μαγνησία πάλαι ἐν Λυδίας. 8) Κατ' ἄλλους δίδωσι παρεμπόδιζεν αὐτὸν ἢ πρὸς τὴν πατρίδα του ἀγάπην. 9) Προδότης τῆς πατρίδος δὲν ἦτο συγχωρημένος νὰ ἐνταφιάζοντο ἐντὸς τῶν ὁρίων αὐτῆς. 10) Severitatem. 11) Ἐνίσχυσε αὐτάς εἰς τὸ ὑπονήματά των. 12) Δηλ. ἀπὸ τοῦ officio, αἵτινες εἶχον ἀποστατήσῃ ἀπὸ των Ἀθηναίων. 13) Δηλ. Atheniensibus. 14) Νῆσος περὶ τὴν μεσημβρινὴν πελοπόννησον τῆς Μακεδονίας καίμην.

tia fretos, suo adventu fregit. His manubiis¹ Athenarum ἀρχή, quae ad meridiem vergit, est ornata.

Quibus rebus quum unus in civitate maxime floreret, incidit in eandem invidiam, quam² Themistocles; nam testarum suffragiis derem annorum exsilio multatus est. Gujas facti celerius Athenienses, quam ipsum, poenituit.³ Nam quum ille forti animo invidiae ingratorum civium cessisset, bellumque Lacedaemoni Atheniensibus indixissent, confestim notae ejus virtutis desiderium⁴ consecutum est. Itaque post annum quintum, quam expulsus erat,⁵ in patriam revocatus est. Ille, quod hospitio⁶ Lacedaemoniorum utebatur, satius⁷ existimans, contendere⁸ Lacedaemonem, sua sponte⁹ profectus, pacem inter duas potentissimas civitates conciliavit. Post, neque ita multo, Cyprum cum ducentis navibus imperator misus, quum majorem partem ejus insulae devicisset, in morbum implicitus, in oppido Citio¹⁰ est mortuus.

Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος.

Quum Athenienses maris imperium non sine superbia sociorumque injuria exercerent, multique, gravi eorum jugo fatigati, alios qui se tuerentur, circumspicerent; tota Graecia, ducibus Lacedaemoniis, aemulae urbi magnitudinem et incrementa invidentibus,¹¹ in duas partes divisa, velut in viscera sua arma convertit.¹² Hoc bellum, quo nullum aliud florentes Graeciae res¹³ gravius afflixit, saepius susceptum et depositum est.¹⁴ Initio Spartani fines Atticae populabantur, hostesque ad proelium provocabant. Sed Athenienses, Periclis¹⁵ consilio, ultionis tempus expectantes, intra moenia se continebant. Deinde, paucis diebus interjectis, naves

1) Ἀντὶ praeda in his expeditionibus facta. 2) In quam. Ἡ πρόθεσις παραλείπεται πολλάκις ἀπὸ τοῦ ἀναφορικῶν, ὅταν κῆται πρὸ τοῦ ἀμέσως προηγούμενου δεικτικού. 3) Poenitere σημαίνει οὐχὶ μόνον μεταμέλειαν, ἀλλὰ καὶ πᾶν θλιβερὸν αἰσθημα. 4) Ἀθλ. apud Athenienses. 5) T. ε. quinto anno postquam expulsus erat. 6) Εἶχε ξενίαν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων.

7) T. ε. utilius ἢ melius. 8) T. ε. se conferre. 9) Οἶκον, ἀντίθeton τοῦ publici, κατὰ διαταγὴν τοῦ λαοῦ. 10) Κίτιον κεῖται εἰς τὴν μεσημβρινὴν παραλίαν τῆς νήσου Κύπρου. 11) Ἡ Σπάρτη φθονοῦσα τὴν μεγαλειὴν τῆς πόλεως, πρὸς ἣν ἡμιλλᾶτο περὶ τῶν πρωτείων (aemulae urbi), καὶ τὴν αὐξοῦσαν αὐτῆς δύναμιν (incrementa). 12) Διότι ἔστρεψαν τὰ ὅπλα κατὰ τῶν ἰδίων ἐκωτῶν συμπατριωτῶν. 13) Florentes res, τὸ ἀνθος καὶ ἡ εὐδαιμονία. 14) Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος, πολλάκις διανοητὴς, διήρκεσε ἀπὸ τῆς Ὀλ. 87, 2 μέχρι τῆς Ὀλ. 93, 3 ἤτοι 27 ἔτη. 15) Ὁ Περικλῆς, ῥήτωρ καὶ πολιτικὸς ἀνὴρ μέγας, διετέθνε τὰς ὑποθέσεις τῶν Ἀθηναίων ἐπὶ πολλὰ ἔτη διὰ τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ῥαθυμίας διανοητικῆς του.

conscendunt, et, nihil sentientibus Lacedaemoniis, totam Laconiam depraedantur. Clara quidem haec Periclis expeditio est habita; sed multo clarior privati patrimonii contentus fuit. Nam in populatione caeterorum agrorum, Periclis agros hostes intactos reliquerant, ut aut invidiam ei apud cives concitarent aut in prodicionis suspicionem adducerent. Quod intelligens, Pericles agros reipublicae dono dedit. Post haec aliquot diebus interjectis, navali proelio¹ dimicatum est. Victi Lacedaemonii fugerunt. Post plures annos, fessi malis pacem in annos quinquaginta facere, quam nonnisi sex annos² servaverunt. Nam inducias, proprio nomine pepigerant, ex sociorum persona³ rumpebant. Hinc bellum in Siciliam translatum est.

Ἡ εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐκστρατεία τῶν Ἀθηναίων καὶ ἦτα αὐτῶν.

Quum enim jam antea, bello inter Catinienses⁴ et Syracusanos exorto, Athenienses Catiniensibus opem tulissent, tempore interfecto, quum pacis conditiones a Syracusanis non servarentur, illi denuo legatos Athenas miserunt, qui sordida veste, capillo barbaque promisso⁵ concionem adeunt, populumque lacrymis movent, ut quamvis Peloponnesiaco bello districtus, auxilium illis mittendum censeret. Igitur classis ingens decernitur; creantur duces Nicias, Alcibiades et Lamachus; tantaeque vires in Siciliam effusae sunt, ut iis ipsis terrori essent, quibus auxilio venerant.

Brevi post, quum Alcibiades, ob causas mox indicandas, revocatus esset, Nicias et Lamachus duo proelia pedestria secundo Marte⁶ pugnant; munitionibusque urbi Syracusarum circumdatis, incolae etiam marinis comitatibus intercludunt. Quibus rebus fracti Syracusani, auxilium a Lacedaemoniis petiverunt. Ab his mittitur Gylippus, qui, quum in itinere de belli jam inclinato⁷ statu audivisset, auxiliis partim in Graecia, partim in Sicilia contractis, opportuna

1) Ἐν Ναυπάκτῳ ὑπὸ τὴν στρατηγίαν τοῦ Φορμίωνος. 2) Τὸ ἔνατον τοῦ πολέμου. 3) Οἱ σύμμαχοι τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Σπαρτιατῶν διαφόρων αἰτιῶν ἕνεκα ἐξηκολούθουν τὸν πόλεμον ἐν καιρῷ ἀναχωρῆς, παροτρυνόμενοι καὶ βοηθοῦμενοι ὑπὸ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Σπάρτης ὅτε μὲν περισσότερον ὅτε δὲ ἐλιγώτερον δημοσίως· ex sociorum persona ἀντὶ per socios, ποιοῦντες τοὺς συμμάχους νὰ μάχωνται πρὸς ἀλλήλους ἀντ' αὐτῶν. 4) Catina ἢ Catana πόλις τῆς Σικελίας παρὰ τὴν Ἀἴγυον. Syracusae, αἱ Συρακοῦσαι, μία τῶν μεγίστων καὶ πλησιωτάτων πόλεων τῆς Σικελίας. 5) Τὸ σύνθημα σημεῖον τοῦ πένθους ἦτο παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἡ παραμύλησις τῆς ἐνδομαστίας καὶ τοῦ στολισμοῦ. 6) Τ. ε. felici successu, δηλ. μὲν εὐτυχῇ ἐκβατίν. 7) Περὶ τῆς κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐκστρατείας τῶν Ἀθηναίων.

bello loca occupat. Duobus deinde proeliis victus, tertio hostes in fugam coniecit, sociosque obsidione liberavit. In eo proelio Lamachus fortiter pugnans occisus est.

Sed quum Athenienses, terrestri bello superati, portum Syracusarum tenerent, Gylippus classem Lacedaemone cum auxilio arcessit. Quo cognito¹ et ipsi Athenienses in locum amissi ducis Demosthenem et Eurymedonta cum supplemento copiarum mittunt, et quasi Graeciae² bellum in Siciliam translatum esset, ita ex utraque parte³ sumis viribus dimicabatur. Prima igitur congressione navalis certaminis Athenienses vincuntur; castra quoque cum omni publica ac privata pecunia amittunt. Inter haec mala quum etiam terrestri proelio victi essent Demosthenes censere coepit, «ut ubirent Sicilia, dum res, quamvis afflictae, nondum tamen perditae essent⁴.» Nicias autem seu pudore male actae rei, seu impellente fato, manere contendit. Reparatur igitur navale bellum; sed inscitia ducum, qui Syracusanos, inter angustias maris⁵ facile se tuentes, temere aggressi fuerunt, Atheniensium copiae iterum vincuntur. Eurymedon dux in prima acie fortissime dimicans, primus cadit; triginta naves, quibus praefuerat, incenduntur; Demosthenes et Nicias autem cum reliquiis exercitus in terrestri itinere⁶ fugiunt. Ab his relictas centum triginta naves Gylippus invasit; ipsos deinde insequitur; fugientes partim capit, partim caedit. Demosthenes, amisso exercitu, a captivitate gladio et voluntaria morte se vindicat: Nicias autem cladem suorum auxit dedecore captivitatis.

Ὁ Ἀλκιβιάδης καταδικάζεται εἰς θάνατον καὶ καταφύγει

εἰς τὴν Σπάρτην.

Dum haec in Sicilia per biennium geruntur, belli illius concitor et dux Alcibiades absens Athenis insimulatur, mysteria Cereris violasse. Revocatus a bello ad causam dicendam, multa secum reputans de immoderata civium suorum licentia crudelitatemque erga nobiles, utilissimum ratus impeditum evitare tempestatem, fugit, et primum Elidem deinde

1) Quod cum cognovissent. 2) Bellum quod civitates Graeciae inter se gerebant. 3) Lacedaemoniorum et Atheniensium. 4) Ἐπειδὴ αἱ δυνάμεις τῶν, ὧν καὶ ἐξησθένησαν, δὲν εἶχον ὁμοίως συντριβῆ. 5) Ὅπου ὁ στόλος τῶν Ἀθηναίων δὲν εἶδοντο νὰ παραταχθῇ ἀρκοῦντως. 6) Κατὰ ξηράν 7) Ἐλέγον, ὅτι ὁ Ἀλκιβιάδης πρὸς ἐμπαιγμὸν παρέστησεν αὐτὰ μετὰ τῶν φίλων του. Τοσοῦτον εἰσίδοντο τὰ μυστήρια ταῦτα, ὥστε πᾶσα αὐτῶν ἀποκάλυψις εἴτε γλαυκῶς εἰσφραδίζετο ὡς ἔργον αὐτοῦ θανάτου ἤσαν, ὡς ἔργον αὐτοῦ θανάτου ἤσαν, ὡς ἔργον αὐτοῦ θανάτου ἤσαν.

Thebas se contulit. Postquam autem se capitis damnatum, bonis publicatis¹, audivit, et id, quod usu venerat², Eumolpidas³ sacerdotes a populo coactos, ut se devoverent, ejusque devotionis exemplum, in pila lapidea incisum, esse positum in publico. Lacedaemonem demigravit. Ibi reges impulit, ut Atheniensibus adversa fortuna in Sicilia turbatis, bellum inferrent. Ejus quoque consilio Lacedaemonii cum Persarum rege amicitiam fecerunt, deinde Deceliam⁴ in finibus Atticae munierunt, praesidioque perpetuo in obsidione quasi Athenas tenuerunt.

Κερδίζει τὴν εὐνοίαν τῶν Περσῶν.

Non contentus autem patriae hostes consilio adjuvisse, Alcibiades cum quinque navibus in Asiam contendit, et tributarias Atheniensium civitates auctoritate nominis sui ad defectionem compellit. Sed apud Lacedaemonios Alcibiadi virtus plus invidiae quam gratiae contraxit. Nam quum acerriimi viri praestantem prudentiam in omnibus rebus cognoscerent, pertimuerunt, ne quanto patriae caritate ductus ab ipsis descisceret, et cum suis in gratiam rediret. Itaque tempus⁵ ejus interficiendi quaerere instituerunt. Qua re cognita Alcibiades ad Tissaphernem praefectum regis Darii se contulit. Cujus quum in intimam amicitiam pervenisset, ei persuadet, ne nimis enixe Lacedaemonios juvaret. Nam dissidentibus Graecis regem Persarum arbitrum pacis ac belli fore. Domesticis itaque bellis Graeciam atterendam esse, ne externis vacet⁶; exaequandasque vires partium⁷ et inferiores auxilio levandos. Grata oratio Tissapherni fuit. Itaque Lacedaemoniis commeatus navesque maligne⁸ praeberere coepit.

Συνδιαλλάττεται μετὰ τῶν Ἀθηναίων καταθράυει τὰς δυνάμεις
τῶν Λακεδαιμονίων καὶ ἐπανερχεται εἰς Ἀθήνας.

Per idem tempus Alcibiades cum duce exercitus Atheniensium, qui apud Samum⁹ morabatur, per internuntios colloquitur, polliceturque his amicitiam regis si respublica a po-

1) Bona publicare, δημεύειν τὴν περιουσίαν. 2) Ὃς ἦν σύνηθες. 3) Εὐμολπίδας οὕτως ἐκαλεῖτο ἡ οἰκογένεια, ἣτις εἶχε τὴν ἐν Ἐλευσίνῃ ἱερωσύνην. Εἰλικον δὲ τὴν καταγωγὴν τῶν παρὰ τοῦ Εὐμόλπου, ὅστις ἐνομιζέτο ὁ θεμελιωτὴς τῶν μυστηρίων τούτων. 4) Δῆμος τῆς Ἀττικῆς κείμενος εἰς τὰ μεθόρια αὐτῆς τῆς Βοιωτίας. 5) Διὰ τὴν ὀπportunitatem, ἐνκαιρία. 6) Ne otium Graecis suppetat ad externa bella gerenda. 7) Πρέπει νὰ κρατῇ τις τὰς δυνάμεις τῶν πατριῶν εἰς ἰσορροπίαν, βοηθῶν τοὺς ἀσθενεστέρους. 8) Parce φιδωλῶς. 9) Ἐνταῦθα ἐκείνη σιγὴν σύστασα ἡ ναυαρχὴ δυνάμει τῶν Ἀθηναίων.

pulo ad senatum translata foret sperans fore, ut aut concordante civitate dux belli ab omnibus legeretur¹, aut discordia inter ordines facta, ab altera parte in auxilium vocaretur. Itaque, permittente populo, imperium ad Senatum transfertur. Qui cum crudeliter in plebem consuleret ab exercitu Alcibiades, exul revocatur, duxque classi constituitur. Hac denuntiatione territi Senatores, primo urbem prodere Lacedaemoniis tentavere; dein, quum id nequissent, in exilium profecti sunt. Itaque Alcibiades, patria ab intestino malo liberata², summa cura classem instruit, atque ita in bellum adversus Lacedaemonios perrexerit.

Hac expeditione tanta subito rerum commutatio facta est, ut Lacedaemonii, qui paulo ante victores vigerant, perterriti pacem peterent; victi enim erant quinque terrestribus proeliis, tribus navalibus³, in quibus trecentas triremes amiserant, quae captae in hostium venerant potestatem. Alcibiades simul cum collegis receperat Ioniam, Hellespontum, multas praeterea urbes Graecas, quae in ora sitae sunt Asiae; quarum expugnaverant quam plurimas in his Byzantium; neque minus multas consilio⁴ ad amicitiam adjunxerant, quod in captos benevolentia fuerant usi. Inde praeda onusti, locupletato exercitu, maximis rebus gestis, Athenas venerunt.

Ad hunc redentis exercitus triumphum effusa omnis multitudo obviam procedit, et universos quidem milites, praecipue tamen Alcibiadem mirantur. Sic enim populo erat persuasum, omnes et adversas superiores⁵ et praesentes secundas res accidisse ejus opero. Itaque et cladem in Sicilia et Lacedaemoniorum victorias suae culpa tribuebant, quod talem virum e civitate expulissent. Hic ut navi egres- sus est, illum unum omnes prosequiebantur, et id⁶ quod nunquam antea usu venerat, nisi Olympiade victoribus, coronis⁷ aureis aeneisque vulgo donabatur, postquam in Ur- beam venerat, concione advocata, sic verba facit ut nemo tam

1) Αὕτη ἐστὶν ἡ μεταπολίτευσις τοῦ Πεισανδρου 'Ολ 92, 1, δι' ἧς ἡ πολιτεία ἀπαισπάσθη ἀπὸ τὸν λαὸν καὶ παρεδόθη εἰς συμβούλιον 400 ἀνδρῶν. Μετὰ τινας μῆνας κατηργήθη πάλιν, καὶ εἰς τὴν κατάργησιν ταύτην ὄδυσαν μεγάλην ἐνέργειαν οἱ φίλοι τοῦ Ἀλκιβιάδου. 2) Κατάργησας τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ ἀποκαταστήσας πάλιν τὴν δημοκρατίαν. 3) Μάλιστα εἰς τὴν ἐν Κυζίκῳ μάχην, δι' ἧς οἱ Ἀθηναῖοι κύριοι τοῦ Ἑλλησπόντου ἐγένοντο καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέβαλον ἐκ τῆς θαλάσσης. 4) Prudentia διὰ πολιτικῆς συνέσεως. 5) Τ. ε. Calamitates, quibus superioribus temporibus nihil essent. 6) Καὶ ὅμοι. 7) Στέφανος, εὐρίδοντά τιμῆς ἀνεκαί εἰς τοὺς πολέ-

ferus esset, quin ejus casum lacrymaret, inimicumque his se ostenderet, quorum opera patria pulsus fuerat. Restituta igitur huic sunt publice bona; et iidem illi sacerdotes qui eum devoverant, rursus ¹ resacrare sunt coacti.

Οἱ Ἀθηναῖοι νικῶνται ὑπὸ τοῦ Λυσάνδρου.

Dum haec Athenis geruntur, a Lacedaemoniis Lysander classi belloque praeficitur; et in locum Tissaphernis Darius, rex Persarum, filium suum, Gyrum, Ioniae Lydiaeque praeposuit, qui Lacedaemonios ² auxiliis opibusque ad spem fortunae prioris erexit. Aucti igitur viribus Alcibiadem cum centum navibus in Asiam profectum, dum agros populatur³, repentino adventu oppressere. Magnae et inopinatae cladis nuntius quum Athenas venisset, tanta Atheniensium desperatio fuit, ut statim Cononem in Alcibiadis locum mitterent, ducis se fraude magis quam belli fortuna victos arbitantes. Alcibiades autem impetum multitudinis veritus, denuo in voluntarium exsilium proficiscitur.

Itaque Conon Alcibiadi suffectus classem maxima industria adornat; sed navibus exercitus deerat. Nam ut numerus militum expleretur, senes et pueri arma capere coacti sunt. Pluribus itaque proeliis adverso Marte pugnatis, tandem Lysander, Spartanorum dux, Atheniensium exercitum, qui, navibus relictis, in terram praedatum exierat, ad Aegopotamos⁴ oppressit, eoque impetu totum bellum finivit. Hae enim clade res Atheniensium penitus inclinata est⁵. Tributariae civitates, quas metus in fide retinuerat, Lysandro se tradiderunt, nec aliud ditionis Atheniensium⁶ relictum est praeter urbem ipsam.

Quae quum Athenis nuntiata essent, ingens omnium consternatio fuit; viri mulieresque relictis domibus, per urbem currere⁷ pavidi; alius alium sciscitari; auctorem nuntii re-

τας, δι' ἐκδοουλεύσεως πρὸς τὴν πολιτείαν. Ἀπὸ τοῦτο ἐγίνετο καὶ εἰς τοὺς Ὀλυμπιονίκας ἐν τῇ πατρίδι αὐτῶν, διότι αἱ πόλεις ἐνομίζοντο εὐδαίμονες, ὅταν τις τῶν πολιτῶν ἐκρίνετο ἀξίος τοῦ ἐν τοῖς Ὀλυμπιακοῖς ἀγῶσι βραβεῖου. 1) Resacrare, ἢ reseccrare σημαίνει liberare ab imprecationibus, λύειν τῆς ἀρεῆς. 2) Ὁ Λυσάνδρος ἐδυνήθη νὰ κερδίσῃ τὴν φιλίαν τοῦ νεωτέρου Κόρου, ὅστις ὑπεργήρην αὐτὸν μὲ χρήματα καὶ ναύτας. 3) Κατ' ἄλλους ὁ Ἀλκιβιάδης ἐγκατέλειπε τὸν στόλον διὰ νὰ συλλέξῃ χρήματα, ὁ δὲ ἐν τῷ στόλῳ μένων στρατηγὸς ἐναυμάχησε παρὰ τὴν διαταγὴν τοῦ. 4) Τόπος ἐν τῇ δυτικῇ παραλίᾳ τοῦ Ἑλλησπόντου ἐπὶ τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. 5) Prostrata est. 6) Ἀντὶ nec quidquam, quod in Atheniensium potestate fuit. 7) Τὰ ἀπαρέμματα currere sciscitari requirere καινται ἀντὶ τοῦ ὄρθου ρήματος καὶ καλοῦνται ἱστορικά ἀπαρέμματα· συμβαίνει δὲ τούτο συνήθως εἰς ζητήσας διηγήσεις.

quirere. In foro deinde coeunt, noctemque ibi inter timorem, quaestus est lacrymas transigunt. Alii fratres, aut filios, aut parentes desunt, et cum privatis casibus querelam publicam¹ miscent; Jam se ipsos, jam ipsam patriam perituram, miserioremque superstitum, quam amissorum fortunam esse. Nullam nunc classem superesse, in quam confugiant; nullum exercitum, cujus virtute servari possint.

Αἱ Ἀθῆναι παραδίδονται εἰς τὸν Λύσανδρον καὶ δέχονται
τοὺς 30 τυράννους.

Dum haec Athenis fiunt, Lysander Graeciae civitates in Lacedaemoniorum potestatem redigit, et undique iis, qui Atheniensium rebus studerent, ejectis, decem in unaquaque civitate delegit viros², quibus summum imperium potestatemque omnium rerum commisit. His actis, Athenas navigavit, miseramque civitatem, obsidione circumdatam, fame urget. Sciebat enim, neque ex advectis copiis multum superesse, et ne novae advehi possent, providebat³. Quibus malis Athenienses fracti, multis fame et ferro amissis, pacem petivere; quae an dari deberet, diu inter Spartanos sociosque deliberatum est. Quum nonnulli nomen Atheniensium⁴ delendum, urbemque incendio consumendam censerent, Spartanī negarunt, se passuros⁵, ut ex duobus Graeciae oculis⁶ alter erueretur; pacemque Atheniensibus sunt polliciti, si longi muri brachia⁷ dejicerent, navesque, quae reliquae forent, traderent; denique si respublica triginta rectores⁸, ex civibus deligendos accipere.

His legibus acceptis, tota civitas subito mutari⁹ coepit. Triginta rectores reipublicae constituuntur, Lacedaemoniis et Lysandro dediti, qui brevi tyrannidem in cives exercere coeperunt. Quippe a principio tria millia satellitum sibi statuunt; et quasi hic numerus ad continentam civitatem non

1) Ἦγουν dum de suis quisque casibus queritur etiam reipublicae calamitatem desunt. 2) Αἱ δεκαρχαὶ καλούμεναι, δι' ὧν κατηργήθησαν αἱ δημοκρατίαι καὶ εἰσῆχθησαν αἱ καταθλιπτικαὶ ὀλιγαρχικαὶ κυβερνήσεις. 3) δι' αὐστηροτάτου ἀποκλεισμοῦ τοῦ λιμένος. 4) Ὡς nomen Romanum, ἀντὶ τοῦ Ἀθηναῖοι, ὁ Ῥωμαϊκὸς λαός. 5) Τ. ε. Dixerunt se non passuros. 6) Οἱ δύο ὀφθαλμοὶ τῆς Ἑλλάδος ἦσαν αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Σπάρτη. 7) Τὰ σκέλη τοῦ μακροῦ τείχους, εἴτε τὰ μακρὰ τείχη. Οὕτως ἐκαλοῦντο τὰ δύο 5000 βημάτων μακρὰ τείχη, τὰ ὅποια ἤνουν τὰς Ἀθῆνας μετὰ τοῦ Πειραιῶς καὶ περιελάμβανον ἑκατέρωθεν τὴν εἰς Πειραιᾶ ὁδόν. 8) Τρόπον πνὴ τριπλῆ δεκαρχίας. 9) Ὁ λαὸς διὰ μιᾶς ἔλασε τὰ δικαιώματά του, οἱ νόμοι ἐγίνοντο δι' ὀλίγων καὶ αἱ ἀποφάσεις τῶν τριάκοντα ἐξελεσθέντων ἐκ τῶν πολιτῶν.

sufficeret, septingentos milites a victoribus¹ accipiunt. His copiis instructi exhaustam urbem caedibus et rapinis fatigant²: quumque hoc uni ex numero suo Therameni³ displicere didicissent, ipsum quoque ad terrorem omnium interficiunt. Quo factum est, ut multi, urbe relicta, exilii miserias, quam domesticum terrorem⁴ pati mallent.

Ἀλκιβιάδης φονεύεται.

Horum tyrannorum consiliis etiam Alcibiades periit. Qui quum castellum in Phrygia habitaret, ubi liberandae patriae agitabat consilia, Critias⁵ caeterique tyranni Atheniesium certos homines ad Lysandrum in Asiam miserunt, qui eum certiores facerent, nisi Alcibiadem sustulisset, nihil earum rerum⁶ ratum fore, quas ipse Athenis constituisset. Quare si suas res gestas manere vellet, illum persequeretur Lysander, his verbis commotus, Pharnabazo, satrapae persuasit, ut homines mitteret, qui viciniori⁷, in qua Alcibiades erat, negotium darent⁸, ut eum interficerent. Illi, quum eum ferro egredi non auderent, noctu ligna contulerunt circa casam eam, in qua quiescebat, eamque succenderunt. Ille autem ut sonitu flammae est excitatus, quum ei gladius esset subductus, familiaris sui subalere⁹ telum arripuit. Namque erat cum eo quidam ex Arcadia hospes, qui nunquam discedere¹⁰ voluerat. Hunc sequi se jubet, et id, quod in praesentia vestimentorum¹¹ fuit, arripuit. His in ignem eiecitis flammae vim¹² transiit. Quem ut barbari incendium effugisse viderunt, telis eminus missis interfecerunt, caputque ejus ad Pharnabazum retulerunt. At mulier, quae cum eo vivere consueverat, muliebri sua veste¹³ contextum cremavit. Sic Alcibiades annos circiter quadraginta natus diem obiit supremum.

1) A Lacedaemoniis. 2) Urbem bello exhaustam caedibus et rapinis conficiunt. 3) Θηραμένης ἐφάνη πολλὰ δραστήριος εἰς τὰς μετὰ τῆς Σπάρτης διαπραγματεύσεις, καὶ συνήργησεν οὐχὶ μικρὸν εἰς τὴν παραδοχὴν τῶν σκληροτάτων συνθηκῶν, ἀντίστη δ' ἔπειτα εἰς τὴν ὁμότητα τῶν συναρχόντων του. 4) Ob imminetia a tyrannis pericula. 5) Ὁ δραστηριώτατος καὶ ὁμότετος τῶν 30 τυράννων. 6) Firmum, durable. 7) T. i. vicinis. 8) Negotium dare, demandare, jnhere. 9) Μάχαιραν, ἣν δύνανται τις νὰ ἀρπάξῃ ἀπὸ τὴν μασχάλην (ala). 10) Alcibiadem relinquere. 11) Id quod vestimentorum ἀντὶ omnia vestimenta, quae tum aderant. 12) Ἡ σφοδρότης τῶν πλογῶν κατ' ἐκείνην ἐπ' ὀλίγον διὰ τῶν ἐπὶ ῥιφθέντων ἰνδραμάτων. 13) Μὴ ὑπερῶν ἄλλων ἰνδραμάτων.

Ὁ Θρασύβουλος ἐλευθερόναι τὰς Ἀθήνας ἀπὸ τοῦς 30 τυράννοισ.

Inter cives, qui tyrannorum furorem effugerant, Thrasybulus erat, qui, ad spem liberandae patriae erectus,¹ adunatis² triginta exsulis, Phylem, quod est castellum in finibus Atticae,³ occupavit. Hoc initium fuit salutis Atheniensium. Hinc viribus paulatim auctis, in Piraeum⁴ transiit, Munychiamque⁵ munivit. Hanc bis tyranni oppugnare sunt adorti, ab eaque turpiter repulsi protinus in urbem, armis impedimentisque amissis, refugerunt. Usus est Thrasybulus non minus prudentia quam fortitudine; nam cedentes violari vetuit; cives enim civibus parcere aequum censebat; neque quisquam est vulneratus, nisi qui prior impugnare voluit; neminem jacentem⁶ veste spoliavit; nihil attigit praeter arma, quaeque ad victum pertinebant. In secundo proelio cecidit Critias, triginta tyrannorum acerrimus.

Dum haec geruntur, Pausanias, rex Lacedaemoniorum, tyrannis auxilio missus est. Is Lysandro infensus, inter Thrasybulum et eos, qui urbem tuebant,⁷ fecit pacem, his conditionibus: ne qui praeter triginta tyrannos, et decem, qui postea praefectores⁸ creati, eadem crudelitate in cives grassati erant, afficerentur exsilio, neve bona publicarentur; reipublicae procuratio populo redderetur.⁹ Praeclarum hoc quoque Thrasybuli, quod reconciliata pace, quum plurimum in civitate posset, legem tulit: ne quis anteactarum rerum accusaretur, neve multaretur: eamque illi legem Oblivionis¹⁰ vocant.

Οἱ Ἀθηναῖοι παραδίδονται εἰς τὴν ῥήθυμιν.

Non ita multo post per victoriam, a Conone de Lacedaemoniorum classe reportatam,¹¹ fractae res Atheniensium nonnihil reparatae sunt; nec tamen pristinam inter Graecos

1) Exsurgens, spem capiens erigi καὶ se origero (ἀντίθ. dejiel, dejectus, τάσσεται ἐπὶ ἐνθαρρύνσεως. 2) Coniunctis. 3) Ἡ φυλὴ κατὰ τὰ μεθόρια τῆς Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας. 4) Τὴν μετὰ τοῦ Πειραιῶς ἡνωμένην πόλιν. 5) Εἰς τῶν λιμένων τῶν Ἀθηνῶν, σχηματίζομενος ἐξ ἀκρωτηρίου τινός, τὸ ὅποιον ἀγύρωσεν ὁ Θρασύβουλος. 6) Interfectum ἢ prostratum. 7) Οἱ Ὀλιγαρχικοί. 8) Πρῶτος σημαίνει ἐνταῦθα ἐν γένει πάντα, ὅστις διευθύνει τὰς ὑποθέσεις πόλεως τινος. Οἱ διασωθέντες ἐκ τῶν 30 τυράννων ἐγκατελείψαν τὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν δυστυχῆ μάχην καὶ κατέφυγον εἰς τὴν Ἐλευσίνα· ἀντ' αὐτῶν δὲ ἐκλέγηθησαν ἤδη δέκα ἄνδρες. 9) Ἀποκατέστη πάλιν ἡ δημοκρατία. 10) Ὁ περὶ Ἀμνηστίας νόμος. 11) Ὁ Κόνων μετὰ τὴν ἐν Αἰγύπτῳ πηγαίαν ἦσαν τῶν Ἀθηναίων δὲν ἐπέστρεψεν εἰς Ἀθήνας. ἀλλ' ἔγενε ναυάχης ἐπὶ τοῦ τοῦ βασιλεῦς τῶν Περσῶν, ὅστις ἤδη ἐπὶ τὰς εἰρήσεις εἰς ἀπεί-

auctoritatem potuerunt recipere. Magis magisque in torporem et segnitiam resoluti, non ut olim in classem et exercitum, sed in dies festos apparatusque ludorum reditus publicos effundebant, frequentiusque in theatris quam in castris versabantur. Tum vectigal publicum, quo milites et remiges alebantur, inter urbanum populum dividi coeptum. Quibus rebus effectum est, ut, Graecis otio torpescentibus obscurum antea Macedonum nomen emergeret; et Philippus, obses triennio Thebis habitus in Epaminondae domo, hujus praestantissimi viri et Pelopidae virtutibus eruditus Graeciae servitutis jugum imponeret.

Η'. ΣΠΑΡΤΙΑΤΙΚΑ.

Λυκούργος νομοθέτης τῶν Σπαρτιατῶν καὶ νόμοι τινὲς αὐτοῦ.

Lacedaemoniorum respublica auctoritatem, qua inter Graecos pollebat, et incrementa debebat legibus et disciplinae Lycurgi. Qui vir quum fratri suo, Polydectae, regi¹ Spartanorum, successisset, regnumque sibi vindicare potuisset, Chirilao, filio ejus, quinatus posthumus fuerat, quum ad aetatem adultam pervenisset, regnum summa fide restituit; ut intelligerent omnes, quanto plus apud bonos pietatis jura, quam omnes opes valerent. Jam probitate ejus perspecta, populus et principes, diuturnis inter se dissidiis agitati, conjunctis precibus eum permoverunt, ut civitati leges scriberet. Quo difficillimo negotio suscepto, rem ita perfecit, ut, dum Lycurgi leges florebant,² Spartanorum civitas principem locum inter Graecos obtineret.

Ac primum quidem populum in obsequia principum, principes ad justitiam imperiorum³ formavit. Parsimoniam omnibus suasit. Emi singula non pecunia, sed compensatione mercium⁴ jussit. Auri argentique usum, velut omnium seclerum materiam, sustulit. Fundos omnium aequaliter inter omnes divisit. Convivari omnes publice jussit, ne cujus divitiae vel luxuria⁵ in occulto essent. Pueros puberes in a-

ξαις μετὰ τῆς Σπάρτης. Τὴν ἐνταῦθα ἀναφερομένην νίκην ἔλαβεν ἐν Κνίδῳ· οἱ δὲ Σπαρτιαταὶ ἔχασαν δι' αὐτῆς τὴν κατὰ θάλασσαν ἡγεμονίαν.

1) Ἀφότου ἢ Σπάρτη 70 ἔτη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας ἐκυριεύθη ὑπὸ τῶν Δωριέων, ἐβασίλευον ἐνταῦθα ὁμοῦ 2. βασιλεῖς ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἡρακλειδῶν. 2) Οἱ νόμοι τοῦ Λυκούργου ἐνηργήθησαν περίπου 500 ἔτη.

3) T. c. principes ita informavit ut justa imperia exercebant. 4) Δι' ἀνταλλαγῆς τῶν πραγμάτων. 5) T. c. in pauci ignavia.

grum deduci praecepit, ut primos annos non in luxuria, sed in opere et laboribus agerent. Virgines sine dote nubere jussit, ut uxores eligerentur, non pecuniae.¹ Maximum honorem senum esse voluit. Haec quoniam primo, solutis antea moribus, dura videbat esse, auctorem Apollinem Delphicum fingit². Deinde, ut aeternitatem legibus suis daret, jurejurando obligat civitatem, nihil eos de ejus legibus mutaturos, priusquam reverteretur, et simulat, se ad oraculum Delphicum proficisci, consultarum, quid addendum mutandumque legibus videretur Deo. Proficiscitur autem Cretam,³ ibique perpetuum exsilium egit, abjicique in mare ossa sua moriens jussit, ne, reliquiis suis Lacedaemonem relatis, Spartani se religione jurisjurandi solutos arbitrarentur.

Οἱ Μεσσηνικοὶ πόλεμοι.

His igitur moribus ita brevi civitas convaleuit, ut quum Messeniis bellum intulissent, gravissima se exsecratione obtingerent, non priusquam Messeniam expugnassent, reversuros. Sed decem annis in obsidione urbis frustra consumtis, Messenii tandem per insidias expugnantur. Deinde, quum per octoginta annos omnia servitutis mala perpassi essent, post longam poenarum⁴ patientiam bellum restaurant. Lacedaemonii autem tanto majore confidentia ad arma concurrunt, quod adversus servos dimicaturi videbantur. Res tamen aliter cecidit, atque ipsi speraverant. Nam tribus proeliis fusi, eo usque desperationis adducti sunt Spartani, ut ad supplementum exercitus servos suos manumitterent. Tum de belli eventu oraculo Delphis consulto, jubentur ducem belli ad Atheniensibus petere. Athenienses autem, quum hoc per sponsum cognovissent, in contemptus Spartanorum Tyrtaeum poetam claudum pede miserunt. Qui quum venisset, carmina exercitui recitavit, in quibus virtutis hortamenta, damnorum solatia, belli consilia, conscripserat⁵. Itaque tantum ardorem militibus iniecit, ut omnes alacri animo mortem oppeterent. Raro unquam cruentius praelium fuit. Ad postremum tamen victoria Lacedaemoniorum fuit.

1) Ὅτι ἐκλέγων τις γυναῖκα παρατῆρῃ τὰ εἰς οἰκοδόμειναι ἀπαιτούμενα προτερήματα καὶ οὐχὶ τὰ χρήματα. 2) Ὁ Λυκούργος ἐπεκύρωσε τοὺς νόμους τοῦ διὰ τοῦ ἐν Δελφοῖς Μαντείου. 3) Ἐκ Κρήτης παρίλαβεν ὁ Λυκούργος τῶν νόμων τοῦ τινός. 4) Malorum et calamitatum. 5) Ὡς δὲ, οἱ δὲν παύσαντες τοὺς Σπαρτιάτας εἰς τὴν ἀνδρείαν, παρηγόρει διὰ τὰς ἐλπίδας, ἃς ἔχον ὑποφέρειν καὶ ὑπομένειν, οἷνε τῶνται, νὰ διευθύνωσι τὸν πόλεμον.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἡγῶνται τῶν Ἑλλήνων.

Insequenti aevo factum est, ut Lacedaemonii, ob insitam quandam populo nobilitatem et eximiam virtutis famam, principatum in Graecia obtinerent¹. Quare in Persicis bellis omnes Graeciae civitates, quae se adversus barbaros conjunxerant, eorum imperio parebant. Sed post illa tempora quum Athenienses maris sibi imperium vindicassent, ingens Lacedaemoniorum contra eos exarsit invidia. Hinc inimicitiae, mox bella exorta; unumque gravissimum, quod per viginti septem annos extractum, universae Graeciae vires vehementer afflixit². Victoria penes Spartanos fuit; qui post pugnam apud Aegos Omen, ubi Atheniensium robur fractum est, terra marique dominari coeperunt.

Οἱ Λακεδαιμόνιοι πολέμοῦσιν ἐν Ἀσίᾳ κατὰ τῶν Περσῶν.

Iam auctis viribus, Lacedaemonii totius Asiae imperium affectare coeperunt. Circa illud tempus, Conon Atheniensis, qui, amissâ bello patria, in exilio vivebat, contulit se ad Pharnabazum, Satrapem Ioniae et Lydiae, eundemque generum regis et propinquum, apud quem ut gratia valeret, multo labore perfecit. Nam quum Lacedaemonii in societate non manerent, quam cum Artaxerxe fecerant, Agesilaumque bellatum misissent in Asiam, maxime impulsus a Tissapherne, qui a regis amicitia defecerat, et cum Lacedaemoniis coierat societatem³, hunc adversus Pharnabazum habitus est imperator; re vera autem exercitui praefuit, Conon, ejusque arbitrio omnia gesta sunt. Hic summum ducem Agesilaum⁴ multum impedivit, saepeque ejus consiliis obstitit, neque non fuit apertum, si ille non fuisset, Agesilaum Asiam Tauro⁵ tenus regifuisse erepturum.

Hic quum jam animo meditaretur proficisci in Persas et ipsum regem adoriri, nuntius ei domo venit Ephorum⁶ jussu, bellum Athenienses et Boeotios indixisse Lacedaemoniis; quare venire non dubitaret. Qui quum⁷ victori praeesset exercitui, maximamque habere fiduciam regni Persarum potiundi, gloriosius tamen duxit, si institutis patriae⁸ paruisset,

1) ἔχον τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. 2) Ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος. 3) Se conjunxerat, ἡνώθη. 4) Ὁ Ἀγησίλαος σκοπὸν εἶχε νὰ καταστρέψῃ τὴν μοναρχίαν τῶν Περσῶν καὶ νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν βασιλεῖα. 5) Ὁ Ταῦρος, ὅρος ἔχον πολλοὺς κλάδους, ἐξ ὧν εἰς ἐκτείνεται ἐκ τῆς Λυδίας εἰς τὸν Εὐξεινον Πόντον καὶ τὴν ἐπιτάδα Ἀσίαν διαιρεῖ εἰς δύο μέρη. 6) Συνηρημένον ἀντὶ Ephorum. 7) Ἀν κατ'. 8) Εἰς τοὺς νόμους, οἵτινες διέταττον αὐτὸν νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διατάγας τῶν Ἀθηναίων.

quam si bello superasset Asiam. Quum jam hand ita longe abesset Peloponneso, obsistere ei conati sunt Athenienses et Boeotii ceterique eorum socii apud Coroneam; quos omnes gravi proelio vicit. Huic victoriae vel maxima fuit laus, quod, quum plerique se ex fuga in templum Minervae coniecissent, quaerereturque ex eo¹, quid his fieri vellet, etsi aliquot vulnera acceperat eo proelio, et iratus videbatur omnibus, qui adversus eum arma tulerant, tamen antetulit irae religionem, et eos vetuit violari. Neque vero hoc solum in Graecia fecit, ut templa Deorum sancta haberet, sed etiam apud barbaros summa religione omnia simulacra arasque conservavit.

Αἱ πολιτεῖαι τῆς Ἑλλάδος ἐξασθενοῦσιν ἀλλήλας.

Πόλεμος Σπαρτιατῶν καὶ Θεβαίων.

Post hoc proelium collatum est omne bellum circa Corinthum, ideoque Corinthium est appellatum. Hic quum una pugna decem millia hostium Agesilao duce cecidissent, eoque facto opes adversariorum debilitatae viderentur², tantum abfuit ab insolentia gloriae, ut commiseraretur fortunam Graeciae, quod tam multi vitio adversariorum cecidissent; namque illa multitudine, si sana mens esset, Graeciam a Persis supplicium sumere potuisset. — Sed per idem tempus Conon, Persarum classi praefectus, Spartanorum vires in pugna navali apud Cnidum fregit. Victi Lacedaemonii fugam capessunt n ultis navibus amissis, quas Conon partim ceperat, partim depresserat. Hoc initium Atheniensibus resumendae potentiae fuit. Conon cum parte navium in patriam venit; muros a Lysandro dirutos reficiendos curat; pecuniaeque quinquaginta talenta, quae a Pharnabazo acceperat, civibus suis donat.

Dum haec geruntur, Artaxerxes, rex Persarum, legatos in Graeciam mittit, per quos jubet omnes ab armis discedere; qui aliter fecisset, eum se pro hoste habiturum; civitatibus libertatem suaeque omnia restituit. Fessi tot bellis Graeci cupide paruerunt. Sed Lacedaemonii securis³ insidiantes, castellum Arcadum expugnant, occupatoque praesidium imponunt. Itaque armato instructoque exercitu Arcades, adhibitis in auxilium Thebanis, qui jam, Epaminondae virtute

4) T. ε. Agesilao. 2) Ἀντί. debilitatae essent. πολλάκις καίτοι videri περιφραστικῶς ἐπὶ πράξεως ἀναμφιβάλου. 3) Διὰ τῆς εἰρήνης τοῦ Ἀνταλκίδου (Ολ. 98 2. παρεδόθησαν ἅπασαι αἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ Ἑλληνικαὶ πόλεις εἰς τοὺς Πέρσας, ἅπασαι δὲ αἱ λοιπαὶ δημοκρατίαι ἐκρηγύθησαν ἀνεξάρητοι, καὶ οὕτως ἀπεσπάρθησαν ἀπὸ τοῦ ἄγχι τοῦδε κυρίου τῶν. Οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐπωρλήθησαν τὴν φαινομένην ταύτην εὐσυνην.

excitati, ad Graeciae imperium adspirabant, bellum repetunt. In eo proelio Archidamus¹ dux Lacedaemoniorum, vulneratur; qui quum caedi suos videret, per praeconem corpora interfectorum ad sepulturam poscit. Hoc est enim signum apud Graecos victoriae traditae. Qua confessione contenti Thebani signum parcendi dederunt.

Paulo post Thebani, Epaminonda duce, occupandae urbis hostium spem ceperunt. Igitur principio noctis taciti Lacedaemona proficiscuntur, non tamen aggredi incautos potuerunt. Quippe senes, et caetera impellis aetas quum adventum hostium sensissent, in ipsis portarum angustiis armati occurrunt. Pauci igitur senes sustinuerunt aciem, cui paulo ante universa juvenus par esse non potuit. Agesilai autem adventu nuntiato, Thebani recessere. Nec bellum diu dilatum; siquidem Spartanorum juvenus, senum virtute et gloria incensa, teneri non potuit, quin ex continenti² acie decerneret. Quum victoria Thebanorum esset,³ Epaminondas, dum non ducis tantum, verum etiam fortissimi militis officio fungitur, graviter vulneratur. Hujus casu aliquantum retardati sunt Boeotii: neque tamen prius pugna excesserunt quam repugnates profligarunt. At Epaminondas quum animadverteret, mortiferum se vulnus accepisse, simulque, si ferrum, quod ex hastili in corpore remanserat, extraxisset, animam statim emissurum usque eo retinuit, quoad renuntiatum est, vicisse Boeotios. Id postquam audivit, satis, inquit, vixi; invictus enim morior. Tum, ferro extracto, confestim exanimatus est.

Una cum Epaminonda Thebanorum quoque vires ceciderunt; ut non tam illum amisisse, quam cum illo interiisse omnes viderentur. Nam neque hunc ante ducem ullum memorabile bellum gessere; nec postea virtutibus, sed cladibus insignes fuere; ut manifestum sit, patriae gloriam et natam et extinctam cum eo fuisse. Fuit autem incertum, vir melior, an dux esset. Erat enim modestus, prudens, gravis, temporibus sapienter utens, peritus belli, fortis manu, animo maximo, adeo veritatis diligens, ut ne joco quidem mentiretur. Paupertatem adeo facile perpessus est, ut de republica nihil nisi gloriam caperet; honores autem ita gessit ut ornamentum non accipere,⁴ sed dare ipse honoribus videretur. Jam

1) Ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγησιλάου. 2) Confestim ex vestigio. 3) Εἰς τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην, γινομένην Ὀλ. 404. 2. 4) Ex honoribus, δηλ. ἐκ τῶν πολλῶν θύσεων.

litterarum studium et philosophiae doctrina tanta fuit, ut mirabile videretur, unde tam insignis militiae scientia homini inter litteras nato contigisset.

Θ'. ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΑ.

Μακεδόνων καταγωγή καὶ πρῶτοι βασιλεῖς.

Macedonia ante, nomine Emathionis regis, Emathia cognominata est Hujus, sicut incrementa modica, ita termini perangusti fuere. Antiquissimis temporibus Caranus, ex Herculis progenie, responso oraculi sedes quaerere jussus, cum magna multitudine Graecorum in Emathiam venit, ibique urbem Edessam, oppidanis propter imprium et nebulae magnitudinem non sentientibus, gregem caprarum secutus, occupavit. Oraculum autem jusserat cum ducibus capris imperium quaerere. Hinc etiam postea in bellis, quae cum finitimis gerebat, capras ante signa habere solebat Urbem quoque Edessam, ob memoriam muneris Aegaeus,¹ populum Aegaeas vocavit. Pulso deinde Mida, qui partem Macedoniae tenebat, aliisque regibus, in locum omnium solus successit, primusque adunatis gentibus variorum populorum,² veluti unum corpus Macedoniae fecit.

Post hunc Perdicca regnavit, cujus et vita illustris et mortis postrema memorabilia fuere; siquidem senex moriens Argaeo filio monstravit locum, quo condi vellet, ibique non sua tantum, sed et succedentium sibi regum ossa poni jussit; praefatus,³ quoad ibi conditae posterorum reliquiae forent, regnum in familia mansurum: creduntque extinctam in Alexandro stirpem,⁴ quod locum sepulturae mutaverit. Argaeus, moderate et cum amore popularium administrato regno successorem filium Philippum reliquit: qui immatura morte raptus⁵ Aëropum, parvulum admodum, instituit heredem. Illis temporibus Macedonibus assidua certamina cum Thracibus et Illyriis⁶ fuere. Tum quoque Illyrii, infantiam

1) Beneficii a capris accepti. 2) Populi, λαοὶ διαφόροι καταγωγῆς Gentes, αἱ φυλαὶ τῶν λαῶν τούτων. 3) Dicens, ἀλλὰ μετ' ἐπιστημότητος τινος καὶ εἰς τὸ μέλλον ἀφορῶν. 4) Regum illius familiae, οἱ υἱοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου δὲν Ἐλαδὸν τὴν βασιλείαν. 5) Extinctus. 6) Οἱ Θράκες καὶ οἱ Ἰλλυριοί, οἱ γείτονες τῶν Μακεδόνων, ἐκείνοι μὲν ἀνατολικῶς, οὗτοι δὲ δυτικῶς, ἀμφοτέρωτεροι πολλοὶ μικροὶ λαοί.

regis pupilli contemnentes, bello Macedonas aggrediuntur. Qui quum primo proelio pulsi essent, rege suo in eunis pro-
lato et pone aciem posito, acrius certamen repetivere. Con-
serto itaque proelio magna caede Illyrios fudere, ostende-
rantque hostibus suis, priore bello regem Macedonibus, non
virtutem defuisse.

Multis annis interjectis, per ordinem successionis regnum
ad Amyntam pervenit. Hic quoque rex insigni industria et
omnibus imperatoriis virtutibus instructus fuit. Ex Eurydice
tres filios sustulit,¹ Alexandrum, Perdiccam et Philippum,
Alexandri Magni patrem, et filiam Euryonen. Cum Illyriis
et Olynthiis² gravia bella gessit. Insidiis autem Euridices
uxoris, quae regnum adultero tradendum suscepserat, occu-
patus fuisset,³ nisi filia matris consilia et scelus prodidisset.
Functus itaque multis periculis senex decessit, regno Maximo
ex filiis Alexandro tradito.

Ὁ βασιλεὺς Φίλιππος.

Alexander inter prima initia regni bellum ab Illyriis pa-
cta mercede redemit: et interjecto tempore, Philippo fra-
tre obside dato, cum Thebanis pacem conciliat;⁴ quae res
ad egregiam Philippi indolem formandam plurimum valuit.
Siquidem per triennium Thebis obses habitus in domo Epa-
minondae, summi et philosophi et imperatoris, ad hujus viri
exemplum se composuit. Nec multo post Alexander, insidiis
Eurydices matris petitus, occubuit; cui Amyntas, quum in
scelere esset deprehensa,⁵ propter communes liberos peperc-
erat, ignarus, eam his ipsis aliquando exitiosam fore. Fra-
ter quoque ejus Perdicca pari insidiarum fraude decipitur,
parvo filio relicto. Nuntio de fratris morte accepto, Philip-
pus clam Thebis aufugit, domumque rediit, ubi diu pupilli
regis tutorem egit. At ubi graviora bella immincebant, se-
rumque auxilium in expectatione infantis⁶ erat, compulsus
a populo regnum suscepit.

Principium imperii non satis prosperum videbatur, cum
hinc⁷ insidiarum metus, inde inopia regni, continuis bellis

1) Suscepit et educavit. 2) Ἡ Ὀλυνθος, πόλις ἐλευθέρη ἐν τῇ Χαλκιδικῇ, μεγάλην δύναμιν ἔχουσα. 3) Oppressus fuisset. 4) Οἱ κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας ἐπαπειλούμενοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπροσέκλησαν εἰς βοήθειαν τοὺς Θεβαίους καὶ τὸν Πελοπίδαν, οἵτινες ἀνάγκασαν αὐτὸν εἰς εἰρήνην, καὶ ἐπερρώσαν αὐτὸν μετὰ ταῦτα εἰς τὸν θρόνον του. 5) Ὅτι ἐξ ἡμέρας νὰ φονεύσῃ τὸν Ἀμύνταν. 6) Ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ προσμαίνοντο νὰ σφύριζον ὁ πᾶσι καὶ νὰ τοὺς βοηθήσῃ. 7) Ἐκ τῆς ἀντιπροσέλευσιν ἡ πᾶσι τῶν Μακεδόνων.

exhausti, immaturam adolescentis aetatem urgeret.¹ Simul finitimae gentes, velut conspiratione facta ad opprimendam Macedoniam, ex diversis locis uno tempore regnum bello petebant. Quibus bellis omnibus quum par esse non posset, alia interposita pactione composuit, alio redemit, invalidissimos quosque aggressus vicit: quo factum est, ut et militum trepidos animos firmaret, et se a contemptu hostium vindicaret. Primum illi cum Atheniensibus certamen ad Amphipolim² fuit; quibus per insidias victis quum interficere omnes posset, incolumes sine pretio dimisit. Post haec, bello in Illyrios translato, multa millia hostium caedit. Urbem nobilissimam Larissam capit in Thessalia, non praedae cupiditate, sed quod exercitui suo robur Thessalorum equitum adjungere gestiebat.³ His ita gestis, jam non contentus submovere bella, ultro etiam quietos lacessit. Quum Methonam⁴ urbem oppugnaret, jacta de muris sagitta dextrum oculum regis effodit. Quo vulnere nec segnior in bellum, nec iracundior adversus hostes factus est; adeo ut interjectis diebus, pacem deprecantibus daret, nec moderatus tantum, verum etiam mitis adversus victos esset.

Ὁ Φίλιππος ἀναμειγνύεται εἰς τὰ Ἑλληνικὰ πράγματα
καὶ ἐπεκτείνει τὰ ὅρια τοῦ βασιλείου του.

Rebus Macedoniae compositis, finitimisque hostibus aut devictis aut territis, Philippus Graecorum libertati coepit insidiari. Quare civitatum contentiones alit, et auxilium inferioribus⁵ ferendo victos pariter victoresque subire regiam servitutem coëgit. Causa et origo hujus mali Thebani fuere; qui quum rerum potirentur, incredibili odio adversus Phocenses inflammati, bellum sacrum excitavere. Quod quum soli profligare non possent, Philippum ducem eligunt, qui sacrilegos puniret. Phocenses⁶ enim, templo Appolinis occupato, magnam inde vim auri in belli usum converterant. Igitur Philippus, quasi sacrilegii ultor esset, omnes milites coronas laureas⁷, sumere jubet, atque ita, veluti deo duce in proelium

1) Δηλ. adolescentem immaturae adhuc aetatis premeret. 2) Πόλις παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Σπρυμίνου ποταμοῦ, ἀποικος τῶν Ἀθηναίων. 3) Οἱ ἱπποὶ τῆς Θίεσσαλης καὶ τὸ ἱππικὸν τοῦ λαοῦ τούτου ἦσαν περίφημα. 4) Ἡ Μεθώνη, πόλις ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ κόλπῳ. 5) Τ. ε. imbecillioribus. 6) Οἱ Φωκεῖς, γείτονες τῶν Θηβαίων, ἐκατηγορήθησαν, ὅτι κατέλαβον χώραν ἀνήκουσαν εἰς τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, καὶ κατεδικάσθησαν εἰς ποινὴν χρηματικὴν ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων. Μὴ θελήσαντες δὲ νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὴν ἀπόραστον ταῖσιν, ἐπέφερον τὸν ἱερὸν πόλεμον, καθ' ὃν οἱ Ἀθηναῖοι ἐδοξέθησαν ἀνταῖς. 7) Ὡς σημειοὶν πρόπαν, εἰς τὸν ὅτι πᾶσαν ἀντιτάξωσιν εἰς τὸν

pergit Phocenses, insignibus dei conspectis, conscientia delictorum territi, abjectis armis fugam capessunt, poenasque violatae religionis sanguine pendunt.

Philippus, quum magnam inde gloriam apud omnes nationes adeptus esset, Olynthios agreditur. Receperant enim per misericordiam, post caedem unius, duos fratres¹ ejus, quos Philippus ex noverca genitos, velut aemulos regni, interficere gestiebat. Ob hanc igitur causam urbem antiquam et nobilem excindit, et fratres olim destinato supplicio tradit, simulque praeda ingenti fruitur. Inde auraria in Thessalia, argenti metalla in Thracia² occupat. His ita gestis forte evenit, ut eum fratres duo³ reges Thraciae, disceptationum suarum judicem eligerent. Sed Philippus ad iudicium, velut ad bellum, instructo exercitu supervenit, et regno utrumque spoliavit.

Paulo post Thebani iterum legatos ad eum miserunt, qui rogarent, ut bellum contra Phocenses susceptum renovaret. Contra Phocensium legati, adhibitis⁴ Lacedaemoniis et Atheniensibus, bellum deprecabantur,⁵ ejus ab eo ditationem ter jam emerant. Secreto igitur auditis utriusque populi legationibus, his⁶ veniam belli⁷ pollicetur: illis contra venturum se auxiliumque laturum. Urosque vetat parare bellum aut metuere. Sic factum est, ut, securis omnibus, Thermopylarum angustias occuparet. Tunc primum phocenses captos se⁸ fraude Philippi animadvertentes, trepidi ad arma confugiunt. Sed neque spatium erat instruendi belli, nec tempus ad contrahenda auxilia; et Philippus excidium minabatur, ut deditio fieret. Victi igitur necessitate, pacta salute,⁹ se dediderunt. At, deditioe facta, caeduntur passim rapiunturque, haud secus ac si proelio superati essent.

Πόλεμοι τοῦ Φιλίππου ἐν Χερσονήσῳ καὶ ἐν Σκυθίᾳ.

His peractis, rebusque Macedoniae compositis, Dardanos¹⁰ caeterosque finitimos expugnat, et Byzantium, nobilem urbem et maritimam, obsidione cingit. Quam quum expugnare non posset, profectus cum fortissimis, se ad Chersonensium

Ἀπόλλωνα, οὗτινος ἱερὰ ἦτον ἡ δάφνη. 1) Τὸν Ἀριδαῖον καὶ Μενέλαον υἱοὺς τοῦ Ἀμύντου ἐξ ἄλλης γυναίκας. 2) Παρὰ τὴν πόλιν Φιλίππου. 3) Ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως τῆς Θράκης Κότυος. 4) Τ. ε. Ad causam suam defendendam assumtis 5) Τ. ε. Bellum a se avertere conabantur. 6) Τ. ε. Phocensibus. 7) Veniam belli, se bellum remissurum esse promittit. 8) Deceptos. 9) Συνθήκην ποιήσαντες νὰ φαισθῇ τῆς ζωῆς αὐτῶν. 10) Οἱ βέρριοι γείτονες τῶν Μακεδόνων.

urbes convertit, plurimasque earum sibi subiecit, filiumque Alexandrum decem et octo annos natum, ad se arcessit, ut prima stipendia sub patris militia faceret. In Scythiam quoque praedandi causa profectus est; Scythasque, et virtute et numero praestantes, dolo vicit. Viginti millia puerorum ac feminarum capta, pecoris magna vis, auri argentique nihil.¹ Aliquot millia nobilium equarum ad genus faciendum in Macedoniam missa.

Ὁ Φίλιππος νικᾷ τοὺς Ἕλληνας ἐν Χαιρωνείᾳ· ἐτοιμάζεται κατὰ τῶν Περσῶν δολοφονεῖται.

Ab hac expeditione reversus, diu dissimulatum bellum Atheniensibus infert, quorum causae Thebani se junxerunt. Facta igitur inter duas antea infestissimas civitates societate, legationibus Graeciam fatigant.² Communem hostem putant communibus viribus summovendum; neque enim cessaturam Philippum, nisi omnem Graeciam domuerit. Mortae quaedam civitates Atheniensibus se jungunt, quasdam autem ad Philippum belli metus traxit. Proelio ad Chaeroneam³ Commisso, quam Athenienses longe majore militum numero praestarent, tamen assiduus bellis indurata Macedonum virtute vincuntur. Non tamen immemores pristinae virtutis ceciderunt; quippe adversis vulneribus⁴ omnes loca, quae tuenda a ducibus acceperant, morientes corporibus texerunt. Hic dies universae Graeciae et gloriam dominationis et vestustissimam libertatem⁵ finivit.

Hujus victoriae callide dissimulata laetitia est. Non solita sacra Philippus illo die fecit; non in convivio risit; non coronas aut unguenta⁶ sumsit; et, quantum in illo fuit, ita vicit, ut victorem nemo sentiret. Atheniensibus, quos passus⁷ infestissimos fuerat, et captivos gratis remisit, et bello consumptorum corpora sepulturae reddidit. Compositis in Graecia rebus, omnium civitatum legatos ad formandum rerum praesentium statum evocari Corinthum jubet. Ibi pacis leges universae Graeciae pro meritis singularum civitatum statuit, conciliumque omnium veluti unum senatum, ex omnibus legit. Auxilia deinde singularum civitatum

1) Οἱ Σκόθαι ἤγον βίον νομαδικόν καὶ εἶχον μόνον παίρνειν. 2) Τ. ε. Plurimas legationes per totam Graeciam mittunt. 3) Χαιρώνεια πόλις τῆς Βοιωτίας. 4) Τ. ε. Pectore. 5) Ἡ ἡγεμονία, ἣν πρῶτον οἱ Σπαρτιάται, εἶτα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ τελευταῖον οἱ Θηβαῖοι διὰ τινα καιρὸν εἶχον, μετέβη εἰς τοὺς Μακεδόνας. 6) Στέφανοι καὶ μύρα ἦσαν συνήθη ἐν ταῖς συμποσίαις. 7) Τ. ε. Excepit.

describuntur; nec dubium erat, cum Persarum imperium et suis et Graeciae viribus impugnaturum esse.

Interea dum auxilia a Graecia coeunt, nuptiae Cleopatrae filiae, et Alexandri,¹ quem regem Epiri fecerat, magno apparatu celebrat. Ubi quum Philippus ad ludos spectandos, medius inter duos Alexandros, et filium et generum, contenderet,² Pausanias, nobilis ex Macedonibus adolescens, occupatis angustiis Philippum in transitu obtruncat. Hic ab Attalo³ indigno modo tractatus, quum saepe querelam ad Philippum frustra detulisset, et honoratum insuper adversarium videret, iram in ipsum Philippum vertit, ultionemque, quam ab adversario non poterat, ab iniquo iudice exegit.

Creditum est etiam, percussorem inmissum ab Olympiade, matre Alexandri, fuisse; nec ipsum Alexandrum ignarum paternae caedis extitisse, quod Philippus, Olympiade repudiata, Cleopatram, Parmenionis sororem, in matrimonium duxisset. Olympias certe fugienti percussori equos praeparatos habuit. Ipsa deinde, quum regis nece audita accurrisset, eadem nocte, qua venit, Pausaniae in cruce pendentis capiti coronam auream⁴ imposuit. Paucos deinde post dies refixum corpus interfectoris super reliquias mariti cremavit, et tumulum ei fecit eodem in loco, parentarique eidem quotannis curavit. Post haec Cleopatram, a qua pulsa Philippi matrimonio fuerat, liba ejus in matris gremio interfecta, finire vitam suspendio coegit. Novissime gladium, quo rex percussus, Apollini consecravit. Caeterum decessit Philippus anno aetatis quadragesimo septimo, quum annis viginti quinque regnasset.

Philippo Alexander filius successit, et virtute et vitiis patre major. Vincendi ratio utrique diversa. Hic aperte, ille artibus bella tractabat. Deceptis ille gaudere⁵ hostibus, hic palam fuis. Prudentior ille consilio, hic animo magnificentior. Iram pater dissimulare, plerumque etiam vincere; hic ubi exarsisset, nec dilatio ultionis, nec modus erat. Vini uterque nimis avidus; sed ebrietatis diversa ratio. Pater de convivio in hostem procurrere, manum conserere, periculis se temere offerre; Alexander non in hostem, sed in suos saevire. Regnare ille cum amicis volebat; hic in amicos regna exercebat. Amari pater malle, hic metui. Litterarum

1) Ἀλέξανδρος ὁ υἱὸς τοῦ Νεοπτολέμου, βασιλέως τῆς Ἠπείρου. 2) Incederet. 3) Ἀττάλος, εἰς τῶν στρατηγῶν τοῦ Φιλίππου, θεῖος τῆς τότε συζύγου τοῦ Κλεοπάτρας. 4) Ὡς πημεζαν ὅτι θυσιάσθη ὑπὲρ τῆς πατρίδος. 5) Ὡς παρήμεζαν ἱστορικῶς, κέρμεζαν, ὡς πολλὰκις κατωτέρω.

5) Ὡς παρήμεζαν ἱστορικῶς, κέρμεζαν, ὡς πολλὰκις κατωτέρω.

cultus utrique similis. Solertiae pater majoris, hic fidei. Verbis atque oratione Philippus, hic rebus moderatior. Parcedi victis filio animus promptior; ille nec sociis abstinebat. Frugalitati pater, luxoriae filius magis deditus est. Quibus artibus orbis imperii fundamenta pater jecit, operis totius gloriam filius consummavit.

Ἀρχαί τῆς βασιλείας τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Imperio suscepto, prima Alexandro cura paternarum exsequiarum fuit; in quibus ante omnia caedis concios ad tumulum patris occidi jussit. Inter initia regni multas gentes rebellantes compescuit; orientes nonnullas seditiones extinxit. Inchoatum deinde a patre Persicum bellum aggreditur. In ejus apparatu nuntiatur, Athenienses et Thebanos ab eo ad Persas defecisse,¹ auctoremque ejus defectionis Demosthenem oratorem extitisse; qui omnes Macedonum copias una cum rege a Tribaliis² deletas esse affirmaverit. Qua opinione mutatos omnium ferme civitatum animos esse; praesidia³ Macedonum obsideri.

His motibus occursurus summa celeritate in Graeciam penetravit. Athenienses, sicuti primi defecerant, ita primos consilii poenitere coepit, missisque legatis bellum deprecantur. Quibus auditis et graviter increpatis Alexander bellum remisit.⁴ Inde Thebas exercitum convertit, eadem indulgentia usus, si parem poenitentiam invenisset. Sed Thebani armis non precibus, usi sunt, Itaque victi gravissima quaeque supplicia miserrimae captivitatis experti sunt. Urbs diruitur; agri inter victores dividuntur; captivi sub corona⁵ venduntur; miseranda res Atheniensibus visa. Itaque profugos contra interdictum regis apud se receperunt. Quam rem ita graviter tulit Alexander, ut secunda legatione denuo bellum deprecantibus ita demum remitteret, ut oratores et duces, quorum fiducia toties rebellarent, sibi dederentur. Res eo deducta est, ut, retentis oratoribus, duces in exilium agerentur; qui ex continenti⁶ ad Darium profecti, non medio cre momentum⁷ Persarum viribus accessere.

1) Ἐνόμζον ὅτι οἱ Ἕλληνες ὑπεκινήθησαν ὑπὸ τῶν Περσῶν κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἵνα ματαιώσωσι τὴν κατὰ τῶν Περσῶν μελετωμένην ἐκστρατείαν αὐτοῦ. 2) Οἱ Τριβαλλοί, ἔθνος Ἰλλυρικόν. 3) Τοὺς φρουρούς, τοὺς ὁποίους εἶχεν ἀφ᾽ ἑσῆς ὁ Φίλιππος εἰς τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος. 4) Ἀνωτέρω Belli veniam dedit. 5) Ἐπωλιθῆσαν ὡς δούλοι. Κατὰ τινὰς ἡ ἔκφρασις sub corona vendere προῆλθεν ἐκ τοῦτου, ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι ἐπωλούντο ἐν τῇ ἀγορᾷ ἔστεφανομένη· κατ' ἄλλους δὲ ὑπὸ κύκλου στρατιωτῶν (corona) περικυκλωμένοι. 6) Τ. ε. E vertigio statim, ἐκ τοῦ παρὰ χειρὸς. 7) Τ. ε. Persarum vires non parum auxerunt.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἀναλαμβάνει τὸν κατὰ τῶν Περσῶν πόλεμον.

Jam ad Persicum bellum proficiscens, patrimonium omne suum, quod in Macedonia et Europa habebat amicis divisit: sibi Asiam sufficere praelatus¹. Nec exercitui alius quam regi animus fuit. Quippe omnes obliiti conjugum liberorumque, et loginguae a domo militiae nihil nisi Orientis opes cogitabant. Quum delati in Asiam essent, primus Alexander jaculum velut in hostilem terram jecit; armatusque de navi tripudianti similis prosiluit, atque ita hostias caedit, precatus, ne se regem illae terrae invitae accipiant. In illo quoque ad tumulos heroum,² qui Trojano bello ceciderant, parentavit.

Inde hostem petens milites a populatione Asiae prohibuit, parcendum suis rebus³ praelatus nec perdenda ea, quae possessuri venerint. In exercitu ejus fuere peditum triginta duo millia, equitum quatuor millia quingenti, naves centum octoginta duo. Hac tam parva manu universum terrarum orbem vincere est aggressus. Quum ad tam periculosum bellum exercitum legeret, non juvenes robustos, sed veteranos, qui cum patre patruisque militaverant, elegit: ut non tam milites, quam magistros militiae electos putares. Prima cum hoste congressio in campis Adrastiae⁴ fuit. In acie Persarum sexcenta millia⁵ militum fuerunt quae non minus arte quam virtute Macedonum superata terga verterunt. Magna itaque caedes Persarum fuit. De exercitu Alexandro novem pedites, centum viginti equites cecidere; quos rex magnifice homatos statu is equestribus donavit; cognatis eorum autem immunitates a publicis muneribus⁶ dedit. Post victoriam major pars Asiae⁷ ad eum defecit. Habuit et plura proelia cum praefectis Darii, quos jam non tam armis, quam terrore nominis sui vicit.

Post haec Gordium urbem petit, quae posita est inter Phrygiam majorem et minorem, quod audierat, in ea urbe, in

1) Dicens addens. 2) Δεικνύονται ἄχρι τοῦδε σήματά τινα ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Τρωάδος, ἅτινα θεωροῦνται ὡς μνημεῖα τῶν ἡρώων ἐκείνων.

3) Τὴν χώραν ἐθεώρει ἥδη ὡς ἐδικήν του. 4) Παρὰ τὸν Γρανικόν, ποταμὸν τῆς Μυσίας, ἐνθα ἔκειτο ἡ πόλις Ἀδράστεια, καλουμένη οὕτω ἀπὸ τῆν Ἀδράστειαν θεῶν τῆς ἐκδικήσεως. 5) Ὁ ἀριθμὸς οὗτος νομίζεται ὑπερβολικός· πολλῶν δ' ἐλάσσων τοῦ ἀληθοῦς φαίνεται ὁ κατωτέρω ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ μάχῃ πεσόντων Μακεδόνων. 6) Munera, οἱ φόροι καὶ αἱ υπηρεσίαι ἃς οἱ πολῖται παρέχουσιν εἰς τὴν πολιτείαν. 7) Τῆς ἐπὶ τῷδε ἡ ἐλάσσονος Ἀσίας.

templo jovis, jugum plaustrī Gordiū¹ esse positum; ejus nexum si quis solvis-et, cum tota Asia regnaturum, antiqua oracula cecinisse. Capta igitur urbe quam in templum venisset, illud jugum requisivit; quo monstrato, quum capita loramentorum intra nodos abscondita reperire non posset, gladio loramenta caedit, dicens, nihil interest, quo modo nodus solvatur; atque ita resolutis nexibus, latentia in nodis capita invenit.

Haec illi agenti nuntiatur, Darium cum ingenti exercitu adventare. Itaque timens angustias, magna celeritate Taurum transcendit. Quum Tarsum² venisset, captus amoenitate Cydni fluminis, per mediam urbem influentis, projectis armis, plenus pulveris ac sudoris, in praefrigidam undam se projecit. Tum repente tantus nervos ejus occupat rigor, ut jam de eo actum esse videretur. Unus erat ex medicis, nomine Philippus, qui remedium polliceretur; sed hunc Parmenionis³ epistolae pridie e Cappadocia in ssae suspectum faciebant. Hic enim, ignarus infirmitatis Alexandri, scripserat, a Philippo medico caveret; nam corruptum illum a Dario ingenti pecunia esse. Alexander tamen tutius est ratus, dubiae se fidei medico credere, quam indubitato morbo perire. Accepit igitur poculo, epistolas medico tradidit; atque ita inter bibendum oculis in vultum legentis intendit. Ut securum conspexit, lactior factus est, sanitatemque quarta die recepit.

Interea Darius cum quadrigentis milibus peditum, ac centum millibus equitum in aciem procedit. Movebat haec multitudo hostium respectu paucitatis suae Alexandrum; nec tamen bellum differre ratus, cum convectus suos, singulas gentes diversa oratione alloquitur. Illyrios et Thracas opum ac divitiarum⁴ ostentatione; Graecos veterum bellorum memoria, internerivique cum Persis odii accendebat. Macedones autem nunc Europae⁵ victae admonet, nunc Asiae expellitae, nec inventas illis⁶ toto orbe pares vires gloriatur. Nec Darii segnis opera in ordinanda acie fuit. Quippe ipse omnia

4) Γόρδιος, ἀρχαῖος βασιλεὺς τῆς Φρυγίας, ἀναθῆς εἰς τὸν ὄρονον αὐτῆς κατὰ θαυμασίαν τινὰ πρόνοιαν. Τὴν ἑμαῖαν δὲ, ἐφ' ἧς κατ' ἀρχὰς ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ἀσιέρωσεν εἰς τὸν Δία. 2) Ἐν Κιλίκίᾳ, μεσημβρινοανατολικῇ ἐπαρχίᾳ τῆς ἐλλάσσονος Ἀσίας. 3) Ὁ Παρμενίων, εἰς τῶν ἀρίστων στρατηγῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου, προαπεστάλη εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ἵνα καταλάβῃ τὰ στενὰ τοῦ ὄρους Ἀμανοῦ. 4) Certo, ἀναμφίβολος. 5) Τὰ πλούτη, ἀπὸ τῶν ἐν Εὐρώπῃ κερδίσαι ἐκ τῆς λαφυραγωγίας τῶν ἐχθρῶν. 6) Ἡ Εὐρώπη, ἀντὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ νικῶν. 7) Ἀντὶ nullas vires inventas esse pares illorum viribus.

circumire, singulos hortari, veteris gloriae Persarum admonere.¹ Post haec proelium in gentibus animis committitur. In eo uterque rex vulneratur. Tam diu certamen anceps fuit, quoad fugeret Darius. Exinde caedes Persarum secuta est. In castris eorum multum auri caeterarumque opum inventum. Inter captivos castrorum mater et uxor et filiae duae Darii fuere. Ad quas visendas cum Alexander venisset, conspectis armatis invicem se complexae, velut statim morituae² complorationem edidere. Provolatae deinde genibus Alexandri mortis dilationem precantur, dum Darii corpus sepeliverint. Motus tanta mulierum pietate Alexander, et Darium vivere dixit, et timentibus mortis metum demisit, easque haberi ut reginas praecepit.

Post hoc proelium Parmenionem ad occupandam Persicam classem, aliosque amicorum suorum ad recipiendas Asiae civitates misit, quae statim, audita fama victoriae, in potestatem victorum venerunt. Tunc in Syriam proficiscitur, ubi obvius cum in fulis³ multos Orientis reges habuit. Ex his, pro meritis singulorum alios in societatem recepit, aliis regnum ademit, suffectis in loca eorum novis regibus. Insignis praeter caeteros fuit Abdalonymus, rex ab Alexandro Sidoniae constitutus. Quem Alexander, quum operam locare ad puteos exhauriendos hortosque irrigandos solitus esset, regi fecerat, spretis⁴ nobilibus, ne generis id, non dantis, beneficium putarent⁵. Quum Tyrjorum legatis, qui ei cononam auream magni ponderis miserant, significasset, se Tyrum ire velle ad vota Herculi reddenda, iique ejus introitum deprecarentur, ita exarsit, ut urbi excidium minaretur. Confestim admoto exercitu, post diuturnam obsidionem, Tyriis muros animose defendentibus, urbs tandem per prodicionem capitur.

Inde Rhodum Alexander, Aegyptum, Ciliciamque sine certamine cepit. Ad jovem deinde Ammonem pergat, consulturus et de eventu futurorum et de origine sua. Nam mater ejus Olympias gloriata erat, Alexandrum non ex Philippo, sed ex serpente ingentis magnitudinis esse conceptum. Igitur Alexander,

1) Ἀπαρέμφατον ἱστορικόν. Ἡ μάχη, ἥς αἱ προπαρασκευαὶ περιγράφονται ἐνταῦθα, συνέβη ἐν Κιλικίᾳ παρὰ τὴν Ἰσπὸν. 2) Νομίζονται, ὅτι ἐπύκειτο αὐταῖς ὁ θάνατος. 3) Ἰνfulae αἱ μάλλιναι ταινίαι, μὲ τὰς ὕπολας περιέδεον οἱ ἱκέται τὰς χειρὰς των καὶ τοὺς κλάδους οὗς ἔφερον. 4) Τ. κ. Posthabilis 5) Ἵνα μὴ οἱ πολῖται νομίσωσιν, εἶναι τὸν εἰς αὐτοὺς δοθέντα βασιλεῖα χρεώστωσι μᾶλλον ἐξ τὴν εὐγένειαν αὐτοῦ, παρὰ εἰς τὴν Ἀλέξανδρον.

cupiens, originem divinam sibi tribui, subornat, antistites, quid sibi res, responderi velit per praemissos docens. Itaque ingredientem templum statim antistites, ut Ammonis filium, salutant. Simul victoriam omnium bellorum, possessionemque terrarum dari respondetur. Comitibus quoque ejus imperatum, ut Alexandrum pro deo, non pro rege colerent. Reversus ab Ammone Alexandriam condidit, et coloniam Macedonum caput esse Aegypti jubet.

Darius quum Babyloniam profugisset, per epistolam Alexandrum precatur, redimendarum sibi captivarum potestatem faciat,¹ inque eam rem magnam pecuniam pollicetur. Sed Alexander in pretium captivarum regnum omne, non pecuniam petit. Interjecto tempore aliae epistolae Darii Alexandro redduntur, quibus filiae matrimonium et regni portio offertur. Sed Alexander sua sibi dari rescripsit, jussitque regni arbitria victori permittere. Tum, spe pacis amissa, bellum Darius reparat, et cum quadringentis millibus equitum obviam vadit Alexandro. In itinere nuntiatur, uxorem ejus decessisse, ejusque mortem illacrymatum² Alexandrum exequiasque benigne prosecutum esse. Tunc Darius, quum se beneficiis quoque a rege superatum videret, tertias epistolas scripsit, et gratias egit, quod nihil hostile in suos fecerit. Offert deinde majorem partem regni usque ad flumen Euphraten, et alteram filiam uxorem; pro reliquis captivis triginta millia talentorum. Ad haec Alexander, gratiarum actionem supervacaneam esse respondit; se didicisse non adversus calamitates hostium, sed vires eorum contendere. Ceterum neque mundum posse duobus solibus regi, neque orbem terrarum duo maxima regna salvo statu terrarum habere posse; proinde aut deditiōnem eo die, aut in posterum aciem paret.

Postero die aciem produciunt. Tum repente ante proelium Alexandrum somnus oppressit; quumque ad pugnam solus rex deesset, a Parmenione aegre excitatus est. Ante praecellum³ utraque acies hostibus spectaculo fuit. Macedones multitudinem hominum, eorumque magnitudinem, armorumque pulchritudinem mirabantur; Persae a tam paucis victa suo-

1) Μετὰ τὸ πρᾶν ἐννοεῖται ὁ σύνδεσμος πῃ, ὅστις παραλείπεται πολλῶς μὲν τὰ ῥήματα τὰ σημαίνοντα, παρακαλῶ, διατάττω, κτλ. 2) Συνεχίζοντες ὅτι τὸν πόρτῃ ἰλασμοῦ. 3) Τὸν Πανγαμῆτος, οὗτοι μακρὰν πόλιν ἔχοντες Ἰσσοῦς, καὶ τὴν ἑξῆς ἑρμηνεύει ἡ Βιβλ. ἱερὰ ἑρμηνεύει Βεροῖος.

rum tot millia stupebant. Raro ullo proelio tantum sanguinis fusum est. Darius quum vinci suos videret, mori voluit et ipse, sed a proximis fugere compulsus est. Alexander autem periculosissima quaeque aggrediebatur, et ubi confertissimos hostes accerrime pugnare conspexisset, eo se semper ingerebat. Hoc proelio Asiae imperium ei obtigit, quinto post acceptum regnum anno. Post haec expugnant Persepolin, caput Persici regni,¹ urbem antiquissimam plurimisque referatam opibus, quae interitu ejus primum apparuere.

Interea Darius a cognatis suis in vico Parthorum Thara aureis compedibus vincitur. Alexander postero die citato cursu supervenit, ibique cognovit² Darium clauso vehiculo per noctem exportatum. Jusso, cetero exercitu subsequi, cum sex millibus equitum fugientem insequitur; in itinere multa et periculosa proelia fecit. Emensus deinde maltam itineris quum nullum Darii invenisset indicium, respirandi equis data potestate, unus ex militibus, dum ad fontem proximum pergit in vehiculo Darium, multis quidem vulneribus confossum, sed spirantem adhuc invenit, et unum e captivis ad eum adduxit. Quem quum rex ex voce civem esse cognovisset, Alexandro dicere jubet, se plurimam ei gratiam habere, quod in matrem liberosque suos regium, non hostilem animum exhibuisset. Quare se precari superum inferumque numina, et deos regni custodes et praesides, ut illi terrarum omnium contigat imperium. Post haec porrecta manu expiravit. Quae ubi Alexandro nuntiata sunt, viso corpore defuncti, tam indignam mortem lacrymis prosecutus est corpusque regio more sepeliri jussit.

Ταραχαι ἐν Ἑλλάδι πρὸς ἀνάκτασιν τῆς ἐλευθερίας.

Dum haec in Asia gerebantur, Graecia fere omnis, spe recuperandae libertatis, ad arma concurrerat, auctoritatem Lacedaemoniorum secuta. Dux hujus belli Agis, rex Lacedaemoniorum, fuit. Quem motum Antipater, dux ab Alexandro in Macedonia relictus, in ipso ortu oppressit.³ Magna tamen utrimque caedes fuit Agis rex, quum suos terga dantes videret dimissis satellitibus, ut Alexandro felicitate, non

1) Ὁ Ἀλέξανδρος κατέκαυσεν αὐτήν. 2) Τ. ε. audivit. 3) Διὰ τῆς ἐν Μεγαλοπόλει γενομένης μάχης. Ὁ Ἄγης, ὁ ἑγγονος τοῦ Ἀγησιλάου, ἐπεσεν ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ, ἀφ' οὗ ἐπὶ τινὰ χρόνον μόνος καὶ ἐπὶ τῶν γυνάτων κατὰ τῶν ἑλλήων ἡγενοῦσθαι.

virtute inferior videretur, tantam stagem hostium edidit, ut agmina interdum fugaret. Ad postremum, etsi a multitudine victus, gloria tamen omnes vicit.

Ὁ Ἀλέξανδρος μιμείται τὰ ἥθη καὶ τὸν βίον τῶν Περσῶν.

Alexander autem, Hyrcanis Mardisque subactis, habitum regum Persarum et diadema¹ insolitum antea regibus Macedonicis assumpsit, et amicos quoque longam vestem auratam et purpuream sumere jubet. Ut luxum quoque Persarum imitaretur, ingentes epularum apparatus fecit, et conviva juxta regiam magnificentiam instruxit.

Tum etiam primum hostili odio in suos saevire coepit. Maxime indignabatur, carpi se sermonibus suorum, quod Philippi patris patriaeque mores subvertisset. Propter quae crimina² Parmenio senex, dignitate regi proximus, cum Philota filio interficitur. Fremere itaque omnes universis castris coepere innoxii senis filique casum miserantes; interdum, se quoque non debere melius sperare, dicentes. Quae quum nuntiata Alexandro essent, simulat, se ex amicis quosdam in patriam victoriae nuntios missurum. Hortatur milites ut suis, scriberent; datasque epistolas tacite ad se deferri jubet; ex quibus cognito de se singulorum judicio, in unam cohortem eos, qui de rege durius opinati fuerant³ contribuit aut consumiturus⁴ eos, aut in ultimis terris in colonias distributurus. Inde Drancas, Euergetas, ceterosque populos, qui ad radicem Caucasi habitabant, subegit. Interea unus ex amicis Darii, Bessus, victus adducitur, qui regem non solum prodiderat, verum etiam interfecerat. Quem in ultionem perfidiae fratri Darii exercuciandum tradidit. Et ut his terris nomen relinqueret, urbem Alexandriam super amnem Tanaim⁵ condidit. In Bactrianis quoque Sogdianisque duodecim urbes condidit, ibique eos, quos in exercitu seditiosos cognoverat, habitare jussit.

Ὁ Ἀλέξανδρος φονεύει τὸν Κλεΐτον.

His it gestis solemnī die amicos in convivium vocat. Ubi

1) Τὸ μακρὸν καὶ ποδῆρες ἔνδυμα τῶν βασιλέων τῆς Περσίας καὶ τὴν λευκὴν περὶ τὸ μέτωπον ταινίαν. Ὁ Ἀλέξανδρος ἔπραξε τοῦτο, ἵνα μὴ θεωρεῖται ὡς ξένος ὑπὸ τῶν ἐθνῶν τῆς Ἀσίας. 2) Τ. ε. ob hanc causam ἐπιτηδὲς ἐπέθη crimina. 3) Ἀντί senserant, judicaverant. 4) Τ. ε. eo consilio, ut hanc cohortem gravissimis periculis objiceret in quibus periret.

5) Ὁ ἰδιὸς Ἰάναξ, νῦν Δών, χωρίζει τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τῆς Ἀσίας καὶ ᾗνεται εἰς τὴν Μαυροῦθα λίμνην. Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ὄνομα ἀπέδιδον καὶ εἰς τὸν Ἰαξάρην ποταμὸν τῆς τῆς Ἀσίας Σαυρίας καὶ οὕτως ἐῖναι εἰσὶν ἐνταῦθα.

orta inter ebrios rerum a Philippo gestarum mentione, ipse se patri praefere coepit, assentante maiore convivarum parte. Itaque quum unus e senibus, Clitus, fiducia amicitiae regiae, memoriam Philippi tueretur, laudaretque ejus res gestas, Alexander adeo ira exarsit, ut telo a satellite raptο, Clitum in convivio trucidaret. Post, irae aestu subsidente, in poenitentiam versus, mori voluit. Mansit haec moriendi voluntas etiam insequentibus diebus, donec exercitus universi precibus exoratus est, precantis, ne ita unius mortem doleat, ut universos perdat; neque milites in ultimam deductos barbariam, inter inestas gentes destituat. Revocato igitur ad bellum animo, Chorasmos et Dahas in deditionem accepit.

Ὁ Ἀλέξανδρος εἰσβάλλει εἰς τὴν Ἰνδίαν καὶ νικᾷ τὸν Πόρον.

Post haec Indiam¹ petit, ut Oceano finiret imperium. Cui gloriae ut etiam exercitus ornamenta convenirent, phaleras equorum et arma militum argento inducit; exercitumque suum, ab argenteis clypeis, Argyraspidas² appellavit. Quum ad Nysam urbem venisset, oppidanis non repugnantibus, fiducia Liberi patris, a quo condita urbs erat, parci jussit. Tunc ad sacrum montem duxit exercitum, vite hederaque non aliter vestitum, quam si manu cultus exornatusque esset. Ubi ad montem accessit, exercitus, repentino mentis impetu correptus, ululare³ coepit, et Bacchantium more discurret.

Unus ex regibus Indorum fuit, Porus nomine, viribus corporis et animi magnitudine pariter insignis; qui ad famam de Alexandri adventu bellum paraverat. Commisso praelio⁴ Alexandrum ad singulare certamen provocat. Nec Alexander pugnae moram facit; sed prima congressione vulnerato equo, quum praereps in terram decidisset, concursu satellitum servatur. Porus multis vulneribus obrutus capitur. Qui victum se adeo doluit, ut, quum veniam ab hoste invenisset, neque cibum capere vellet, neque vulnera curari pateretur; aegreque ab eo obtentum est, ut nellet vivere. Quem Alexander ob honorem virtutis incolumem in regnum remisit. Duas ibi urbes condidit, unam Nicaeam,⁵ alteram ex nomine equi Bucephalen⁶ vocavit.

1) Ἰνδία ἐκαλεῖτο κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους ἅπανα ἡ ἀνατολικὴ χώρα τῆς Ἀσίας ἡ περικλυζομένη ὑπὸ τοῦ Ἰνδικανοῦ. 2) Οἱ Ἀργυράσπιδες. 3) Ὁλοόζων, νοούμενον ἐπὶ τῆς κραυγῆς δι' ἧς ἐτίμων τὸν Θεὸν Βάκχον αἱ Μαινάδες. 4) παρὰ τὸν ποταμὸν Ὑδάσπην. 5) Ὀνομασθεῖσα οὕτω ἐκ τῆς νίκης. 6) Ἐκ τοῦ ἵππου Βουκεφάλου.

Οἱ Μακεδόνες ποθοῦσι νὰ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὴν πατρίδα των.

Quum ad Cuphites¹ venisset, ubi eum cum ducentis milibus equitum hostes opperiebantur, exercitus omnis laboribus fessus, lacrymis eum precatur, finem tandem belli faceret, ali quando patriae reditusque meminisset. Ostendere² alius canitiem, alius vulnera, alius aetate consumptum corpus et cicatricibus obductum. Motus eorum precibus, veluti finem victoriis facturus, castra solito magnificentiora fieri jussit, quorum molitionibus et hostis terreretur, et posteris sui admiratio relinqueretur. Nullum opus laetius milites fecerunt. Itaque caesis hostibus cum gratulatione in haec castra reverterunt.

Ὁ Ἀλέξανδρος μόλις σώζεται ἐκ τοῦ κινδύνου.

Inde Alexander ad amnem Acesinem³ pergit; per quem in Oceanum devehitur, et in Ambros et Sigambros⁴ navigat. Quae gentes eum armatis octoginta millibus peditum, et sexaginta millibus equitum excipiunt. Quam proelio victor esset, exercitum ad urbem eorum duxit. Quam quum de muro, quem prius ceperat, a defensoribus desertam animadvertisset, in urbis planitiem sine ullo satellite desiliit.⁵ Itaque quum eum hostes solum conspexissent, clamore edito uodique in eum concurrunt. Ubi obrui multitudine se vidit, trunco se, qui propter murum stabat, aplicuit. Quum sic diu agmen sustinisset, tandem regis, periculo cognito, amici ad eum desiliunt, ex quibus multi caesi; proeliumque tandiu anceps fuit, quoad omnis exercitus, muris dejectis, in auxilium veniret. In eo proelio sagitta sub mamma trajectus est, cujus vulneris curatio ipso vulnere gravior⁶ fuit.

Tandem salutem redditus⁷ Polysperchonta cum exercitu Babyloniam mittit. Ipse cum lectissima manu, navibus consecutis. Oceani litora peragrat. Ibi Oceano libamenta dedit,⁸ prosperum in patriam reditum precatus; ac, veluti positus impetii terminis, otio fluminis Indi invehitur. Ibi in monumenta rerum a se gestarum urbem Barcen condidit, arasque statuit. Inde terrestri itinere Babyloniam⁹ redit. Ibi filiam Da-

1) Οὔτε τὸ ὄνομα οὔτε ὁ τόπος ἔνθα κατόκει ὁ λαὸς οὗτος εἶναι ἀρκούντως γνωστά. 2) Ἱστορικὸν ἀπαρέμφοτον. 3) Ποταμὸς τῆς βορείου Ἰνδίας, γυνόμενος εἰς τὸν Ἰνδόν. 4) Ἀβείρτια εἰσι καὶ τὰ ἔθνη ταῦτα καὶ ὁ τόπος αὐτῶν. 5) Κατ' ἄλλους συνέβη τοῦτο ἐν ἄλλῃ τινι χώρᾳ. 6) In majore periculo conjuncta. 7) Θεραπευθεὶς τῆς πληγῆς διεσώθη ἀπὸ τὸν θάνατον.

8) Τὸν Ἀλεξάνδρον, ὡς θεόν, διὰ σπονδῶν ἔλεον ᾔηλθησεν νὰ καταστήσῃ.

9) Κατὰ τοὺς ἱστορικοὺς ἔκπληται ταῦτα συνέβησαν ἐν Σούσιας.

rii regis Statiram in matrimonium recepit; sed et optimatibus Macedonum lectas ex omnibus gentibus nobilissimas Virgines tradidit.

Ὁ Ἀλέξανδρος ἐπανερχεται εἰς τὴν Βαβυλῶνα.

Ab ultimis oris Oceani Babyloniam revertenti nuntiatur, non solum legationes Carthaginiensium ceterarumque Africae civitatum sed et Hispaniarum, Siciliae, Galliae, Sardiniae, ponnulas quoque ex Italia ejus adventum Babyloniae opperiri. Hac igitur ex causa Babyloniam festinanti quidam ex magis praedixit,¹ ne urbem introiret, testatus,² hunc locum ei fatalem fore. Sed ab Anaxarcho³ philosopho compulsus, ut majorum praedicta contemneret, Babyloniam reversus, convivium solemniter instituit. Ibi quum totus in laetitiam effusus esset, recedentem jam e convivio Medius Thessalus, instaurata comessatione⁴ invitat⁵ Accepτο poculo, inter bibendum veluti telo confixus ingemuit, elatusque e convivio semianimis, tanto dolore cruciatus est; ut ferrum in remedia posceret. Venenum accepisse⁶ creditur.

Quarta die Alexander indubitatam mortem sentiens, agnoscere se fatum domus,⁷ majorum suorum, ait; namque plerosque Aeacidarum intra tricesimum annum defunctos. Tumultuantes deinde milites, insidiis periisse regem suspicantes, ipse sedavit, eosque omnes ad conspectum suum admisit, osculandamque dextram porrexit. Quum lacrymarent omnes, ipse non sine lacrymis tantum, verum etiam sine ullo tristioris mentis argumento fuit. Ad postremum corpus suum in Hammonis templo⁸ condi jubet. Quum deficere⁹ eum amici viderent, quaerunt, quem imperii faciat heredem; respondi, dignissimum. Hac voce omnes amicos suos ad aemulam regni cupiditatem accendit. Sexta die praeclosa voce, exentum digito annulum Perdiccae tradidit¹⁰, quae res gliscentem amicorum discordiam sedavit. Nam etsi non voce nuncupatus heres, iudicio¹¹ tamen electus esse videbatur.

1) T. ε. monuit 2) T. ε. D cens, affirmans. 3) Φίλος τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐξ Ἀβδόρων. 4) T. ε. comotatione. 5) Poculo regi propinat. 6) Ἡ φήμη αὐτὴ ἐγεννήθη ἔτη τινὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ καὶ εἰς αὐτὴν ἔδωκεν ὕπνως ἀφορμὴν ἡ Ὀλυμπιάς. 7) Gentis, Ὀλυμπιάς ἡ μήτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου, θυγάτηρ τοῦ Νεοπτολέμου βασιλέως τῶν Μολοσσῶν, εἴλετο τὸ γένος τῆς ἀπὸ τοῦ Νεοπτολέμου υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως, ὅστις ἦν Ἀλκιδης. 8) Ἐν Αἰδύῃ. 9) Ἐγγὺς τοῦ θανάτου ὄντα. 10) Voluntate δηλ. ἱεραινοτο, ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος ὤφειλε διαδοῦναι τὴν Παρτιάδα. Βιβλιοθήκη Βεροῦο

Decessit Alexander mensem unum tres et triginta annos natus, vir supra humanum modum vi animi praeditus. Omnia quaedam magnitudinem ejus in ipso ortu portendisse existimabantur. Quo die natus est, pater ejus nuntium duarum victoriarum accepit; alterius belli Illyrici, alterius certaminis Olympici,¹ in quod quadrigas miserat. Puer acerrimis² litterarum studiis eruditus fuit. Exacta pueritia, per quinquennium Aristotele, philosopho praestantissimo, usus est magistro. Accepto tandem imperio tantam militibus suis fiduciam fecit, ut illo praesente, nullius hostis arma timerent. Itaque cum nullo hoste unquam congressus est, quem non vicerit; nullam urbem obsedit, quam non expugnaverit. Victus denique est non virtute hostili, sed insidiis suorum et fraude.³

Extincto in ipso aetatis et victoriarum flore⁴ Alexandro Magno, triste apud omnes tota Babylone silentium fuit. Ut vero nuntius de ejus morte disseminatus est, omnes barbarae gentes, paulo ante ab eo devictae, non ut hostem, sed ut parentem luxerunt. Mater quoque Darii regis, audita morte victoris, in quo pietatem filii erat experta, mortem sibi ipsa conscivit. Contra Macedones, non ut civem, sed ut hostem defunctum gaudebant; severitatem nimiam et assiqua belli pericula exsecrantes. Huc accedebat, quod principes regnum et imperia, vulgus militum thesauros, veluti praedam, spectabant. Erant enim in thesauris quinquaginta millia talentum,⁵ quae sibi divisum igi sperabant. Nec amici Alexandri frustra regnum spectabant. Nam tantae virtutis et venerationis erant, ut singulos reges putares. Neque unquam ante Macedonia vel ulla gens alia tanto clarorum virorum proventu floruit; quos primo Philippus, mox Alexander tanta cura legerat, ut non tam ad societatem belli, quam in successionem regni electi viderentur.

Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου βουλευόνται περὶ διαδόχου.

Ceterum defuncto Alexandro, armati in regiam coeunt, ad formandum rerum praesentium statum. Perdicca censet, Roxanes⁶ regiae conjugis, quam gravidam reliquerat, par-

1) Καὶ βασιλεὺς ἐθάρρουν τὴν ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκην, πέμποντες ἐκεῖ ἄρματα καὶ ἵππους εἰς τοὺς ἀγῶνας. 2) T. ε. acerrimo studio litteris operam dedit. 3) Ἐάν δηλ. ἡ ψήμη περὶ τοῦ φαρμάκου ἦν ἀληθής. 4) T. ε. in medio cursu victoriarum. 5) 300) περιπτου ἑκατομμύρια δραχμῶν. 6) Ἡ Ῥοξάνη θυγάτηρ τοῦ σαυράκου τῆς Βακτριανῆς Ὀξάρτου.

tum esse expectandum, et si puerum peperisset, hunc patri successorem fore. Meleager negat, expectandum¹, dum reges nascerentur quum jam genitis uli liceret. Esse Pergami puerum filium Alexandri, natum ex Barsine² nomine Herculem; seu mallent juvenem, esse in castris fratrem Alexandri, Aridaeum,³ comen et cunctis non suo tantum, verum et patris Philippi nomine acceptissimum. Ptolemaeus recusabat regem Aridaeum, tum, quod ex Larissaeco scorto natus esset, tum ob majorem, qua laborabat, valetudinem⁴ nam verendum esse, ne ille nomen regis, aliud imperium teneret; melius esse ex his legi, qui pro virtute regi suo proximi fuerint. Vicit Perdiccae sententia, consensu universorum. Placuit itaque Roxanes expectari partum, et si puer natus fuisset, tutores Leonatum, Perdiccam, Crateron et Antipatrum constituunt, confestimque in tutorum obsequia jurant.⁵

Ὁ Ἀρρίδατος ὁ υἱὸς τοῦ Φιλίππου ἐκλέγεται βασιλεὺς.

Quum equites idem fecissent, pedites indignati, nullas sibi consiliorum partes relictas,⁶ Aridaeum, Alexandri fratrem, regem appellant, satellitesque illi ex turba sua legunt, et nomine Philippi patris vocari jubent. Magna hinc in castris seditione orta, tandem ab equitibus quoque Aridaeus rex agnoscitur. Servata est portio regni Alexandri filio, si natus esset. His ita compositis, Macedoniae et Graeciae Antipater praepositur: regiae pecuniae custodia Cratero traditur: castrorum et exercitus cura Meleagro et Perdiccae assignatur; jubeturque Aridaeus rex corpus Alexandri in Hammonis templum deducere. Tunc Perdicca, lustratione castrorum indicta, seditiosos supplicio occulte tradi jubet. Reversus inde, provincias inter principes divisit.

Ἐν Ἑλλάδι ἐγείρεται πόλεμος, ὃν καταπαύει ὁ Ἀντίπατρος.

Dum haec in Oriente geruntur in Graecia Athenienses et Aetoli bellum, quod jam vivo Alexandro moverant, summis viribus instruebant. Causa belli erat, quod reversus ab India Alexander epistolas in Graeciam scripserat, quibus omnium civitatum exsules restituebantur. Quae litterae recitatae praesente universa Graecia, in mercatu Olympiaco,⁷ magnos mo-

1) Δηλ. dicebat, 2) Ἡ γῆρα τοῦ Πέρσου στρατηγῶ Μένωνος ὁ παῖς αὐτῆς Ἡρακλῆς ἐφρονεῖτο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν διαδόχων, 3) Ἀρρίδατος, παῖς ἐκ τῆρας τινὸς Φιλίνης ἐκ Θεσσαλίας. Ἐφρονεῖτο μετὰ ταῦτα ὑπὸ τῆς Ὀλυμπιάδος, 4) Ob imbecillitatem animi. 5) Ὁρκίζονται ὅτι θέλουσι παιδεσθαι εἰς τοὺς κηδεμόνας (tutores). 6) Ὅτι δὲν προσελήθησαν εἰς τὰ περὶ διαδόχους συμβούλια. 7) Εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας, καθ' οὓς ἐπίνετο καὶ ἐμπορὸν μέγα.

tus excitaverunt, quod plurimi non legibus, sed per factionem principum pulsi fuerant, principesque verebantur, ne revocati potentiores in republica fierent. Palam igitur jam tum multae civitates libertatem bello vindicandam fremebant.¹ Principes tamen omnium Athenienses et Aetoli fuerunt. Bello igitur exorto, Antipater, cui Graecia sorte obvenerat, Leonatum ex Asia in auxilium vocavit. Qui quum venire cum exercitu nuntiatum esset, obvii ei Athenienses cum instructis copiis fuere, ibique equestri proelio, gravi vulnere ictus, extinguitur. Sed Antipater, exercitu extincti recepto, quum par hostibus etiam proelio videretur, solutus obsidione, qua cinctus fuerat Lamiae,² in Macedoniam concessit; Graecorum quoque copiae, finibus Graeciae hoste depulso, in urbes dilapsae sunt.

Οἱ στρατηγοὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου μάχονται πρὸς ἀλλήλους.

Καλοῦνται βασιλεῖς.

Post haec bellum inter perdiccam³ et Antigonum⁴ oritur, quod, velut incendium, mox latius serpsit. Macedonia in duas partes discurrentibus⁵ ducibus, in sua viscera armatur, ferrumque a barbaris in civilem sanguinem⁶ vertit. In hoc bello Perdicas occisus est; pluresque ejusdem partis duces perierunt. Et jam finitum certamen inter successores. Alexandri Magni videbatur, quum repente inter ipsos victores nata est discordia. Ptolemaeus⁷ et Cassander, Antipatri filius, inita cum Lysimacho et Seleuco societate, contra Antigonum bellum terra marique enixe instruunt. Tenebat Ptolemaeus Aegyptum cum Africae parte minore et Cypro et Phoenice. Cassandro parebat Macedonia cum Graecia. Asiam et partes Orientis occupaverat Antigonus, cujus filius Demetrius,⁸ prima belli congressione, a Ptolemaeo apud Gamalani vincitur. In quo proelio major Ptolemaei moderationis gloria, quam ipsius victoriae fuit. Siquidem et amicos Demetrii non solum cum suis rebus, verum etiam additis insuper

7) Ἐλεγον μετ' ἀγανακτήσεως ὅτι ἔπρεπε νὰ τηρήσωσι τὴν ἐλευθερίαν των μαχόμενοι κατὰ τῶν Μακεδόνων. 2) Ὁ πόλεμος ἐκλήθη διὰ τοῦτο Λαμιακός. 3) Ὁ κηδεμὼν τοῦ βασιλέως καὶ στρατηγὸς τοῦ βασιλικοῦ στρατοῦ. 4) Ὁ Ἀντίγονος ἔλαβε μέρος τῆς ἐπιτάξε Ἀσίας ἐν τῇ διανοῇ τῶν ἐπαρχῶν. 5) T. ε. discedentibus. 6) Ἀντὶ in cives, διὰ τῆς περιγραφῆς ἐξουσιάζονται τὸ προμερόν. 7) Πτολεμαῖος ὁ ἐπικληθεὶς σωστὴρ, ἐξουσίαζε τὴν Αἴγυπτον. Ὁ Κάσσανδρος κατέκτησε τὴν Μακεδονίαν· ὁ Λυσίμαχος τὴν σατραπείαν τῆς Θράκης. Ὁ Σέλευκος εἶχε τὴν σατραπείαν τῆς Βαβυλωνος, μετὰ ταῦτα ἐθελήσας τὸν Σωμανὸν βασιλεῖον. 8) Ὁ ἐπικληθεὶς πολιορκητὴς ἐπὶ τὴν περὶ τὰς πολιτοκίας τῶν πόλεων ἐναντιότητά του.

muneribus, dimisit; et ipsius Demetrii privatum omne instrumentum¹ ac familiam reddidit dicens; non se propter praedam sed propter dignitatem inisse bellum, indignum, quod Antigenus, devictis diversae fractionis ducibus, solus communis victoriae praemia corripuisset.

Dum haec aguntur, Cassander Herculem, Alexandri filium, qui fere annos quatuordecim excesserat, ne favore paterni nominis in regnum Macedoniae vocaretur, occidi tacite cum matre Barsine jubet; tum alterum quoque filium cum matre Roxane pari fraude necavit. Interea Ptolemaeus cum Demetrio navali proelio² iterato congreditur, et amissa classe in Aegyptum refugit. Hac victoria elatus, Antigenus regem se cum Demetrio filio appellari jubet. Ptolemaeus quoque, ne minoris apud suos auctoritatis esset, rex ab exercitu cognominatur. Quibus auditis, Cassander et Lysimachus et ipsi regiam sibi majestatem vindicarunt. Sed Ptolemaeus et Cassander ceterique factionis alterius duces, quum se singulos ab Antigono carpi ac lacessi viderent, per epistolas se invicem exhortati sunt ab bellum communibus viribus suscipiendum. Cui quum Cassander interesse propter finitimum bellum non posset, Lysimachum cum iuventibus copiis in auxilium sociis mittit.

Λυσιμάχου ἀνδρία.

Erat hic Lysimachus illustri inter Macedones loco natus, sed magis etiam virtute quam genere clarus. Quum Alexander Callisthenem³ philosophum miserandum in modum omnibus membris truncasset, et in super eum cane in cavea clausum circumferret, Lysimachus, eum audire et praecepta virtutis ab eo accipere solitus, misertus tanti viri, venenum ei in remedium calamitatum dedit. Quod adeo aegre Alexander tulit, ut eum obijci ferocissimo leoni juberet. Sed quum leo impetum fecisset in eum, Lysimachus manum amiculo involutam in os leonis immersit, arreptaque lingua feram exanimavit. Quod quum nuntiatum regi esset, admiratio irae successit, carioremque eum propter constantiam tantae virtutis habuit. Post mortem regis, quum inter successores ejus

1) Instrumentum, τὰς ἰδιωτικὰς δυνάμεις, familiam, τοὺς δοῦλους. 2) Ἐν Σαλαμίνι. Ὀλ. 118, 3. 3) Ὁ Καλλισθένης προσκληθεὶς εἰς τὴν Ἀσίαν ὑπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἵνα περιγράψῃ τὰς πράξεις αὐτοῦ, ἠρέθισεν αὐτὸν, ἀρνηθεὶς νὰ ἐπιδοκιμάσῃ τὰς εἰς αὐτὸν ἀπονεμομένας θείας τιμὰς. Ἡ ἐνταῦθα ἀναφερομένη ποινὴ ἐπεβλήθη εἰς αὐτὸν, κατηργηθῆντα ὡς ἐνοχὸν συνωμοσίας κατὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου.

provinciae dividerentur, ferocissimae gentes, quasi omnium fortissimo, assignatae sunt.

Νέοι πόλεμοι μεταξύ τῶν διαδόχων τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Prisquam bellum inter Ptolemaeum sociosque ejus adversus Antigonum committeretur, repente ex Asia majore Seleucus, novus Antigono hostis, accessit. Hujus quoque viri virtus clarissima fuit. Post mortem Alexandri occupato, regno Orientis, urbem condidit, patris nomine Antiochiam vocatam et campos urbi vicinos Apollini¹ dicavit, a quo generis originem ducebat. Multa in Oriente post divisionem inter socios regni Macedonici bella gessit. Principio Babyloniam cepit; inde auctis ex victoria viribus Bactrianos expugnavit. Compositis deinde in Oriente rebus, in bellum cum Antigono descendit. Coniunctis igitur omnium sociorum copiis, proelium committitur², in eo Antigonus occiditur; Demetrius filius ejus in fugam vertitur. Sed socii profligato hostili bello, denovo in semet ipsos arma verterunt; et quum de praeda non convenirent, iterum in duas factiones diducuntur. Seleucus, Demetrio, Ptolemaeus Lysimacho junguntur. Cassandro defuncto Philippus filius succedit. Sic quasi ex integro nova Macedoniae bella nascuntur.

Post Cassandri regis, filiique ejus Philippi continuas mortes³, Thessalonice, uxor Cassandri non multo post tempore, ab Antipatro filio occiditur. Causa parricidii fuit, quod post mortem mariti, in divisione inter fratres regni, in alterum filium Alexandrum videbatur fuisse propensior. Quod facinus eo gravius visum est quod nullum maternae fraudis vestigium fuit. Ob haec igitur Alexander, in ultionem maternae necis gesturus cum fratre bellum, auxilium a Demetrio petiit: nec Demetrius, spe invadendi Macedonici regni moram fecit. Cujus adventum verens Lysimachus persuadet genero Antipatro, ut malit cum fratre suo in gratiam redire, quam paternum hostem in Macedoniam admitti. Inchoatam igitur inter fratres reconciliationem quum praesessisset Demetrius, per insidias Alexandrum interfecit, regnumque Macedoniae occupavit. Lysimachus quoque quum bello Dromichaetis, regis Thracum, premeretur, tradita ei altera parte Macedoniae, quae Antipatro ejus genero obvenerat, pacem cum eo fecit.

1) Τὸ ἐκ κυπαρίσσεων καὶ δαρνίων περίφημον ἄλσος, τὸ κεκοσμημένον μὲ οἰκοδομὰς καὶ ναοὺς τὸ ὅποιον ἐκάλειτο Δάφνη. 2) Ἡ ἐν Ἰψῷ μάχη, πολυγυνία τῆς Φρυγίας. 3) Continuae mortes, id est succedentes, id est κατόπιν τῆς ἀλλήτης.

Igitur Demetrius totius Macedoniae viribus instructus, Asiam occupare statuit. Sed Ptolemaeus, Seleucus et Lysimachus, pacta societate conjunctisque copiis, bellum adversus Demetrium transferunt in Europam. His comitem se jungit Pyrrhus, rex Epiri, sperans, Demetrium non difficiliter amittere Macedoniam posse, quam acquisierat. Nec spes frustra fuit; quippe, exercitu ejus corrupto, ipsoque in fugam acto, regnum Macedoniae occupavit. Demetrius autem, a tot exercitibus circumventus, quum posset honeste mori, turpiter se dedere Seleuco maluit¹. Finito bello, Ptolemaeus cum magna rerum gestarum gloria moritur, regno minimo nato ex filiis relicto.

Sed mox inter Lysimachum et Pyrrhum, socios paullo ante adversus Demetrium, bellum exarsit. Victor Lysimachus, pulso Pyrrho, Macedoniam occupavit. Inde Thraciae bellum intulit. Mox post varia ostenta, quae Lysimacho dira portendebant, Agathoclem, filium, Arsinoe noverca veneno interfecit. Hoc parricidium principum secuta est caedes, luentium supplicia, quod occisum juvenem dolebant. Itaque et hi, qui caedibus superfuerant, et hi, qui exercitibus praeerant, certatim ad Seleucum deficiunt, eumque compellunt, ut bellum Lysimacho inferret. Ultimum hoc certamen comilitonum Alexandri fuit. Lysimachus quatuor et septuaginta annos natus erat; Seleucus septem et septuaginta. Sed in hac quoque aetate utrique juvenilis erat animus, imperiique cupiditatem insatiabilem gerebant. Lysimachus in eo bello strenue² moritur, amissis, ante variis casibus quindecim liberis. Seleucus autem, solum se de cohorte Alexandri superesse gavisus, post septem menses a Ptolemaeo Cerauno,³ ejus sororem Lysimachus in matrimonio habuerat, per insidias circumventus, occiditur, regnumque Macedoniae, quod Lysimacho eripuerat, cum vita pariter amittit.

Ταραχαὶ ἐν Ἑλλάδι.

Paulo post, dissidentibus inter se Ptolemaeo Cerauno et Antiocho et Antigono regibus, omnes fere Graeciae civitates, ducibus Spartanis, ad spem libertatis erectae, in bellum

1) Τὸν Δημήτριον ἀπολέσαντα τὰς κατακτήσεις του καὶ τὸν στρατὸν του κατέπεισαν μόνις οἱ φίλοι του νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν Σέλευκον. 2) Strenue τ. ε. forte animo, ἐν μάχῃ ἀνιγενομένη ἐν Φρυγίᾳ. 3) Ὁ πρεσβύτατος υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, τὸν ὁποῖον ἡ πρὸς τὸν φιλάδελφον τὸν νεότερον υἱὸν κλίσις τοῦ πατρὸς ἀπέβλεπεν ἀπὸ τὴν διαδοχὴν, ἐγένετο κύριος πασῶν τῶν χωρῶν τῆς Μακεδονίας μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Λυσιμάχου.

prorumpunt; et, ne cum Antigono,¹ sub cujus regno erant, bellum cepisse viderentur, socios ejus Aetolos aggrediuntur, causam belli praetendentes, quod sacratum Apollini campum Cirrhaeum² per vim occupassent. Conjuncto exercitu, Aetolorumque finibus devastatis, magnam cladem passi sunt. Deinde. Spartanis bellum reparantibus, auxilium multae gentes negaverunt, existimantes, dominationem eos, non libertatem Graeciae quaerere. Interea inter reges bellum finitur. Nam Ptolemaeus, pulso Antigono, quum regnum totius Macedoniae occupasset, pacem cum Antiocho facit, affinitatemque cum Pyrrho, data ei in matrimonium filia sua, jungit. Sed brevi post, incredibilibus commissis sceleribus, a Gal- lis regno spoliatus captusque, vitam ferro, ut meruerat, amisit.

Οἱ Γαλάται εισβάλλουσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα· νικῶνται
ἐν Μακεδονίᾳ καὶ μεταβαίνουνσιν εἰς τὴν Ἀσίαν.

Namque Galli, abundante multitudine, quum eos non caperent terrae, quae genuerant, trecenta millia hominum ad sedes novas quaerendas miserunt. Ex his portio in Italia consedit, quae et Roman incendit,³ alia portio in Illyricos sinus penetravit, et in Pannonia⁴ consedit ubi per multos annos bella cum finitimis gesserunt. Hortante deinde successu, divisis agminibus, alii Graeciam, alii Macedoniam petivere. Tantusque terror Gallici nominis fuit, ut etiam reges non laessiti ultro pacem ingenti pecunia mercarentur. Solus rex Macedoniae Ptolemaeus adventum Gallorum intrepidus audivit, hisque cum paucis et incompositis, quasi parriediorum furiis⁵ agnatus, occurrit. Proelio commisso Macedones caeduntur. Ptolemaeus multis vulneribus saucius capitur: caput ejus amputatum et lanceae fixum circumfertur. Paucos ex Macedonibus fuga servavit: ceteri aut capti aut occisi.

Paulo post Brennus, quo duce portio Gallorum in Graeciam se effunderat, cum centum et quinquaginta millibus peditum et quindecim millibus equitum in Macedoniae irrupit. Victo exercitu, totius regionis agros depraedatur. Tum Delphos iter vertit ad Apollinis templum spoliandum. Hoc tem-

1) Ἀντίγονος ὁ υἱὸς καὶ διάδοχος τοῦ Σελεύκου καὶ Ἀντίγονος ὁ Γονατῆς, ὁ υἱὸς Δημητρίου τοῦ Πολιορκητοῦ. 2) Τὸ ὅποιον ἦδη καὶ πρότερον εἶχε δώσει ἀγορμὴν εἰς τὸν ἱερὸν κληθέντα πόλεμον κατὰ τῶν Φωκίων. 3) Μετὰ τὴν παρά τὸν Ἰλλίαν ποταμὸν δυστυχῆ μάχην. 4) Ἡ μεταξὺ τῶν Ἀλπεῖων καὶ τοῦ Δουναβίου ἀνατολική χώρα. 5) Κατὰ τὴν δοξασίαν οἱ αἱ Ἐρινύες τοὺς κακούργους ἑλαύνουσιν, διασπῶν τὴν εἴαν ποιῶν λάβωσιν.

plum positum est in monte Parnasso, in rupe undique impendente, cujus praecipitiis, ut naturali praesidio, defenditur. Multa ibi et opulenta regum populorumque visuntur munera, quaeque magnificentia sua et gratam hominum voluntatem, et Apollinis veracitatem manifestant.

Brennus quum in conspectu haberet templum, ad acuedos suorum animos, praedae ubertatem militibus ostendebat, statuasque cum quadrigis,¹ quarum ingens copia procul visebatur, solido auro fusas esse affirmabat. Qua asseveratione incitati Galli, simul et mero saucii,² sine respectu periculorum in bellum ruebant. Habebat Brennus lecta ex omni exercitu peditum sexaginta quinque millia; Delphorum sociorumque nonnisi quatuor millia militum erant. Hi plus in deo, quam in viribus spem ponentes, cum contemptu hostium resistebant. Gallosque scadentes e summo montis vertice, partim saxo, partim armis obruebant. Inter haec templorum antistites, sparsis criminibus, cum in signibus et infulis, in primam pugnantiam aciem procurrunt eos, hortantes, ne conclarentur diis aesignanis³ hostem cadere. Quibus vocibus incensi omnes certatim in proelium prosiliunt. Praesentiam Dei statim sensere. Nam et terrae motu portio montis abrupta Gallorum stravit exercitum, et tempestas insecuta grandine et frigore saucios absumsit. Dux ipse Brennus, quum dolorem vulnerum ferre non posset, pugione vitam finivit. Alter ex ducibus cum decem millibus sauciorum citato agmine Graecia excedit. Sed nec fugientibus fortuna aequior fuit; nullus sine labore et periculo dies; assidui imbres et gelur nix, fames, lassitudo, et pervigiliae miseras infelicis belli reliquias obtinebant. Quo pacto evenit, ut brevi⁴ ex tanto exercitu nemo superesset.

Pace inter duos reges, Antigoni Gonatam, Demetrii filium, et Antiochum, regem Syriae statuta,⁵ quum in Macedoniam Antigonus reversus esset, Gallorum exercitus, qui a Brenno ad fines tuendos relictus erat, in Macedoniam irrupit. Qui quum classem in Hellesponti litoribus collocatam incautus diripiunt, a remigibus et ab exercitus parte, quae eo cum coniungibus et liberis confugerat, trucidantur; tantaque caedes Gallorum fuit, ut opinio hujus victoriae Anti-

1) Τὰ ἀγάλματα, τὰ οὐχὶ μακρὰν τοῦ μαντείου ἐχειρόμενα πρὸς τιμὴν τῶν ἐν τοῖς Πυθίοις νικητῶν, 2) T. s. ebrii, μεθυμένοι saucius τῶσσι-ται ἐπὶ βλάβῃ καὶ φθορᾷ παντὸς εἶδους. 3) T. s. diis iulis ducentibus. 4) Ἀπλ. tempore. 5) Ἀντὶ constituta, composita.

gomo pacem, non a Gallis tantum, verum etiam a finitimis praestaret. Postea Galli, a Bithyniae rege in auxilium vocati, parta victoria regnum cum eo dividerunt; eamque regionem Gallograeciam cognominaverunt.¹

Πύρρος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἠπείρου εἰσβάλλει εἰς τὴν
Μακεδονίαν. Φονεύεται ἐν Ἀργεῖ.

Interea Pyrrhus rex Epiri fines Macedoniae invadit; cui Antigonns cum exercitu occurrit, victusque proelio in fugam vertitur. Atque ita Pyrrhus Macedoniam in deditionem accipit; Antigonns autem cum paucis equitibus Thessalonicam se recepit, ut inde cum conducta Gallorum manu bellum repararet. Rursus a Ptolemaeo Pyrrhi filio, funditus victus, cum septem comitibus fugiens salutis latebras in solitudine quaerit.

Pyrrhus autem in tanto fastigio regni collocatus, Graeciae Asiaeque imperium meditatur. Primum illi bellum adversus Spartanos fuit: ubi majore mulierum quam virorum virtute exceptus, Ptolemaeum filium, et exercitus partem robustissimam amisit. Ptolemaeus in oppugnatione urbis usque in mediam urbem procurrerat, ubi concursu multitudinis interfectus est. Cujus corpus ut relatum est patri, dixisse Pyrrhum ferunt aliquanto tardius eum, quam timuerit ipse, vel temeritas ejus meruerit, occisum esse. Ipse Pyrrhus quum a Spartanis repulsus Argos petiisset, ibi inter confertissimos violentissime dimicans saxo de muris ictus occiditur. Satis constans inter omnes auctores fama est, nullum nec ejus, nec superioris aetatis regem comparandum Pyrrho fuisse. Nam et vitae sanctitate atque justitia optimos quosque aequabat; scientia rei militaris plurimos superabat, patriamque suam, angustam et ignobilem, fama rerum gestarum toto orbe illustrem reddidit.

Post mortem Pyrrhi non in Macedonia tantum, verum etiam in Asia Graeciaque magni bellorum motus fuere; civitatesque mutuis inter se odiis in bellum ruebant. Inter hos motus Antigonns, qui in Macedoniae regnum redierat, quum multiplici bello et Ptolemaei regis² et Spartanorum premeretur, novusque ei hostis, Gallograeciae exercitus affluxis-

1) Ἀποὺ Νικομήδους ὁ πρῶτος ὑπ' αὐτῶν βοηθούμενος ἐνίκησε τὸν Ἀντίγονον, ἐκπορεύσας ἐν τῇ μάχῃ τῆς μικρᾶς Ἀσίας παρὰ τὸν ποταμὸν Σαγγάριον καὶ τὸν Ἄλυν. 2) Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου.

set,¹ parva manu adversus caeteros relicta, adversus Gallos totis viribus proficiscitur. Galli, quum hostiae ante pugnam caesae infaustum pugnae exitum portenderent, in furorem versi conjunges et liberos suos trucidant, erueatque ex recenti suorum caede in proelium proficiscuntur. Omnes occisione caesi. Post hujus pugnae eventum, Ptolemaeus et Spartani victorem hostium exercitum declinantes, in tutiora se recipiunt. Antigonus ubi eorum discessum videt, bellum Atheniensibus infert. In quo quum occupatus esset, Alexander, rex Epiri ulcisci mortem patris Pyrii cupiens, fines Macedoniae depopulatur. Adversus quem quum reversus a Graecia Antigonus esset, transitione militum destitutus, regnum Macedoniae cum exercitu amittit. Hujus filius Demetrius, puer admodum, absente parte, reparato exercitu, non solum amissam Macedoniam recipit, verum etiam Epiri regno Alexandrum spoliatur. Tanta fortunae varietas erat! Paulo post tamen Alexander, non minore Epirotarum desiderio, quam suorum auxilio in regnum restituitur.

Ἀντιγόνου καὶ Σελεύκου τῶν ἀδελφῶν κακουργήματα.

Mortuo Syriae rege Antiocho Seleucus, qui in ejus locum successerat, parricidio novercae,² Ptolemaei sororis, inquinatus, a Ptolemaeo terra marique victus est. Quum, quo se verteret, non haberet, Antiochi fratris auxilium implorat, oblata ei Asia inter fines Tauri montis, in praemium latae opis. Antiochus³ autem, quum esset annos quatuordecim natus, supra, aetatem regni avidus, occasione arrepta fratrem regno spoliare conatus est. Ea tempestate omnia bella in exitum Asiae gerebantur. Seleucus et Antiochus fratres bellum propter Asiam gerebant; ptolemaeus, rex Aegypti, sub specie sororiae ultionis, Asiae inhiabat; hinc Bithynus Eumenes, inde Galli Asiam depopulabantur. Victo Antiocho, quum Eumenes⁴ majorem Asiae partem occupasset, ne tunc quidem⁵ fratres a bello abstinnerunt. Antiochus victus quum profugo nusquam tutus locus esset, ad Ptolemaeum hostem confugit. Sed Ptolemaeus cum servari arctissima custodia jubet. Hinc opera cujusdam mulieris, quam familiaris noverat, custodibus deceptis, elabatur, fugiensque a latronibus

1) Ἄντ' insuper accessisset, supervenisset. 2) Τὸν Ἀντίοχον, τὸν ἐπικαλούμενον θεόν, διεδέχθη ὁ Σέλευκος, ὁ κληθεὶς Καλλίνικος καὶ Παύρον, ὅστις κατὰ παρακίνησιν τῆς μητρὸς τοῦ Ἀντίοχου ἐκείνουσε τὴν μητρίαν τοῦ Περσέην. 3) ὁ ἐπικληθεὶς Ἰβραΐ. 4) Ὁ Σελεύκος τῆς Περσίας. 5) Ὅτι ὅτλη, ἔπειτα νὰ ἐκδοθῇ κατὰ τὸν αἰῶνα/ Ἰβραΐ.

interficiuntur. Selenus quoque iisdem ferme diebus, amisso regno,¹ equo praecipitatus obiit. Sic fratres, ambo exsules, ambo regno privati, similibus casibus, scelerum suorum poenas luerunt.

Ὁ Ἀντίγονος διευθύνει τὸ βασιλείον τῆς Μακεδονίας καὶ νικᾷ τοὺς Σπαρτιάτας.

Circa illa tempora Demetrius, rex Macedoniae, Antigonis Gonatae filius, relicto filio Philippo admodum parvulo, decessit Cui Antigonus Doson² tutor datus accepta in matrimonium matre pupilli, regem se constitui laborabat. Interjecto deinde tempore, quum seditione minaci Macedonum, clausus in regia teneretur, in publicum sive satellitibus prodit projectoque in vulgus diademate ac purpura, dare haec eos alteri jubet, qui aut imperare illis nesciat, aut cui parere ipsi sciant. Commemorat deinde beneficia sua, ut defectionem sociorum vindicaverit: ut Dardanos, Thessalosque exultantes morte Demetrii regis compescuerit: ut denique dignitatem Macedonum non solum defenderit, verum etiam auxerit. Quorum si illos poeniteat³, deponere se imperium et reddere illis munus suum: ipsi regem quaerant, cui imperent. Quum populos pudore motus recipere eum regnum juberet, tam diu recusavit quoad seditionis auctores supplicio traderentur.

Post haec bellum Spartanis inter qui soli adhuc Macedonum arma contemnebant, Inter duas nobilissimas gentes summis viribus pugnabatur; quum hi pro vetere Macedonum gloria, illi non solum pro illibata libertate, sed etiam pro salute certarent. Victi Lacedaemonii⁴ non ipsi tantum, sed etiam conjuges liberique magno animo fortunam tulere. Nemo quippe in acie salutem⁵ pepercit; nulla amissum conjugem flevit; filiorum mortem senes laudabant; patribus in acie caesis filii gratulabantur suam vicem omnes dolebant, quod non ipsi pro patriae libertate cecidissent. Inter haec nullus in urbe strepitus, nulla trepidatio; magis omnes publicam quam privatam fortunam lugebant. Inter haec Cleomenes rex, post multas hostium caedes, toto corpore suo pariter et hostium cruore madens, supervenit; ingressusque urbem non

1) Υπερβλήθη ὑπὸ τῶν Πάρθων. 2) Δώσον, ἐπειδὴ ὑπέσχετο μὲν ἄντικρυστὰς τὸν ἐκπύλῃσαν τὴν ὑπόσχεσίν του. 3) Ἐὰν δὲ ἀρεσκῶσιν εἰς αὐτοὺς. 4) Ἐν Σπάρτῃ πόλει τῆς Λακωνικῆς. 5) νίκα, τῆς ζωῆς.

humi consedit, non cibum aut potum poposcit, non armorum onus deposuit, sed acclinis parieti, quum quatuor milia sola ex pugna superfluisse conspexisset, hortatur, ut se ad meliora tempora reipublicae reservarent. Tum cum conjuge et liberis Aegyptum ad Ptolemaeum¹ proficiscitur a quo honorifice susceptus, diu in summa dignatione vixit. Postremo post Ptolemaei mortem a filio ejus² cum omni familia interficitur. Antigonus autem fortunam tantae urbis miseratus a direptione milites prohibuit, veniamque his, qui superfuerunt, dedit. Nec multo post ipse decessit, regnumque Philippo pupillo, annos quatuordecim nato, tradidit.

Διὰ τῆς διαδοχῆς πολλὰ βασιλεία μεταβάλλονται.

Iisdem ferme temporibus prope universi orbis imperia nova regum successione mutata sunt. Nam et in Macedonia Philippus, mortuo Antigono, regnum suscepit; et in Asia, interfecto Seleuco³, impubes adhuc rex Antiochus⁴ constitutus est. Aegyptum, patre ac matre interfectis, occupaverat Ptolemaeus, cui ex crimine facinoris cognomen Philopator⁵, fuit. Etiam Spartani in locum Cleomenis suffecere Lyeurgum; et apud Carthaginienses aetate immatura dux Hannibal constituitur, non penuria seniorum, sed odio Romanorum, quo eum a pueritia sciebant imbutum. In his regibus pueris magna indoles virtutis, exitiit. Solus Ptolemaeus, sicut scelestus in occupando regno, ita et segnis in administrando fuit.

Ὁ Φίλιππος συνάπτει συμμαχίαν μετὰ τοῦ Ἀντίου κατὰ τῶν Ῥωμαίων.

Philippus quum, Dardanis⁶ aliisque finitimis superatis, Aetolis bellum inferre gestiret, a Demetrio, Illyriorum rege, impulsus est, ut Romanos aggederetur. Querebatur ille Romanorum injuriam, qui non contenti Italiae terminis imperium totius orbis spe complexi⁷, bellum cum omnibus regibus gererent. Se cedere illi regno⁸, quod Romani occupa-

4) Πτολεμαῖος ὁ εὐεργέτης, ὅστις εἶχεν ὑποσχεθῆ εἰς αὐτὸν βοήθειαν κατὰ τῶν Ἀχαιῶν καὶ τῶν Μακεδόνων. 2) Πτολεμαῖος ὁ φιλοπάτωρ. 5) Σέλευκος ὁ τρίτος, ὁ ἐπικληθεὶς Κερραυνός, υἱὸς Σελεύκου τοῦ Καλλινίκου.

4) Ἀντίοχος ὁ τρίτος, ὁ ἐπικληθεὶς μέγας. 5) Χλευαστικῶς δηλ. 6) Οἱ Δάρδανοι, λαὸς βόρειος ἐν τῇ νῦν Σερβίᾳ, οἱ ἄλλως Δαρδανιᾶται. 7) Ἐλπίζοντες, ὅτι θέλουσι δυνηθῆ νὰ κυριεύσωσιν ἅπασαν τὴν οἰκουμένην. 8) Illi, δηλ. εἰς τὸν Φίλιππον regno, ἀφαιρ. παραχωρεῖ τὴν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων κατεχομένην βασιλείαν.

verint, proflitetur; gratius habiturus, si in possessione imperii sui socium potius quam hostes videret. Huiusmodi oratione impulit Philippum, ut, omisis Aetolis, bellum Romanis inferret, minus negotii existimantem, quod jam victos ab Hannibale apud Thrassymenum lacum audierat. Itaque ne eodem tempore multis bellis distineretur pacem cum Aetolis facit, navesque fabricare coepit, quibus in Italiam trajiceret. Legatum deinde ad Hannibalem, iungendae societatis gratia, cum epistolis mittit; qui a Romanis comprehensus et ad senatum perductus, incolumis dimissus est, non in honorem regis, sed ne, dubius adhuc, indubitatus hostis redderetur.

Paulo post autem quum Romanis nuntiatum esset, Philippum in Italiam copias trajecturum, Laevinum praetorem cum instructis navibus ad prohibendum transitum mittunt. Qui quum in Graeciam trajecisset, multis promissis impulit Aetolos, ut bellum adversus Philippum susciperent. Philippus quoque Achaeos in Romanorum bellum sollicitat. Interea et Dardani Macedoniae fines vastare coeperunt, et Laevinus praetor, juncta cum Attalo rege societate, Graeciam populatur. His aliisque rebus distractus rex Macedoniae cum Romanis pacem facit, contendis interim bellum Macedonicum distulisse; Philopoemeni autem, Achaeorum praetori, quem didicerat animos sociorum ad Romanos trahere, insidias praetendit. Quibus cognitis ille Achaeos auctoritate sua a rege Macedoniae prorsus abstraxit.

Τοῦ Πτολεμαίου πράξεις τινές.

Dum haec in Graecia geruntur, Ptolemaeus qui ad necem utriusque parentis fratris quoque caedem adjunxerat, luxuriae se tradiderat, nec amici tantum, verum etiam omnis exercitus regis exemplum secuti erant. Quibus cognitis, Antiochus, rex Syriae, repentino bello multas urbes ejus oppressit, ipsamque Aegyptum aggreditur. Ptolemaeus autem exercitu in Gracia conducto, secundum proelium¹ facit, spoliassetque regno Antiochum, si fortunam virtute juvisset. Sed contentus recuperatione urbium, quas amiserat, facta pace in pristinam luxuriam revolutus, regnum perditissimis hominibus tanquam praedam permisit. Eo mortuo Alexandrii, supplicio de praedonibus illis sumto, legatos miserunt ad populum Romanum, rogantes, ut tutelam populi suscipe-

1) Τὸ πρῶτον Πτολεμαίου.

rent, tuerenturque regnum Aegypti, quod jam Philippum et Antiochum, facta inter se pactione, inter se divisisse dicebant.

Οἱ Ῥωμαῖοι ἐπιχειροῦσι πόλεμον κατὰ τοῦ Φιλίππου.

Grata legatio Romanis fuit, causam belli adversus Philippum quaerentibus, qui iis, belli Punici temporibus, insidiatum fuerat. Mittuntur itaque legati, qui Antiocho et Philippo denuntient, regno Aegypti abstineant. Mittitur et M. Lepidus in Aegyptum, qui tutorio nomine regnum pupilli administraret. Dum haec aguntur, legationes Attali et Rhodiorum, injurias Philippi querentes, Roman venerunt. Quae res omnem cunctationem Macedoni belli senatui exemit. Statim igitur titulo ferendi sociis auxilii, bellum adversus Philippum decernitur, legionesque cum consule in Macedoniam mittuntur. Nec multo post tempore tota Graecia, fiducia Romanorum ad spem pristinae libertatis erecta, bellum Philippo intulit; atque ita quum rex undique urgeretur, pacem petere compellitur. Repudiata a Senatu pace proelium commissum est apud Cynoscephalas in Thesalia inter Philippum et Flaminium, Romanorum ducem, Macedonas, Romana fortuna vicit. Fractus itaque bello Philippus, pace accepta, nomen quidem regium retinuit; sed omnibus Graeciae urbibus extra terminos antiquae possessionis amissis, solam Macedoniam retinuit.

Τὸν Ἀντίοχον βοηθούμενον ὑπὸ τοῦ Ἀννίβου προσβάλλουσιν
οἱ Ῥωμαῖοι καὶ νικῶσι κατὰ θάλασσαν.

Interea Antiochus, rex Syriae, Aegyptum occupare statuit. Itaque Phoenicea caeterasque Syriae quidem, sed juris Aegypti civitates, cum invasisset, legatos ad eum Senatus misit, qui denuntiarent ei, abstinere¹ regno pupilli populi Romani, postremis patris precibus fidei suae traditi. Quibus spreto, bellum ei denuntiatum est. Eodem tempore Nabis, Lacedaemoniorum tyrannus, multas Graeciae civitates occupaverat. Igitur Senatus, ne uno tempore dublici bello Romanae vires distineretur, scripsit Flaminio, si ei videretur, sicuti Macedoniam ita Graeciam a Nabide liberaret. Terribile quippe Antiochi bellum nomen Hannibalis² facit, quem ae-

1) Τῆς ὑπὸ τοῦ Φιλίππου γενομένης ἀδικίας· ὁ Φίλιππος εἶχε προσβάλει τὸν Ἀταλὸν βασιλεὺς τῆς Περγάμου καὶ τοὺς Ῥοδίους, ἵνα ἐξασθενήσῃ τὴν ἐν Ἀσίᾳ ἰσχύον τῶν Ῥωμαίων. 2) Ἐνὶ λόγῳ. 3) Ut abstinere. 4) Ὁ Ἀννίβας περαιώσας τὸν κατὰ τῶν Ῥωμαίων πόλεμον, μετέβη εἰς τὴν Καρχηδόνα, ὅθεν ἐλθόντος, ἂν συνενεστέτο μετὰ τοῦ Ἀντιόχου.

mali ejus cum Antiocho inisse societatem apud Romanos criminabantur. Qui quum sibi a Romanis insidias strui intellexisset, clam nave conscensa, cursum ad Antiochum direxit. Ad hunc quum pervenisset, negabat opprimi Romanos nisi in Italia posse. Cujus consilia quum regi placerent, Romani ac Antiochum legatos misere, qui et regis apparatus specularentur, et Hannibalem ass duo colloquio¹ suspectum invisumque redderent. Hic dolus bene illis successit. Quippe Antiochus reconciliatam ejus cum Romanis gratiam existimans, eum veluti hostem proditoremque sui odisse coepit.

Dum igitur Antiochus, falsa suspitione deceptus, omnem belli apparatus temere et negligenter agit, Acilius, Romanus consul, omnia bello necessaria summa industria parat. Itaque prima belli congressione² rex victus et fugatus castra ditia victoribus reliquit. Deinde quum in Asiam fugiendo pervenisset, poenitere neglecti consilii coepit, revocatoque in amicitiam Hannibale, omnia ex sententia ejus agere. Interim nuntiatur, Aemilium, Romanum ducem, cum octoginta rostratis navibus adventare. Itaque, priusquam sociae civitates ad hostes deficerent, decernere navali proelio statuit, sperans, eladem in Graecia acceptam nova posse victoria aboleri. Tradita igitur Hannibali classe, proelium committitur.³ Sed nec Asiani milites Romanis, neque naves eorum pares rostratis navibus fuerunt; minor tamen clades ducis solertia fuit⁴.

Ὁ Ἀντίοχος ἀποκρούσας τὰς συνθήκας τῶν Ῥωμαίων
νικᾷται κατὰ κράτος.

Novae hujus victoriae fama nondum Romam venerat, quum jam Lucius Scipio consul creatus esset, qui bellum in Asia gereret. Huic datur legatus frater Africanus, cui Poeni et Hannibal superati nomen fecerant. Trajicientibus autem in Asiam exercitum Scipionibus, jam utrobique profligatum bellum nuntiatum est, victumque Antiochum terrestri, Hannibalem navali bello invenerunt. Primo igitur adventu eorum Antiochus mittit ad eos pacem petentes, peculiare donum Africano ferentes ipsius filium, quem rex parvo navigio trajicientem ceperat. Leges pacis dicuntur: Ut rex Asia Romanis cederet, contentus regno

1) Συγγὰ λαλοῦντες μετὰ τοῦ Ἀννίβου. 2) Ἐν Θερμοπύλαις. 3) Ἐν Φωκαίᾳ τῆς μικρᾶς Ἀσίας. 4) Ἡ τέχνη τοῦ Ἀννίβου ἔκαμιν, ὥστε ἡ φθορὰ ἦτον μικροτέρα.

Syriae esset, naves universas traderet, sumtumque omnem belli Romanis restitueret. Quae quum nuntiata Antiocho essent, nondum ita se victum esse respondit, ut spoliari se regno pateretur.

Igitur quum ab utrisque bellum pararetur, ingressique Asiam Romani Ilion¹ venissent, mutua gratulatio Ilensium ac Romanorum fuit, Ilensibus, Aeneam caeterosque duces cum eo a se profectos; Romanis, se ab his procreatos, referentibus. Tantaque laetitia omnium fuit, quanta esse post longum tempus inter parentes et liberos solet. Profectis ab Illo Romanis, Eumenes rex cum auxiliis occurrit; nec multo post proelium² cum Antiocho commissum. Quum in dexteriore cornu pulsa legio Romana ad castra fugeret, M. Aemilius, tribunus militum, ad tutelam castrorum relictus, armare se milites suos et extra vallum progredi jubet, stricisque gladiis fugientibus minari, morituros, nisi in proelium revertantur; infestioraque sua, quam hostium castra, inventuros. Attonita tam ambiguo³ periculo legio in proelium revertitur, magnaue caede edita, initium victoriae fuit. Caesa hostium quinquaginta millia, capta undecim. Antiocho pacem petenti nihil ad superiores conditiones additum. Captas civitates inter socios divisere Romani.

Οἱ Αἰτωλοὶ νικῶνται ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων πόλεμος τῶν

Ἀχαιῶν καὶ Μεσσηνίων.

Aetoli⁴, qui Romanis offensi, quod non omnem Macedoniam Philippo ademptam ipsis dedissent, Antiochum in bellum impulerant; illo victo soli remanserunt. Nec multo post victi libertatem, quam adversus dominationem Atheniensium et Spartanorum inter tot Graeciae civitates soli retinuerant, amiserunt. Sub indem tempus bello inter Messenios et Achaeos exorto, Achaeorum imperator Philopreemen, in transitu fossae equo praecipitatus, a multitudine hostium oppressus est. Hunc, velut in illo omne bellum confecerant⁵, in

1) Ὅπου, ὡς λέγουν, ἔκειτο ποτὲ ἡ Τροία. 2) Ἐν Μαγνησίᾳ τῆς Αἰτίας. 3) Ἐκατέρωθεν ἐπιχειρῶν κίνδυνος. 4) Οἱ Αἰτωλοὶ ἐδοχθήσαν τοὺς Ῥωμαίους κατὰ τοῦ Φιλίππου ἰδόντες δ' ἔπειτα, ὅτι ἠπατήθησαν εἰς τὰς ἐλπίδας των, ἠνώθησαν μετὰ τῶν ἑλλήνων τῶν Ῥωμαίων. 5) Ὡσὶ αὐτὸν ζωγράφαντες τὸν πόλεμον ἅπαντα εἶχον τελειώσει. Ὁ φιλοπρεμενὴς ἦν εἰς τῶν ἀρίστων καὶ συνεσταταίων στρατηγῶν τοῦ καιροῦ του.

modum triumphi per universam civitatem circumduxerunt. Deinde in carcerem ducto venenum dederunt; quod ille laetus, ac si vicisset, accepit, quaesito¹ prius, an Lycortas, praefectus Achaeorum, quem secundum a se esse sciebat, incolumis effugisset? Quem ut accepit effugisse, non in totum, dicens, consultum male Achaëis,² expiravit. Nec multo post reparato bello, Messenii vincuntur, poenasque interfecti Philopoemenis pependerunt.

Ἡ αὐτὴ τοῦ Φιλίππου μεταίνεται διὰ φόνων.

Ὁ Φίλιππος ἀποθνήσκει.

Interim regis Macedonum domus intestinis malis agitabatur. Nam quum Demetrius, Philippi filius, a parte Romam missus, ob insignem pudorem³ multa favoris documenta a senatu accepisset, patri invisus esse coepit, indignanti, plus momenti apud senatum personam filii, quam auctoritate a patris habuisse. Igitur Perseus, major filiorum regis, perspecta patris aegritudine, quotidie absentem Demetrium apud eum criminari, et primo invisum, mox etiam suspectum reddere,⁴ nunc amicitiam Romanorum, nunc proditionem ei patris objectare. Ad postremum insidias sibi ab eo paratas confingit, ad cujus criminis probationem immittit indices, testesque subornat. Quibus rebus patrem impulit, ut suplicium de innocente sumeret.

Occiso Demetrio sublatoque aemulo, non negligentior tantum Perseus in patrem, verum etiam contumacior erat; nec heredem regni sed regem se gerebat. His rebus offensus Philippus impatientius in dies mortem Demetrii dolebat, et denique fraude cognita, non minus scelere Persei, quam innoxii Demetrii morte cruciabatur. Brevi post tempore, morbo ex aegritudine animi contracto decessit, relicto magno belli apparatu adversus Romanos, quo postea Perseus usus est.

Ἡ ἐσχάτη τοῦ Ἀννίβου τύχη.

Hannibal, quum ab Antiocho Romani, inter caeteras conditionis pacis, deditionem ejus deposcerent, admonitus a rege, Cretam confugit. Ibi quum se propter nimias opes invidio-

1) Ἀπόλυτος ἀφαιρετικῇ, ἀφ' ἧρώτησε πρότερον. 2) Consolium, provisum esse a fortuna. Τὰ πράγματα τῶν Ἀχαιῶν δὲν ἦσαν ἀκόμη εἰς τὴν ἐσχάτην ἀπελπισίαν, δὲν εἶχεν ἐγκαταλίπει αὐτοὺς ἀκόμη ἡ τύχη (ντελώς). 3) T. i. modestiam. 4) Απαρμόματα ιστορικά.

sum videret, contendit ad Prusiam, regem Bithyniae. Qui quum terrestri proelio ab Eumene victus esset,¹ et bellum in mare transtulisset, Hannibal novo commento auctor victoriae fuit. Quippe omne serpentium genus² in fictiles lagenas conjici jussit, medioque proelio in naves hostium mitti. Ubi serpentina repleri vaves coepere, ancipiti periculo circumventi, hosti victoriam cessere. Quae ubi Romam nuntiata sunt, senatus legatos misit, qui utrumque regem in pacem cogerent, Hannibalemque deposcerent. His Prusias, quod petebant, negare non ausus, rogavit, ne id a se fieri postularent, quod adversus jus hospitii³ esset; ipsi, si possent comprehendere, locum, ubi esset, facile inventuros. Hannibal enim uno loco se tenebat in castello, quod ei a rege datum erat muneri, idque sic aedificarat, ut in omnibus partibus aedificii exitum sibi haberet; semper verens, ne usu eveniret, quod accidit.⁴ Huc quum legati Romanorum venissent, ac multitudine domum ejus circumdedissent, puer⁵ a janua prospiciens Hannibali dixit, plures praeter consuetudinem armatos apparere. Qui imperavit ei, ut omnes fores aedificii circumiret, ac propere sibi renuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. Puer quum omnes exitus occupatos ostendisset, sensit id non fortuito factum, sese peti, neque sibi diutius vitam esse retinendam. Quam ne alieno arbitrio dimitteret, memor pristinarum virtutum, venenum, quod semper secum habere consueverat, sumpsit.

Οἱ Ῥωμαῖοι νικῶσι τὸν Περσεύα καὶ τὴν Μακεδονίαν
κατασταίνουσιν ἐπαρχίαν Ῥωμαϊκὴν.

Jam Macedonicum bellum^a summa omnium virium contentione a Romanis geri coeptum est. Prima equitum congressio fuit, qua Perseus victor suspensam omnium expectationem² in sui favorem traxit; misit tamen legatos ad consulem, qui pacem peterent, quam patri suo Romani etiam

1) Δηλ. Ὁ Προυνσίας ὁ δεύτερος, ὁ καλούμενος κυνιγός, ἐνίκηθη διὰ ὑπὸ τοῦ Εὐμένους βασιλέως τῆς Περγᾶμου, βοηθουμένου ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων. 2) Ὅφεις πάντος εἶδους, ἀντὶ serpentes omnis generis. 3) Τὰ δέκατα τῆς ξενίας ἀπῆλθον, νὰ προστατεύηται ὁ ξένος κατὰ πάσας ἀδικίας καὶ παραδικάσεως. 4) Δηλ. Μὴ συμβῇ, ὅ,τι συνέβη, δηλ. μὴ ἔλθωσιν οἱ Ῥωμαῖοι νὰ συλλάβωσιν αὐτόν. 5) Τ. ε. junior, ὁ θυρωρός. 6) Δηλ. ὁ Ἀννίβας, Ὁ Περσεὺς εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ἐτοιμασθῇ εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον· τὰ σχέδια τοῦ ἐπρόβλεπεν εἰς τοὺς Ῥωμαίους Εὐμένης ὁ βασιλεὺς τῆς Περγᾶμου. 7) Ἡ μάχη ἦν ἐκέρδιον ἐν Θεσσαλίᾳ, ἐλκυσεν εἰς τὸ μέρος τοῦ τὰς ἀμφιρρέπεις πόλεις. Τὸ δὲ στράτευμα τῆς Περσίας ἐν τῇ πολέμῳ τοῦτῳ ἦτο τὸ πλεοναριθμότερον πάντων, ὅσων εἶχε ποτε ἡ Μακεδονία μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον.

victo¹ dedi-sent, impensas belli lege victi² suscepturus. Sed consul Sulpicius non minus graves, quam victo³ leges dixit. Dum haec aguntur, Romani Aemiliūm Paulū consulem creant, eique extra ordinem⁴ Macedonicum bellum decernunt; qui quum ad exercitum venisset, non magnam moram pugnae fecit. Prædie, quam proelium⁵ consereretur, luna nocte defecit; quod ostentum Perseo cladem finemque Macedonici regni portendere vaticinabantur. Quod vaticinium non fefelit. Perseus rex fuga cum decem millibus talentū Samothraciam defertur; quem Gnaeus Octavius ad persequendum missus a consule, cum duobus filiis, Alexandro et Philippo, cepit, captumque ad consulem duxit. Macedonia Romanorum ditioni addita. Aetolorum, nova semper bella in Graecia excitantium, principes Romam missi, ibique, ne quid in patria novarent, diu detenti sunt. Tandem per multos annos legationibus civitatum senatu fatigato, in suam quisque patriam remissus est.

Οἱ Ῥωμαῖοι ζητοῦσιν ἀφορμὴν πολέμου κατὰ τῶν Ἀχαιῶν, νικῶσιν αὐτοὺς καὶ καταστρέφουσι τὴν Κόρινθον.

Macedonibus subactis, Aetolorumque viribus debilitatis, soli adhuc ex universa Graecia Achaei nimis potentes tunc temporis Romanis videbantur, non propter singularum civitatum nimias opes, sed propter conspirationem⁶ universarum. Namque Achaei, licet per civitates divisi⁷ unum tamen imperium habent, singularumque urbium pericula mutuis viribus propulsant. Quaerentibus igitur Romanis causas belli, tempestive fortuna querelas Spartanorum obtulit, quorum agros Achaei propter mutuum odium populabantur. Spartanis a senatu responsum est, legatos se ad inspiciendas res sociorum in Graeciam missuros. Legatis etiam mandatum est, ut corpus Achaeorum⁸ dissolverent. Hi itaque omnium civitatum principibus Corinthum evocatis, decretum senatus recitant, dicentes, expedire omnibus, ut singulae civitates⁹ sua jura et suas leges habeant. Quod ubi omnibus innotuit, velut in furem versi universum peregrinum po-

1) Δ. λ. μισσην εαυ, δ. λ. με τας αὐτας συμφωνίας, ὡς ἔδωκεν αὐτὴν εἰς τὴν πατέρα του νικηθέντα, ἐνῶ αὐτὸς δὲν ἦτον εἰς τοιαύτην κατάστασιν.
2) Haud aliter ac si victus esset. 3) T. ε. quam si victus esset. 4) Οἱ ἔπα-
τοι λάμβανον τὰς ἐπαρχίας κατὰ κληρὸν. Εἰς περ σόσεις ἐκτάκτους παρι-
μελεῖται ἡ συνθήκη αὐτῇ. 5) Εἰς Πύδνῃ τῆς Μακεδονίας. 6) Κυρίως ἡ συ-
νομοσία ἐνταῦθα δὲ ἡ συμμαχία. 7) Ἐκάστη πόλις τῆς συμμαχίας ταύτης
ἦτον ἐλευθέρη καὶ ἀνεξάρτητος κατὰ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς κατάστασιν. 8) Ἡ
συμμαχία, ἡτις τῆς πολιτείας ἀπόσας ὡς μέλη σώματος συνεῖχεν. 9) Διὰ
τὰς ἀποστάσεις ταύτας ἀλλήλων ἡ συμμαχία.

pulum trucidant; legatos quoque ipsos Romanorum violas-
sent, nisi hi, audito tumultu, trepidi fugissent.

Haec ubi Romae nuntiata sunt, statim senatus Mummio consuli bellum Achaicum decernit, qui, omnibus strenue provisus, pugnandi copiam hostibus fecit. Sed apud Achaeos omnia neglecta et soluta fuerunt. Itaque praedam, non proer-
lum agitantes,¹ vehicula ad spolia hostium reportanda, se-
cum duxerunt, et conjuges liberosque suos ad spectaculum certaminis in montibus posuerunt. Sed proelio commisso² ante oculos suorum caesi sunt. Conjuges quoque et liberi eorum praeda hostium fuere. Urbs Corinthus diruitur: po-
pulus omnis sub corona venditur; ut hoc exemplo ceteris civitatibus metus novarum rerum imponeretur.

Ἡ Ἀσία μεταβιβάζεται εἰς τὴν ἑξουσίαν τῶν Ῥωμαίων.

Non ita multo post etiam Asia Romanorum facta est At-
talus³ ibi florentissimum ab Eumene patruo acceperat reg-
num caedibus amicorum et cognatorum suppliciis foedabat. Post multa scelera squalidam vestem sumit, barbam capil-
lumque in modum reorum summittit: ⁴ non in publicum pra-
dire, non populo se ostendere, non domi laetiora convivia
inire, prorsus ut poenas scelorum pendere videretur. Omissa
deinde regni administratione, hortos fodiebat, gramina semi-
mabat, et noxia⁵ innoxiiis permiscebat, eaque omnia veneni
succo infecta, velut peculiare munus, amicis mittebat. Postea
aerariae artis fabricae se tradidit, cerisque fingendis et aere
fundendo et procudendo oblectabatur. Matri deinde sepul-
crum facere instituit; cui operi intentus, morbum ex solis
fervore contraxit, et septima die decessit. Hujus testamento
populus Romanus heres regni est institutus.

1) Σκεπτόμενος οὐχὶ περὶ τῆς μάχης ἀλλὰ περὶ τῶν λαφύρων. 2) Ἐκφρασις ἡπιωτέρα, ἀντὶ seditionum, οὕτως ἐκάλουν οἱ Ῥωμαῖοι ὑπὸ τοῦ καταθληπτικοῦ πνεύματος ὁδηγούμενοι πᾶσαν ἐλευθέρων λαῶν δοκιμήν, νὰ ἀποτιναξῶσι τὸν Ῥωμαϊκὸν ζυγόν. 3) Ἀτταλὸς ὁ τρίτος ἡ βασιλεία του διήρκεσε τρία ἔτη. 4) Οἱ κατηγορούμενοι (rei) συνειθίζον νὰ φορῶσι τένηθιμα, καὶ εὐπῶον γέμοντα ἐνδύματα, καὶ νὰ μὴ κόπτωσιν οὔτε τὰ γένηα οὔτε τὴν κόμην. 5) Noxia, φαρμακερὰ βότανα. 6) Ceris, ἔκαμε πρωτότυπα ἐκ κηροῦ, καὶ κατ' αὐτὰ ἔχυνε χαλκόν, ἡ ἐσφυρηλάτει.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ.

Οἱ Ἀραβικοὶ ἀριθμοὶ δηλοῦν τὰς κλίσεις καὶ συζυγίας.

ἀρσ. σημαίνει ἀρσενικόν.

θηλ. » θηλυκόν.

οὗδ. » οὐδέτερον.

καιν. » καινοῦ γένους,

πρόθ. » πρόθεσις.

μ. αἰτ. » μετ' αἰτιατικῆς.

μ. ἀφ. » μετ' ἀφαιρετικῆς.

Δημόσια βιβλιοθήκη τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνικοῦ Ἰνστιτούτου Βερόιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ.

A, σημαίνει τὸ προωνύμιον Aulus, Αὔλος.
a, ab, abs, προθ. μετ' ἀφ. ἀπό, ἐκ, παρά
τινος.

additus, a, um, ἀπόκρυφος, κεκρυμμέ-
νος, ἀπομακρυσμένος, ἐκ τοῦ abdo, ab-
didi, abditum. 3

abduco, xi, ctum, 3. ἀπάγω.

abeo, ii, itum, ire, 4. ἀπέρχομαι, ἀνα-
χωρῶ.

aberro, 1. ἀποπλανῶμαι.

abjicio (abjicis), jeci, jectum, 3. ἀπορ-
ρίπτω, ἀποβάλλω.

abluo, ui, utum, 3. ἀπολούω, ἀποπλύνω.

abscindo, scidi, scissum, 3. ἀποσχίζω,
ἀποτέμνω, ἀποκόπτω.

absorbeo, psi, ptum, 2. καταπίνω, κα-
ταρροφῶ.

abstinentia, ae, θηλ. 1. ἐγκράτεια.

abstineo (abstines), ui, entum, 2. ἀπέ-
χομαι, ἀπέχω, ἐγκατεύομαι. absti-
neus, ἐγκρατής.

absum, absui, abesse, εἶμαι ἀπὸν, λεί-
πω, εἶμαι μακρὰν, ἀπέχω. absens, ἀ-
πὸν.

absumo, umsi, umtum, (umpsi, umptum),
3. καταναλίσκω, κατατρώγω, κατα-
τρίβω.

abundantia, ae, θηλ. 1. ἀφθονία, περισ-
σεια.

abundo, 1. περισσεύω, εὐπορῶ, πλουτῶ.

ac, cal.

accedo, accessi, essum, 3. προσέρχομαι,
πλησιάζω, προχωρῶ, ad negotia, ἀρ-
γίζω τὰς ἐργασίας.

accendo, cendi, census, 3. ανάπτω,
καίω.

accenseo, censui, census, 2. συγκα-
τέτω, συνεπιβόω.

accessus, us, 4. προσθήκη, πρόσθεσις,
προσέλευσις.

accido, cidi, 3. προσπίπτω, accidit,
συμβαίνει, τυχαίνει.

accipio capis, accepi, ceptum, 3. λαμβά-
νω, δεχόμαι. verba, ἀκούω, μανθάνω,
παράδομαι λέξεις.

accipitor, tris, 3. ἱκτάω, ἱκτάομαι.

accumbo, cubui, cubitum, 3. ἀνάκειμαι,
κατακλίνομαι ἐπὶ δειπνῶ.

accurate, ἀκριβῶς.

accuro, cucurri καὶ curri, cursum, 3.
προστρέχω.

accuso, 1. κατηγορῶ, ἐγκαλῶ.

acer, acris, acre. δξύς, σφοδρὸς, δεινός.

acerbus, a, um, πικρὸς, ρυφὸς, δριμύς.

acervus, i, 3. σωρός.

acelum, i, οὐδ. 2. οὐρανόθεν.

Achilles, is, 3. Ἀχιλλεύς.

acidus, a, um, δξύς, ξυνός, δριμύς.

acies, icis, θηλ. 5. ὁ ἀθῆρ (ὁ ἀθέρης), ἀ-
κωκή, παράταξις, στρατεύμα, μάχη.

acinus, i, 3. ῥῶγα, ἡ ῥάξ.

acriter, σφοδρῶς.

actio, ionis, θηλ. 3. πράξις.

aculeus, i, 3. ἄρο. 2. κέντρον.

acumen, inis, οὐδ. 3. ὀξύτης, ἀγγίλνοια.

acus, us, θηλ. 4. βελόνη.

ad, προθ. μ. αἰτ. πρὸς, παρὰ, εἰς.

adamas,antis, 3. ἀδάμας.

addo, didi, ditum, 3. προσθέτω, προσ-
άπτω.

adduco, xi, ctum, 3. προσάγω, ὀδηγῶ
πρὸς, in dubitationem, ἀμφισβητῶ περὶ
τινος.

adeo, ποσοῦτον, τόσον.

adeo, ii, itum, ire, 4. προσέρχομαι, πλη-
σιάζω.

adhaereo, haesi, haesum, 2, εἶμαι, προσ-
κολλημένος, προσκολλῶμαι, κρέμαμαι.

adhuc, μέχρι τοῦδε, εἰσέτι.

adimo, emi, emtum, 3. ἀφαιρῶ, ἀφαρ-
πάζω.

aditus, us, 3. ἄρο. 4. πρόσδοσις, εἴσοδος.

adjaceo (adjaces), ui, 2. παράμειναι,
καίμαι, κοντά.

adjungo, nxi, nctum, 3. προσάπτω, προσ-
θέτω.

adjuvo, iuvi, iuctum, 1. βοηθῶ, ὑποστη-
ρίζω.

administro, 4. διοικῶ.

admiration, onis, θηλ. 8. θαυμασμός.

admiror, atus, sum, ari, 1. θαυμάζω.

admitto, misi, missum, 3. δέχομαι, ἱκτάομαι.

- δέχομαι, ἀφίνω νὰ ἔμῃ, συγχωρῶ νὰ παρουσιασθῇ, συγχωρῶ.
admodum, ἐπὶ. πολλά, κατὰ πολλά.
admonere, νι, itum, 2. παρακινῶ, νοθεύω
admonere, movi, motum, 2. προσάγω,
προσκομίζω, κινῶ πρὸς, φέρω πρὸς.
adnato, πρυστήχομαι, πλησιάζω κολυμ-
βῶν, προσπλέω.
adolescencia, ας, θηλ. 4. νεότης, νεολαία.
adolesco, olevi, altum, 3. γίνομαι ἐφη-
βος, αὐξάνω τὴν ἡλικίαν. adoleseens,
νέος.
adopto, 1. υιοθετῶ.
adorior, ortus sum, riri, 4. ἐπιχειρῶ,
προσβάλλω.
adscendo, endi, esum, 3. ἀναβαίνω.
adsisto, stiti, 3. παρευρίσκομαι, παρα-
στέκομαι.
adsperso, si, sum, 3. ἐκντίζω, βρέχω.
aspicio (adspicis), exi, ectum, 3. βλέ-
πω, προσβλέπω, ἐνατενίζω, παρατηρῶ.
adsto, stiti, 1. παραστέκομαι, παρευρί-
σκομαι, στέκομαι κοντά.
adsum, adfui, adesse, εἶμαι παρὼν, πα-
ρευρίσκομαι.
adulator, oris, ἀρσ. 3. κόλαξ.
adaneus, a, um, καμπύλος, ἀγκύλος.
adveho, vesi, vectum, 3. προσκομίζω,
εἰσκομίζω. adveho, ερχομαι. φθάνω.
advena, ae, ἀρσ. 2. νέηλος, ξένος, πά-
ροικος.
advenio (advenis), veni, ventum, 4. ἐρ-
χομαι, προσέρχομαι, φθάνω.
adventus, us, ἀρσ. 4. ἀφίξις ἐρχομός.
adversarius, ii, 2. ἐνάντιος, ἀντίχλος,
ἀνταγωνιστής.
adversus, καὶ adversum, προβ. μ. αἰτ.
πρὸς τινα, κατὰ τινας.
adversus, a, um, ἐνάντιος, ἀντικείμενος,
ἀντικρυνός. adverso corpore, εἰς τὰ ἐμ-
πρὸς τοῦ σώματος. adversa vulnera,
τραύματα εἰς τὸ ἐμπροσθεν, ἀνταῖα
πληγαί.
advoco, 1. παρακαλῶ.
advolo, 1. προσίπταμαι, πλησιάζω πε-
τῶν.
aedifico, 1. οἰκοδομῶ.
aedilitas, atis. θηλ. 3. ἀξυνομία, ἡ ἐπι-
στασία τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν καὶ
ἐορτῶν.
aedilitius, (vir), ὁ πρὶν αἰδελίς, ὁ χρη-
ματίας ἀξυνόμος.
aeger, gra, grum, ἀρρωστός.

aegre, χαλεπῶς, μάλιστα καὶ μετὰ βίας.
aegritudo, inis, θηλ. 3. θλίψις, λύπη.
aemulatio, onis, θηλ. 3. ἀμίλλα, φιλοτι-
μία.
aemulus, a, um, ἀντίχλος, ἀντίπαλος.
Aeneas, ae, 4. Αἰνείας.
aeneus, a, um, χάλκινος.
aequalis, e, ὁμοιος, ὁμάλος.
aequitas, atis, θηλ. 3. ἐπιείκεια, τὸ ἐπι-
λοδίκαιον.
aequus, a, um, ἴσος, ὁμοιος, ἐπιεικής.
aequus animus, ἀταραξία ψυχῆς.
aer, aeris, ἀρσ. 3. ἀήρ.
aerarium, ii, οὐδ. 2. ταμεῖον.
aes, aeris, οὐδ. 3. χαλκός.
aestas, atis, θηλ. 3. καλοκαίριον, θέρος.
aestimo, 1. τιμῶ, ἐκτιμῶ.
aestuosus, a, um, θερμώδης.
aestus, us, ἀρσ. 4. καύσω, καῦσις.
aetas, atis, θηλ. 3. ἡλικία, αἰών.
aeternus, a, um, αἰώνιος, παντοτεινός.
Aethiops, opis, ἀρσ. 3. Αἰθίοψ, μαύρος.
aevum, i, οὐδ. 2. αἰὼν, χρόνος.
Afer, fra, frum, Ἀφρικανός.
affabre, τεχνικῶς.
affero, attuli, allatum, affere, 3. φέρω,
προσφέρω, ἐπιφέρω, προσενῶ.
afficio (afficis), feci, fectum, 3. διαθί-
τω, afficere, aliquem, gaudio, εὐφρα-
νῶ τινά, προσενῶ τινι χαράν. poena,
timorū. praemii, βραβεῖω, afficio,
διαθίτομαι πάσχω. afficio febrī, κα-
τέχομαι ἀπὸ πυρετοῦ, πίνωμαι ἀπὸ
θερμῆς. cladius, πάσχω ἤτταν, ἤτ-
τῶμαι. beneficiis, εὐεργετοῦμαι.
affligo, ixi, ixum, 3. προσκολλῶ, ἐμπή-
γω, ἀνασκοποῦμαι. cruci, σταυρόνω.
affinis, e, συγγενής.
affirmo, 1. βεβαιῶ, καταφάσκω.
afflatus, us, ἀρσ. 4. πρὸςπνευστις, φύ-
σημα, ἀήρ.
Africa, ae, θηλ. ἡ Ἀφρική.
Africus, a, um, Λιβυκός, Ἀφρικανός.
agellus, i, ἀρσ. 2. ἀγρίδιον, ἐπαύλιον.
ager, eri, 2. ἀγρός, περὶ γῆ, ἡ ἐπι-
κράτεια. agri, orum, ἡ ἐδοχή.
agger, eris, ἀρσ. 3. χῶμα, πρόχωμα,
μόλος.
aggredior, gressus sum, gredi, 3. προσ-
βάλλω, ἐπιχειρῶ.
agitator, oris, ἀρσ. 3. ἐλατήρ.
agilo, 1. ἀγῶ καὶ φέρω ἐλαύνω, διώκω.
agrio, ius, οὐδ. σῆμα, στρατιώτης, σφά-

τευμα πλῆθος.
agnosco, novī, nitum, 3. ἀναγνωρίζω, γνωρίζω, διακρίνω.
agnus, i, 2. ἀρνίον.
ago, egi, actum, 3. ἄγω, ἐλαύνω, κάμνω, πράττω. funus, κηδεύω. vitam, διάγω τὸν βίον, ζῶ. apuam, εἶμαι τῆς δεινᾶ ἡλικίας. bene, εἶμαι καλᾶ, φέρομαι καλᾶ. — διατρέβω, διαμένω.
agricola, ae, ἀρσ. 4. γεωργός.
agricultura, ae, θηλ. 4. γεωργία, καλλιέργεια.
abenum, i, οὐδ. 2. γάλλιον, λέβης.
Ajax, acis, ἀρσ. 3. ὁ Αἴας.
ajo, ētiμα ἐλλειπει. καταφάσκω, λέγω.
ala, ae, θηλ. 4. τὸ πτερόν, ἡ μασχάλη.
alacer, cris, cre, ζωηρός, ἔξυπνος, εὐτολμος.
albus, a, um, λευκός.
alicunde, πόθεν, ἀπό τινος τόπου.
alieno, 1. ἀπαλλοτριῶ.
alienus, a, um, ἄλλοτριος.
alio, ἄλλοσε, ἄλλου (ἐπὶ κινήσεως).
aliquamdiu, χρόνον τινά, κάμποσον καιρόν.
aliquando, ποτέ, ἐνίποτε, κάποτε.
aliquantum, i, κατὰ, κάμποσον. viae, κάμποσον ὁρόμον.
aliquis, aliqua, aliquid καὶ aliquod, τις, τι, κάποιος.
aliquot, (ἀκλίτον, τινές, τινά.
aliquo, ποι (ἐγκλητ.), κάπου (ἐπὶ κινήσεως).
aliter, ἄλλως, ἄλλῶς, ἐκτὸς τούτου.
alius, ia, iud, ἄλλος.
allevo, 1. ἐλαφρύνω, ἀνακούφίζω.
allicio (allicis), lecti, lectum, 3. ἐλκύω, πείθω.
alligo, 4. προσδένω, δένω.
alloquor, locutus sum, 3. προσαγορεύω, προσκαλῶ.
alluo, ui, 3. προσκλύζω, βρέχω.
alo, ui, altum καὶ altum, 3. τρέφω.
Alpinus, a, um, "Αλπειος, "Αλπινός, τῶν "Αλπεων.
alter, ora, erum, ὁ ἕτερος.
alternus, a, um, ἀμειβιαίος, alternia, pedibus, τὸν ἕνα πόδα μετὰ τὸν ἄλλον.
alternus motus, ἡ παλῆρροια.
alle, ius, issime, ὑψηλός.
altitudo, inis, θηλ. 3. ὕψος.
altas, a, um, ὑψηλός, βαθύς, τρανός. alta voce, μεγαλοφώνως.

alumnus, i, ἀρσ. 2. ὁρέμμα.
alveus, i, ἀρσ. 4. ἡ τάφος, τὸ ρεῖθρον, ρεῦμα.
alvus, i, θηλ. 2. ἡ κοιλία.
amarus, a, um, πικρός.
ambitio, ionis, θηλ. 3. φιλοτιμία, σπουδασχία.
ambitus, us, ἀρσ. 4. περιφέρεια, περικύκλισις, περίπλεξις.
ambo, ae, ο, ἀμφοτέροι, καὶ οἱ δύο.
ambulo, 4. περιπατῶ, βαδίζω.
amicitia, ae, θηλ. 4. φιλία.
amicus, i, ἀρσ. 4. φίλος.
amicus, a, um, φίλος, φιλικός.
amitto, issi, issum, 4. ἀποβάλλω, γάμω.
amnis, is, ἀρσ. 3. ποταμός.
amo, 4. ἀγαπῶ. amans, patriae, φιλόπατρις.
amoenus, a, um, τερπνός.
amor, oris, 3. ἀγάπη.
amplector, exus sum, 3. περιλαμβάνω, ἀγκυαλίζω.
amplio, 4. πλατύνω, ἐκτείνω, αὐξάνω.
amplius, 3. ἔτι, πλέον, περισσύτερον.
amplius, a, um, μέγας, ἄφθονος.
an, an, ἤ.
anceps, cipitis, ἀμφίβολος, ἰσόρροπος.
ancora, ae, θηλ. 4. ἄγκυρα.
ango, nxi, anctum, 3. θλίβω, στενοχωρῶ, βασανίζω.
anguis, is, κοιν. 3. ὄφας, ὄφιδιον.
angulus, i, ἀρσ. 2. γωνία.
angustiae, arum, θηλ. 4. στενόν. στενοπορία.
angustus, a, um, στενός, στενοχώρος.
anima, ae, θηλ. 4. ἀναπνοή, ζωή, ψυχή.
animam reddere, παραδίδω τὸ πνεῦμα.
animam recipere, ἀναλαμβάνω, συνέρχομαι.
animadverto, ti sum, 3. προσέχω, παρτηρῶ.
animal, alis, οὐδ. 3. ζῶον.
animosus, a, um, θαρραλός.
animus, i, ἀρσ. 2. ψυχή, νοῦς, γνώμη, σκοπός. uno animo, ὁμοθυμαδόν. eo animo, με αὐτὸν τὸν σκοπόν.
Anio, ionis καὶ Anien, ionis, ἀρσ. ὁ "Ανίης, εἴτε "Ανίων (ποταμός).
annecho, nexui, nexum, 3. προσάπτω, προσάπτω.
appulus, i, ἀρσ. 4. δακτυλίδιον.
appunero, 4. καταριθμῶ, κατατάττω.
appunui, ui, 3. κατανύω, καταφάσκω.

annus, i, αρσ. 2. ἔτος, ἑκαυτός.
 annuus, a, um, ἐτήσιος, ἑνιαύσιος.
 anser, eris, αρσ. 3. χήν.
 anserius, a, um, χήνεις, τῆς χηνός.
 ante, προθ. μ' αἵτ. πρό. ante — quam,
 πρὸ τοῦ νά.
 antea, πρὸ τοῦ, πρότερον, προτῆτερα.
 antecello, ui, 3. ὑπερβαίνω.
 antegredior, gressus sum, gredi, 3. προ-
 ηγούμαι, προπορεύομαι.
 antepono, posui, positum 3. προτιμῶ.
 antiquam, πρίν.
 Antipater, tri, αρσ. ὁ Ἀντίπατρος.
 antiquus, a, um, παλαιός, ἀρχαῖος.
 antrum, i, οὐδ. 2. ἄντρον, σπήλαιον.
 aper, apri, αρσ. 2. κάπρος, ἀγριόχοιρος.
 aperio (aperis), ui, ertum, 4. ἀνοίγω.
 apertus, a, um, ἀνοικτός.
 apex icis, αρσ. 3. κορυφή, ἄκρα.
 apis, is, θηλ. 3. μέλισσα.
 Apollo, inis, αρσ. ὁ Ἀπόλλων.
 apparatus, us, αρσ. 4. παρασκευή, προ-
 ετοιμασία.
 appareo (appares), ui, 3. φαίνομαι, ἀνα-
 φαίνομαι. apparet, εἶναι φανερόν, προ-
 φανές.
 appello, i, ὀνομάζω, προσαγορεύω.
 appendo, ndi, nsum, 3. κρεμῶ, προσ-
 αρτῶ.
 appeto, ivi, καὶ ii, itum, 3. ὀρέγομαι,
 ὀρμῶ, τείνω πρὸς τι, ἐπιθυμῶ.
 arpono, osui, ositum, 3. προσφέρω, προσ-
 θέτω, θέτω, βάλλω.
 appropinquo, i, πλησιάζω.
 apricus, a, um, εὐήλιος, προσήλιος, φαι-
 δρὸς, λαμπρός.
 arto, i, προσαρμόζω, προσάπτω.
 apud, προθ. μ' αἵτ. παρὰ τινι, πλησίον.
 aqua, ae, θηλ. 1. ὕδωρ.
 aquaeductus, us, αρσ. ὑδραγωγεῖον.
 aquila, ae, θηλ. 1. αἰετός.
 aquilo, onis, αρσ. 3. βορέας.
 ara, ae, θηλ. 1. βωμός.
 arbitror, i, νομίζω, κρίνω.
 arbor, oris, θηλ. 3. δένδρον.
 arca, ae, θηλ. 1. κιβωτός.
 arceo, ui, itum, 2. ἀπεργάζω, ἀποκρούω,
 ἐμποδίζω.
 arcesso, ivi, itum, 3. μετακαλῶ, καλῶ,
 φέρω.
 architectus, i, αρσ. 2. ἀρχιτέκτων.
 arcte, στενῶς.
 arctus, a, um, στενός.

arcus, us, αρσ. 4. τόξον. triumphalis,
 θριαμβευτικὴ πύλη.
 ardeo, arsi, arsum, 2. καίομαι, κατα-
 καιομαι.
 arduus, a, um, ἀνωφερής, δύσβατος,
 δυσάνοδος.
 arena, ae, θηλ. 1. ἄμμος.
 arenosus, a, um, ἀμμόδης.
 argentum, i, οὐδ. 2. ἄργυρος.
 Argi, orum, αρσ. τὸ Ἄργος.
 arguo, ui, utum, 3. ἐξελέγχω, ἀποδει-
 κνύω.
 arma, orum, οὐδ. 2 ὅπλα.
 armentum, i, οὐδ. 2. ἀγέλη.
 armilla, ae, θηλ. 1. ψέλλιον, περιβρα-
 χιδόνιον, βραχιόλιον.
 armo, i, ὀπλίζω, armatus, ἔνοπλος.
 arō, i, ἀροτρίω, ὀργάνω.
 arripio, (arripis), ripui, reptum, 3. συλ-
 λαμβάνω, ἀρπάζω, πιάνω.
 arrogo, i, ιδιοποιούμαι, αφετερίζομαι.
 ars, artis, θηλ. 3. τέχνη.
 artifex, ficis, θηλ. 3. τεχνίτης.
 artificiosus, a, um, τεχνικός, πολύτεχνος.
 arundo, inis, θηλ. 3. κάλαμος, κάννα.
 arx, arcis, θηλ. 3. φρούριον ἀκρόπολις.
 ascendo, ndi, nsum, 3. ἀναβαίνω.
 asinus, i, αρσ. 2. ὄνος.
 asper, a, um, τραχὺς, σκληρός.
 aspernor, i, καταφρονῶ, ἀποποιούμαι,
 ἀποβάλλω.
 aspis, idis, θηλ. 3. ἡ ἀσπίς, εἶδος ὀφι-
 δίου.
 assequor, quutus sum, 3. ἐπιτυχαίνω,
 φθάνω.
 asservo, i, φυλάττω, διαφυλάττω.
 assigno, i, διορίζω, ἀπονέμω.
 assurgo, surrexi, ectum, 2. ἐπαναστα-
 τῶ, σηκώνομαι.
 astronomia, ae, θηλ. 1. ἀστρονομία.
 astutus, a, um, πανούργος.
 asylum, i, οὐδ. 2. ἄσυλον.
 at, δὲ, ὁμῶς, ἀλλά.
 Athenae, arum, θηλ. αἱ Ἀθῆναι.
 Atheniensis, e, Ἀθηναῖος.
 atque, καὶ.
 atrociter, δεινῶς, ὠμῶς, σκληρῶς.
 attero, trivi, tritum, 3. προστριβῶ, ἀ-
 ποτριβῶ.
 attingo, ligi, tactum, 3. ψαύω, ψηλαφῶ,
 ἐγγίζω, φθάνω τινά.
 attollo, ere, σηκώνω, ἀναεὶβάζω, ἀνα-
 τίνω.

auctor, oris ἄρσ. 3. αἴτιος, πρωταίτιος.
 auctoritas, atis, θηλ. 3. ἀξίωμα, ὑπό-
 ληψις.
 audacia, ae, θηλ. 4. τόλμη.
 audax, acis, τολμηρός.
 audeo, usus sum, audere, τολμῶ.
 audio, 4. ἀκούω.
 auditus, us, ἄρσ. 4. ἀκοή.
 aufero, abstuli, ablatum, auferre, ἀ-
 φαιρῶ.
 aufugio, (aufugis), ugi, itum, 3 ἀπο-
 φεύγω.
 augeo, auxi, auctum, 2 αὐξάνω.
 augurium, ii, οὐδ. 2 οἰωνός σημεῖον.
 augustus, a, um, σεβαστός.
 aureus, a, um, χρυσοῦς.
 auriga, ae, ἄρσεν. 1 ἡνίοχος, ἄρματι-
 λάτης.
 auris, is, θηλ. 3 οὖς, αὐτίον.
 aurum, i, οὐδ. 2 χρυσός.
 auspiciū, i, οὐδ. 2 οἰωνοσκοπία, ση-
 μεῖον τοῦ μέλλοντος, οἰωνός.
 aut, ἤ.
 autem, δὲ ὅμως.
 autumnus, i, ἄρσ. 2 φθινόπωρον.
 auxilium, i, οὐδ. 2 βοήθεια, πικουρία.
 avaritia, ae, θηλ. 1 πλεονεξία, φιλαρ-
 γυρία.
 avarus, a, um, πλεονέκτης, φιλάργυρος.
 aveho, exi, etum, 3 ἀπάγω, ἀποκομίζω.
 avello, vellī (vulsi), vulsum, 3 ἀπο-
 σπῶ, ἀποτρέλλω, μαδίζω.
 averto, ti, sum, 3 ἀποτρέπω, ἀποτρέ-
 φω, aversa pars, τὸ ἀπετραμένον μέρ-
 ρος, τὸ ὅπσθεν μέρος τοῦ σώματος.
 avicula, ae, θηλ. 1 πουλάκιον.
 avidus, a, um, πθυμητικός, ἄπληρος.
 avis, is, θηλ. 3 ὄρνις, πτηνόν.
 avoco, 4 ἀνακαλῶ, ἐμποδίζω.
 avolo, 4 ἀποπετώ, φεύγω πετών.
 avunculus, i, ἄρσ. 2 θείος, μητράδελφος.
 avus, i, ἄρσ. 2 πάππος.

B.

Bacca, as, θηλ. 1 κόκκος, ρῆγα (ρῶγα).
 Bacchus, i, ἄρσ. 2 Βάκχος, Διόνυσος.
 baculum, ii, οὐδ. 2 ραβδόν.
 ballista, ae, θηλ. πολεμικὴ μηχανή, πε-
 τροδόλος, καταπέλτης.
 barbarus, a, um, βάρβαρος.
 beatitudo, inis, θηλ. 3 εὐδαιμονία.
 beatus, a, um, εὖδαιμος, ταχάρις.

bellicosus, a, um, πολεμικός, φιλοπό-
 λεμος.
 bellicus, a, um, πολεμικός.
 belligeror, 4 πολεμῶ, μάμνω πόλῃμαν.
 bello, 4 πολεμῶ.
 belloa, ae, θηλ. 1 θηρίον.
 bellum, i, οὐδ. 2 πόλεμος.
 bene (melius, optime) καλῶς.
 beneficium, i, οὐδ. 2 εὐεργεσία, εὐποιία.
 benevolentia, ae, θηλ. 1 εὐνοία.
 benigne, εὐμενῶς, εὐνοικῶς.
 benignitas, atis, θηλ. 3 εὐνοία, καλωσύ-
 νη.
 benignus, a, um, εὐνους, ἀγαθός.
 bestia, ae, θηλ. 1 ζῷον, θηρίον.
 bibliotheca, ae, θηλ. 1 βιβλιοθήκη.
 bibo, bibi, bibitum, 3 πίνω, colorem,
 προσδύχομαι χρώμα.
 bini, ae, a, ἀνά δύο, ἕκαστος ἢ ἐκάστο-
 τε ἀνά δύο.
 bipes, edis, δίπους.
 bis, δὶς.
 blanditiæ, arum, θηλ. κολακίαι.
 blandior, ius sum 4 κολακεύω.
 blandus, a, um, κολακευτικός, θιλακτικός.
 bonitas, atis, θηλ. 3 χρηστότης, καλῶ-
 σύνη, ἀγαθότης, ἀρετή.
 bonus, a, um, καλός, χρηστός, ἀγαθός.
 bonum, i, οὐδ. 2 τὸ καλόν, τὸ προτέ-
 ρημα, τὸ ἀγαθόν.
 borealis, e, βόρειος.
 bos, bovis, κοιν. 3 βούς.
 brachium, i, οὐδ. 2 βραχίον.
 brevis, e, βραχύς, σύντομος.
 brevitās, atis, θηλ. 3 βραχυότης.
 bruma, ae, θηλ. 1 ἡ χειμερινὴ τροπή,
 ἡ βραχυτάτη ἡμέρα, ὁ χειμὼν.
 buceus, a, um, πούρινος, κίτρινος ὡσάν
 πυζέριον.

C.

C, σημαίνει τὸ προσωνόμιον, Cajus, Γάβ-
 ρος, καὶ τὸ centum, ἑκατόν.
 cacumen, inis, οὐδ. 3 κορυφή.
 cado, cecidi, casum, 3 πέτω.
 caducus, a, um, ταῖρος, φθαρτός.
 caesus, a, um, τυφλός.
 cado, cecidi, casum, 3 ἀποπῶ, ραπί-
 ζω, κόπτω, σφύττω.
 caelo, i, γέννησι, ἀναγλύφω, ἐμολύα
 celum, i, οὐδ. 3 οὐρανός.
 celo, i, γέννησι, ἀναγλύφω, ἐμολύα

caestus, us, ἀρσ. 4 ὁ ἰμάς. Οὕτως ἔλ-
γεται εἶδος χειροκτύπων, εἴτε λουρίων,
τὰ ὅποια, δεμένα περί τὰς χεῖρας,
μετεγχερίζοντο ὡς ὄπλον οἱ πυγμα-
χοῦντες. Πρὸς αὐξήσιν τοῦ βάρους
προσθετοῦντο ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον καὶ
πολύθδυνα σοαίδια.

caeteri εἴτε ceteri, ae, a, οἱ λοιποί.

caeterum, ὅτι.

calamitas, atis, θηλ. 3. συμφορὰ, δυ-
στυχία.

calathiscus, i, ἀρσ. 2. καλαθίσκος καλα-
θάκιον.

calefacio, feci, factum, 3 θερμαίνω, ζε-
σταίνω.

callidus, a, um, θερμὸς, ζεστός.

callidus, a, um, πανούργος, πονηρός.

calor, oris, ἀρσ. 3 θερμότης, καύσων.

camelus, i, κοιν. 2 κάμηλος.

campestris, e, πεδινός, ἡμιόλος.

campus, i, ἀρσ. 2 πεδῖον, ἐμπέδων, κόμ-
πος.

canes, cri, ἀρσ. 2 κακίνος.

candidus, a, um, λευκός.

candor, oris, ἀρσ. 3 λευκότης.

canis, is, κοιν. 3 σκύλος.

cano, cerni, cantum, 3 ἄδω, ψάλλω,
τραγουδῶ, λυλῶ (ἐπὶ ὁργάνῳ).

cantharus, i, ἀρσ. 2 κάθαρος.

canto, i ἄδω, ψάλλω, τραγουδῶ.

cantus, us, ἀρσ. 4 ἄσμα, ᾠδὴ, ἀλλήμα
(τοῦ πετεινοῦ).

capesso, ivi, itum, 3 συλλαμβάνω πιάνω.

capio, cepi, captum, 3 λαμβάνω, συλ-
λαμβάνω, πέρνω, πιάνω, αἰχμαλωτ-
ίζω κυριεύω, ἀπολαμβάνω.

capitalis, e, κεφαλαιός. capitale odium,
ἄσπονδον μίσος.

capra, ae, θηλ. 1 οἶζ, αἴγρ.

capivus, a, um, αἰχμαλώτος.

capto, i θηρεύω, ζητῶ νὰ λάβω.

caput, itis, ουδ. 3 κεφαλὴ, πρωτεύουσα,
ζωή. capitis, dampnare, καταδικάζω
εἰς θάνατον. praecipua capita, τὰ κε-
φαλαιοδίστατα.

carbonarius, ii, ἀρσ. 2 ἀνθρακεύς, καρ-
βουνάρης.

carcer, eris, ἀρσ. 3 εἰρκτή, φυλακή.

careo, ui, 2 στεροῦμαι, δέν ἔχω.

carica, ae, θηλ. 1 εἶδος σκύλου, ξηρά
σοκα.

carmen, inis, ουδ. 3 σπένμα, ᾠδὴ,
καῖν, καῖνις, θηλ. 3. κρέας.

carpentum, i, ουδ. 2. ὄχημα ὑπερόχου.
carpo, psi, ptum, 3. ἐρέπω, ἐλλῶ,
μαδίζω, ξεσχίζω.

Carthaginensis, e, Καρχηδόνιος.

Cartago, inis, θηλ. ἡ Καρχηδών.

carus, a, um, βαρύτιμος, προσεχής, ἀ-
κριβός.

casa, ae, θηλ. 1. καλύβη, οἰκίσκος.

caseus, i, ἀρσ. 2 τυρίον.

castigo, ti, ουρῶ, κυλάζω, σωφρονίζω.

castra, orum, ουδ. 2 στρατόπεδον. Po-
nere, στρατοπεδεύω.

casus, us, ἀρσ. 4 περίπτωσις, τύχη,
συβάν.

catulus, i, ἀρσ. σκύλαξ, σκύμνος, κουτ-
τάδιον.

cauda, ae, θηλ. 1 ουρά.

caula, ae, θηλ. 1 σταθμός, σταῦλος.

causa, ae, θηλ. 1 αἰτία δικη. αἰκουσία

causa, χάριν τινός.

cautes, is, θηλ. 3 πέτρα βράχος.

caveo, eavi, cautum, 2 φυλάττομαι, εὐ-
λαβοῦμαι. sibi cavere. προσφυλάττο-
μαι.

cavus, a, um, καὶλος, κοῦριος.

cedo, cessi, cessum, 3 ὑποχωρῶ, ἐνδύ-
δω. loco alieni παραχωρῶ τινι τὸν
τόπον.

celeber, bris, e, πολυάνθρωπος, γυν-
στός, ἐνδοξός.

celebritas, atis, θηλ. 3 δόξα, φήμη.

celebro, i συγχάζω, ἐορτάζω, λαμ-
πρύνω.

celebritas, atis, θηλ. 3 ταχύτης, τάχος.

celo, (κρυπῶ) ius, errime. ταχίως.

celo, i, κρύπτω.

censeo, sui, eum, 2 νομίζω, συγκα-
τατάτω συγκαταριθμῶ.

censor, oris, ἀρσ. ὁ κήρυκας, τιμητής.

censorius (viri), ii, ἀρσ. 2. τι. ητικὸς,
ὁ πρώην τιμητής.

census, us 4. ἐκτίμησις, τίμημα.

centeni, ae, a, ἀνά ἑκατὸν ἑκαστός,
ἡ, ἑκάστοτε ἀνά ἑκατὸν.

centesimus, a, um, ἑκατοστός.

centies, ἑκατοντάκι.

centum, ἑκατὸν.

centurio, ionis, ἀρσ. 3. ἑκατόνταρχος,
λοχαγός.

cera, ae, θηλ. 1. κηρίον.

Ceres, eris, θηλ. 3. Δημήτηρ.

cerno, creni, cretum, 3 βλάπτω, ἐκεί-
νω, παρατήρω.

certamen, inis, οὐδ. 3. ἀγών, ἀμιλλὰ.
 certe, βέβαια, τοῦλάχιστον.
 certo, 1. ἀγωνίζομαι, ἀμιλλῶμαι.
 certus, α, um, βέβαιος, ὠρισμένος.
 cerva, ae, θηλ. 1. ἡ ἔλαφος.
 cervinus, α, um, ἑλάφειος, τοῦ ἑλάφου.
 cervix, icis, θηλ. 3. αὐχὴν, τράχηλος.
 corvus, i, ἀρσ. 2. ὁ ἔλαφος.
 cesso, 1. παύομαι ἀναπαύομαι.
 ceteri, id. caeteri.
 cetus, i, ἀρσ. 2. τὸ κῆτος.
 charta, ae, θηλ. 1. χαρτίον.
 cibus, i, ἀρσ. 2. τροφή.
 cicatrix, icis, θηλ. 1. σὺλγῃ.
 Cicero, onis, ἀρσ. Κικέρων.
 cinnamum, i, οὐδ. 2. κιννάμωμον, κανίλλα.
 cingo, nxi nctum, 3. ζώνω, περικυκλώνω, περιστοιχίζω.
 cinis, eris, ἀρσ. τέφρα, στάκτη.
 circa, πρόθ. μ. αἰτ. περί τι.
 circiter, περίπου.
 circuitus, us, ἀρσ. 1. περιέρις.
 circumdo dēli dēitum dīce, 1. περιβάλλω περικυκλώνω.
 circumdeo, είτε circumdeō, Inī Yum, Ite, περιερχομαι.
 circumfluō, xi, etum, 3. περιέβω.
 circumjaceo, circumjaces, ui 2. περιέκειμαι.
 circumsto, stēti 1. περιστέκομαι, περικυκλώνω.
 circumvenio, (circumvēns), vēni ventum 4. περικυκλώνω.
 cito, ius, issime, ταχέως.
 civicus, α, um, πολιτικός, corona civica, στέφανος διὰ πολιτικῆν, δημοτικὴν ἀτίαν.
 civilis, e, πολιτικός, belum civile, ἐμφύλιος πόλεμος.
 civis, is, ἀρσ. 3. πολίτης, συμπολίτης.
 civitas, atis, θηλ. 3. πόλις, πολιτεία σύνταγμα, δικαίωμα πολ. του. πολιτογράφησις.
 clades, is, θηλ. 3. ἥττα, θρᾶσις.
 clam, κρυφίως, clam aliquo, ἀγνοοῦντος τινος, κρυφά ἀπό τινος.
 clamor, oris, ἀρσ. 3. βοή, κραυγή.
 clandestinus, α, um, λαθραῖος, κρυπτός, κρυφίος.
 claritas, atis, θηλ. 3. δέξα, λαμπρότης.
 clarus, α, um, λαμπρός, ἑνδοξός, ἐπιφανής.

claudius, i, ἀρσ. Κλαύδιος.
 claudio, clausi, sum, 3 κλείω, ἀποκλείω.
 claudus, α, um, χωλός.
 clavus, i, ἀρσ. 2. ἥλος, καρφίον.
 clementia, ae, θηλ. 1. ἐπιείκεια, πραότης.
 cloaca, ae, θηλ. 1. καμάρρα, ὑπόνομος πρὸς ἐκροήν τῶν ἀκαθαρσιῶν.
 clypeus, i, ἀρσ. 2. ἄσπις.
 Cn. σημαίνει τὸ προωνόμιον Cneius εἴτε Gnaeus, Γνάιος.
 coeque, cygis, ἀρσ. 3. κόκυξ.
 coetilis, e, ὁπίος, ψημίνος.
 coelum, i, οὐδ. 2. οὐρανός, κλίμα.
 coena, ae, θηλ. 1. δείπνον.
 coepi, coepisse, ἤρχισα.
 coëreco, cui, citum, 2. κολάζω, δαμάζω, γαλινώνω, ἐξουσιάζω.
 cogitatio, ionis, θηλ. 3. διαλογισμός.
 cogitatum, i, οὐδ. 2. διανόημα.
 cogito, 1. ἔχω κατὰ νοῦν, διαλογίζομαι.
 cognomen, inis, οὐδ. 3. ἐπωνόμιον, παρωνόμιον.
 cognosco, onī, itum, 3 γινώσκω, ἀναγνώσκω, μαρτυρῶ. de causa, ἀποφασίζω περὶ δίκης τινός. cognitus, γνωστός.
 cogo, coegi, coactum, cogere, 3 συνάγω, ἀναγκάζω. agmen, κλείω τὴν στοάτιαν, οὐραγῶ.
 cohaereo, si, sum, 2. συνίχομαι, συνάπτομαι.
 cohibeo (cohibes), ui, itum 2. κατέχω ἐμποδίζω, ἀναγκατίζω.
 cohors, is, θηλ. 3. τάγμα (ἐξ λόχοι) εἴτε τὸ δέκατον τοῦ λεγιῶνος, 420 πεζοὶ πεσίπου.
 collabor, lapsus sum, 3 καταπίπτω, κατακρημνίζομαι.
 collare, is, οὐδ. κλύς, κρίκος διὰ τὸν λαγμόν τοῦ σκυλίου.
 collega, ae, ἀρσ. 1. συνάρχων, συνεργός.
 collegium, i, οὐδ. 2. σύλλογος, συνεργία.
 colligo legi, lectum, 3 συλλέγω, συναγῶ.
 collis, is, ἀρσ. 3. λόφος.
 colloco, 1 θέτω, στέλλω.
 colloquor, quatus, sum, 3 α νομιζῶ.
 collum, i, οὐδ. 2. τρώχλος, λαμβός.
 colui, colui, cultum, 3 καλλιεργῶ, θεοσέβω, ἀντιλαμβάνω, εὐδοκίμαζω.

colonia, ae, θηλ. 1 ἀποικία.
 colonus, i, αρσ. 2 ἀποικος.
 color, oris, αρσ. 3 χρομα.
 columba, ae, θηλ. 1 περιστέρα.
 columbare, is, οὐδ. 2 περιστερῶν.
 columna, ae, θηλ. 1 στύλος, στήλη.
 combura, ussi, ustum, 3 κατακαίω.
 comedo, edi, esum, 3 τρώω, κατα-
 τρώω.
 comes, itis, αρσ. 3 συνελευπίτος, ὁπα-
 δός.
 commisor, 1 κωμῶν, ὑπάγω εἰς συμ-
 πόσιον ἢ γὰρ εὐθυμίζω.
 comitor, 1 συνακολουθεῖν, προπέρω.
 commemorari, 1 ἀναμνησκέσθαι.
 commenda, 1 πεποιτιν.
 commentatio, ionis, θηλ. 3 σύστασις.
 commeo, 4 ὑπάγω κινεῖσθαι συμπο-
 ρεύομαι.
 commercium, i, οὐδ. 2 ἐμπόριον ἐπιμ-
 μιλία.
 commigro, 1 μεταναστεύω ἀποικῶ
 μετακίω.
 comminatio, ui, utum, 3 μειώνω, συν-
 τρίζω, κατακομματίζω.
 committo, misi, missum, 3 συμπίμπω
 ἐπιτρέπω ἀγγίζω πρότερον, pugnari
 συνάπτω μάχην.
 commoditas, atis, θηλ. 3 ἐπιτηδόντης,
 εὐχολία εὐχέρεια.
 commodum, i, οὐδ. 2 ὠφέλεια, συμφέ-
 ρον κέρδος.
 commorior, mortuus sum, mori, 3 συν-
 αποθνήσκω.
 commoror, 1 διατρίβω, διαμένω.
 commoveo (commoves), movi, motum, 2 κινῶ.
 communico, 1 κοινωνῶ, συγκαινωνῶ.
 communis, e, κοινός.
 comoedia, ae, θηλ. 1 κωμῶδία.
 comparo, 1 παραβάλλω συγκρίνω πο-
 ρίζω, παρασκευάζω, ἐτοιμάζω ἀπο-
 κτώ.
 compenso, 1 ἀντικαταστάλω, ἀντιση-
 κῶνω, ἀντισταθμίζω.
 compello, puli, pulsum, 3 συνιθεῖν, διώ-
 κω, κινῶ, in fugam, τρέπω εἰς φυ-
 γήν.
 comperio (comperis), eri, ertum, 1
 πληροφορεῖσθαι, μανθάνω.
 complector, exus sum, 3 ἐναγκαλιζο-
 μαι, ἀγκαλιόμην, ἀσπείρω, ὑπεραγα-
 πῶ.
 compono, sui, situm, 3 συνθέτω, κα-
 τασκευάζω.
 comprehendo, endi, ensum, 3 συλλαμ-
 βάνω.
 concedo, cessi, cessum, 3 συγχωρῶ,
 παραχωρῶ.
 concha, ae, θηλ. 1 κόγχη, κοχλίας.
 cochylium, i, οὐδ. 2 κοχχύλιον.
 concilio, 1 ἐνώμιω, πορίζω, sibi, φιλιώ-
 νω, πορίζομαι, ἰδιοποιεῖσθαι κερδίζω.
 concio, ionis, θηλ. 3 συνέδριον, συνέ-
 λεσις.
 concipio (concupis), cepi, ceptum, 3
 συλλαμβάνω, συνθέτω.
 concito, 1 διεγείρω, παροξύνω.
 concitor, oris, αρσ. 3 παροξυντής, πρω-
 ταίτις.
 concorao, oxii, octum, 3 ὡνεύω.
 concordia, ae, θηλ. 1 ὁμόνοια.
 concrodo, didi, ditum, 2 ἐμπιστεύομαι.
 concromo, 1 συγκατακαίω.
 concuro, cucurri καὶ curri, cursum 3
 συντρέχω, συνέρχομαι.
 concutio, cussi, cussum, 3 συσείω,
 καταταράττω.
 conditio, ionis, θηλ. 3 κατάστασις, πε-
 ρίστασις, πρόβλημα, πρότασις, συν-
 θέκη, διαλογία, συμεωνία.
 condo, didi, didum, 3 κτίζω, θεμελιώ-
 νω κρύπτω.
 conduco, xi, ctum, 3 μισθώνω.
 confero, contuli, collatum, conferre, συ-
 νάγω, συσσωρεύω, confere in al-
 quem, επιτρέπω, παραδίδω εἰς τινα.
 se conferre, μεταβαίνω, ἀπέρχομαι.
 conficio (conficis), feci, fectum, 3 κἀ-
 μνω, ἐκτελώ, καταπονῶ ἀφανίζω,
 φονεύω, bellum, τελειώνω τὸν πόλεμον
 confido, fisus sum, fidere, 3 ἐμπιστεύ-
 σαι allicui καὶ aliquo.
 configo, ixi, ictum, 3 συμπλέκομαι,
 συγκρούω.
 conflo, 1 συγχωνεύω, ἐνώμιω.
 conflo, xi, ctum, 3 συρρέω.
 confodio (confodis), fodi, fossum, 3
 διατρύπω.
 congero, essi, estum, 3 συνάγω, συγ-
 κομίζω, συναθροίζω.
 congrador, gressus sum, gredi, 3 συ-
 νέρχομαι, συμπλέκομαι.
 congreco, 1 συναθροίζω.
 confugio (confugis), feci, fectum, 3 ἐνεί-
 πτω, βίπτω εἰς, συμπεσύνω.

colonia, ae, θηλ. 1 ἀποικία.
 colonus, i, αρσ. 2 ἀποικος.
 color, oris, αρσ. 3 χρομα.
 columba, ae, θηλ. 1 περιστέρα.
 columbare, is, οὐδ. 2 περιστερῶν.
 columna, ae, θηλ. 1 στύλος, στήλη.
 combura, ussi, ustum, 3 κατακαίω.
 comedo, edi, esum, 3 τρώω, κατα-
 τρώω.
 comes, itis, αρσ. 3 συνελευπίτος, ὁπα-
 δός.
 commisor, 1 κωμῶν, ὑπάγω εἰς συμ-
 πόσιον ἢ γὰρ εὐθυμίζω.
 comitor, 1 συνακολουθεῖν, προπέρω.
 commemorari, 1 ἀναμνησκέσθαι.
 commenda, 1 πεποιτιν.
 commentatio, ionis, θηλ. 3 σύστασις.
 commeo, 4 ὑπάγω κινεῖσθαι συμπο-
 ρεύομαι.
 commercium, i, οὐδ. 2 ἐμπόριον ἐπιμ-
 μιλία.
 commigro, 1 μεταναστεύω ἀποικῶ
 μετακίω.
 comminatio, ui, utum, 3 μειώνω, συν-
 τρίζω, κατακομματίζω.
 committo, misi, missum, 3 συμπίμπω
 ἐπιτρέπω ἀγγίζω πρότερον, pugnari
 συνάπτω μάχην.
 commoditas, atis, θηλ. 3 ἐπιτηδόντης,
 εὐχολία εὐχέρεια.
 commodum, i, οὐδ. 2 ὠφέλεια, συμφέ-
 ρον κέρδος.
 commorior, mortuus sum, mori, 3 συν-
 αποθνήσκω.
 commoror, 1 διατρίβω, διαμένω.
 commoveo (commoves), movi, motum, 2 κινῶ.
 communico, 1 κοινωνῶ, συγκαινωνῶ.
 communis, e, κοινός.
 comoedia, ae, θηλ. 1 κωμῶδία.
 comparo, 1 παραβάλλω συγκρίνω πο-
 ρίζω, παρασκευάζω, ἐτοιμάζω ἀπο-
 κτώ.
 compenso, 1 ἀντικαταστάλω, ἀντιση-
 κῶνω, ἀντισταθμίζω.
 compello, puli, pulsum, 3 συνιθεῖν, διώ-
 κω, κινῶ, in fugam, τρέπω εἰς φυ-
 γήν.
 comperio (comperis), eri, ertum, 1
 πληροφορεῖσθαι, μανθάνω.
 complector, exus sum, 3 ἐναγκαλιζο-
 μαι, ἀγκαλιόμην, ἀσπείρω, ὑπεραγα-
 πῶ.
 compono, sui, situm, 3 συνθέτω, κα-
 τασκευάζω.
 comprehendo, endi, ensum, 3 συλλαμ-
 βάνω.
 concedo, cessi, cessum, 3 συγχωρῶ,
 παραχωρῶ.
 concha, ae, θηλ. 1 κόγχη, κοχλίας.
 cochylium, i, οὐδ. 2 κοχχύλιον.
 concilio, 1 ἐνώμιω, πορίζω, sibi, φιλιώ-
 νω, πορίζομαι, ἰδιοποιεῖσθαι κερδίζω.
 concio, ionis, θηλ. 3 συνέδριον, συνέ-
 λεσις.
 concipio (concupis), cepi, ceptum, 3
 συλλαμβάνω, συνθέτω.
 concito, 1 διεγείρω, παροξύνω.
 concitor, oris, αρσ. 3 παροξυντής, πρω-
 ταίτις.
 concorao, oxii, octum, 3 ὡνεύω.
 concordia, ae, θηλ. 1 ὁμόνοια.
 concrodo, didi, ditum, 2 ἐμπιστεύομαι.
 concromo, 1 συγκατακαίω.
 concuro, cucurri καὶ curri, cursum 3
 συντρέχω, συνέρχομαι.
 concutio, cussi, cussum, 3 συσείω,
 καταταράττω.
 conditio, ionis, θηλ. 3 κατάστασις, πε-
 ρίστασις, πρόβλημα, πρότασις, συν-
 θέκη, διαλογία, συμεωνία.
 condo, didi, didum, 3 κτίζω, θεμελιώ-
 νω κρύπτω.
 conduco, xi, ctum, 3 μισθώνω.
 confero, contuli, collatum, conferre, συ-
 νάγω, συσσωρεύω, confere in al-
 quem, επιτρέπω, παραδίδω εἰς τινα.
 se conferre, μεταβαίνω, ἀπέρχομαι.
 conficio (conficis), feci, fectum, 3 κἀ-
 μνω, ἐκτελώ, καταπονῶ ἀφανίζω,
 φονεύω, bellum, τελειώνω τὸν πόλεμον
 confido, fisus sum, fidere, 3 ἐμπιστεύ-
 σαι allicui καὶ aliquo.
 configo, ixi, ictum, 3 συμπλέκομαι,
 συγκρούω.
 conflo, 1 συγχωνεύω, ἐνώμιω.
 conflo, xi, ctum, 3 συρρέω.
 confodio (confodis), fodi, fossum, 3
 διατρύπω.
 congero, essi, estum, 3 συνάγω, συγ-
 κομίζω, συναθροίζω.
 congrador, gressus sum, gredi, 3 συ-
 νέρχομαι, συμπλέκομαι.
 congreco, 1 συναθροίζω.
 confugio (confugis), feci, fectum, 3 ἐνεί-
 πτω, βίπτω εἰς, συμπεσύνω.

conjugium, i, οὐδ. 2 συνουκίεσθον, γά-
μος.
conjugo, i, συζευγνύω ἐνώνω.
conjungo, xxi, actum, 3 συνάπτω ἐ-
νώνω.
conjuro, i, συνομνύω.
conjux, ugis. κοιν. 3 ὁ καὶ ἡ σύζυγος.
conor, i δοκιμάζω, τολμῶ, προσπαθῶ.
conqueror, estus sum, 3 παραπονέο-
μαι.
conscendo, ndi, nsum, 3 ἀναβαίνω.
conscientia, ae, θηλ. 4 συνείδησις.
conscisco, scivi, scitum, 3 ἀποφασίζω.
sibi mortem, γίνονται αὐτόχειρ.
consenesco, senui, 3. γηράσκω, ζῶ εἰς
βαθὺ γῆρας.
consentio, si, sum, 4. συμφωνῶ.
consequor, quutus sum, 3. ἀκολουθῶ,
φθάνω, ἐπιτυγχάνω.
consero, ui, ertum, 3. ἀραδιάζω, pu-
gnam, συνάπτω μάχην.
conservo, i. φυλάττω, διασώζω.
consido sedi, sessum, 3. καθίζω, τα-
ματῶ, στρατοπ. δεύω.
consilium, i, οὐδ. 2 σύσκεψις, συμβου-
λή, σχέδιον, σκοπός.
consisto, stiti, stitum, 3 συνίσταμαι,
σταματῶ.
consolor, i, παρηγορῶ.
conspicuius, us, αρσ. 4 ὄβις.
conspicui (conspicis), cxi, ectum, 3
βλέπω, παρατηρῶ.
conspicor, i βλέπω.
conspicuius, a, um, περίδλεπτος ἐξαί-
ρετος.
constans, ntis, σταθερός.
constituo, ui utum, 3 κατασταίνω, ἀ-
ποφασίζω, ὁρίζω.
consto, iti, atum, i συνίσταμαι. con-
stat εἶναι βίβλιον γνωστὴν.
construo, uxi, uctum, 3 κατασκευάζω,
συσσώζω.
consuesco, ueni, uctum, 3 συνειθίζω.
consularis (vir), is, αρ. 3 ὑπατικός,
ὁ χρηματίας βλατος.
consulto, i συμβουλευόμεναι σχέπτωμαι.
consulo, ului, ultum, 3 συμβουλευόμεναι.
consumo, msi, msum 3 δαπανῶ κα-
τατρίβω καταναλίσκω.
contagiosus, a, um, μολυντικός, κολ-
λητικός.
contemno, msi, emtum, 3 καταφρονέω,
ἀποβάλλω.

contemplor, i θεωρῶ.
contentim, καταφρονητικῶς.
contentus, us, αρσ. 4 καταφρόνησις.
contendo, ndi, ndum, 3 φιλονεικῶ, μά-
χομαι. aliquid, ab aliquo, ἀπαιτῶ τι
παρά τινος. ad aliquem, διευθύνωμαι,
ὁπάγω πρὸς τινα.
contentio, ionis, θηλ. 3 ἔρις, ἀγών,
ἄμ. ἄλλα, σπο. δὴ.
contentus, a, um, εὐχαριστημένος.
contentus sum, εὐχαριστοῦμαι.
continens, ntis, συνεχής. ὑπεν. terra,
ἡ στερεά.
contineo (continens), ui, entum, 2 συν-
έγω, κατέγω, κρατῶ, ἐμποδίζω.
contingo, tigi, tactum, 3 ψάω, ἐγγίζω.
contigit mihi, μοῦ συμβαίνει, ἐπιτυ-
χαίνω.
continuus, a, um, συνεχής.
contra, προθ. μ. αἰτ. κατά τινος. ἐναν-
τίον, ἀντικρῶ.
contradico, xi, ctum, 3. ἀντιλέγω, ἀν-
τιφάσκω.
contraho, xxi actum 3. συναίρω.
contrarius, a, um, ἐναντίος.
contueor tuitus sum, 3 θεωρῶ, προσ-
βλέπω, κυττάζω.
contundo, tūdi, tūsum, 2. συντρίβω,
στυμνίζω.
convalesco, valui, 3. ἀναλαμβάνω ἐν-
δυναμίνω.
convenio (convénis), vni, ventum. 4.
συνέρχομαι, συμπλέκομαι.
convertio, ti, sum, 3. στρίφω μετα-
βάλλω. in usum meum, μεταχειρίζο-
μαι πρὸς χρῆσιν μου. convertor in fu-
gam, τρέπομαι εἰς φυγὴν. me in pre-
ces convertio καταφεύγω εἰς δεήσεις.
conviciū, i, οὐδ. 2. κραυγὴ, κατα-
κραυγὴ. λοιδορία, βλασφημία.
convivium, i, οὐδ. 2. συμπόσιον.
convoco, i. συγκαλῶ.
convolvo, volvi, volutum, 3. συστρί-
φω, τυλίγω.
cooperio cooperis, erui, ertum, 4.
σκιπάζω.
coria, ae θηλ. 4 πλήθος, ἀφθονία σφί-
φος. coriae, ἐνάρμεις (τραυματικά).
copiose ἀφθόνως.
coquo, coxi, coctum 3 ψήνω μαγει-
ρεῖω. lateres cocti, πλῆθι.
coram, προθ. μ. ἀν. ἐνώπιον.

cornu, i. οὐδ. 2 δέσμα. τομάριον, πετάλι.
cornix, icis, θηλ. 3 κορώνη.
coran, u, οὐδ. 4 κεράτιον.
corona, ae, θηλ. 1 στέφανος.
corpus, oris, οὐδ. 3. σῶμα.
corrigo, exi rectum 3 ὀρθῶναι, διορθῶναι.
corripio, (corripis) ripui, reptum, 3
συλλαμβάνω.
corrodo, si, sum, 3 κατατρώγω (βο-
κανίζω).
corrumpo, rupi, ruptum, 3 διαστρίβω.
corrumpo, ui, 3 καταπίπτω, κρημνίζομαι.
corvus, i, αρσ. 2 κόραξ.
Cos. σημαίνει consul ἢ consolem.
Cos. σημαίνει consulem ἢ consulibus.
crater, eris, 3 κρατήρ (γάσμα ἡραι-
στείου ὄρους).
creber, bra, brum, συχνός.
crebro, συχνάκις.
credo, didi, ditum, 3 πιστεύω.
cremo, 4 κάλω.
creo, 4 κρίζω, πλάττω, ἐκλίνω.
cresco, crevi, creatum, 3 αὐξάνω, γί-
νομαι.
crimen, inis, οὐδ. 3 ἔγκλημα κινού-
γημα, crimini dare alicui aliquid,
θεωρῶ ἔγκλημα μετατρέπω εἰς ἔγ-
χλημα πράξιν τινα.
crinia, is, αρσ. 3 κόμη, μαλλία.
crocodilus, i, αρσ. 2 κοκκόδειλος.
cruciatu, us, αρσ. 4 βάσανος.
crucio, 4 βασανίζω.
crudelis, e, ὡδός, ἀπένθρωπος.
crudeliter, ὡδός, σκληρῶς.
crudus, a, um ὡδός, ἄωρος, ἄψυτος.
crur, oris, αρσ. 3 λῦθρον, αἶμα.
crus uris, οὐδ. 3 σκεῖλος.
crux, ucis, θηλ. 3 σταυρός.
cubitus, i, οὐδ. καὶ cubitus, i, αρσ.
3 ἄγκυον, πῆχυν.
culex, icis, αρσ. 3. κύνωψ, κινούπιον.
culpa, ae, θηλ. 1 πταίσμα.
cultellus, i, αρσ. 2 μαχαίριον.
cultura, ae, θηλ. καλλιέργεια.
cura, proth. μ. ἀφ. μετά τινα.
cum — tum, ὅπου — ὅπου καί.
• uncetatio, ionis, θηλ. 3 μέλλοις, αρ-
γόπορις.
cuniculus, i, αρσ. 2. κύνελος, κουνέ-
λιον.
cupiditas, atis, θηλ. 3. ἐπιθυμία.
cupidus, a, um, ἐπιθυμητικός, ἐπιθυ-
μητής, bell' gerendi, φιλοπόλεμος.

cupio, ivi, itum, 2 ἐπιθυμῶ.
cura, ae, θηλ. 4 φροντίς.
curia, ae, θηλ. 4 φατρία, βουλευτήριον.
curo, 4 φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι.
curro, cucurri, cursum, 3 τρέγω.
cursus, us, αρσ. 4 δρόμος, τρέξιμον.
custodia, ae, 4 φυλακή, εἰρκτή.
custodio, (custodis, ivi, itum, 4 φυ-
λάττω.
custos, odis, αρσ. 2. φύλαξ.
ertis, is, θηλ. 3 δέρμα.
cyanus, a, um, κυάνεος, βαλός, γα-
λάζιος.
cymbalum, i, οὐδ. 2. κύμβαλον, (μου-
σικόν ὄργανον) χάλκινοι δίσκοι.

D.

D. σημαίνει τὸ προωνόμιον Decemns,
Δέκιμος.

damno, 4. κατακρίνω, καταδικάζω.
damnosus, a, um βλαβερός, ἐπιβλαβής.
daps, dapis, θηλ. 3 τροφή, κτήθ dapes,
δεῖπνον.
da, proth. μ. εἶμαι. ἀπὸ, ἀπ' ἐπάνω,
ἐκ, περί τινα.
dea θηλ. 4 θεά.
debello, 4 καταπολεμῶ, κατοικῶ
debeo, ui, itum, 2, ὀφείλω, χρεωστῶ,
debetur, ἀνέχει
debilis, e, ἀσθενής, ἀδύνατος, καλο-
ῦς, ἱλαπτής.
debilito, 4 ἀδυνατίζω, ἱεσθενίζω
debitus, a, um, ὀφειλόμενος, προσή-
κων, ἀνέκων.
decedo, cessi, cessum, 3 ὑποχωρῶ, ἀ-
ποβίω.
decemvir, viri, αρσ. 2 δεκάρχης, δε-
καδόρχης.
decerno, crevi, creatum, 3 ἀποφασίζω,
ἐγκρίνω.
decerno, psi, ptum, 3 ἀποδρέπω, κό-
πτω, ἀποσπῶ.
decoet, decuit, decero, 2 προσήκει, πρό-
πει, εἶναι εὐπρεπές.
decido, cidi, 3 καταπίπτω, τίπτω.
decipio, (decipis), epi, eptum, 3. ἀ-
πατῶ.
declaro, 4 κηρύττω, δηλοποιῶ.
decoquo, coxi, coctum, 3 ἀποξέω, βρά-
ζω.
decoquo, a, um, ἐμπρέπε, ὠρατός.

decumbo cubui cubitum, 3 κατακλί-
νομαι, ἐξαπλώνομαι, κοιτομαι.
decurro, decucurri, καὶ decurri, ur-
sum, 3 τρέγω, ἔω κάτω.
deditio, ionis, θηλ. 3. παράδοσις, ὑποταγή.
dedo, dedidi, deditum, 3 παραδίδω.
deduco, xi, ctum, 3. προπέμπω, ὁδη-
γῶ, συνοδεύω.
defatigo, i κοπιάζω, κουράζω.
defendo, ndi, nsum, 3 ὑπερασπίζομαι.
defero, tuli latum, ferre, φέρω κάτω,
παραδίδω, συσταίνω, προσφέρω, ἐπι-
τρέπω.
deficio (deficis), feci, factum, 3 ὀλιγο-
στύω, λείπω, ἐκλείπω.
definio, ivi, itum, 4 ὀρίζω, περιορίζω,
διορίζω.
defleo, flevi, fletum, 2 θρηνῶ, κλαίω.
desuo, xi, ctum, 3 καταρρίω, τρέχω
κάτω.
defodio (defodis), fodi, fossum, κατ-
ορύπτω, παραχώνω.
doformitas, atis, θηλ. 3 ἀσχημία.
defungor, unctus sum, 3 ἀπαλλάττο-
μαι, ἐκτελώ, defunctus, ἀποθανών.
dego, degi, 3 διάγω, διατρέφω.
degusto, i γεύομαι, δοκιμάζω.
dejicio (deficis), jeci, jectum, 3 ρίπτω
κάτω, κατακρημνίζω.
deinde, ἔπειτα, ἔτι.
delabor, lapsus sum, 3 καταλισθαίνω,
καταπίπτω, γύνομαι.
dellecto, i εὐφραίνω, τίρω.
deleo, levi, letum, 2 ἐξαλείφω, διαλύω,
ἀφανίζω.
deliciae, arum, θηλ. 1 ἡδονή, τρυφή,
εὐχαριστία.
delictum, i, ουδ. 2 ἁμαρτήριον, πλημ-
μέλημα.
deligo, legi, lectum, 3 ἐκλέγω,
delphinus, i, αρσ. 2 δελφίν.
delubrum, i, ουδ. 2 ἱερὸν ναός.
demitto, misi, missum, 3 ρίλλω κάτω,
καταβυβίζω, demissus, καταφευγής,
ταπεινός, ὤν.
demonstro, i ἀποδεικνύω.
demum, μόνον, τέλος πάντων.
deni, ae, a, ἀνά δέκα, ἑκάστος ἡ ἐκά-
στοτε δέκα.
denique, τέλος πάντων, τελευταίον.
dens, ntis, αρσ. 3 ὀδόν.
depascor pastus sum, 3 κατανέμομαι
τρώγω, βόσκει.

depello, puli, pulsum, 3 ἀπωθῶ, ἀπι-
λαύνω, ἐκβάλλω.
depingo, inxi, inctum, 3 ἀπεικονίζω,
περιγράφω, εἰκονογράφω, ζωγραφῶ.
deploro, i κλαίω, θρηνῶ.
dopono, usui, ositum, 3 καταθέτω, ἀ-
ποθέτω.
depopulo, i, εκπορθῶ, λεηλατῶ, ἀ-
φανίζω.
deprehendo, ndi nsum. 3. σὺλλαμβά-
νω, πιάνω.
depulso, i. ὀποθῶ, ἀποκρούω, ἰξώθω.
descendo, ndi, nsum. 3 καταβαίνω.
describo, psi, ptum. 3. περιγράφω,
διαγράφω, διατίττω, διοργανίζω.
desero, ui, ertum, 3 ἐγκαταλείπω, ἀ-
εῖλω, παραιτῶ. desertus, s, um, ἔρη-
μος.
desiderium, i, ουδ. 2 πόθος.
desidero, i ποθῶ, ἐπιθυμῶ.
desino, sii, situm, 3 παύομαι, τελειώ-
νω. desino percunctari, εἰν ἐξετάζω
πλύνω.
despero, i ἀπελπίζομαι.
despono, i νομιφύω, ἀρραβὸν δίδω.
destino, i διορίζω, σκοπεύω.
desum, defui, deesse, λείπω, ἀπολεί-
πω.
deterior, deterrimus, χαρότερος, χεί-
ριστος.
deterreo, ui, itum. 2. ἀποτρέπω, ἐμ-
ποδίζω δια φόβου, θυσωπῶ.
detestor. 4. ἀποστρέφωμαι.
deuhalo, xii, actum. 3. ἀποσύρω, ἀ-
ποσπῶ, ἀφαιρῶ.
detrimmentum, i, ουδ. ζημία, βλάβη.
deuulo, xii, ectum. 3. ἀποκομίζω,
φέρω κάτω.
devenus, s, um, κατωφέρής.
devinco, vici, ictum. 3. κατανικάω.
devoro, 2. κατατρώγω.
devoceo (devoces), novi, votum. 2.
ἀφοσιῶ, ἀπερῶνω, θυσιάζω.
deus, i. αρσ. 2. θεός.
dexter, tra, trum, δεξιός.
dextra, ae, θηλ. 4. δεξιή.
diadema, ntis, ουδ. 3. διαδήμα.
diama, ae, Ἄρτεμις.
dicu, xi, ctum, 3. λέγω.
dictator, oris, αρσ. 3. δικτάτωρ.
dicto, i, υπογορεύω.
dictum, i, ουδ. 2. λόγος, ἀπόδειξις,
ρητόν.

- dies, ei, κοιν. 5. ἡμέρα.
 differo, distuli, dilatum differe, δια-
 εἶλω.
 difficile, δυσκόλως.
 difficilis, δύσκολος, γαλεπός, δυσχερής.
 difficultas, atis, θηλ. 3. δυσκολία, το
 δεινόν.
 digitus, i, ἀρσ. 2. δάκτυλος.
 dignus, a, um, ἄξιος.
 dignitas, atis, θηλ. 3. ἀξία ἀξιώμα.
 dignor, 1. ἀξιώνω.
 dilanio, 1. κατασπαράττω.
 diligenter, πρὸς μετρίαν σπουδαίως.
 dillo, lexi, lectum, 3. ἀπαύω.
 dimicatio, ionis, θηλ. 3. ἀγων, μάχη.
 dimico, 1. διαμάχομαι, μάχομαι.
 dimidium, i, οὐδ. 2. ἡμισυ.
 dimitto, missi, missum, 3. ἀφίνω ἀπο-
 πέμπω.
 dirimo, emi, emtum, 3. χωρίζω δια-
 λύω.
 diripio (diripis), ripui, reptum, διαρ-
 πάζω, ἀρπαγάζω, λεηλατῶ.
 diruo, ui, utum, 3. κατασκάπτω.
 dirus, a, um, ὠμός, σκληρός.
 discedo, cessi cessum, 3. ἀναχωρῶ ἀ-
 πέρχομαι.
 discerpo, rpsi, rptum, 3. διαπράττω,
 διασκέζω.
 discipulus, i, ἀρσ. 2. μαθητής.
 disco, didici, 3. μαθηθῆναι.
 discordia, ae, θηλ. 1. ἐχθρότης.
 discordo, 1. ἐχθρογνομῶ.
 discernimen, inis, οὐδ. 3. διάκρισις, δια-
 φερά.
 discrepo, 1. διαφωνῶ, διαφέρω.
 diserte, σαρῶς, εὐγλώττως.
 disputatio, ionis, θηλ. 3. διαλέξεις, φι-
 λονεικία, διατριβή.
 cisputo, 1. φιλονεικῶ.
 dissemino, 1. διασπείρω.
 dissero erui, ertum, 3. διαλέγομαι, ὁ-
 μιλῶ.
 dissideo (dissides), sedi, sessum, 2.
 διαφέρω διαφωνῶ.
 dissidium, i, οὐδ. 2. διαφορά, διαφωνία.
 dissimilis, e, ἀνόμοιος.
 distingo, lusi, inctum, 3. διακρίνω,
 διαποικίλλω, ποικίλλω.
 disto, distare, 1. ἀπέχω, διαφέρω
 εἶμαι χωρισμένος.
 distribuo, ui, utum, 3. διακρίνω, δι-
 νύλλω.
 diu, diudius diudissime, πολὺν χρόνον,
 πολὺν καιρὸν.
 diurnus, a, um, καθημερινός, μεθη-
 μερινός.
 diuinus, a, um, πολυχρόνιος.
 diuturnitas, atis, θηλ. πολυχρονιότης,
 τὸ πολυχρόνιον.
 diuturnus, a, um, πολυχρόνιος.
 divello, ulli, vulsum, 3. διασπῶ,
 ἐκσπίζω.
 diversus, a, um, διάφορος, διαφορε-
 τικός.
 divos, divis plurimae.
 divitio, vi, utum, 3. διανομή.
 divus, a, um, θεός.
 divitiae, arum, θηλ. 1. πλούτη.
 do, dedi, datum, 1. εἶλω συγκατα-
 νείω, συναινῶ, πομπῶς εἶλω εἶλην,
 τιμῶ σῶμαι. erimini aliquid aliqui,
 μέμφομαι ὡς ἀναρτῶν πρᾶξιν αἰνός,
 λογαρεύω ὡς ἐγκλημα.
 doceo, cui, etum, 2. ἐδιδάσκω.
 docilitas, atis, θηλ. 3. εὐμάθεια.
 doceo, a, ae, θηλ. 1. διδάσχει, διδά-
 σκαλίζει.
 dolor, oris, ἀρσ. 3. πόνος λύπη.
 domesticus, a, um, οἰκίος, οἰκετικός.
 domicilium, i, οὐδ. οἰκία, κατοικία.
 domina, ae, θηλ. 1. κυρία.
 dominatio, ionis, θηλ. 3. δεσποτεία,
 ἐξουσία, τυραννία.
 domus, i, ἀρσ. 2. κύριος.
 domo, ui, itum, 1. δαμάζω.
 domus, us, θηλ. 4. οἶκος, οἰκία, domi,
 οἶκος, domum, οἶκαδε domo, οἶκονθεν.
 donec, ἕως.
 dono, 1. χαρίζω φιλοδωρῶ.
 donum, i, οὐδ. 2. δῶρον.
 dormio, i, utum, 4. κοιμῶμαι.
 dorsum, i, οὐδ. 2. νῶτον.
 dos, dotis, θηλ. 3. προίξ.
 draco, onis ἀρσ. 3. δράκων.
 dubitatio, ionis, θηλ. 3. εἰσπαγκός, ἀ-
 πορία ἀμφιβολία.
 dulcis, e, γλυκός.
 dum, ἐν ᾧ - φ ὅσον, ἕως οὗτου.
 duo, duce, duo, δύο.
 duobus, duobus, δύο.

duodeviginti, δεκαοκτώ.

duritia, ae, θηλ. 1. σκληρότης.

durus, a, um, σκληρός.

dux, ducis ἄρσ. 3. ἡγεμὼν, ὁδηγὸς στρατηγός.

E.

E, ex, προθ. μ. ἀφαιρ. ἐκ, ἀπὸ, ἀπὸ μέσα.

ebibo, ebibi, ebibitum, 3. ἐκπίνω.

ebrietas atis, θηλ. 3. μέθη.

ebur, oris, οὐδ. 3. ἑλέφας, ὁδὸς τοῦ ἑλεφάντος.

edico, dixi, dictum, 3. κηρύττω διατάττω.

edo, edidi, editum, 3. καὶ δὲ δεινῶς ἀποτελῶ, προσενδῶ.

edo, edi, esum, 3. τρώγω.

eduxo, xi, ctum, 3. ἐξάγω, ἐκκομίζω ἐκβάλλω.

eduxo, 4. ἀνατρέφω.

efficio, (efficis), effeci, effectum, 3. ἀποτελῶ, κτελῶ, κατορθώνω, κάμνω.

effugies, idi, θηλ. 5. εἰκὼν.

efflo, 1. ἐκφυσῶ, ἐκπνέω.

effodio, effodis, odi, ossum 3. ἐξορύττω, ἀνορύττω, ἀνασκάπτω.

effoetus, a um, παραλελυμένος, ἀδύνατος, χαλνός ἐκνευρισμένος.

effugio (effugis), ugi, tum, 3. ἀποφεύγω, διαφεύγω.

effundo, fudi, fustum, 3. γύνω, ἐκχύνω διασπαθῶ, σπαταλῶ.

egero, gessi, gestum, 3. ἐξελαύνω, ἐκβάλλω ἐκρίπτω.

ego, ἐγώ.

egredior essus, sum, edi, 3. ἐκβαίνω, ἐξέρχομαι.

egregius, a, um, ἐξάίρετος.

elabor, lapsus, sum, 3. ἐκπεύγω, ἀποφεύγω ἀπορρέω, γίνομαι ἀφαντος παύω.

elegantia, ae, θηλ. 1. κομψότης, γλαφυρότης, φιλοκαλία.

elephantus, i, καὶ elephas, antis, ἄρσ. ἑλέφας.

elido, idi, isum, 3. ἐκθλίβω, καταθλίβω, συντρίβω.

eligo, egi, ectum, 3. ἐκλέγω.

eliquens, entis, εὐγλωττος.

eloquentia, ae, θηλ. 1. εὐγλωττία.

eliquor, quatus, sum, 3. λέγω, ἐκχωρῶ.

eluceo (eluces), eluxi, 2. ἐκλάμπω, διαπρέπω.

emergeo, emersi, sum, 3. ἐκδύομαι, προκύπτω, ἐξέρχομαι τοῦ ὕδατος.

emineo, (emines), ui, 2. ἐξέγω.

emitto, mīti, mīssum, 3. ἐκπέμπω, ἐξαποστέλλω. in mare emitto, ἐκβάλλω εἰς τὴν θάλασσαν.

emo, emi, emtum, 3. ἀγορεύω.

emiorior, emortuus, sum, emori, 3. ἀποθνήσκω.

enascor, natus sum, 3. ἀναφύομαι, γεννῶμαι ἀνααίνομαι.

eiectio, 4. φονεῖα.

enervo, 1. ἐκνεύω, ἀδυνατίζω.

enervio, 4. κηρύττω.

eo, ivi, itum ire, ὑπάγω.

epulae, arum, θηλ. 1. δεῖπνον.

epulor, atus, sum, 4. εὐωχούμαι, διαπνῶ γαστροκοπῶ.

eques, ius, ἄρσ. 3. ἵππειος.

equitem, ἑωγέ, ἐγὼ τοῦλάχιστον.

equitatus, us, ἄρσ. τὸ ἵππικόν.

equis, i, ἄρσ. 2. ἵππος.

erga, προθ. μ. αἰτ. πρός.

eripio, (eripis), ripui reatum, 3. ἀφαιρῶ, φερέω.

erodo, si, sum, 3. καταρῶγω.

erro, 1. πλανῶμαι, περιπλανῶμαι.

erudio, (erudis), ivi, itum, 4. ἐκμαρῶν, ἐκπαιδεύω, διδάσκω.

eruditio iosis, θηλ. 3. παιδεία.

esurio, (esuris), ivi itum, 4. πεινῶ ἔχω ὄρεσιν.

et, καί.

etiam, καί, προσέτι, ἀκόμη.

evado, si, sum, 3. ἐξέρχομαι, ἐκβαίνω, ἀποβαίνω, ἐκφεύγω.

eventus, us, ἄρσ. 4. ἐκδοσις, συμβάν.

evertio, ti, sum 3. ἀνατρέπω.

evoco, 1. ἐκκαλῶ, προσκαλῶ.

evolio, 4. ἀναπέταμαι φεύγω πετῶν.

evomo, ui, itum 3. ἐξέμω.

exaequo, 1. ἐξίτω, ἐξιστοῦμαι.

exanimio, 1. φονεύω, exanimor, ἀποθνήσκω, ξέψυχω.

exardesco, arsi, 3. ἐξάπτομαι.

exaspero, 1. παροξύνω ἐξαιώνω.

excedo, cessi, cessum, 3. ἐξέρχομαι, παροβαίνω.

excello ui 3. ἐξέγω, ὑπερίγω.

excelsus, a, um, ἐξέγω, ὑψηλός.

excidium, 3. οὐδ. 2. καταστροφή, ἀφανισμόν.
 excido, cidi, cisum, 3. ἐκτέμνω, ἐκκόπτω.
 excipio, (excipis), cipi, ceptum, 3. δέχομαι, ἐξείω.
 excito, 4. διεγείρω, (ἐξυπνώ, παροξύνω) προξενώ.
 excipio, 4. ἀναθῶ, τιανόζω.
 excipio, ei sum, 3. ἀποκλείω, κλωσῶ, ἐκνοτάπτω.
 excoeco, 4. ἀποτυφλώ, τυφλύνω.
 excidio, ui, ultum, 3. μορφαίνω, καλλιεργῶ.
 excrucio, 4. βασανίζω.
 excrebescere, arum, (ηλ.) 4. φυλακῇ, νομῇ λατύνω.
 excusatio, onis, (ηλ.) ἀπολογία, δικαιολογία.
 excido, excidi, excisum, 3. κατατρώγω, τρώγω.
 exemplum, i, οὐδ. 2. παράδειγμα.
 exerceo, ui, itum, 3. ἀσκῶ, γυμνάζω.
 agrum, καλλιεργῶ τὴν γῆν. odium, τρέω μίσος.
 exerceo, us, (ἀρσ.) 4. στρατεύμα.
 exhaurio, si sum, 4. ἐξαντλώ.
 exco, (ηλ.) actum, 3. ἐξελάνω, ἐξείζω, κείνω.
 exiguus, a, um, μικρὸς, μικρὸς, ὀλίγος.
 exilis, e, λεπτός, ψιλός, ἱσχνός, ἀδύνατος.
 exilium, i, οὐδ. 2. ἐξορία, ἀειφυγία.
 eximie, ἐξαιρετικῶς.
 eximius, a, um, ἐξαιρετικῶς.
 existimatio, ionis, (ηλ.) 3. γνώμη, δόξα, ὑπόληψις.
 existimo, 4. νομίζω, κρίνω.
 exitium, i, οὐδ. 2. ὁλεθρὸς, ἀπώλει, ἀφανισμός.
 exilis, us, (ἀρσ.) 4. ἐκδοαίς, ἐξοδαίς, τέλος.
 excoior ortus, sum, (ηλ.) 4. γεννῶμαι, γίνομαι, προκόπτω.
 excoior, 4. ἀπακοσμῶ, στολίζω.
 excoior, 4. θερμῶς παρακαλῶ, καθοικίζω.
 excoior, δέχομαι τὴν ἰατρειάν, εἰσάγωμαι.
 excipio, (excipis) iui, itum, 4. ἀπατῶ, ἐλίσσωμαι (ἀπὸ ἐμπροσθεν) ἐλατύνω, ἀφαιρῶ.
 expeditio, ionis, (ηλ.) 3. ἐκστρατεία, ἐπ' χειρῶν.

expello puli pulsum, 3. ἐξωθῶ, ἐκβάλλω, ἐξελαύνω ἐξορίζω.
 expers, ertis, ἀμέτοχος, ἢ μετέχων.
 expeto, iui, itum, 3. ζητῶ, θηρεύω, προσπαθῶ νὰ πετύχω.
 exprio, 4. ἐξελώνω.
 explico, tui, etum, 3. ἐκπληρῶ, ἀναπληρῶ, γεμίζω.
 exploro, avi atum, καὶ iui, itum, 4. ἀναπυρρῶ.
 explorator, oris, ἀρσ. κατάσκοπος.
 expulso, (expulsi), iui, itum, 4. ἐξεργάζομαι, συλλέγωμαι.
 exprobro, posui, posuim, 3. ἐκθέτω.
 expulso, 4. ἐξονειδίζω, κατηγορῶ.
 expugno, 4. καταπολεμῶ, κυριεύω.
 exsequias arum, (ηλ.) 4. κηδεία, ἐνταφιασμός.
 exsilio, (exsilis), silui, sultum, 4. ἐκπηδῶ, προσπηδῶ, ἀναπηδῶ.
 exprobro, 4. κπνέω, ἀποθνήσκω.
 extinguo, inxi, inctum, 3. σβέννω, φονεύω, extinguui, ἀποθνήσκω.
 extruo, uxi, uctum, 3. κατασκευάζω, ἀν' γείρω.
 exsurgo, surrexi, surrectum, 3. ἀνίσταμαι ὑψοῦμαι, σηκώνομαι.
 exsto, stili, siltum, exstare 4. ἐξέχω, ὑπάρχω.
 extorquo orsi, ortum, 2. ἐκδοσανίζω, ἐκτριβῶ, ἀναγκάζω, κατορθύνω.
 extra, ἐξω, ἐκτός.
 extraho, traxi, tractum, ἐξέρκω, ἐκσύρω, ἐκβάλλω.
 extrēmus, a, um, ἔσχατος.

F.

Faba, ae, (ηλ.) 4. κόσμος, φασούλι, κουκκί.
 fabrico, ca, fabrico, 4. κατασκευάζω, τεχνουργῶ.
 fal ula, ae, (ηλ.) 4. μῦθος, λόγος ὁράμα.
 fabulosus, a, um, μυθώδης.
 facile, facilius, facillime, ὀκλόις.
 facinus, oris, οὐδ. 3. κατόρθωμα, ἔργον κακούργημα.
 facio, feci, factum, 3. πράττω, κόμνω, χορηγῶ, fac, κάμνε νὰ φροντίζε νὰ pluris facio, εἰς περισσοτέρην τιμὴν πωλίζω.

factum, i, ουδ. 2. τὸ πεπραγμένον, πράξις, ἔργον.
 facultas, atis θηλ. δύναμις. εὐκολία
 δύναμις, ἐξουσία.
 fama ae, θηλ. 4. φήμη.
 famelicus, a, um, πειναλὲς. πεινασ-
 μένος.
 fames is, θηλ. 3. πείνα.
 familia, ae, θηλ. 4. οἶκος, οἰκογένεια,
 οἰκείται τὸ οἰκετικόν.
 familiaritas, atis, θηλ. 3. φιλία, οἰ-
 κειότης.
 familia ae, θηλ. 4. θεραπαινά, ὑπη-
 σέτρια.
 famulus, i, ἀρσ. 2. θεραπῶν ὑπηρέτης.
 fas, ἀκλιτ. τὸ ὅσιον, τὸ δίκαιον.
 fascis, is, ἀρσ. 3. φάκελλος, δερμάτιον.
 fatalis, e, εἰμαρμένος, πεπρωμένος,
 κακοδαίμων, κακόμοιρος, ἐκείνο ἀπὸ
 τὸ ὅπου ἐξαρτάται ἡ τύχη τινός.
 fateor, fassus, sum 2. ὁμολογῶ.
 fatidicus, a, um, προφητικός.
 fatēgo, 4. κοπιᾶζω, ἐν-χλῶ.
 fatum, i, ουδ. 2. τὸ πεπρωμένον, ἡ
 μοῖρα.
 falo fungi, ἀποθνήσκω.
 faux, faucis, θηλ. 3. λάρυγξ στόμα.
 faveo, favi, fautum, 2. εὐνοῶ.
 favor, oris, ἀρσ. 3. εὐνοία, εὐμένεια.
 febris, is, θηλ. 3. πυρετός.
 fenestas, atis, θηλ. 3. εὐτυχία.
 feliciter, ὑτυχώς.
 felis, is, θηλ. 3. αἴλουρος, γάτα.
 fellx, icis, εὐτυχής.
 femina, ae, θηλ. 4. γυνή.
 femineus, a, um, γυναικίος.
 fera, ae, θηλ. 4. θηρίον, ἄγριον ζῶον.
 ferax, acis, εὐφορός, καρποφόρος.
 fere, σχεδόν, περίπου.
 ferinus, a, um, θήριος, caro ferina,
 κρέας ἀγρίων ζώων.
 fero, tuli, latum, ferre, 3. φέρω, βα-
 στάζω, ἀναφέρω, λέγω, fertur, ᾄδε-
 ται. ferri, φέρομαι ταχέως, κινου-
 μαι, πετώ.
 ferox, icis, ἄγριος, ἀνδρείος.
 ferreus, a, um, σιδηρεὺς.
 ferrum, i, ουδ. 2. σίδηρος, σπάθη.
 fertilis, εὐκαρπος, κάρπιμος, ἐπιτί-
 δεος νὰ δώσῃ καρπόν.
 fertilitas, atis, θηλ. 3. τὸ εὐκαρπον,
 farula, ae, θηλ. 4. ὁ νάρθηξ, καλὴ,
 ῥάβδος.

ferus, a, um, ἄγριος.
 ferveo, servi, και ferbul, 2. βράζω,
 ζέω, ἀφρίζω, πυρώνω.
 fessus, a, um, ἀποκαρῶν κουρασμένος.
 festum, i, ουδ. 2. ἑορτή.
 festus, a, um, ἑορτάσιμος, πανηγυρικὸς.
 fides, ei και us, θηλ. συνία.
 fidelis, e, πιστός.
 fides, ei, θηλ. 3. πίστις. fidem, πρὸς
 πιστοποίησιν. in fidem accipere, δι-
 χομαι τὴν ὑποταγὴν τοῦ ἐχθροῦ, ὑ-
 πόσχομαι ὑπεράσπισιν.
 filia, ae, θηλ. 4. θυγάτηρ.
 filius, i, ἀρσ. 2. υἱός.
 fingo, xi, xum, 3. πηγνύω, ἐμπηγῶ,
 sedes, σταίνω κατοικία.
 fixus, a, um, στερεός, ἀκίνητος.
 fido, fidi, fassum, 3. σφίζω.
 fingo, luxi, ictum, 3. σχηματίζω, πλάτ-
 τω προφασίζομαι.
 flio, ivi, flum, 4. τελειώνω.
 flnis, is, κοιν. 3. τέλος, σύνορον.
 fluitimus, a, um, γειτονικός, πλησί-
 νος.
 flo factus sum, flari, γίνομαι, συμβαί-
 νει, προκύπτει.
 firmitas, atis, θηλ. 3. σταθερότης, εὐ-
 ρωσία.
 firmiter, σταθερώς.
 firmo 4. στερεώνω, ἐμβαλῶ.
 firmus, a, um, σταθερός, βέβαιος, εὐ-
 νατός.
 flagello, 4. μαστιγώνω.
 flagitiosus, a, um, μοχθηρός, αἰσχρὸς,
 ἄτιμος.
 flagitium, i, ουδ. μοχθηρία, κακοῦρ-
 γημα.
 flagro, 4. φλέγομαι, καίω. desideriu,
 πόθῳ θερμότητα.
 flamma, ae, θηλ. φλόξ.
 flecto, xxi, exum, 3. στρέφω, κάμ-
 πτω, κινῶ λυγίζω.
 flecto, flecti, flectum, 2. κλίνειν.
 fletus, us, ἀρσ. 4. κλαυθμός.
 floreo, ui 2. ἀνθῶ.
 flos, oris, ἀρσ. 3. ἄνθος.
 fluctus, us, ἀρσ. 4. κύμα, κλύδων.
 fodio, fodi, fossum, 3. σκάπτω.
 foecunditas, atis, θηλ. 3. εὐκαρπία,
 εὐφορία.
 foecundus, a, um, εὐκαρπός.
 foetus, oris, ουδ. 3. ἐμβρυόν, τένος.

folium, i, οὐδ. 2. φύλλον.
 fons, ntis, ἄρσ. 3. πηγή.
 foris, ἔξω τῆς οἰκίας.
 forma, ae, θηλ. 1. μορφή.
 formica, ae, θηλ. 1. μύρμηξ.
 formido inis, θηλ. 3. φόβος.
 formidolosus, a, um, δειλὸς, περίφοδος.
 formositas, atis, θηλ. 3. κάλλος, εὐμορφία.
 formosus, a, um, ὕμωρος.
 fortasse, ἤτοι.
 forte, κατὰ τύχην.
 fortis, e, ἀνδρείος.
 fortitudo, inis, θηλ. 3. ἀνδρεία.
 fortuna, ae, θηλ. 1. τύχη.
 forum, i, οὐδ. 2. ἀγορά, δικαστήριον.
 fossa, ae, θηλ. 1. τάφος.
 fovea, ae, θηλ. 1. λάκκος.
 foveo, fovi, fudum, 2. περιθάλπω, θερμαίνω.
 fragilis, e, εύθραυστος, εὐλατός.
 fragilitas, atis, θηλ. 3. τὸ εύθραυστον.
 εὐλατόν.
 fragmentum, i, οὐδ. 2. θραῦσμα, κλάσμα, λείψανον.
 frango, fregi, fractum, θραύω, 3. τσακίζω, σπνριῶ, ἀσυνίζω.
 frater, tris, ἄρσ. 3. ἀδελφός.
 fraudulentus, a, um, δολερὸς, ἀπατηλός.
 frequens, ntis, συχνός.
 fructum, i, οὐδ. 2. καρπὸς, στενὸν τῆς οὐλοσύνης.
 frigidus, a, um, ψυχρός.
 frigus, oris, οὐδ. 3. ψύχος, ρίγος.
 frons, ntis, θηλ. 3. τὰ φύλλα, τὸ φύλλον, ἡ λανάν, ἡν, φύλλοφόρον.
 frons, ntis, θηλ. 3. μέτωπον.
 fructuosus, a, um, καρποφόρος, πλούτης καρπῶν.
 fructus, us, ἄρσ. 4. καρπός.
 frages, um, θηλ. 3. ὁ κα πολ.
 fragilis, eia, erum, καρποφόρος.
 frumentum, i, οὐδ. 3. σίτος, γεννίμα.
 frvor, fructus sum, 3. καρποῦμαι, ἀπολαύω.
 frustri, μεταίως.
 frustror, 1. παταῖω, ἀπατώ.
 frutex, icis, ἄρσ. 3. θάμνος, χαμόδενδρον.
 fuga, ae, θηλ. 1. φυγή.
 fugio, fugi, fugitum, 3. φεύγω, ἀποφεύγω.

φεύγω.
 fugo, 1. φυγαδεύω, διώκω, τρέπω εἰς φυγὴν.
 fuligo, inis, θηλ. 3. καπνία.
 fullo, onis, ἄρσ. 3. κναφεύς, ὅς τις πλύνει, λευκαίνει καὶ χρωματίζει μάλιννα φορέματα.
 fulmen, inis, οὐδ. 3. ἀστραπή.
 funale, is, οὐδ. 3. λαμπάς, κηρίον.
 funditus, 1. θεμελίων.
 fundo, fudi, fusum, 3. χύνω, hostes, διασκορπίζω, τρέπω εἰς φυγὴν τοὺς ἐχθρούς.
 fundus, i, ἄρσ. 2. ἀγρός, ὑποστατικόν.
 funestus, a, um, λυπηρὸς, δλιέθριος.
 funder, nctus sum, 3. ἐκτελώ, fato, ἀποθνήσκω.
 funis, is, ἄρσ. 3. σχοινίον.
 funus, eris, οὐδ. 3. κηδεία, ἐνταφιασμός.
 furculae, arum, θηλ. 1. δικράνιον, ρένον, στενοπορεία.
 furor, oris, ἄρσ. 3. μανία, λύσσα.
 futurus, a, um, μέλλων.

G.

Gallina, ae, θηλ. 1. ἀλεκτορίς, ὄρνιθ.
 gallinaceus, i, ἄρσ. 2. ἀλέκτωρ, πετεινός.
 gallus, i, ἄρσ. 2. πετεινός.
 ganges, is, hic, ὁ Γάγγης.
 gaudeo, gravisus sum, 2. χαίρομαι.
 gaudium, i, οὐδ. 2. χαρά.
 geminus, a, um, διπλούς, δίδυμος.
 gemmo, 1. κοσμῶ με πολυτίμους λίθους. gemmatus, λιθοκόλλητος, σιλπνός.
 gener, eri, ἄρσ. 2. γαμβρός.
 genero, 1. γεννῶ.
 generositas, ntis, θηλ. 3. γενναιοδωτεία.
 generosus, a, um, γενναίος.
 genitus, ἔδ. gigno.
 gens, gentis, θηλ. 3. ἔθνος, φυλὴ, γενεά.
 genus, eris, οὐδ. 3. γένος.
 geometria, ae, θηλ. 1. γεωμετρία.
 gero, gessi, gestum, 3. φέρω, βαστάζω, πράττω, κάμνω, belum, κάμνω πόλεμον. odium, τρέπω ρίσος. me gero, φέρομαι.
 gesto, 1. φέρω, βαστάζω, κομίζω.
 gigas, ntis, ἄρσ. 3. γίγας.
 gigno, genui, genitum, 3. γεννῶ.

glaber, bra, brum, φαλακρός, γυμνός.
 gladiator, oris, ἀρσ. 3. μονομάχος.
 gladius, i, ἀρσ. ξίφος, σπάθη.
 glans, ndis, θηλ. 3. βάλανος, βάλανιον.
 glisco, ēre, εκτείνομαι αυξάνομαι.
 gloria, ae, θηλ. 4. δόξα.
 gloriol 4. καυχῶμαι.
 Gracilis, e, ισχνός, λεπτός.
 gradior, gressus sum, 3. βαδίζω, πε-
 ρεπατώ.
 gradus, us, 4. βαθμός, βαθμύς.
 Graecia, ae, θηλ. 4. Ἑλλάς.
 Graecus, a, um, Ἑλληνικός. Graecus,
 ó "Ἑλλην.
 grandis, e, μέγας ἡλικιωμένος.
 grassor, 1. ὀρμῶ, προσβάλλω, φέρο-
 μαι σκληρῶς, μεταίνομαι.
 grates, um, θηλ. 3. χάρις, εὐγνωμο-
 σύνη.
 gratia, ae, θηλ. 4. χάρις, εὐχαρίστη-
 σις, εὐνοία. gratiam referre ἢ red-
 dere, ἀποδίδω χάριν εἶμαι εὐχαρί-
 στος. gratias agere, εὐχαριστῶ. gratias
 habere, ἡρεῖω χάριτας, χρεωστῶ
 εὐχαρίστησιν.
 gratulor, 1. συγχαίρω.
 gratus, a, um, εὐχάριστος, εὐγνώμων,
 εὐάρεστος.
 gravis, e, βαρύς.
 Gravitas, atis, θηλ. 3. βαρύτης, δυσκι-
 νησία.
 graviter, gravius, gravissime, βαρέως,
 σφοδρῶς.
 gravo, 1 βαρύνω επιβαρύνω.
 gregatim, ἀγελήδον, σωτηδόν.
 gressus, us, ἀρσ. 4. βᾶδις/α.
 grex, egis, ἀρσ. ἀγέλη ποίμνιον.
 grus, uis, κοιν. 3. γράνος.
 gubernator, oris, ἀρσ. 3. κυβερνήτης
 πτερυγίου.
 gymnosophista, ae, ἀρσ. 4. γυμνασο-
 φιστής.

II.

habeo, ui, itum, 2. ἔχω, κρατῶ, νο-
 μίζω. bene me habeo, καλῶς ἔχω,
 εἶμαι καλῶς.
 habitio, 4. κατοικίω.
 habitus, us, ἀρσ. 4. ἔξις, κατάστασις,
 σχῆμα, φορεσις.
 haecleus, ēus, ἰδῶ, μέχρι τοῦδε.
 halcyon, onis, θηλ. 3. ἀλκυόν, εὐδής

πτηνῶ τοῦ βορείων μελέσσα κλι-
 μάτων.
 Hamilcar, āris, ἀρσ. 3. Ἀμίλκας.
 Hannibal, ālis, ἀρσ. 3. Ἀννίβας.
 haruspex, icis, ἀρσ. 3. ιεροσκόπος,
 μάντις.
 Hasdrubal, alis, ἀρσ. 3. Ἀσδρουβας.
 hasta, ae, θηλ. 4. δόρυ, λόγχη.
 haud, δέν, ὄχι, ὄχι τόσον.
 haurio, si, stum, 4. ἀντλῶ, πίνω.
 haustus, us, 4. πόσις, ρόφησις, ἡ ρο-
 φησις.
 hebes, ēlis, ἀμβλύς.
 hebesco, cēre, 3. ἀμβλύνομαι.
 hedera, ae, θηλ. 4. κισσός.
 helleborus, i, ἀρσ. 2. ἑλλέβορος, σκάρ-
 φη σύνθεσις καθάρσιον τῶν παλαιῶν)
 herba, ae, θηλ. 4. πόα, χλόη χόρτα,
 βότανα.
 herbīdus, a, um, βοτανώδης, γειμάτος
 χόρτα.
 hercule, μὰ τὸν Ἡρακλέα, μὰ τὸν Θεόν.
 Hercules, is, ἀρσ. 3. Ἡρακλῆς.
 heres edis, κοιν. 3. ὁ καὶ ἡ κληρονόμος.
 hesperus, i, ἀρσ. 2. ὁ ἑσπερος ὁ ἑσπε-
 ρινός.
 heu, φεῦ.
 hiatus, us, ἀρσ. 4. χάσμα, τρύπα, σχι-
 σμάδα.
 hibernus, a, um, χειμερινός.
 hic, haec, hoc, οὗτος. αὐτὸν. τοῦτο.
 hiems, ēnis, θηλ. 3. χειμὼν.
 hinc, ντεῦθεν, ἀπ' ἰδῶ, ἐκ τοῦδε, ἐκ-
 τοῦτε.
 hinc illas, us, ἀρσ. 4. χειμετημὸς.
 hinnuleus, i, ἀρσ. 2. νεβρός, εὐλαφίου
 λον.
 hio, 1. χάσκω, χασμεῖναι, ἀνοῖξαι τὸ
 στόμα.
 hippopotamus, i, ἀρσ. 2. ἡπποπόταμος.
 hodie, σήμερον.
 hoedus, i, ἀρσ. 2. ἑρπερ.
 homo inis, -rσ. 3. ἀνθρώπος.
 honestas, atis, θηλ. 3. τιμότης, καλο-
 κάγαθία, εὐπρέπεια.
 honeste, τιμῶς, ἐντίμως.
 honestus, a, um, ἔντιμος, τίμιος, εὐ-
 πρεπής.
 honor, καὶ honos, ōris, ἀρσ. 3. τιμὴ,
 εὐπρέπεια.
 honorifice, flentius, flentissime, ἐν-
 τίμως.
 horra, ae, θηλ. 3. ὄρα

horridus, α, um, τραχύς, λείος, ἀνα-
φοπτών, ἀνατριχισμένος.
hortatus, us, ἄρσ. 4. νοουήτης, προ-
τροπή.
hortor, 1. νοουέω, προτρέπω.
hortus, ι, ἄρσ. 2. κήπος.
hospes, ις, ἄρσ. 3. ξένος.
hospitium, οὐδ. 2. φιλοξενία, hospitio
accipere, ξενίζω.
hostia, ae, θηλ. 1. σάβριον, θύια.
hostis, is, ἄρσ. 3. πῶλεμος, ἐχθρός.
huc, δευρ. 3. οὐ (πρὸς τὴν ὁδὸν). huc
illuc, ὧδε κακεῖσε, διὰ καὶ ἐκεῖ.
hujusmodi, τοιοῦτος, τοῦ εἶδους τούτου.
humanitas, atis, θηλ. 3. φιλάνθρωπος,
παιδ' α, ἀνθρωπισμός.
humanus, α, um, ἀνθρώπινος, φιλάν-
θρωπος.
humerus, ι, ἄρσ. 2. ὄμος.
humilis, e, ταπεινός, humili loco na-
tus, ἀθλιώτης δυσγενής, ἀπὸ μικροῦ
ταπεινοῦ γενεῖς.
humor, oris, ἄρσ. 3. ὑγρότης.
humus, ι, θηλ. 2. γῶμα, ἔδαφος. humi,
κατὰ γῆς.
hyalena, ae, θηλ. ὑαίνα.
hydrus, ι, ἄρσ. 2. ὕδρος, ὕδρα, νερό-
φιδον.
hymnus, ι, ῥσ. 2. ὕμνος.
hystrix, ις, θηλ. 3. ὑστρίξ, εἶδος ἀ-
κανθοχοίρου.

I.

ibi, ἐκεῖ, αὐτοῦ.
idem, αὐτόθι, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον
(ἐπὶ τὰς αὐτὰς).
ibis, idibus, θηλ. 3. ἡ ἰδίς (πηγὴν τῆς
Αἰγύπτου).
ichneumon, onis, ἄρσ. 3. ἰχνεύμων (εἰ-
δος ποντικῶ).
ico, ici, icum, 3. πλῆττω, κυπῶ, πλῆ
γάνω, ἐπιτυχαίνω. icoe foedus, κα-
μνὸν συνθήκην, εἰσάγειν.
ictus, us, ἄρσ. 4. αὐτόπημα, βολή, πλῆ-
γή.
idem, eadem, idem, ὁ αὐτός.
ignis, ignis, ἄρσ. 3. πῦρ, φωτιά.
ignobilis, e, ἀδόξος.
ignoro, 1. ἀγνοῶ.

ignotus, α, um, ἀγνωστος.
ille, illa, illud, ἐκεῖνος.
ille, illud, arum, θηλ. 1. ὁ ἄλλοτε.
illuc, ἐκεῖσε, εἰς ἐκεῖνον τὸν τόπον (ἐπὶ
κινήσεως).
illustris, e, λαμπρός, ὀνομαστός.
illustro, 1. φωτίζω, λαμπρύνω, δοξάζω.
imago, inis, θηλ. 3. εἰκών.
imbecillus, e, καὶ imbecillus, α, um, ἀ-
δύνατος.
imber, bris, ἄρσ. 3. ὄμβρος, βροχή.
imbitio, ionis, θηλ. 3. μίμνισις.
imitor, 1. μιμούμαι.
immanis, e, ἄγρος, ὀμός, τεράστιος.
impen-us, α, um, ἀπειρος, ἀπείρατος.
imperf-us, α, um, ἀνέξιος.
impineo (impinas), οι, 2. ἐπικρέμα-
μαι, ἐπικρίναι, παπειλώ.
immitto, misi, missum, 3. εἰσέμπω,
εἰσδιγίνομαι, στέλλω, ἀφίνω νὰ ἐμδῇ,
ρίπτω εἰς.
immobilis, e, ἀκίνητος.
immortis, 1. θοσιάζω, σφάττω.
immortalis, e, ἀθάνατος.
immortuus, α, um, ἀκίνητος.
immitto, 1. μεταβάλλω, ἀλλάττω.
impatiens, ntis, ἀνυπομένητος. frigo-
ris, ο μὴ ὑποφέρειν τὸ ψῦχος.
impedio (impedis, ivi, itum, 4. ἐμπο-
δίζω.
impello, pelli, pulsum, 3. παροξύνω,
κινῶ ὀρύνω.
impendeo, 2. ἐπικρέμαμαι, κρέμαμαι,
ὑπερβύω, παπειλώ.
impenetrabilis, e, ἀδιάβατος, ἀδιαπé-
ρατος.
impense, σφοδρῶς.
impetator, tris, ἄρσ. 3. στρατηγός.
impetitus, α, um, ἀπειρος, ἀνεπίστος.
imperium, ι, οὐδ. 2. ἀρχή, ἡγεμονία,
ἐξουσία.
impetro, 1. διατάττω, ἄρχω, ξουσιάζω.
improbitas, ivi, itum, 4. κακωνία.
improbo, 1. ἐπιτυχαίνω, κατορθύνω
νὰ λάβω.
improbus, us, ἄρσ. 4. ὀρμή, ἐπιδρομή,
προσβολή.
improbus, α, um, ἀπεθής.
improbo, ενί, etum, 2. γαμίζω, ἀναπλή-
ρυνω.
improbo, 1. παρὰ τὸν νόμον, ἐμπεδύνω.

σμούς.
 inbilio, 1. χράσκω, ἐπιθυμῶ.
 inimicus, α, um, ἐχθρικός.
 inimicus, ι, αρσ. 2. ἐχθρός (ὁ ἰδιώτι-
 κός ἐχθρός).
 inique, ἀνο ἀλώς, ἀνομοίως.
 inquit, ι, ουδ. 2. ἀργή.
 injicio (injicis), jeci, lectum, 3 ἐνρίπτω,
 ἐμβάλλω, ἐπιβάλλω, βάλλω εἰς, ρί-
 πτω εἰς.
 injuria, αε, θηλ. 1. ἀδικία.
 inlato, 1. ἐπιπολαζῶ, ἐπιπλέω, κο-
 λυμβῶ ἐπάνω.
 innotor, ixus, sum, 3. ἐπιστηρίζω, αἰ-
 ἀκουῶ.
 innocentia αε, θηλ. 1. ἀθωότης.
 innotesco, tui, 3. γίνομαι γνωστός.
 innoxius, α um, ἀβλαβής.
 innumerabilis, e, ἀναρίθμητος.
 innumerus, α, um, ἀναριθμητος.
 inopia, αε, θηλ. 1. ἐνδεία, ἔλλειψις.
 inprimis, πρό πάντων.
 inquam, ῥήμα ἔλλειπτε, λέγω.
 inquinio, 1. μολύνω, κηλιδῶ.
 inquit o, isivi, isitum, 3. ἐξετάζω, ἐ-
 ρευνῶ.
 insanio (insanis), ivi, itum, 4. μαίνω-
 μοι, παραφρονῶ.
 inscribo, ipsi, iptum, 3. ἐπιγράφω,
 γράφω εἰς.
 insectum, ι, ουδ. 2. ἔντομον.
 insequor, quatus sum, 3. ἔπομαι, ἀ-
 κολουθῶ.
 insideo (insides), sedi, sessum, 2. ἐπι-
 κάθηναι, κάθηναι εἰς.
 insidiae, arum, θηλ. 1. ἐνέδραι, ἐπι-
 βουλῆ.
 insidior, 1. ἐπιβουλεύω, ἐνεδρεύω.
 insignis, α, ἐπίσημος, ἐξάιρετος, insi-
 gnia, τὰ παράσημα.
 insisto, stiti, stitum, 3. ἐπέχω, στα-
 ματῶ, ἐπιδαίνω διώκω.
 insolabiliter, ἀπαρηγορήτως.
 insolens, ntis, ἀσυνήθιστος, ὑπερήφανος.
 ὀβριστικός, ὀβριστής.
 insolenter, ὀβριστικῶς.
 inspecto, 1. θεωρῶ ἐνατενίζω.
 instilluo, ui, illum, 3. καταρτίζω, δια-
 τάττω.
 institutum, ι, ουδ. 2. διάταξις, institu-
 ta, orum, τὰ καθεστῶτα, οἱ νόμοι καὶ
 τὰ ἔθνη τῆς πολιτείας.
 iusto, i, ius, 1. ἐπικαιρῶς, ἐλα-

σιάζω, προσβάλλω, καταδιώκω. θερ-
 μῶς παρακαλῶ.
 instrumentum, ι, ουδ. 2. ὄργανον, σκεῦ-
 ος, ἐργαλεῖον.
 instruo, xi, ctum, 3. κατασκευάζω,
 διδάσκω, γορηγῶ, προμηθεύω.
 insuesco, evēni, suetum, 3. συνειθίζω.
 invila, αε, θηλ. 1. νῆσος.
 insuper, προσέτι πρὸς τούτοις.
 integer, gra, grum, ὁλόκληρος, ἀκέ-
 ραιος.
 inlato, xi, ctum, 3. σκεπάζω.
 integritas, atis, θηλ. 3. ἀνεραϊότης, κα-
 θαρότης.
 intelligo, exi, ctum, 3. ἐννοῶ, κατα-
 λαμβάνω συμπεραίνω, γνωρίζω.
 intemperans, ntis, ἀκρατής ἀχαλίνω-
 τος.
 inter, προθ. μ. αἰτ. μεταξύ.
 intercipio (intercipis), cēpi, ceptum,
 4. μεσολαβῶ, πίνω.
 interdicto, xi, ctum, 3. ἀπαγορεύω.
 interdiu, τὴν ἡμέραν.
 interdum, ἐνίοτε, κάποτε.
 interea, ἐν τοσούτῳ.
 interco, ii, Ytum, ire, ἀπόλλυμαι, χά-
 νομαι.
 intersector, oris, αρσ. 3. φονεύς.
 interficio (interficis), feci, lectum, 2.
 φονεύω.
 interim, ἐν τῷ μεταξύ.
 interimo, emi, emtum, 3. φονεύω.
 interjicio (interjicis), jeci, ectum, 3.
 παρεμβάλλω, ρίπτω μεταξύ. anno
 interjecto, παρελθόντος ἐνὸς ἔτους,
 μετὰ ἐν ἔτος.
 interior, ius, ἐνδοτέρος.
 internecio, ionis, θηλ. 3. ἐξώλεια, ἐξ-
 ολίθρευσις.
 internodium, ι, ουδ. 2. κόνδυλος, τὸ
 μέρος τὸ μεταξύ δύο κόμβων εἴτε
 γονάτων τοῦ καλάρου.
 internus, α, um, ὁ, ἡ, τὸ ἐντός.
 interpres, etis, αρσ. 3. διερμηνεύς.
 interrogum, ι, ουδ. 2. μεσοδασυλεία.
 interrogo, 1. ἐρωτῶ.
 intersum, fui, esse, παρευρίσκομαι.
 interest mea, με μέλει, φροντίζω.
 intervallum, ι, ουδ. 2. διάστημα.
 intervenio (intervēnis, veni, ventum,
 4. ἐπέρχομαι, ἔρχομαι μεταξύ.
 iuxto, ui, exium, 3. ἐνυπαίνω.
 iustus, α, um, ἐνδίκαιος, οἰκονομικός

intra, προθ. μ. αἰ. ἔσω, ἐντός, μέσα εἰς.
 intrepidus, a, um, ἄφοβος, ἀτρόμητος.
 intro, 1. ἐμβαίνω, εἰσέρχομαι.
 introducto, xi, ctum, 3. εἰσάγω.
 introitus, us, ἀρσ. 4. εἰσόδος.
 intueor, tuus, sum, 2. εἰσβλέπω, κυτ-
 τάζω ἐνατενίζω.
 intus, ἔδον, μέσα εἰς.
 inusitatus, a, um, ἀσυνήθιστος.
 invado, si, sum, 3. ἐπέρχομαι, εἰσ-
 βάλλω, ἐπιπίπτω, πλακώνω.
 invenio (invenis), veni, ventum 4. εὐρί-
 σκω, ἐφευρίσκω.
 investigo, 1. ἐρευνῶ, ἀνιχνεύω.
 invicem, ἀμοιβαίως.
 invictus, a, um, ἀνίκητος.
 invidia, ae, θηλ. 1. φθόνος, μίσος.
 invisus, a, um, ἀπεχθής, μισητός.
 juvilo, 1. προσκαλῶ, καλῶ.
 invius, a, um, ἄβατος, δύσβατος.
 invoco, 1. ἐπικαλοῦμαι, προσκαλῶ.
 Iphigenia, ae, θηλ. 1. Ἰφιγένεια.
 Ipse, a, um, αὐτός, ὁ ἴδιος.
 ira, ae, 1. ὀργή, θυμός.
 iracundia, ae, θηλ. 1. θυμός, ὀξύθυμία.
 iracundus, a, um, ὀργίλος, ὁ ὀ θυμός
 irascor, iratus, sum, 3. ὀργίζομαι,
 θυμώνομαι.
 irretio, ivi, itum, 4. ἐμπλέκω, περι-
 πλέκω.
 irrideo, (irrides), isi isum, 2. κατα-
 γελῶ.
 irrito, 1. ποτίζω, βρέχω.
 irritio, 1. παροξύνω, ἐρεθίζω.
 irruo, ui, 3. ἰσπίπτω, προσβάλλω, ἐφ-
 ορμῶ.
 is, ea, id, ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο.
 iste, a, ud, ἐκεῖνος, οὗτος.
 ita, οὕτως.
 itaque, ὅθεν.
 iter, itinēris, οὐδ. 3. ὁδοπορία, πο-
 ρεία, ὁρόμος.
 iterum, πάλιν, ἐκ δευτέρου.
 itidem, ὁμοίως, ὡσαύτως.

J.

Jaceo, jacui, jactum, 2. κείμαι, κοιτο-
 μαί.
 jacio, jeci, jactum, ῥίπτω, βάλλω,
 σφενδονίζω.
 jacio, 1. ριπαίω, ρίπτω ὡς κείσεις.

jaculor, 1. ἀκοντίζω, σφενδονίζω,
 jam, ἤδη.
 Janus, i, 2. Ἰανός.
 janua, ae, θηλ. 2. θύρα.
 jejūnus, a, um, νηστευός, πεινών.
 juba, ae, θηλ. 4. χεῖτη.
 jubeo, jussi, jussum, 2. κελεύω, δια-
 τάττω.
 jucunditas, atis, θηλ. 3. τερπνότης,
 ἡδονή.
 jucundus, a, um, τερπνός, εὐάρεστος.
 judex, icis, ἀρσ. 3. κριτής, δικαστής.
 judicium, ii, οὐδ. 2. κρίσις, ἀπόφασις.
 judico, 1. κρίνω.
 jugerum, i, οὐδ. 3. πλῆθρον, στρέμμα.
 jugum, i, οὐδ. 2. ζεύγος, ζυγός, καρ-
 φή, ράχισ.
 jungo, nxi, netum, 3. ἐνώνω, ζευγνύω.
 Juno, onis, θηκ. 3. Ἥρα.
 Jupiter, Jovis, ἀρσ. 3. Ζεύς.
 jurgiosus, a, um, φιλονεικός.
 juro, 1. ὀμνύω, δίδω ὄρκον.
 jus, juris, οὐδ. 3. τὸ δίκαιον, τὸ δικαί-
 ωμα. jus civitatis, δικαίωμα πολίτου.
 jure, δικαίως.
 jussus, us, ἀρσ. 4. διαταγή, ἐνταλμα.
 justitia, ae, θηλ. 4. δικαιοσύνη.
 justus, a, um, δίκαιος.
 juvenca, ae, θηλ. 1. δάμαλις, δαμάλα.
 juvenis, is, κοιν. 3. νεανίας, νέος, νεά-
 νις, κόρη.
 juvo, juvi, jutum, 1. βοηθῶ, ὠφελῶ.
 juxta, προθ. μ. αἰ. πλησίον, σιμά.

L.

L. σημαίνει τὸ προσωνόμιον Lupinus,
 Λεύκιος.
 labor καὶ labos, ōris, ἀρσ. 3. ἔργασια,
 κόπος.
 labor, laqus sum, 3. γλιστῶ, πίπτω.
 labōro, 1. κοπιᾶζω, πάσχω.
 labyrinthus, i, ἀρσ. 2. λαβύρινθος.
 lac, lactis, οὐδ. 3. γάλα.
 lacteo, 4. κατασπαράσσω, ξεραίνω.
 lacesso, tvi, itum, 3. ἐρεθίζω, παροξύνω.
 lacryma, ae, θηλ. 1. δάκρυον.
 laeus, us, ἀρσ. 4. λίμνη.
 laedo, si, sum, 3. βλάπτω.
 laetitia, ae, θηλ. 4. χαρά.
 laetor, 1. χαίρομαι.
 laetus, a, um, εὐδαίμων, χαρούμενος.

- edacare, laeta pabula, ἀφρονος νομή.
 laetor, αἰς, ἀρσ. 3. λαϊότης, εὐπρότης.
 lana, αἰ, θηλ. 1. ἔριον, μαλλίον.
 lanatus, α, um, ἐριοφόρος, μαλλιοφόρος.
 lano, 1. κατασπαράττω, κρεουργώ.
 lapicidina, αἰ, θηλ. 1. λατομείον.
 lapideus, α, um, λίθινος, πετρώδης.
 lapis, ιδ, αρσ. 3. λίθος, πέτρα.
 laqueus, ι, αρσ. 2. στυνέον, βρόχος, τὰ βρόχια.
 largitio, ονίς, θηλ. 3. δῶρον, φιλοδώρημα.
 late, μακράν, εἰς μακρὸν διάστημα.
 latēbra, αἰ, θηλ. 1. κρησφύγετον, καταφύγον.
 lateo, υἱ 2. λανθάνω, κρύπτομαι.
 later, ἔρις, ἀρσ. 3. πλινθίον.
 laterculus, ι, ἀρσ. 2. πλινθίον.
 latinus, α, um, λατινικός.
 Latium, ι, οὐδ. 2. τὸ Λάτιον, ἡ Λατίνη.
 latitudo, ἡνίς, θηλ. 3. πλάτος.
 Latona, αἰ, θηλ. 1. Δητώ.
 latro, 1. ὑλακτῶ, γαυγίζω.
 latro, ονίς, ἀρσ. 3. ληστής.
 latrocinium, ι, οὐδ. 2. ληστεία.
 latus, α, um, εὐρύς, πλατύς, εὐρύχωρος.
 latus, ἔρις, οὐδ. 3. πλευρὰ πλάγιον.
 laudo, 1. ἐπαινῶ.
 laus, laudis, θηλ. 3. ἔπαινος.
 laule, λαμπρῶς, πολυτελῶς.
 lavo, lavi, lautum (lautum, lavatum), 1. πλύνω, λαύω.
 laeena, αἰ, θηλ. 1. λέαινα.
 lahes, ἔρις, ἀρσ. 3. λέθης (λ. θέτη).
 legatio, ονίς, θηλ. 3. πρεσβεία.
 legatus, ι, ἀρσ. 2. πρέσβυς.
 legio, ονίς, θηλ. 3. ἡ λεγίων (πάγμα συνιστάμενον ἀπὸ 4200 πεζοῦς καὶ 300 ἵππων).
 legislator, ονίς, 3. νομοθέτης.
 lego, εἰ, etum, 3. ἀναγιγνώσκω ἐκλέγω.
 leo, ονίς, ἀρσ. 3. λέων.
 letalis, ο, θανατηφόρος, θανάσιμος.
 levis, ο, ελαφρὸς.
 liliaceae, αἰς, θηλ. 3. κυκλάδος, ἐλαφρότης.
 levo, 1. ἀνακουρίζω, ελαφρύνω.
 lex, legis, θηλ. 3. νόμος, συμφωνία.
 libenter, ἀσμένως, μετὰ χαρᾶς.
 liber, ora, orum, ἐλευθερός.
 libet, ἱρι, ἀρσ. 2. πλῆθος, πλῆθος, 3. εὐχαιρία.
 liberaliter, ἐλευθερίως, γενναίως.
 libere, ἐλευθερίως.
 liberi, orum, ἀρσ. 2. τέκνα, παιδιά.
 libero, 1. ἐλευθερῶ.
 libertas, αἰς, θηλ. 3. ἐλευθερία.
 libidinosus, α, um, ἀκόλατος, ἀσελγής.
 libido, ἡνίς, θηλ. 3. ἐπιθυμία, ὀρέξεις.
 licet, sicut (licetum est), licere, 2. συγχωρεῖται.
 lienosus, α, um, σπληνικός, ὑποχονδριακός.
 ligneus, α, um, ξύλινος.
 lignum, οὐδ. 2. ξύλλον.
 ligo, 1. δένω, ἐμποδίζω.
 limpidus, α, um, διαυγής, καθαρός.
 lingua, αἰ, θηλ. 1. γλῶσσα.
 linum, ι, οὐδ. 2. λινάριον.
 liquidus, α, um, ὑγρός, ρευστός, καθαρός, διαυγής.
 lis, litis, θηλ. 3. δίκη, ἔρις.
 litter, εἴτε littera, αἰ, θηλ. 1. γράμμα, στοιχείον. litterae, arum, τὰ γράμματα, ἡ ἐπιστολὴ, αἱ ἐπιστήμαι.
 litus, ὄρις, οὐδ. 3. ἀκτή, αἰγιαλός.
 loco, 1. θέτω, βάζω, virgo ducenda locatur, παρθένος ὑπανθροεῖται.
 locus, ι, ἀρσ. 2. τόπος, θέσις, χωρίον.
 locusta, αἰ, θηλ. 1. ἀκρίς.
 longe, μακράν, πολύ.
 longinquus, α, um, μακράν, κείμενος, μακρονός.
 longitudo, ἡνίς, θηλ. 3. μήκος.
 longus, α, um, μακρός, πολὺς.
 loquor, quutus (cutus) sum, 3. ὁμιλῶ, λαλῶ.
 lorica, αἰ, θηλ. 1. θώραξ.
 lorum, οὐδ. 2. ἱμᾶς, λουρίον.
 lobido, ἡνίς, θηλ. 3. ἐπιθυμία.
 lucifer, ἔρι, ἀρσ. 2. φωσφόρος, αὐγερινός.
 luctus, us, ἀρσ. 4. πένθος, λύπη.
 lucus, ι, ἀρσ. 2. ἄλσος.
 ludus, ι, ἀρσ. 2. παίγνιον, παιγνίδιον.
 ludus, litterarius, σχολεῖον, gladiarius, παλαιστρα τῶν μονομάχων. ludimagister, διδάσκαλος.
 lugeo, luxi, 2. πένθω, λυποῦμαι.
 lumen, ἡνίς, οὐδ. 3. φῶς, ὀφθαλμός.
 luna, αἰ, θηλ. 1. σελήνη.
 lupa, αἰ, θηλ. 1. λύκαινα.
 lupus, ι, ἀρσ. 2. λύκος.
 luscus, αἰ, θηλ. ἀγνός.
 luto, 1. εὐχαιρία, καθαρῶς, 2. εὐχαιρία

ὀπλοσκοπῶ.

lustrum, i, οὐδ. 2. φοιλεὰ κοίτη θηρίων.

lusus, us, ἄρσ. 4. παίγιον. per lusum, πρὸς ἀσπείζον.

lutum, i, οὐδ. 2. πηλὸς, χῶμα, λάσπη.

lux, lucis, θηλ. 3. φῶς.

luxuria, ae, θηλ. 1. τρυφή.

M.

M, σημαίνει τὸ προωνύμιον Marcus,

Μάρκος. M'. τὸ Manius, Μάνιος.

nascies, iei, θηλ. 3. ἰσχύοντες, λιγνόντες.

nacto, 1. σφάττω.

macula, ae, θηλ. 1. κολίς.

madeo, ui, 2. εἶμαι ὑγρὸς, βρεγμένος.

κατάβροχος.

magis, μᾶλλον, περισσότερον.

magister, tri, ἄρσ. 2. διδάσκαλος. ma-

gister, equitum, ἑππαρχος.

magistratus, us, ἄρσ. 4. ἡ ἀρχή, τὸ

ὑπουργημα, ὁ ὑπουργός.

magnifice, centius, centissime, μεγα-

λοπρεπῶς.

magnificentia, ae, θ. 1. μεγαλοπρέπεια.

magnificus, a, um, μεγαλοπρεπής, πο-

λύτιμος.

magnitudo, inis, θηλ. 3. μέγεθος.

magnopere, μέγας, πολύ.

magnus, a, um, μέγας.

maiores, um, ἄρσ. 3. πρόγονοι.

maledico, xi, etum, 3. κακολογῶ, βλα-

σφημῶ.

maledicus, centior, centissimus, κακο-

λόγος, βλάσφημος.

maleficus centior, centissimus, κα-

κοῦργος.

malo, malui, malle, προσιμῶ.

malum, i, οὐδ. 2. μῆλον.

malus, a, um, κακός.

mando, 1. παραγγέλλω, διατάττω, ἐμ-

πιστεύομαι.

mandum, ndi, nsum, 3. μασσῶ.

mane, evaoris, πρωί.

maneo, mansi, sum, 2. μένω.

manes, ium, ἄρσ. 3. τὰ πνεύματα, αἱ

ψυχαὶ εἴτε σκιά τῶν ἀποθανόντων.

mano, 1. ρέω.

mansueto, feci, factum, 3. ἀμαρῶ.

ἡμερώνω.

manubiae, arum, θηλ. 1. λάφυρα.

manumitto, misi, missum, 3. ἀπαλευ-

θερῶ.

manus, us, θηλ. 4. χεῖρ, προδασκίς.

marpale, is, οὐδ. 3. καλύβη.

mare, is, οὐδ. 3. ἡ θάλασσα.

margarita, ae, θηλ. 1. μαργαριτάριον.

marenus, a, um, θαλάσσιος.

maritimus, a, um, θαλάσσιος, θαλασ-

σινός, παραθαλάσσιος.

maritus, i, ἄρσ. 2. σύζυγος.

marmor, oris, οὐδ. 3. μάρμαρον.

Mars, rtis, ἄρσ. 3. Ἀρης.

massa, ae, θηλ. 1. σωρός, πλήθος.

mater, matris, θηλ. 3. μήτηρ.

materia, ae, θηλ. 1. ὕλη.

matrimonium, i, οὐδ. 2. γάμος, ὁ πε-

δρῆς.

matrona, ae, θηλ. 1. οἰκοδόμοισιν, ἀρ-

χόντισσα.

maturesco, turui, 3. ὠριμάζω.

maxilla, ae, θηλ. 1. σιαγών.

maxime, μάλιστα.

medeor, mederi, 2. ἰατρῶω.

medicamentum, i, οὐδ. 2. ἱατρικόν.

medicina, ae, θηλ. 1. ἡ ἱατρική, τὸ

ἱατρικόν.

medico, 1. ἱατρῶω. corpus, βαλσαμῶ-

νω.

medicus, i, ἄρσ. 2. ἱατρός.

meditatio, 1. μελετώ.

medius, a, um, μέσος. μεσάιος. in me-

dium, agmen, εἰς τὸ μέσον τοῦ πλη-

θους. per medios, ignes, εἰς μέσου

τοῦ πυρός.

mehercule, μὰ τὸν Ἡρακλῆα! τῇ ἀ-

δελφίᾳ!

mel, mellis, οὐδ. 3. μέλι.

membrana, ae, θηλ. 1. μεμβράνα, περ-

γαμνήνη.

membrum, i, οὐδ. 2. μέλος.

mimici, isse, 3. ἐνθυμοῦμαι.

memor, oris, μνήμων, ἐνθυμούμενος.

memorabilis, e, αξιομνημόνευτος, ἀ-

ξιόλογος.

memoria, ae, θηλ. 1. μνήμη. μνημονι-

κόν.

memoro, 1. μνημονεύω, διηγοῦμαι.

mendacium, i, οὐδ. 2. ψεῦδος.

mendax, acis, ψεύστης, ψευδολόγος.

mens, ntis, θηλ. 3. νοῦς, ψυχὴ.

mensis, is, ἄρσ. 3. μῆν.

mentior, mentis sum, 4. ψεύδομαι,

λέγω ψευδῶς, ἀπατώ.

mercator, oris, ἄρσ. 3. ἔμπορος.

mercatus, us, ἄρσ. 4. ἀγορά, πανήγυρις.

mercatura, ae, θηλ. 1. ἐμπόριον.
 merces, cedis, θηλ. 3. μισθός, ἀντα-
 μισίη.
 Mercurius, i, ἄρσ. 2. Ἑρμῆς, ὁ ἄγγελ-
 λος, εἴτε πεζοδρόμος τῶν θεῶν.
 mereo, ui, ium, καὶ mereor, maritus,
 sum, 2. μισθοδοτοῦμαι κερδίζω, bene
 meritus de republica, ὁ εὐποιήσας
 τὴν πατρίδα, ὁ ἔχων ἐκδουλεύσεις
 διὰ τὴν πολιτείαν.
 mergo, mersi, sum, 3. βυθίζω, κατα-
 βυθίζω.
 meridianus, a, um, μεσημβρινός.
 meridies, iei, ἄρσ. 5. μεσημβρία.
 merito, ἀξίως, δικαίως.
 meritum, i, οὐδ. 2. ἀξίωμα, ἐκδούλευ-
 σις.
 merula, au, θηλ. 1. κόκκυφος.
 merx, eis, θηλ. 3. πραγματεία, ἐμπο-
 ρεῖα.
 messis, is, θηλ. 3. θέρος, θερισμός.
 meta, ae, θηλ. 1. σκοπός, σημεῖον.
 metallum, i, οὐδ. 2. μέταλλον.
 metus, us, ἄρσ. 4. φόβος.
 meus, a, um, ἐμός, ἰδικός μου.
 migro, i, πορεύομαι, ἀποικῶ, μετα-
 σταίνω.
 miles, militis, ἄρσ. 3. στρατιώτης.
 militaris, e, στρατιωτικός, res milita-
 ris, ἡ πολεμική.
 militia, ae, θηλ. 1. στρατεία, στρατιω-
 τική ὑπηρεσία.
 milito, i, πολεμῶ.
 mille, χίλια, mille passum, ἐν (Ῥω-
 μαϊκῶν) μίλειον.
 militarium, i, οὐδ. 2. μιλιάριον, ση-
 μεῖον τοῦ μίλιου.
 milvius, i, ἄρσ. 2. γυψ, ἱερᾶκιον.
 minae, arum, θηλ. 1. ἀπειλαί, φοβε-
 ρισμοί.
 Minerva, ae, θηλ. 1. Ἀθηνᾶ.
 minime, ἐλάχιστα, πολλὰ ὀλίγον, μν-
 δομῶς.
 ministerium, i, οὐδ. 2. ὑπηρεσία.
 monium, i, οὐδ. 2. ἡ μίλτος (κόκκινον
 μεταλλικὸν χρώμα).
 minor, i, ἀπειλῶ, φοβερίζω.
 minuo, ui, ium, 3. ἐλαττώνω, σμικρύνω,
 ὀλιγοστεύω.
 miraculum, i, οὐδ. 2. θαῦμα.
 mirabilis, e, θαυμάσιος.
 mire, θαυμάσιως.
 mitor, i, θαυμάζω.

mirus, a, um, θαυμάσιος, θαυμαστός.
 miser, era, um, ἄθλιος, δυστυχής.
 misereor, miseratus (misertus) sum, 2.
 εὐσπλαγχνίζομαι, λυποῦμαι.
 miseret, miseruit (misertum est), mi-
 serere, εὐσπλαγχνίζομαι, συλλυποῦ-
 μαι, ἐλεῶ.
 miseria, ae, θηλ. 1. ἡ ἀθλιότης, δυστυ-
 χία.
 misericordia, ae, θηλ. 1. ἔλεος, εὐ-
 σπλαγχνία.
 mitis, e, ἐπεικής, εὐμενής.
 mitto, misi, missum, 3. στέλλω, πέμ-
 πω, ρίπτω, βάλλω.
 modestia, ae, θηλ. μετριοφροσύνη, σω-
 φροσύνη.
 modicus, a, um, μέτριος.
 modius, i, ἄρσ. 2. μόδιος (μέτρον σί-
 του).
 modo, ἀντὶ τοῦ dommodo, ἐὰν μόνον.
 φθάνει νῦν.
 modus, i, ἄρσ. 2. μέτρον, τρόπος.
 moenia, ium, οὐδ. 3. τὰ τείχη.
 moereō, ui, 2. λυποῦμαι.
 moles, is, θηλ. 3. βάρος, ὄγκος, σωρός,
 μέγα οἰκοδόμημα.
 molestus, a, um, ἐνοχλητικός.
 mollio, iui, ium, 4. μαλακώνω.
 mollis, e, μαλακός.
 moveo, ui, ium, 2. νοθεύω, παραινῶ,
 ἐνθυμίζω.
 mons, ntis, ἄρσ. 3. ὄρος.
 mora, ae, θηλ. 1. ἀναβολή, μέλλησις.
 morbus, i, ἄρσ. 2. νόστος, ἀρρωστία.
 mordax, acis, δγκτικός, δακνιδάρης.
 morior, mortuus sum, 3. ἀποθνήσκω.
 moror, i, διατρέβω, ἀργοπορῶ, nihil
 moror, δὲν με μέλει.
 morosus, a, um, σκυθρωπός.
 mors, rtis, θηλ. 3. θάνατος.
 morsus, us, ἄρσ. 4. δγκμός, δάγκασμα.
 mortalis, e, θνητός.
 mos, oris, ἄρσ. 3. ἥθος, τρόπος, συνή-
 θεια.
 motus, us, ἄρσ. 4. κίνησις, terrae, σει-
 σμός.
 moveo, vi, tum, 2. κινῶ.
 mox, μετ' ὀλίγον.
 mulieris, e, γυναικείος.
 mulier, eris, θηλ. 3. γυνή.
 multitudo, inis, θηλ. 3. πληθός.
 multo, i, τιμωρῶ, ζημιώνω.
 multus, a, um, πολύς.

multe, πολλή, κατὰ πολλὰ.
mundus, i, ἀρσ. 2. κόσμος.
munio, ivi, itum, 4. περιτελλίζω, ὑπερασπίζομαι. νιαμ, στρώνω ὁδόν.
munus, ōris, οὐδ. 3. ἀποβρῆγμα, δῶρον.
muralis, e, τοιχοειδής.
murus, i, ἀρσ. τοίχος.
murus, muris, ἀρσ. 3. μῦς, ποντικός.
musca, ae, θηλ. 1. μύια.
musculus, i, ἀρσ. 2. ποντίκιον.
musice, es, θηλ. 1. μουσική.
musicus, a, um, μουσικός.
mutatio, onis, θηλ. 3. μεταβολή, ἀλλαγὴ.
mutō, 4. μεταβάλλω, ἀλλάττω.

N.

Nao, ναί.
nam, γάρ, διότι.
nasciscor, nactus sum, 3. ἐπιτυχαίνω, ἀποκτώ.
nares, ium, θηλ. 3. ρῶθωνες (ρουθού-
ναι).
narro, 4. διηγούμαι.
nascor, natus sum, 3. γεννώμαι, cexa-
ginta annos natus ἐξήκοντα ἔτη γε-
γονώς ἐξήκοντα ἔτων τὴν ἡλικίαν.
natus minor, ὁ νεώτερος. natus major,
ὁ πρεσβύτερος.
nasus i, ἀρσ. 2. ρίς, μύτη.
natalis, e, γενέθλιος. dies natalis, τὰ
γενέθλια.
nato, . κολυμβῶ, πλέω.
natura, ae, θηλ. 1. φύσις.
naturalis, e, φυσικός.
natus, i, ἀρσ. 2. υἱός (ἐκ τοῦ nascor).
naufragium, i, οὐδ. 2. ναυάγιον.
nauta, ae, ἀρσ. 1. ναύτης.
navalis, e, ναυτικός.
navigabilis, e, πλευστός.
navigatio, onis, θηλ. 3. πλοῦς.
navigium, i, οὐδ. 2. πλοῖον.
navigo, 4. πλέω.
navis, is, θηλ. 3. ναῦς, πλοῖον.
ne, μή, διὲ νὰ μή, ne quidem, οὐδέ.
Τὸ ἐγκλιτικὸν ne εἰς ἐρωτήσεις δὲν
ἐκφράζεται. dasne ὁμολογεῖς;
neq, id. neque.
necessarius, a, um, ἀναγκαῖος.
neco, 4. φονεύω.
nefus, ἄκλιτ. ἀνόσιον, ἀδίκον ἀθέμιτον.
negligo, exi, ectum, 3. ἀμελῶ.

negō, 4. ἀρνούμαι.
negotium, i, οὐδ. 2. ἔργον, ἐργασία.
facili negotio, εὐκόλως.
nemo, ōnis, ἀρσ. 3. μὴδείς.
nemus, ōris, οὐδ. 3. ἄλσος δάσος.
nepos, ōtis, ἀρσ. 3. ἑγγονος.
Neptūnus, i, ἀρσ. 2. Ποσειδῶν.
nequāquam, μηδὲως, διόλου δὲν, πο-
τὼς δὲν.
neque (ἀντὶ τοῦ etnon), οὔτε, μήτε.
nequeo, īvi, 4. δὲν δύναμαι.
nescio īvi, itum, 4. ἀγνοῶ.
neuter, tra, trum, οὐδέτερος, μηδείς
τῶν δύο.
nidifico, 4. νεοστεύω, φωλεῶ.
nidus, i, ἀρσ. 2. νεοστία, φωλιά.
niger, gra, grum, μέλας, μαῦρος.
nihil, οὐδέν. Ἀντὶ τοῦ non, κατ' οὐδέν,
διόλου δὲν.
nihilominus, οὐχ' ἤττον, μολοντοῦτο.
nimius, a, um, ὑπερβολικός.
nisi, ei, μή, ἐὰν δὲν.
nitidus, a, um, εὐπνός, φαεινός, λάμ-
πων.
nitor, ōris, ἀρσ. 3. λάμψις.
nitrosus, a, um, νιτροῦχος.
nix, nivis, θηλ. 3. χιών.
nobilis, e, ἑνδοξος, γνωστός, εὐγενής.
nobilitas, atis, θηλ. 3. εὐγένεια.
nobilis, 4. δοξάζω, λαμπρύνω.
noceo, cui, citum, 2. βλάπτω.
nocti, διὰ νυκτός.
nocturnus, a, um, νυκτερινός.
nodus, i, ἀρσ. 2. κόμβος.
nolo, nolui, nolite, δὲν θέλω.
nomen, inis, οὐδ. 3. ὄνομα.
nominatum, ὀνομαστί.
non, δὲν, ὅχι.
nonagesimus, a, um, ἑννενηκοστός.
pondum, μηκέτι, ἀκόμη δὲν.
ponne, μήπως δὲν.
ponnihil, μικρόν τι, κατὰ.
ponnisi, μόνον δὲν... εἰ μή.
poster, tra, trum, ἡμέτερος.
nota, ae, θηλ. 1. σημεῖον.
poto, 4. σημειῶνω.
novem, ἐννέα.
poni, ponisse, γνωρίζω, ἔμαθα.
novus, a, um, νέος, καινόβριος.
nox, noctis, θηλ. 3. νύξ. de nocte, ἀπὸ
τὴν νύκτα, πρὶν ἑξημερώσθαι.
noxius, a, um, βλαβερὸς, ἐπιβλαβής.
puer, is, θηλ. 3. νέος, οὐνεκ.

nubo, nupsi, nuptum, 3. ὑπανδρεύομαι (μὲ ἄνδρα).
 nudo, 1. γυμνῶναι.
 nudus, a, um, γυμνός.
 nullus, a, um, μηδείς.
 num, μήπως; μήγχι;
 nūmen, īnis, οὐδ. 3. νεῦμα, τὸ θεῖον, ἡ θεία δυνάμις.
 numēro, 1. ἀριθμῶ.
 numērus, ī, ἄρσ. 2. ἀριθμός.
 nūq̄uam, 1. ὀνομάζω.
 nunquam, μηδέποτε, ποτὲ δέν.
 nuntio, 1. ἐγγέλλω, ἀπαγγέλλω.
 nuntius, ī, ἄρσ. 2. ὁ ἀγγελός, ἡ ἀγγελία, εἰδήσις.
 nuptiae, arum, θηλ. 1. γάμος.
 nusquam, μηδαμῶς, πούποτε, δέν.
 nutrio, īvi, itum, 1. τρέφω, ἀνατρέφω.
 nutrix, īcis, θηλ. 3. ἡ τροφός, βουζύτρα.
 nympha, ae, θηλ. 1. νύμφη (θεὰ τῶν πηγῶν, δένδρων, ὠόνων κτλ. κοιν. νεραϊδᾶς).

O.

Ob, προθ. μ. πρὸ ἐξ αἰτίας, διὰ τίνος.
 obdormisco, mivi, mitum, 3. ἀποκοιμῶμαι.
 obdūro, xī, ctum, 3. ἐπικαλύπτω, σκεπάζω.
 obedio (obēdis), īvi, itum, 1. ὑπακούω.
 obeo, īi, itum, 1. πράττω, κάμνω, ἐκτελῶ, ἀποβλήσκω.
 oberro, 1. περιπλανῶμαι.
 objaceo (objāces), jacui, 2. κείμαι, ἔμπρην τινος.
 objicio (objīcis), jeci, jectum, 3. ρίπτω ἔμπροσθέν τινος.
 obliſco, 1. ὑπογράφω.
 obliſque, πλαγίως.
 obliſquus, a, um, πλάγιος, λοξός, τραβός.
 obliſcor, ſtus sum, 3. λησμονῶ.
 obnoxius, a, um, ὑπακείμενος, ἔκτεθειμένος.
 obruo, rui rūtum, 3. παραχώνω, σκεπάζω.
 obſcuro, 1. ἐπισκοτίζω, ἀμαυρῶ.
 obſecro, 1. ἐξορκίζω.
 obſequor, quatus, sum, 3. ἀκολουθῶ.
 obſervo, 1. ἐπιτηρῶ, παρατηρῶ.
 obſes, īdis, ἄρσ. 3. ὁμηρος.
 obſideo (obſīdes), ſedi, ſeſsum, 2. πο-

λιορκῶ.
 obſidio, onis, θηλ. πολιορκία.
 obſidionalis, e, πολιορκητικός.
 obſtetrīx īcis, θηλ. 3. μαῖα, μαμμή.
 obteſtor, 1. ἐπιμαρτύρομαι, ἐπιμόνω, παρακαλῶ.
 obtineo (obīnes), tīnuī, tentum, 2. κατέγω, κρατῶ, λαμβάνω. oblinet ſententia, υπερισχύει ἡ γνώμη.
 obviam, εἰς ἀπάντησιν. ſto, ἀπαντῶ.
 ire, προσπαντῶ, ὑπάγω εἰς ἀπάντησιν.
 occasio, onis, θηλ. 3. εὐκαιρία, ἀφορμή.
 occasus, us, ἄρσ. 4. δύσις.
 occī lens, ntis, ἄρσ. ἐσπέρα, δύσις.
 occidentalis, e, ἐσπερινός, δυτικός.
 occīdo, cīdi, cīum, 3. φονεύω.
 occoco, 1. τυφλῶ.
 occulto, 1. κρύπτω.
 occultus, a, um, κεκρυμμένος, κρυπτός.
 occūro, 1. κυριεύω.
 occuro, occurrit καὶ occurri, cursum, 3. τρέχω, ἡ ἐρχομαι εἰς ἀπάντησιν.
 occūsus, ī, ἄρσ. 2. ὠκεανός.
 ocligenti, ae, a, ὀκτακόσιοι.
 octo, ὀκτώ.
 octoginta, ὀγδοήκοντα.
 oculus, ī, ἄρσ. 2. ὀφθαλμός, ὀμμάτιον.
 odi, odisse, miſo.
 odium, ī, οὐδ. 2. μῖσος.
 odor, ōris, ἄρσ. 3. ὁσμή, μυρωδία.
 odōror, 1. ὀτρραίνωμαι, μυρίζω.
 offero, obtuli, oblātum, offerre, προσφέρω.
 officiōna, ae, θηλ. 1. ἐργαστήριον.
 officiō (offīcis), īci, ſectum, 3. ἀντιφέρωμαι, βλάπτω, ἐμποδίζω.
 officiū, ī, οὐδ. 2. καθήκον, χρεός, ὑποχρέωσις.
 oſea, ae, θηλ. 4. ἐλαία.
 oleum, ī, οὐδ. 2. ἐλαιον.
 olim, ποτὲ, τὸ πάλαι.
 olor, ōris, ἄρσ. 3. κύκνος.
 olus, ōris, οὐδ. 3. λάχανον.
 omnia, īnis, οὐδ. 3. ὁλόντες, σημειον.
 omnis, e, πᾶς.
 onus, ōris, οὐδ. 3. φορτίον, βάρος.
 onustus, a, um, πεφορτισμένος, βεβαρυμένος.
 opēra, ae, θηλ. 1. ἐργασία. operam dare «licui, ἐνασχολοῦμαι, καταγινομαι εἰς τι.
 opēror, 1. ἐργάζομαι.
 opīſtus, a, um, παχύς.

opportet, uit, 2. πρέπει.
 oppidum, i, ουδ. 2. πόλις, τόπος.
 oppono, posui, solum, 3. ἀντιθέτω. op-
 positus, ἀντικείμενος, ἀντικρυνός.
 opportūnus, a, um, εὐθετος, ἐπιτηδευός.
 opprimo, essi, essum, 3. καταπιέζω,
 καθυποτάττω.
 oppugnationis, onis, θηλ. 3. ἡ πολιορκία.
 oppugno, 1. πολιορκῶ.
 ops, opis, θηλ. 3. βοίθεια, δύναμις.
 πληθ. opes, um, πλοῦτης, δυνάμεις.
 optio, onis, θηλ. 3. ἐκλογή.
 opulentus, a, um, πλούσιος.
 opus, eris, ουδ. 3. ἔργον, πόνημα.
 ora, ae, θηλ. 1. αἰγιαλός, ἀκτὴ.
 oraculum, i, ουδ. 2. χρησμός, μαντεῖον.
 oratio, onis, θηλ. 3. λόγος.
 orator, oris, ἀρσ. 3. ρήτωρ.
 orbis, is, ἀρσ. 3. κύκλος. in orbem ja-
 cere, κείμεν κύκλῳ. orbis tertiarum,
 ἡ οἰκουμένη.
 orbo, 1. στερῶ, ἀφαιρῶ.
 ordīno, διάτάττω, τακτοποιῶ.
 ordo, ōnis, θηλ. 3. τάξις, τάγμα.
 origo, gīnis, ουδ. 3. γένεσις, ἀρχή,
 παραγωγή. originem duco, γενεαλο-
 γοῦμαι, κατάγομαι.
 orior, ortus sum, 4. γίνομαι, ἀνατέλ-
 λω, προκύπτω.
 ornamentum, i, ουδ. 2. κόσμημα, το-
 λίδιον.
 ornatus, us, ἀρσ. 4. κόσμημα, στολή.
 oro, 1. προσευχομαι, παρακαλῶ.
 ortus, us, ἀρσ. 4. ἀνατολή.
 os, oris, ουδ. 3. στήμα, πρόσωπον.
 ossis, ουδ. 3. ὀστέον, κόκκαλον.
 ostendo, ndi, nsum καὶ ntum, δεικνύω,
 παραστέλλω.
 ostium, i, ουδ. 2. στήμα, ἐκβολή.
 ostreum, i, ουδ. 2. ὄστρεον, ὀστρίδιον.
 otiosus, a, um, σχολάζων, εὐκαιρος.
 otium, i, ουδ. 2. σχολή, ἀνεῖσις.
 ovis is, θηλ. 4. πρόβατον.
 ovum, i, ουδ. 2. αὐγόν.

P

P, σημαίνει τὸ προωνύμιον Publius,
 Πάπλιος.

pabulum, i, ουδ. 2. τροφή, βοσκή.
 paciscor, pactus sum, 3. συμφωνῶ, κά-
 μνω συνθήκην.
 pactum, i, ουδ. 2. συνθήκη, ὁμολογία.

quo pacto, κατὰ τίνα τρόπον, πῶς.
 paene, σχεδόν.
 palea, ae, θηλ. 1. ἄχυρον.
 pallidum, i, ουδ. 2. χλωμόδιον, ἱμά-
 τιον.
 palma, ae, θηλ. 1. φοινῆς, φοινικιά.
 malpebra, ae, θηλ. 1. βλεφαρον.
 palus, ūdis, θηλ. 3. ἔλος, λίμνη.
 palustris, e, ἐλώδης, λιμνώδης.
 pando, ndi, nsum, 3. ἐκτείνω, ἐξα-
 πλώνω.
 panthēra, ae, θηλ. 1. πάνθηρ, πάρδαλις.
 parvum, i, ουδ. 2. πάπυρος.
 Pareia, ae, θηλ. 1. Μοῖρα.
 parco, peperi καὶ parsi, parvum καὶ
 parsum, 3. φείδομαι.
 pardus, i, ἀρσ. 2. πάρδος, πάρδαλις.
 parens, ntis, κοιν. 3. γονεὺς, γεννήτρια
 (πατήρ, μήτηρ), κτίστης, αἵτιος, ἐ-
 φευρέτης, συγγενής.
 pareo, ui, 2. ὑπακούω.
 paries, iēis, ἀρσ. 3. τοίχος.
 pario, peperī, partum, 3. γεννῶ, τίκω,
 κάμνω, ἀποτελῶ, ἀποκτῶ.
 pariter, ὁμοίως, ὡπαύτως.
 paro, 1. ἐτοιμάζω, κατασκευάζω, pa-
 ratus, ἑτοιμός.
 pars, rtis, θηλ. 3. μέρος, μερίς, πατρία,
 κόμμα.
 parsimonia, ae, θηλ. 1. φειδωλεία, οἰ-
 κονομία.
 particula, ae, θηλ. μερίδιον.
 partim, μέρος, κατὰ μέρος.
 partior, parvius sum, 4. μερίζω, μοι-
 ράζομαι.
 partus, us, ἀρσ. 4. γέννα, γένεσις.
 parum, ὀλίγον.
 parvulus, a, um, μικρός, μικροῦττιος.
 parvus, a, um, μικρός.
 pascor, pavi, pastum, 3. βόσκω, τρέφω.
 pascor, βόσκομαι, τρώγω.
 passer, eris, ἀρσ. 3. σπουργίτης, σπουργί-
 τιν.
 passim, ἑδῶ καὶ ἐκεῖ, σποράδην.
 passus, us, ἀρσ. 4. βήμα, ἀνδρασκέλια.
 Ὁ Ῥωμαϊκὸς passum ἦταν μέτρον
 πέντε ποδῶν. ὅθεν mille passus, ἐν
 Ῥωμαϊκῷ μίλλιον, ἵτε 5000 πόδες.
 Tria millia passum, τρία μίλλια.
 passus, a, um, ζητός. una passus, ἀνα-
 ζή (σταφίδα).
 pastor, oris, ἀρσ. 3. ποιμήν, βοσκός.
 patefacio (patefaci, i, factum, 3. ἐ-

ἀνοίγω.
 paleo, ui, 3 εἰμαι ἀνοικτός ἐντείνομαι.
 pater, tris, ἀρσ. 3. πατήρ, βουλευτής.
 pater familias, οἰκοδεσπότης.
 paternus, a, um, πατρικός.
 patientia, ae, θηλ. 1. ὑπομονή, καρτε-
 ρία.
 patior, passus sum, 3. πάσχω ὑποπέρω.
 patria, ae, θηλ. 1. πατρίς.
 patrimonium, i, οὐδ. 2. πατρική κλη-
 ρονομία, τὰ πατριά.
 patrociniū, i, οὐδ. προσοστία, πατρω-
 νεια.
 pattohaus, i, ἀρσ. 2. προστάτης, ὑπερ-
 ασπιστής, πάτρων.
 patruelis, is, ἀρσ. 3. ἐξάδελφος (υἱὸς
 τοῦ θεῖου ἢ τῆς θείας).
 paucus, a, um, ὀλίγος.
 paulatim, κατ' ὀλίγον.
 paulo, ὀλίγον τι. paulo post, ὀλίγον
 ὕστερον.
 paululum, ὀλίγον τι. ὀλιγάκι.
 pauper, eris, πτωχός.
 paveo, vi, 2. φοβέομαι ἐκπλήττομαι.
 pavo, ovis, ἀρσ. 3. ταῖος, παγώνιον.
 pax, acis, θηλ. 3 ἡ εἰρήνη.
 pecco, 1 πλημμελῶ, ἀμαρτάνω.
 pectus, oris, οὐδ. 3. στήθος.
 pecunia, ae, θηλ. 1. ἀργύριον, χρῆ-
 ματα.
 pecus, ūdis, θηλ. 3. πρόβατον βόσκη-
 μα, ζῷον.
 pecus, oris, οὐδ. 3. θρέμματα, πρόβα-
 τα, κτήνη, ποίμνιον.
 pedes, itis, ἀρσ. 3. ὁ πεζός.
 pelāgus, i, οὐδ. 2. πέλαγος.
 pellicio (pellicis) lexi, lectum, 3. ἐλ-
 κῶ, ἐφέλκω, ἀλεάζω.
 pellis, is, θηλ. 3. δέρμα.
 pello, populi, pulsum, 3. ἐξωθῶ ἐξο-
 ρίζω διώκω.
 pendeo, pependi, pensum, 2. κρέμα-
 μαι.
 penetrāle, is, οὐδ. 3. τὸ ἐνδότερον (οἰ-
 κίας ἢ νοσή, μυθοῦ.
 penētra, 1. ἐμδαίνω, εἰσπίπτω.
 peninsula, ae, θηλ. χερσόνησος.
 penna, ae, θηλ. 1. πτερόν.
 pensilis, e, κρεμαστός.
 penuria, ae, θηλ. 1. ἐνδεια, σπάνις.
 per, προθ. μ. αἰ. διὰ τινος, διὰ μέσου.
 pera, ae, θηλ. 1. πῆρα.
 perāgro, 1. περιάγμαι, διαπερεύομαι.

percontor καὶ percontor, 1. διερευνῶ,
 ἐξετάζω, ἐρωτῶ.
 percussor, oris, ἀρσ. 3. ὁ τραυματί-
 σας τινά, φονεὺς δολοφόνος.
 percutio (percut s), cussi, cussum, 3.
 τρυπῶ, διατρυπῶ. securi, κατατομῶ.
 clypeos, κτυπῶ τας ἀσπίδας.
 perdisse, ελευθέρω. amare, τρελαίνο-
 μαι ἀπὸ τῆν ἀγάπην.
 pardix icis, θηλ. 3. πέρδιξ.
 perdo, didi, dŭlum, 3. ἀφανίζω, χάνω.
 perdisse, uxi, etum, 3. ὁδηγῶ ζωὴς εἰς,
 φέρω εἰς.
 peregrinatio, onis, θηλ. 3. ἀποδημία,
 περιουσία.
 peregrinus, a, um, ξένος, ἀλλοδαπός.
 perrennis, e, διαρκής, πολυχρόνιος, αἰ-
 ώνιος.
 perreo, ii, ūtum, 4. ἀπώλλυμαι, χάνο-
 μαι, ἀφανίζομαι.
 perfidia, ae, θηλ. 1. ἀπιστία.
 perfidus, a, um, ἀπιστος.
 pergo, perrexī, perrectum, 3. προχω-
 ρῶ ξαχολουθῶ, πορεύομαι.
 periculum, ō, periculum.
 periculosus, a, um, ἐπικίνδυνος.
 periculum, i, οὐδ. 2. κίνδυνος.
 peritus, a, um, ἐπιστήμων, ἐμπειρος.
 permeo, 1. περνῶ, διαπορεύομαι.
 permisceo, isci, ixtum (istum), 3. συμ-
 μιγνύω, ἀνακατώνω.
 permitto, misi, missum, 3. ἐπιτρέπω,
 ἀφίνω, συγχωρῶ.
 permultus, a, um, πλείστος. permul-
 tae res, πάμπολλα πράγματα.
 permutatio, onis, θηλ. 3. ἀλλαγή.
 permuto, 1. ἀλλάττω.
 pernicies, iei, θηλ. 5. ὀλεθρος.
 perniciosus, a, um, ὀλέθρος.
 perpendo, ndi, nsum, 3. σταθμίζω, ἐ-
 ξετάζω, σκέπτομαι.
 perperam, κακῶς, ἀδίκως.
 perpetior, pessus sum, pēti, 3. ὑποφέ-
 ρω, πάσχω.
 perpetuus, a, um, συνεχής, αἰώνιος.
 persēquor, ūtus sum, 3. κατατρέχω,
 καταδιώκω.
 perspicio (perspicio), exi, ectum, 3.
 διορῶ, καταλαμβάνω γνωρίζω.
 persuadeo (persuades) suasi, suatum,
 2. καταπειθῶ. persuadet mibi, κα-
 ταπειθομαι.
 perterreo, ō, ūtum, 2. φοβίζω, ἐκπλήττω.

perinaciter, δυσπειθῶς ἰσχυρογνώ-
 μόνως.
 pordinax, acis δυσπειθής, ἰσχυρογνώ-
 μων, πεισματικός.
 pertineo, (pertines), tuiui, tentum, 2.
 ἐκτείνομαι, εὐάνω ἕως.
 pervenio, (pervenís), veni, ventum, 4.
 ἔρχομαι ἕως εἰς, εὐάνω εἰς.
 perverto, ti, sum, 3. ἀνατρέπω.
 pervius, a, um, 3. ἀεθῶς.
 pes, pedis, ἄρσ. 3. ποῦς.
 pesum, agi, καταβυθίζομαι.
 pusillitiam, ac, θηλ. 4. λοιμός, πα-
 νόλη.
 petillo, onis, θηλ. 3. ζήτησις, αἰτησις.
 peto, iui, tum, 3. παρακαλῶ, ζητῶ,
 προσβάλλω, ὑπάρχω.
 petulantia, ac, θηλ. 4. ἀκολασία, αὐ-
 θάδεια.
 phalærae, arum, θηλ. 4. τὰ φάλαρα,
 στολισμός τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου.
 philosophus, i, ἄρσ. 2. φιλόσοφος.
 pietas, atis, θηλ. 3. εὐσέβεια, στοργή.
 pignus, oris, οὐδ. 3. ἐνέχυρον.
 pila, ac, θηλ. 4. σφαῖρα, πάλλα.
 pileus, i, ἄρσ. 2. πλῆος (εἶδος καπέ-
 λου τῶν παλαιῶν).
 pilus, i, ἄρ. 2. θρίξ τρίχα.
 pingo, iuxi, ictum, 3. ζωγραφῶ, χρω-
 ματίζω κεντῶ.
 pinguis, o, παχύς.
 pirata, ac, ἄρσ. 4. πειρατής.
 piscator, oris, ἄρσ. 3. ἀλιεύς, ψαράς.
 piscis, is, ἄρσ. 3 ἰχθύς.
 pistillum i, οὐδ. 2. μύλος, χειρόμυλος.
 pius, a, um, εὐσεβής.
 placeo, uxi, tum, 2. ἀρέσχω, mihi pla-
 ceo, ματαγοφρονῶ. placet, ἀποφασί-
 ζεται.
 placidus, a, um, ἥσυχος.
 plaga, ac, θηλ. 4. ὀκταουν, πληγή.
 plane, παντελῶς.
 platæa, ac, θηλ. 4. πελεκάν. (εἶδος
 ἐρωδιού).
 plastrum, i, οὐδ. 2. ὄχημα.
 plectis, ebis, θηλ. 3. ὄχημος, ὄχλος.
 plecto, eci, 3. τιμωρῶ.
 plenus, a, um, πλήρης, γεμάτος.
 plerumque, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον.
 plumbeus, a, um, μολύβδινος.
 plumbum i, οὐδ. 2. μόλυβδος.
 pluu, ui, 3. ὕψ, βρέγμα.
 plus, πλείοντερον.
 Pluto onis, ἄρσ. 3. Πλούτων, ἄδης.

poscūm, i, οὐδ. 2. ποτήριον.
 poscūm, atis, οὐδ. 3. ποτήριον.
 posna, ac, θηλ. 4. ποινή, τιμωρία.
 poenam do, τιμωρόμαι.
 poenus, i, ἄρσ. 2. ὁ Κερκυράσιος.
 ponit, mi, ponitui, 2. μετανοῶ.
 posui, ac, ἄρσ. 4. πενήτης.
 pos, μετὰ τὸν ὀδόν.
 pollex, Ydis, ἄρσ. 3. ἀντίχειρ.
 polliceor, citus, sum, 2. ὑπάρχομαι.
 pontifer, era, erum, ὁπωροφόρος.
 pompa, ac, θηλ. 4. πομπή.
 pomum, i, οὐδ. 2. μήλον.
 pondus, eris, οὐδ. 3 βάρος.
 pono, posui, situm, 3. τίτω, βάλλω.
 pons, ntis, ἄρσ. 3 γέφυρα.
 popular, 4 ἀνακλῶ, ἀναπορθῶ.
 populus, i, ἄρσ. 2 λαός.
 porrigo, porrexi, rectum, 3 ἐκτείνω,
 προσφέρω.
 porta, ac, θηλ. 4 πόλη.
 portendo, ndi, ntum, 3 προσσημαίνω,
 προφητεύω, σημαίνω.
 portus, us, θηλ. 4 σταδ.
 porto, 4 φέρω, βαστάζω.
 portus, i, ἄρσ. 4 λιμὴν.
 posco, poscui, 3 ζητῶ, ἀπειτῶ, προσ-
 καλῶ.
 posseio, onis, θηλ. 3 κτήρις, κτήμα.
 possessor, oris, ἄρσ. 3 κτήτωρ, ἰδιο-
 κτήτης.
 possideo (posides), eidi, sessum, 2 κέ-
 κτημαι ἔχω, κατέχω.
 possum, potui, posse, δύναμαι.
 post, προθ. μ. αὐτ. μετὰ τινά, ὡς ἐπὶ τῇ
 ὑστερόν, aliquot annis post, ἑτη τινα
 ὑστερον.
 postea, ὑστερον, μετὰ ταῦτα.
 posterus, a, um, o, u, τὸ ὑστερον, ἀπο-
 λουθες. In post eum, εἰς τὸ ἐξῆς, pos-
 teri, erum, ei μετὰ ταῦτα.
 postis, is, ἄρ. 3 παραστάτης, ἀσπίτης.
 postulo, i ἀπειτῶ.
 potens, ntis, δυνατός.
 potentia, ac, θηλ. 4. δύναμις.
 potestas, atis, θηλ. 3 δύναμις, ἐξουσία.
 potio, onis, θηλ. 3 πόσις, ποτόν.
 potior, itus sum, 3 ἀγαθόν, κατακρα-
 τῶ, ἀποκτῶ.
 potius, potissimum, μᾶλλον, μάλιστα.
 poto, 4 πίνω.
 potus, ur, ἄρσ. 4 ποτήριον, βερβικί.
 pot, προθ. μετ' ἀνακλῶ, ἀναπορθῶ, ὡς ἐπὶ τῇ
 πρόσ.

- praecatus, a, um, βφηλότατος. βαθύτα-
 τος.
 praeebo, ſi, ſum, 2 προσφέρω. ſpeci-
 om, ἔχω ὄφιν, φαίνομαι ὡσάν.
 praecedo, cessi, cessum, 3 προηγούμεναι,
 προπορεύομαι.
 praecceptor, oris, ἄρσ. 3 διδάσκαλος,
 καθηγγητής.
 praecceptum, i, οὐδ. 2 ἐντολή, ἐντολή.
 praecido, cidi, ciſum, 3 ἀκρωτηριάζω,
 κόπτω.
 praecipio (praecipis), cēpi, ceptum, 3
 προγράφω, διατάττω.
 praecipio, 4 κρημνίζω.
 praecipuo, εξαίρετως, μάστις.
 praecipuus, a, um, εξαίρετος, κυριώ-
 ταιος.
 praecolare, ἐνδόξως.
 praeclearus, a, um, ἐνδόξως.
 praecolino, ſi, ſum, 3 ἀποκλείω, ἐμπο-
 διζώ.
 praeco, onis, ἄρσ. 3 κηρύττω.
 praeda, ae, θηλ. 4 λεία, λάφυρα.
 praedico, i, doxi, dictum, 3 ἐπαίνω, διςχυρί-
 μαι κηρύττω.
 praedico, xi, etum, 3 προλέγω, προ-
 ρητεύω.
 praedor, i, ληστεύω, ἀρπάζω.
 praefero, ſiſi, ſatum, ferre, προκομί-
 ζω, προτιμῶ.
 praefinio (praefinis), iſi, ſum, 4 ὁρί-
 ζω, προρίζω.
 praefor, atus ſum, 4 προλέγω, λέγω,
 προφητεύω.
 praefor, i, μάχομαι.
 praemium, i, οὐδ. 2 βραβεῖον. praemiis
 afficio, βραβεύω.
 praemio, miſi, miſſum, 3 προαπο-
 πέμπω, προαποστέλλω.
 praemunitio, i, 1 προαγγέλλω, κηρύττω.
 praeparo, i, 1 προετοιμάζω, ἐτοιμάζω.
 praeparo, poſui, ſtum, 3 προτιμῶ.
 praeparo, 3 προσφέρω.
 praesens, ntis, παρών.
 praesepe, is, οὐδ. 3 ἐσθνή, παγνίον.
 praesidium, i, οὐδ. 2 φρουρά, ὑπερά-
 σπεις, βοήθεια. praesidio, eſſe, ali-
 qui, ὑπερασπίζω τινά.
 praestans, ntis, ἔξοχος.
 praestantia, ae, θηλ. 4 ὑπεροχή.
 praesto, ſiſti, ſtillum, 4 παρέχω. se
 praestare, δεικνύμαι. praestat, κάλ-
 lion εἶναι.
 praesum, fui eſſe, 3 ἐπισκώ, προεατώ-
 praetendo, ntis, udum, 3 ἐκτείνω πρό-
 τινος.
 praeter, πρόθ. μ. αἰ. ἐκτός, παρά.
 praeterea, ἐκτός τούτου. πρὸς τούτοις.
 praetereo, ſi, ſum, 4 παρέρχομαι, δια-
 δαίνω.
 praeteritus, a, um, παρελθών.
 praeterquam, ἐκτός πλὴν.
 praetorius (vir), ὁ στρατιωτικός (ὁ χρη-
 ματίας) πραιτωρ.
 pratum, i, οὐδ. 2 λειμὼν, λιβάδιον.
 pravitas, atis, θηλ. 3 κακία, πονηρία.
 pravus, a, um, πονηρός, κακός, διε-
 στραμμένος.
 preces, cum, θηλ. 3 δεήσεις, παρακλή-
 σεις.
 precor, 4 προσεύχομαι, παρακαλῶ.
 prehendo, ndi, nsum, 3 πιάνω, συλ-
 λαμβάνω, λαμβάνω.
 premo, eſſi, eſſum, 3 πιέζω, θλίβω.
 pretiosus, a, um, πολύτιμος.
 pretium, i, οὐδ. 2 τιμή.
 pridie, τὴν προλαβοῦσαν ἡμέραν.
 primoris, e, πρώτος, ὁ ἢ τὸ ἐμπροσθεν.
 primus, a, um, πρῶτος, prima nox, ἡ
 ἀρχὴ τῆς νυκτός. quum primum, ἅμα.
 εὐθὺς ἀφ' οὗ.
 princeps, cīpis, πρῶτος, πρωτεύων,
 ἀρχων, ἡγεμών.
 principatus, us, ἄρσ. 4 ἡγεμονία, τὰ
 πρωτεία.
 principium, i, οὐδ. 2 ἀρχή.
 prior, ius, πρότερος (πρῶτος τῶν δύο).
 priusquam, πριν, πρὸ τοῦ νά.
 privatus, a, um, στερημένος, ιδιωτι-
 κός, ιδιωτής.
 pro, προθ. μ. ἀφαιρ. πρὸ, ἀντί, ὑπέρ.
 probabilis, e, πιθανός.
 proboscis, idis, θηλ. 3 προδοσκή.
 procedo, cessi, eſſum, 3 προβαίνει,
 προχωρῶ, ἐξέρχομαι.
 proceritas, atis, θηλ. 3 ἰσχύτης, τὰ
 εὐμυχες.
 procerus, a, um, ὑψηλός ἐκτεταμένος,
 μακρός.
 proclamo, i, ἀνακηρύττω, ἀναβοῶ.
 procero, i, γεννῶ.
 procul, μακράν.
 procūao, i, φροντίζω, ἐπιμελοῦμαι.
 procurreo, cucurri καὶ curri, carsum,
 3. προτρέχω, ἐκτείνωμαι.
 prodigium, i, οὐδ. 2. τέρας, θαῦμα.
 proditor, oris, ἄρσ. 3. προδοτής.
 prodo, didi, ditum, 3. προδίδω, πα-

pādīdō, ἐξηγουμαι.
 proelior, είτε praelior, 1. μάχομαι.
 proelium, ι, οὐδ. 2. μάχη.
 profiteor, lectus sum, 3. πορεύομαι.
 υπάγω, προέρχομαι.
 profiteor, fessus sum, 2. ὁμολογῶ, δι-
 σχυρίζομαι, ἐπαγγέλλομαι.
 profugio (profūgis), fūgi, fugitum, 3.
 καταφεύγω.
 profūsus, a, um, φεύγων, φυγὸς, ἐξό-
 ριστος.
 profundus, a, um, βαθύς.
 progredior, gressus, sum, grēdi, 3. προ-
 χωρῶ, προβαίνω.
 prohibeo (prohibes), huī, Ytum, 2. ἐμ-
 ποδίζω ἀπαγορεύω projicio (projcis),
 jēa, jectum 3. ρίπτω κάτω.
 prolābor, lapsus sum, 3. πίπτω, κατα-
 πίπτω.
 prolāto, 1. ἐκτείνω, αὐξάνω.
 proles, is, θηλ. 3. γενεά, ἀπόγονοι.
 promitto, misi, missum, 3. ὑπόσχομαι.
 promontorium, ι, οὐδ. 2. ἀκρωτήριον.
 promoveo (promōves), mōvi, mōtum,
 2. προάγω, κινῶ ἔμπρός, προχωρῶ.
 propāgo, 1. αὐξάνω καὶ πληθύνω τὸ
 γένος, τὸ εἶδος.
 prope, propius, proxime, πλησίον.
 propēro, 1. σπεύδω, ἐπιταχύνω.
 propinquus, a, um, ὁ, ἡ, τὸ πλησίον,
 συγγενής.
 propior, ius, πλησιέστερος.
 propōno, posui, positum, 3. προθέτω.
 προβάλλω. προτείνω, ἐκθέτω. mihi
 propositum est, ἀπεφάσισα, προτέ-
 θειμαι.
 proprius, a, um, ἴδιος, ἰδιοκτητῆς, ἰδι-
 αίτερος.
 propter, προβ. u. αἰτ. ἐξ αἰτίας, διὰ
 τινά.
 propulso, 1. ἀποκρούω, φυγαδεύω, δι-
 ώκω.
 propylae, orum, οὐδ. 2. προπύλαια.
 prora, ae, θηλ. 1. πῶρα.
 proscribo, psi, ptum, 2. προγράφω.
 prosequor, ūtus sum, 3. ἀκολουθῶ, συ-
 νακολουθῶ. honoribus, βραβεύω uὲ
 τιμάς.
 prospectus, us, ἀρσ. 4. θεωρία, θέα.
 prospere, εὐτυχώς.
 prosterno, stravi, statum, 3. ρέπτω
 κατὰ γῆς, στρώννω.
 prosum, profui, prodesse, ὑπέρβω.
 protēus, πάραυτα.

protēro, trivi, tritum, 3. συντρίβω, κα-
 ταπατῶ.
 protraho, traxi, tractum, 3. ἀναβάλλ-
 ω, βραδύνω.
 provenio (provēnis), vēni, ventum, 4.
 ἀναφαίνομαι, προκύπτω.
 providentia, ae, θηλ. 1. πρόνοια.
 provocatio, onis, θηλ. 3. πρόκλησις.
 provoco, 1. προκαλῶ. ad aliquem, ἐκ-
 καλῶ εἰς τινα.
 prudentia, ae, θηλ. 1. φρόνησις, σύνεσις.
 psittacus, i, ἀρσ. 2. ψιττακός.
 publice, δημοσίως.
 publicus, a, um, δημόσιος.
 pudet, puduit (pudium esi), 2. ἐντρέ-
 πομαι.
 pudibundus, a, um, αἰδέμιον, ἐντρο-
 παλός.
 puer eri, ἀρσ. 2. παῖς.
 puerilis, e, παιδικός.
 pueritia, ae, θηλ. 1. παιδικὴ ἡλικία.
 pugna, ae, θηλ. 1. μάχη
 pugno, 1. μάχομαι.
 Punicus, a, um, Καρχηδονιακός.
 punio, ivi, itum, 4. τιμωρῶ.
 pupillus, i, ἀρσ. 2. ὀρφανός.
 purpis, is, θηλ. 3. πούρνα.
 purgo, 1. καθαρίζω.
 purpura, ae, θηλ. 1. πορφύρα.
 purpuratus, a, um, πορφυροφόρος, αὐ-
 λικός.
 purpureus, a, um, πορφυροῦς.
 pusillus, a, um, μικρός.
 puteus, ei, ἀρσ. 2. φρέαρ.
 puto, 1. νομίζω.
 putresco, trui, 3. σήπεται, σαπίζω.
 pyra, ae, θηλ. 1. πυρά.
 pyramis Ydis, θηλ. 3. πυραμίς.

Q.

Q, σημαίνει τὸ προωνύμιον Quintus,
 Κδίντος.
 quadragesimus, a, um, τεσσαρακοστός.
 quadraginta, τεσσαράκοντα.
 quadriga, ae, θηλ. 1. τέθριππον, ὄχη-
 μέ τέσσαρας ἵππους.
 quadrigendesimus, a, um, τετρακισσι-
 στός.
 quadrigenti, ae, a, τετρακόσιοι.
 quadrupes, i, edia, τετράπους.
 quaero, quaesivi, quaesitum, 3. ζητῶ,
 ἐρωτῶ.
 quaestio, onis, θηλ. 3. ζήτησις, ἐρω-

- reddo, didi, ditum, 3. ἀποδίδω, δίδω reor, ratus sum, peri, 2. νομίζω κρίνω.
 όπίτω καταρτίζω, άποκαταστάνω. repāro, 1. άναπαύω, έπισκευάζω.
 rationem, άνατρέπω αίτιαν. verba, έ repente, έξούνη. r. r. r.
 παναλχυρίζω λίσσεαι. reperio (repēris), repēri, repertum, 4. εύρίσκω.
 redeo, ii. Ylum, ire, επανέρχομαι, επιστρέφω.
 redygo, ēgi, actum, 3. επανατρέπω όπίσω, in potestatem, καθυποτάττω.
 redymus, ēmi, emtum, 3. λυτρώνω, έξαγοράζω.
 reditus, us, άρσ. 4. επάνοδος, επιστροφή.
 redūo, xi. uctum, 2. επανάγω, όδηγώ όπίτω, in gratiam, ξαναγελώνω.
 refecto, iūli lātum, ferre, επαντρέφω, φέτω όπίτω, gratiam, άποδίδω / έριτας beneficium, άνατρέφω εύεργεσιαν. victoriam, νικάω νίκην, έκβαίνω νυκτη- τή. imaginem, παρασταίνω εικόνα, παρομοιάζω.
 refert, refūli, referre, συγφέρει, μέλει. refugio, uxi, uxum, 3. άνατρέφω, ρέω εις τή όπίτω.
 refugio (refūgi), fūgi, Ylum, 3. καταφεύγω, φεύγω όπίσω.
 regia, ae, θηλ. 1. τή άνακτορία, τή παλάτιον.
 regīa, ae, θηλ. 1. βασιλίσσα.
 regio, oris, θηλ. 3. περίοχη χώρα.
 regius, a, um, βασιλικός.
 regno, 1. βασιλεύω.
 regnum, i, ουδ. 2. βασιλείον, βασιλεία. βασιλική δουλεία.
 rego, rexi, reatum, 3. διευθύνω, διατάττω.
 regredior, gressus sum, gressi, 3. επιστρέφω, επισυνοδίζομαι.
 regressus, us, άρσ. 4. επιστροφή.
 religio, onis, θηλ. 3. εύσέβεια, λατρεία, θρησκεία.
 relinquo, liqui, licum, 3. άφηνω όπίσω, καταλείπω, εγκαταλείπω.
 reliquiae, arum, θηλ. 1. λείψανα.
 reliquus, a, um, λοιπός, τλειπός.
 remaneo (remānes), manē sum, 3. μένω όπίσω.
 remedium, i, ουδ. 2. θεραπεία, ιατρικόν.
 remitto, misi, missum, 3. αναπέμπω, στέλλω όπίω.
 remoueo (remōves), mōvi, mōtum, 2. άπομακρύνω.
 remus, i, άρσ. 2. κωπών.
 remōvo, 1. ανακινώ.
 remouio, 1. απαγγέλλω κοινοποιώ.
- reor, ratus sum, peri, 2. νομίζω κρίνω.
 repāro, 1. άναπαύω, έπισκευάζω.
 repente, έξούνη. r. r. r.
 reperio (repēris), repēri, repertum, 4. εύρίσκω.
 re, ēo, ixi (Ylum, 3. επαιτώ, ζητώ όπίτω, beneficium, ζητώ άντευεργέτημα.
 replio, ēvi, ētum, 2. γράφω.
 repōo, posui, posuim, 3. πάλιν θέτω, άποθίτω.
 reperto, 1. οίρω όπίσω, άποκτώ, λαμβάνω.
 r. praesento, 1. παρασταίνω.
 repudio, 1. καταρρυνώ, άποδίδω, άποπέμπω.
 repugno, 1. άντιμάχομαι, άντιτρέσσομαι.
 requiro, requisivi, requisitum, 3. ζητώ, αναζητώ, άπειτώ.
 res, rei, θηλ. 3. πράγμα, ύπόθεσις, re, κατά την πρᾶξιν, re vera, τῷ όντι, res gestae, τὰ πεπραγμένα, τὰ κατορθώματα. res familiaris, οικιακή περιουσία, κατάστασις. res militaris, ή πολειμική.
 reservo, 1. φυλάττω, διαποιώ.
 resideo (resides), sedi, sessum, 2. κάθομαι.
 resimus, a, um, άνδεύω, σιμώ.
 resisto, stili, stitum, 3. άντιστέκομαι.
 resolvo, solvi, solutum 3. αναλύω.
 respando, ndi, neum, 2. άποκρίνομαι, άμνύω, είμαι άνάλογος.
 responsum, i, ουδ. 2. άναπόκρισις.
 respublica, reipublicae, θηλ. 1. πολιτεία, διέθεσις τής πολιτείας, τὰ πράγματα.
 respuo, ui, ūtum, 3. άποπτύω, άποδίδω, καταρρυνώ.
 restituo, ui, ūtum, 3. άποκαταστάνω, καταστάνω πάλιν.
 retineo (retinea), linui, tentum, 2. κατέγω, κρατώ όπίσω.
 reuera, ō, rev.
 reverentia, ae, θηλ. 1. σέβας.
 reuerto, rti, rsum καί reuerto, rsum, 3. επιστρέφω, επανέρχομαι.
 reviresco, virui 3. αναβάλλω, έξαναπρασινίζω.
 revōvo, 1. ανακαλώ, παλινωδύ.
 revōvo, 1. αναπαύω, παύω όπίσω.
 rex, regis, άρσ. 3. βασιλεύς.
 rhinoceros, otis, άρσ. 3. ρινόκερος.
 rideo, risi, sum, 2. γελώ, καταγελώ.

rigeo, ui, 2. ριγῶ, κρυδύνω.
 rigo, 4. ποτίζω, βρέχω.
 ripa, ae, θηλ. 1. ὄχθη.
 risus, us, ἄρσ. 4. γέλως, γέλασμα.
 rixor, atus, sum, 1. ἐριζέω, μαλῶνω.
 robor, ōris, οὐδ. 3. ρώμη, δύναμις.
 rogo, 1. ἐρωτῶ, παρακαλῶ.
 rogus, i, ἄρσ. 2. πυρᾶ.
 rostrum, i οὐδ. 2. τὸ ρύγχος. rostrum
 navis, ἔμβολον (σιδήρον μωτερόν ἐμ-
 προσθεν τῆς πλώρας).
 rotundus, a, um, στρογγύλος.
 ruber, bra brum, ἐρυθρός, κόκκινος.
 rudis, e, ἀπείλεκτος, ἀπαίδευτος.
 ruīna, ae, θηλ. 1. κρημνισμός, ἐρείπιον.
 rumpo, rupi, ruptum, 3. θραύω, κό-
 πτω, τζακίζω.
 ruo, ui, ruītum (rutum), 3. πίπτω,
 κρημνίζομαι.
 rupes, is, θηλ. 3. κρημνός, πέτρα, βρά-
 χος.
 rursus, ὀπίσω, αὐθις, πάλιν.
 rus, ruris, οὐδ. 3. ἀγρός, χωρίον, ἐξοχή.
 rusticus, a, um, χωρικός, ἀγροῖκος.

S.

S. σημαίνει τὸ προωνύμιον Sextus, Σέξ-
 τος.
 Sacerdos, ōtis, κοινὸν 3. ἱερεὺς, ἱερεῖα.
 sacer, era, erum, ἱερός. sacra orum, τὰ
 ἱερὰ, λατρεία, θυσία.
 sacrificium, i, οὐδ. 2. θυσία.
 sacrifico, 4. θύω, θυσιάζω.
 saepe (saepius, saepissime), πολλάκις
 συχνάκις.
 saevio, ii, ītum, 4. ἀγριάνω, φέρομαι
 ὠμός.
 saevitas, ātis, θηλ. 3. ἀγριότης, ὠμό-
 της.
 saevus, a, um, ὠμός, ἄγριος.
 sagīno, 1 σιτεύω, τρέφω διὰ τὴν παχύνει.
 sagitta, ae, θηλ. 1. βέλος, σαῖτα.
 salio, salii (salui), saltum, 4. πηδῶ.
 salto, 4. χορεύω.
 salubris, e καὶ salūber, bris, bre, 3-
 γεινός.
 salubritas, atis, θηλ. 3. τὸ ὑγεινόν.
 salum, i, οὐδ. 2. πέλαγος, σάλος.
 salus, ūtis, θηλ. 3. σωτηρία.
 salutāris, e, σωτήριος, ὑγιαίνος.
 salūto, 4. συγγαίω, χαίρειν.
 salvus, a, um, σώος, ἀνέστιος, ἀσφα-
 λής, ἀβλαπτός, ἀπινώσττος.

sanctus, a, um, ἅγιος, σεβαστός, ἁ-
 μεμπτος.
 sane, βέβαια, τῶντι, μάλιστα.
 sanguis, ūtis, ἄρσ. 3. αἷμα.
 sapiens, ntis, σοφός.
 sapienter, σοφῶς.
 sapientia, ae, θηλ. 1. σοφία.
 sapio, ui, 3. 3. εἶμαι σοφός, σωφρονῶ.
 sacerfas, ae, θηλ. 1. σκευός, ἐπισκευή.
 satelles, ūtis, ἄρσ. 3. δορυφόρος.
 satio, 1. χορταίνω.
 satis, ἐξαρκούντως, ἀρκετά.
 satur, ūra, ūrum, κόρεσις, γόστασις.
 saucio, 1. τραυματίζω, πληγώνω.
 saxum, i, οὐδ. 2. πέτρα, λιθάριον βρά-
 χος.
 scateo, 2. εἶμαι πλήρης, γεμάτος.
 scelestus, a, um, πονηρός, κακούργος.
 scelus, ēris, οὐδ. 3. κακούργημα, μί-
 σμα.
 scena, as, θηλ. 4. σκηνή.
 scientia, ae, θηλ. 1. γνώσις, ἐπιστήμη.
 scio servi, seitum, 4. ἤξεύρω, γνωρίζω.
 scopulus, i, ἄρσ. 2. σκόπελος.
 scorpio, ōtis, ἄρσ. 3. σκορπιός.
 scriba, ae, ἄρσ. 4. γραφεύς.
 scribo, psi ptum, 3. γράφω.
 scriptor, oris, ἄρσ. 3. συγγραφεύς.
 scutor, 1. ἐξετάζω ἱγνέω.
 scutum, i, οὐδ. 2. ἀσπίς.
 secēdo, cessi, cessum, 3. ὑποχωρῶ, ἀ-
 ναχωρῶ, ἀπομακρύνομαι, ἀπέρχομαι.
 sector, 1. ἀκολουθῶ, παρακολουθῶ,
 καταδιώκω θηρεῖω, ἐπιθυμῶ.
 secum ἐκ τῶν cum καὶ se.
 secundus, a, um, ἀκόλουθος, οὐριος,
 εὐτυχής.
 sequis, is, θηλ. πέλεκυς ἀξίνη.
 sed, ἄλλὰ.
 sedēim, δεκαεῖς.
 sedeo, sedi, sessum, 2. κάθημαι.
 sedes, is, θηλ. 3. ἐδρα, καθέδρα.
 seditio, onis, θηλ. 3. εἰσις, ἐπανά-
 ρσις.
 seges, segētis, θηλ. 3. σπόρος, σπαρτόν.
 sejungo, uxi netum, 3. χωρίζω.
 semel, ἅπαρ.
 semper, πάντοτε.
 sempiternus, a, um, αἰώνιος, εἰρκής,
 ἀδιάκοπος.
 senātor, oris, ἄρσ. 3. βουλευτής.
 senectus, utis, θηλ. 3. γῆρας.
 senesco, senui, 3. γηράσκω. luna sen-
 scit, ἡ σελήνη ἐλιγροστενύει, μεινύται.

senex, senis, ἄρσ. 3 γέρων. senior, πρεσβύτερος, μεγαλύτερος τὴν ἡλικίαν.
 sensus, us, ἄρσ. 4. αἰσθησις.
 sententia, ae, θηλ. 1. γνώμη, δόξα, ἀπόφθεγμα.
 sentio, si sum, 4 αἰσθάνομαι, παρατηρῶ.
 sepelio (sepielis), pelivi, pullum, 4 θάπτω, ἐνταφιάζω.
 septem, ἑπτά.
 septentrio, onis, ἄρσ. 3 ἄρκτος, βορρᾶς.
 septies, ἑπτάνκις.
 septimus, a, um, ἑβδομος.
 septuaginta, ἑβδομήκοντα.
 sepulcrum, i, οὐδ. 2. τάφος.
 sepultura, ae, θ. 1. κηδεία, ἐνταφιασμός.
 sequor, quibus ēte cūlus sum, 3. ἀκολουθῶ, ἔπομαι.
 serēnus, a, um, γαλήνως, φαιδρός.
 sermo, onis, ἄρσ. 3. ὁμιλία, λόγος.
 sero, ὅψι ἀργά.
 sero, sevi, satum, 3. σπείρω.
 serpens, ntis, κοιν. 3. ἐρπιδόν, ὄφεις, ὄφιδιον.
 servio, ivi, itum, 4 δουλεύω, εἶμαι δοῦλος, σκλάβος.
 servitium, i, οὐδ. 2. δουλεία, σκλαβιά.
 servo, 1. φυλάττω.
 servus, i, ἄρσ. 2. δοῦλος, σκλάβος.
 sestertium, i, οὐδ. 2. τὸ σεστέρτιον, ποσότης 250 δραχμῶν περίπου.
 sestertius, i, ἄρσ. 2. σεστέριος, Ῥωμαϊκὸν νόμισμα, ἐν τεταρτημόριον τῆς δραχμῆς περίπου, χίλιον σεστέριον ἀποτελοῦσιν ἐν σεστέριον.
 seta, ae θ. 1. ὀστῆλις (γουρουνότριχα) σου, σύνδ. 7, εἴτε.
 severus, a, um, αὐστηρός.
 sex ἕξ.
 sexaginta, ἐξήκοντα.
 si, ei, ἐάν ἂν.
 sic, οὕτως, τοιοῦτοτρόπως.
 siccus, u, um, ξηρός.
 sicili, καθῶς.
 sidus, tris, οὐδ. 3. ἀστερισμός, ἄστρον.
 significo, 1. σημαίνω, δηλῶ.
 signum, i, οὐδ. 2. σημεῖον, ἄγαλμα, παράσημον, σημαία.
 silectum, i, οὐδ. 2. σιωπή.
 sileo, ui, 2. σιωπῶ.
 silva, ae, θηλ. 1. δρυμός, δάσος.
 simia, ae, θηλ. 1. πίθηκος.
 similis, e, ὅμοιος, παρόμοιος.
 similitudo, inis, θηλ. 3. ὁμοιότης.
 simplex, Icis, ἀπλοῦς.

simul, συγχρόνως, ἅμα, καθῶς.
 simulacrum, i, οὐδ. 2. εἰκὼν, ἀγαλμα, εἰς, ἐάν δεῖ.
 sine, πρόθ. μ. ὅφαιρ, χωρὶς.
 singulatis, e, μοναδικός, ἐξαίρετος.
 singulare certamen, υονομαχία.
 singuli, ae, a, ἀνὰ ἕνα ἕκαστος, ἡ ἑκάστοτε εἰς, singulis mensibus, καθ' ἑκάστον μῆνα.
 sinister, tra, trum, ἀριστερός.
 sinus, us, ἄρσ. 4. κόλπος.
 sisto, stiti (steti), statum, 3. ἵστημι.
 status, τεταγμένος, διωρισμένος.
 sitio, ivi, itum, 4. διψῶ.
 sitis, is, θηλ. 3. δίψα.
 situs, a, um, κείμενος. urbs sita est, πόλις κείται.
 sobrius, a, um, νηστικός.
 socer, eri, ἄρσ. 2. πενθερός.
 socialis, e, συμμαχικός.
 societas, atis, θηλ. 3. εταιρία, συμμαχία, ἔνωσις.
 socordia, ae, θηλ. 1. ἀμέλεια, βραδύτης, ἀφρονεσία, βελθυμία.
 sol solis, ἄρσ. 3. ἥλιος.
 soleo, solitus sum, solēre, 2. συνειθίζω, εἶμαι συνειθισμένος.
 solitudo, a, um, στερεός, ὁλόκληρος.
 solitudo, inis, θλ. 3. ἐρημία, μοναξιά.
 sollers, rtis, ἐπιτηδεύς, ἐφευρετικός, ἀγγίνους.
 sollertia, ae, θηλ. 1. τὸ ἐφευρετικόν, ἡ ἀγγίνοια.
 solstitium, i, οὐδ. 2. ἡ τροπὴ τοῦ ἡλίου.
 Ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ἡ θερινὴ τροπὴ, ἡ μεγίστη ἡμέρα.
 solum, i, οὐδ. 2. ἕδρα, γῆ.
 solus, a, um, μόνος, μοναχός.
 solvo, ivi, lūtum, 3. λύω, ἀναλύω.
 somnio, 1. ὀνειρεύομαι.
 somnus, i, ἄρσ. 2. ὕπνος.
 sonilus, us, ἄρσ. 4. ἤχος, κτύπος.
 sonus, i, ἄρσ. 2. ἤχος.
 sordidus, a, um, ῥυπαρός, ἀπαστρος.
 soror, oris, θηλ. 3. ἀδελφή.
 Sp. σημαίνει τὸ προαιώνιον Spiritus, Πνεῦμα.
 spargo, rsi, rsam, 3. σκορπίζω, διασπείρω.
 sstartum, i, οὐδ. 2. σπάρτον.
 spatiosus, a, um, εὐρύχωρος.
 spatium, i, οὐδ. 2. τόπος, εὐρύχωρος διάστημα.
 species, ciei, θηλ. 3. ὅψεις, τὸ φαινόμενον.

- spectaculum, ι, οὐδ. 2. θέαμα.
 specto, ι, θεωρῶ, κοιτάζω, ἀποβλέπω.
 specus, us, ἄρσ. 4. σπήλαιον.
 spelunca, ae, θ. 1. σπήλαιον, ἀντρον.
 sperna, sperni, spertum, 3. ἀποδύ-
 λω, καταφρονῶ.
 spero, ι, ἐλπίζω.
 spes, ei, θηλ. 3. ἐλπίς. praeter spem.
 παρ' ἐλπίδα.
 sphinx ingis, θηλ. 3. κείγξ.
 spina, ae, θηλ. 1. ἀκαθία, κέντρον.
 spiritus, us, ἄρσ. 4. πνεῦμα, ἀναπνοή.
 spiro, 4. πνέω, ἀναπνέω.
 splendeo, ui, 2. λάμπω.
 splendidus, a, um, λαμπρός.
 spolio, ι, οὐδ. 1. σπύλω, ἐκδύνω.
 spolium, ι, οὐδ. 2. λείψανον, λάφυρον.
 spondeo, spondendi, sponsus, 2. ὑπό-
 σχωμαι ἐγγυῶ, δίδω ἐγγυήτην.
 sponso, ae, θηλ. 1. νόμφη.
 sponte, ἐκούσιως, ἀφ' ἐκουῶ.
 squama, ae, θηλ. 1. λεπίς.
 stabilis, atis, θηλ. 3. σταθερός.
 stabulum, ι, οὐδ. 2. σταβύλος, σταύλος.
 stadium, ι, οὐδ. 2. στάδιον, μέτρον 600.
 Ἑλληνικῶν ποδῶν εἴτε 625 Ῥω-
 μαϊκῶν 40 στάδια ἀποτελοῦν ἓ
 γεωγραφικὸν μέτρον.
 stannum, ι, οὐδ. 2. κασσίτερος, καλὰ.
 statim, εὐθὺς.
 statio, onis, θηλ. 3. στάσις, σταθμός.
 navis, ὄρμος, ναυσταθμός.
 statua, ae, θηλ. 1. ἀγαλμα, ἀνδριάς.
 statuarius, i, ἄρσ. 2. ἀγαλματοποιός.
 statuo, ui, ūtum 3. ἀνίστημι, ἀνίστα-
 σίζω, κρίνω.
 status, a, um, ἔ. sisto.
 stella, ae, θηλ. 1. ἀστήρ, ἄστρον.
 sterilis, e, στειρός, ἀκαρπής.
 sterlo, 3, βέγγω, βολγάζω.
 stipēs, itis, ἄρσ. 3. ἐκρμός, σόλος.
 stirps, is, θηλ. 3. κορμός, βλαστὴς, γε-
 νεά.
 sto, steti, statum, ι. στέκομαι. ab-
 aliquo, εἶμαι μετὰ τινος.
 stoliditas, atis, θηλ. 3. ἀβέλτηρα, ἀ-
 νοησία.
 solidus, a, um, ἀβέλτερος, ἀνόητος.
 μωρός.
 strages, is, θηλ. 3. ἥττα, φθορά, ἀφαι-
 σμός.
 stragulo, ι, στρώματι, του λα-
 μὸν πύλω.
 strepue, δραστηρίως, φιλόπονος.
 strenus, a, um, δραστήριος, φιλόπονος.
 struo, xi, ctum, 3. κατασκευάζω, κτι-
 ζώ, insidias, ἐνεδρεύω.
 struthiocamelus, i, ἄρσ. 2. στρουθοκά-
 μελος.
 studeo, ui, 4. σπουδάζω, καταγινομαι,
 προσπαθῶ.
 studiose σπουδαίως, ἐπιμελῶς.
 studium, ι, οὐδ. 2. σπουδή, ζήλος.
 stultitia, ae, θηλ. 1. ἀνοησία.
 stultus, a, um, ἀνόητος, εὐνόητος, μωρός.
 stupro, ui 2. θαμβῶ, ἐκπλήττομαι,
 μετ' ἑλθαμβός.
 sturnus, i, ἄρσ. 2. ψάρ, ψάφος.
 suadeo, si sum, συμβουλεύω, πείθω.
 suavitas, atis, θηλ. 3. γλυκύτης, χάρις.
 τὸ εὐάρεστον.
 suaviter, εὐάρεστα, τερπνῶς.
 sub, πρόθ. μ. αἰτ. ἐπὶ κινήσεως, μετ'
 ἄρσ. πρὶ στάσεως, ὑποκάτω, ὑπὸ
 πρὸς, πλησίον.
 subduo, xi, ctum, 3. ὑφαίρω, ἀφαιρῶ,
 στενῶ.
 subeo, ū, ūtum, ire, ὑπάγω ὑπὸ, ἀνα-
 θέχομαι, πέρω ἐπάνω μου.
 subigo, ūi, actum, 3. ὑποτάττω.
 subito, αἰφνικῶς.
 subitus, a, um, αἰφνίδιος, ἀπροσδόκη-
 τος.
 sublimis, e, ὑψηλός.
 submergo, rsi, rsum, 3. βοθίζω, κα-
 ταπονέζω.
 submisso, ταπεινῶς.
 subrideo (subsides), rsi, risum, 2.
 μεινῶ.
 sub ūquor, quātus καὶ cutus sum, 3.
 ἀκολουθῶ, ἐπακολουθῶ.
 subsilio (subsilis), sili, καὶ siliui, sul-
 tum, 4. αναπηδῶ.
 subst tuo, ui, ūtum, 3. ἀντικαταστάνω.
 subter, πρόθ. μ. αἰτ. ὑποκάτω.
 subterfūsus, a, um, ὑπάγειν.
 subvenio (subvēnis), vēni, ventum, 4.
 βοήθω, ἐρχομαι πρὸς βοήθειαν.
 subvōlo, ι, ἀνα εἶω.
 succēdo, cessi, cessum, 3. διαδέχομαι,
 ἀκολουθῶ.
 successor, onis, ἄρσ. 3. διαδόχος.
 succus, i, ἄρσ. 2. χυμός.
 sufficio (sufficis), feci, fectum, 3. ἐξ-
 αρῶ.
 suffido (suffidis), fidi, fessum, 3. ἐ-
 πορεύτω, ὑποτάττω.
 suffragium, ι, οὐδ. 2. ψήφος.

sui, sibi, εἰ, ἐαυτοῦ κτλ.
 sum, fui, esse, εἶμαι, ὑπάρχω.
 summus, a, um, ἀνώτατος, ὑψιστός, ἄκρος. in summa, ἀψα, ἐπάνω τοῦ ὕδατος, εἰς τὴν ἐπιφανείαν τοῦ ὕδατος.
 sumo, sumi (sumps), sumtum, (sumptum), λαμβάνω, πέρνω.
 sumtus, us, αρσ. 4. θαπάνη.
 supplex, celsus, θ. 3. ἐπιπλά, σκεύη.
 super, πρόθ. μ. αἰτ. ὑπέρ, ἐπάνω μ. ἀφαιρ. παρὶ τινος. super te, παρὶ τοῦτοιο.
 superbo, ὑπερηφάνως.
 superbia, ae, θηλ. 1. ὑπερηφάνεια.
 superbio, 4. ὑπερηφανεύομαι.
 superbus, a, um, ὑπερήφανος.
 superfluus, a, um, περιττός, περισσεύων.
 superior, ius, ἀνώτερος, ὑπέρτερος.
 superjacio (superjācis), jēci, jactum, 3. ῥίπτω ἐπάνω, ῥίπτω πέραν.
 superio, 1. ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, νικῶ.
 superstilio, onis, θηλ. 3. δεισιδαιμονία.
 superstillosus, a, um, δεισιδαίμων.
 supersum, fui, esse, περισσεύω, μένω ἐπίλοιπος.
 supervacuus, a, um, περιττός, μάταιος.
 supervenio (supervenis), veni, ventum 4. ἐπέρχομαι, προστέρχομαι.
 supervenio, 1. ὑπερίπταμαι, περνῶ ἐπάνω, τινος περὶ.
 suppleto, Ivi, Iitum, 3. ἐξαρκῶ, ὑπάρχω.
 supplex Yels, ἱκέτης.
 supplicium, i, οὐδ. 2. τιμωρία, θανάτωσις.
 suppono, posui, Iitum, 3. υποβάλλω, θέτω ὑποκάτω.
 supra, πρόθ. μ. αἰτ. ἐπάνω, ὑπεράνω, ὑπέρ.
 sus, suis, κοιν. 3. χοῖρος.
 suscipio (suscipis), cepi, ceptum, 3. ὑποδέχομαι, ἀναδέχομαι, παραλαμβάνω.
 suspectus, a, um, ὑποπτος.
 suspendo, ndi, nsum, 3. ἀναρτῶ, ῥεμῶ.
 suspicio, 1. ὑποπτεύω, συμπεραίνω.
 sustento, 1. ὑποστηρίζω, ἐκτιγῶ, sustenitor, τρέφωμαι, ζῶ ἀπὸ τι.
 sustineo (sustines), tēui, tentum, 2. ἀνέχω, ὑποφέρω, βαστῶ.
 suis, a, um, ὁ, ἡ, τὸ ἐαυτοῦ, ἐαυτῆς, κτλ.

T.

T, σηματοῖται τὸ προαινόμενον Titus, Τίτος.
 tabesco, tabui, 3. φθίνω, ὀφθαλμίζω.
 tabula, ae, θηλ. 1. πίναξ, πίνα, ζωγραφία, εἰκὼν.
 taceo, ui, 2. σιωπῶ.

tacitus, a, um, σιωπηλός.
 tactus, us, αρσ. 4. ἀψή.
 taedet, taedui, 2. (me), δυσαρεστοῦμαι, ἀηδιάζω, taedet, me vitae, ἐθαρίθη, ἀπὸ τῆς ζωῆς.
 talentum, i, οὐδ. 2. τάλαντον, παρὰ 6000 δραχμῶν.
 talis, e, τοιοῦτος.
 talpa, ae, θηλ. 1. ἀσπάλαξ, τυφλοπόντικος.
 tam, τόσον. tam diu, τόσον καιρόν.
 tamen, ὅμως, μολοντοῦτο.
 tametsi, 2η κατ.
 tamdiu, τόσον καιρόν, τόσην ὥραν.
 tandem, τέλος πάντων.
 tango, tetigi, tactum, 3. ψαύω, φιλάω, ἐγγίζω.
 tanquam, ὡς ὥσάν, ὥσάν νά.
 tanto, τοσούτω, τόσον.
 tantoēre, τόσον πολὺ, τοσούτον.
 tantum, μόνον.
 tantus, a, um, τοσούτος, τόσος. tanti est, ὅξίζι τὸν κόπον.
 tarditas, alis, θηλ. 3. βραδύτης.
 tardo, 1. βραδύνω.
 tardus, a, um, βραδύς, ἀκνηρός.
 laurus, i, αρσ. 2. ταῦρος.
 tectus, i, οὐδ. 2. στέγη, δῶμα, οἰκία.
 tecto, xi, ctum, 3. στεγάζω, σκεπάζω.
 tegumentum, i, οὐδ. 2. σκέπασμα, σκέπη.
 telum, i, οὐδ. 2. βέλος.
 temēre, ἀλόγως, εἰκῇ, κατὰ τύχην, ὅπως τύχη.
 temeritas, alis, θηλ. 3. θρασύτης, τὴν μη, τὸ φιλοκλινδυνον.
 temperantia, ae, θηλ. 1. ἐγκράτεια.
 temperies, ici, θ. 5. εὐκρασία, μετρίτης.
 tempestas, alis, θηλ. 3. κακοκαιρία, ἀνεμοζέλη.
 templum, i, οὐδ. 2. ναός.
 tempus, ōris, οὐδ. 3. χρόνος, καιρός, αἰ.
 tempus, ἐν καιρῷ, ex tempore, ἐκ τοῦ προαίρου.
 tenentus, a, um, μεθυμένος.
 tenebrae, arum, θηλ. σκότος.
 teneo, ui, tentum, 1. ἔχω, κατέχω, ἔσχω, κρατῶ, φυλάττω, ἐνθυμούμαι.
 tenuis, πρόθ. μ. ἀφ. ἕως μέγας.
 tento, 4. δοκιμάζω, κάμνω ἀπόπειραν.
 tepesco, tepui, 3. χλιαίνομαι.
 tergum, i, οὐδ. 2. τὰ νῶτα, α. tergum, ἀπ' ὀπίσω, ἐξ ὀπισθεν.
 termino, 4. περιορίζω.
 terminus, i, θ. 3. ὅριον, τέλος.
 terni, ae, a, ἀνά τρεῖς ἑκατὸς ἡ τρεῖς.

• τότε τρεῖς.

terro, trivi, tritum, 3. τρίβω.

terra, ae, θηλ. 4. γῆ.

terreo, ui, xum, 2 φοβίζω, εκπλήττω.

terrestris, e, o, i, τὸ κατὰ γῆν. animal terrestre, χειρσάλιον ζῶον.

territo, 4 συγχάκις φοβίζω, τρομάζω.

territorium, i, οὐδ. 2. ἐπικράτεια.

terror, oris, ἀρσ. 3. τρόμος, εκπληξίς.

tertio, τρίτον, ἐκ τρίτου.

tertius, a, um, τρίτος.

testa, ae, θηλ. 4. ὀστρακον, καύκαλον.

testamentum, i, ο, δ. 3. διαθήκη.

testis, is, ἀρσ. 3. μάρτυς.

tastudo, uis, θηλ. 3. γελώνη.

texo, xui, xum, 3. υφάνω, πλέκω.

thalāmus, i, ἀρσ. 2 θάλαμος, δωμάτιον.

theatrum, i, οὐδ. 2. θέατρον.

thus, uris, οὐδ. 3. θίδανος.

thibicen, uis, ἀρσ. 3. αὐλήτης.

ugris, is, κοιν. 3. τίγρις.

umco, ui, 2. φεδοῦμαι.

umfidus, a, um, δειλός, ἀτολμος.

umfutus, us, ἀρσ. 4. κωδωνιστὴς, πάταγος.

utimulūm, i, οὐδ. 2. κωδώνιον.

utio, omis, ἀρσ. 3. δαυλός.

utero, 4. καρτερό, ὑποφέρω.

utro, sustulū, sustulūm, 3. στήκωναι.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

utro, 4. ἀπομακρύνω, ἀναλαμβάνω.

trans. πρόθ. μ. αἶτ. πέραν.

transco, ii xum ire, διαβαίνω, περνῶ.

transféro, (ūli, lālum, ferre, μετακομίζω μεταθέτω, μεταφέρω. se ad aliquem, μεταβαίνω, περνῶ πρὸς τινα.

transigo, xi, xum, 3. διατροπῶ.

transfuga, ae, ἀρσ. 4. αὐτόμολος.

transigo egi, actum, 3. καταπράττω,

κατορθώνω, διάγω.

transilio (transilis), ii (ui), 4. ὑπερπηδῶ, ὑπερβαίνω.

transmaritus, a, um, ὁ πέραν τῆς θαλάσσης κείμενος, διαπόντιος.

transno, id. transo.

transveho, egi, actum, 3. μετακομίζω,

διαβιβάζω.

transvō, 1. περνῶ πετῶν.

transvō, ae, a, τριακῶσις.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

transvō, δεκατρεῖς.

tulor, ὄρις, ἄρσ. 3. ἐπιτροπος.

tulus, a, um, ἀσφαλής.

tuus, a, um, ὁ, ἡ, τό—σου, σός.

tyrannis, ἰδης, θηλ. 3. τυραννίς.

tyrannus, i, ἄρσ. 2. τύραννος.

U.

Uber, ἔρις, οὐδ. 3. τὸ βυζίον.

ubi, πού; ἀναφορικῶς ὅπου.

ubertas, atis, ὁ. 3. εὐφορία, εὐκαρπία.

ubique, πανταχοῦ.

ulciscor ullus sum, βέβηκω, ἐκδικούμαι.

ullius, a, um, γεν. ullius, τίς, τί, κανείς.

ultimus, a, um, ἔσχατος, τελευταίος.

ultra, ullerius, πέραν, περαιτέρω.

Ulysses, is, ἄρσ. 3. Ὀδυσσεύς.

umbra, ae, θηλ. 4. σκιά.

una, ὁμοῦ.

undo, ὀδεν; ἀναφορικῶς, ὁπότεν, ὅθεν.

undequinginta, τεσσαράκοντα, ἑννέα.

unteticesimus, a, um, εἰκοτὸς ἑννατος.

undevicesimus, a, um, δέκατος ἑννατος.

undique, πανταχῶθεν.

unguis is, ἄρσ. 3. ὄνυξ, ὀνύχιον.

ungula, ae, θηλ. 4. ὄνυξ, ὀνύχιον.

unicus, a, um, μοναχὸς μοναδικὸς ἐξείρετος.

unio omis, ἄρσ. 3. μαργαρίτης.

universus, a, um, ἅπας, ὅλος.

unquam, ποτέ, nec unquam, μὴτε ποτέ.

unus, a, um, εἰς, μόνος.

unusquisque, unusaqueque, unumquodque, εἰς ἕκαστος.

urbanus, a, um, ἀστικός, πολιτικός, ἀστεῖος.

urbs, bis, θηλ. 3. πόλις. Οὕτως λέγεται καὶ ἡ Ῥώμη κατ' ἐξοχήν.

uro, ussi, ustum, 3. καίω, κατακαίω.

ursus, i, ἄρσ. 2. ἄρκτος, ἀρκουδά.

usque, ἕως, μέχρι.

usus, us, ἄρσ. 4. χρῆσις.

ut, ἵνα, διὰ τὸ, ὥς, ὥστε, καθὼς, ὥσάν.

utcumque, ὅπως καὶ ἂν, ὅπως καὶ ἔσται.

uter, tra, trum, γεν. utrius, πότερος.

uterque, traque, trumque, ἑκάτερος, ἀμφοτέρως.

utilis, e, χρήσιμος, ὠφέλιμος.

utilitas, atis, θηλ. 3. ὠφέλεια, τὸ χρήσιμον.

utor, usas, sum, 3. μεταχειρίζομαι.

utrinque, ἀμφοτέρωθεν.

utrum, πότερον, utrum --- an, πότερον.

uva, ae, θηλ. 4. σταφυλή, σταφύλιον.

uva passa, ἀσταφίς.

uxor, ὄρις, θηλ. 3. γυναῖκα, σύζυγος.

V.

Vaco, 1. σχολάζω, εὐκαιρῶ, εἶμαι ἑλεύθερος.

vacuus, a, um, κενὸς ἄδειος, ἐλεύθερος.

vadosus, a, um, διαβατὸς, ῥηχὸς.

vadum, i, οὐδ. 2. πόντος, ῥηχὸν μέρος.

vagāna, ae, θηλ. 4. θήκη, ξιφοθήκη.

vagitus, us, ἄρσ. 4. κλαυθμυρισμός.

vago, 1. περιπλανῶμαι.

valeo, ni, βυγαινώ, ισχύω, ἔχω δύναμιν.

vallitudo, inis, θηλ. 3. ὕψος.

vallis, is, θηλ. 3. κοιλάς.

varie, ποικίλως, μετὰ ποικίλας διαφόρας.

varietas, atis, θηλ. 3. ποικιλία.

vario, ποικίλλω, ἀλλάττω.

varius, a, um, ποικίλως, μεταβλητὸς, διάφορος.

vastio, 1. ἐρημνώνω.

vastus, a, um, εὐρύχωρος, ἐκτεταμένος, μέγας.

vates, is, ἄρσ. 3. μάντις, ποιητής.

vecordia, ae, θηλ. 4. παραφροσύνη.

vectigal, alis, οὐδ. φόρος.

vehemens, ntis, σφοδρός.

vehementer, σφοδρῶς, παραπολύ.

veho, vexi, vectum, 3. ὀχῶ, ἔφερω, μετακινῶ, curru vehor, ὀχῶμαι ἐπὶ ὀχήματος, equo, ἵππῳ.

vel ἢ vel lecta, καὶ ἀναγνωσθέντα μόνον.

vello, vulsi, vulsum, 3. τέλλω, μαδίζω.

vellus, ἔρις, οὐδ. 3. δέρμα, ὄρεμα (μετὰ μαλλία).

velox, ocis, ταχὺς, ἐνεργητικὸς, ὀρεστήριος.

velum, i, οὐδ. 3. ἱστίον, πανίον.

velut, καθὼς, ὥσανεῖ.

venalis, e, ὠνιος, πωλητὸς.

venaticus, a, um, κυνηγετικὸς, θηρευτικὸς.

venator, oris, ἄρσ. 3. κυνηγός.

venditor, 1. πωλῶ.

vendo, didi, ditum, 3. πωλῶ.

venenatus, a, um, φαρμακερὸς.

venenum, i, οὐδ. 2. φάρμακον, ἐλητήριον.

venero, ni, Ytum, ire, εἶμαι ὠνιος, πωλῶμαι.

venio, veni, ventum, 4. ἐρχομαι.

venor, 1. κυνηγῶ.

venter, tris, ἄρσ. 3. κοιλία.

Venus, ἔρις, θηλ. 3. Ἀφροδίτη.

verber, ἔρις, οὐδ. 3. ῥάπισμα.

verbero, 1. ῥαπίζω, δέρνω.

verbum, i, οὐδ. 2. λέξις.

vercor, 2. σίδομαι, φοβούμαι.

vōrgo, si, 3. πῆπω, κλίνω.
 verisimilis, e, πιθανός.
 vero, δέ.
 versor, 1. στρέφωμαι, περιφέρωμαι, δια-
 τρέβω.
 versus, προθ. μ. αἰτ. πρὸς τι.
 vertex, icis, ἄρσ. 3. κορυφή.
 verto, ii, sum, 3. στρέφω, τρέπω.
 veru, u, οὐδ. 4. δάειλος, σουδλα.
 verum, ἀλλά.
 verus, a, um, ἀληθής, ἀληθινός, φίλα-
 λήθης.
 vescor, 3. τρέφομαι.
 vesperi, ἐσπέρας, iam vesperi, τὸσον ἄργα.
 Vestia, ae, θηλ. 1. Ἑστία (θεά).
 vestibulum, i, οὐδ. 2. προαύλιον, προ-
 πύλαια, εἰσόδος.
 vestigium, ii, οὐδ. 2. ἵχνος.
 vestio, ivi, itum, 4. ἐνδύω.
 vestis, is, θηλ. 3. ἐνδυμα. φόρεμα.
 vetetanus, a, um, παλαιός, ἀπόμαχος.
 veto, ui, klum, 1. ἀπαγορεύω, ἐμποδίζω.
 velus, eris, παλαιός.
 via, ae, θηλ. 4. ὁδός.
 viator, oris, ἄρσ. 3. ὁδοιπόρος.
 vicem (ὀνομαστική λέξις, γεν. vicis)
 τὴν ἀλλοτρίαν. heu, miseram vicem,
 φεῦ τῆς ταλαιπώρου μεταβολῆς. 1. po-
 estium, vicem perire, χρησιμεῖν ἀν-
 τὶ παραστάδος.
 vici, ae, a, ἀνὰ εἴκοσι ἑκάστος, ἢ ἐ-
 καστότε εἴκοσι.
 vicesimus, a, um, εἰκοστός.
 vices, εἰκοσάκις.
 vicinitas, atis, θηλ. 3. γειτονία.
 vicinus, a, um, γειτονικός, γείτων.
 victima, ae, θηλ. 1. σφάγιον. humanae
 victimae, ἀνθρωποθύσιαι.
 victor, oris, ἄρσ. 3. νικητής.
 victoria, ae, θηλ. 1. νίκη.
 vicus, i, ἄρσ. 2. κώμη, χωρίον.
 video, di, sum, 2. βλέπω, φαίνομαι.
 viduus, a, um, ἀπόκληρος, χηρεύων.
 mulier vidua, χήρα.
 vigen, ui, 2. ἰσχύω, ἀμείζω.
 vigi, iis, ἄρσ. 3. φύλαξ, νυκτοφύλαξ.
 vigilans, ntis, ἄρσ. 3. ἐγρηπνός, ἐκ τοῦ vige-
 re, 1. ἀγρυπνῶ.
 vigilla, ae, θηλ. 1. ἀγρυπνία, νυκτο-
 φυλακία.
 vigilio, 1. ἀγρυπνῶ.
 vigiati, εἴκοσι.
 villa, e, εὐθιγός, ἐλγέτιμος, ἀχανής.
 villa, ae, θηλ. 1. ἐπαύλιον, ὑποστατικόν.

villicus, i, ἄρσ. 2. ἀγροκόμος, ἐπιστά-
 τής τοῦ ἐπαυλίου.
 villus, i, ἄρσ. 2. φλόκος, χαλτή.
 vineio, nxi, nclum, 4. δένω.
 vinco, vici, ctum, 3. νικῶ. vinco, u-
 κῶμαι, ἀποτυχάνω τοῦ σκοποῦ.
 vinculum, i, οὐδ. 2. δεσμός.
 vindex, icis, ἄρσ. ἐκδικητής, ὑπερασπιστής.
 vindico, 1. ἰδιοποιῶμαι, ἐκδικούμαι.
 vindicta, ae, θηλ. 1. τιμωρία, ἐκδίκησις.
 vinum, i, οὐδ. 2. οἶνος.
 violenter, σφοδρῶς, βιαίως.
 visio, 1. βλέπω, ἀδινῶ.
 vir, viri, ἄρσ. 2. ἀνὴρ.
 vireo, ui 3. θάλλω, πρασινίζω.
 virga, ae, θ. 1. βέργα, ράβδος, ραβδίων.
 virgo, inis, θηλ. 3. παρθένος.
 virgula, ae, θηλ. 4. ῥαβδίων.
 virtus, utis, θηλ. 3. ἀρετή.
 vis, θ. 3. βία, δύναμις, ἰσχύς, πλῆθος.
 vim facere, βιάζω, πλῆθ. vires, virium.
 viscera, erum, οὐδ. 3. ἔντερα, σπλάχνα.
 visus, us, ἄρσ. 4. ὄψις, ὄρασις.
 vita, ae, θηλ. 1. ζωή, βίος.
 vitis, is, θηλ. 3. ἀμπέλος, κλήμα.
 vitifer, era, erum, ἀμπελοφόρος.
 vitium, i, οὐδ. 2. ἐλάττωμα.
 vitio, 1. ἀποφεύγω.
 vituperō, 1. φέγω, μέμφομαι.
 vividus, a, um, ζωηρός.
 viro, vixi, ctum, 3. ζῶ.
 vivus, a, um, ἐμψυχός, ζωντανός.
 vix, μόλις.
 veco, 1. καλῶ, φωνάζω, ἐνομάζω.
 volo, 1. πετῶ.
 volo, volui, velle, θέλω.
 volucer, eris, e, πτερωτός. volucris,
 θηλ. (ὑπὸν. bestia) πτηνόν.
 voluntas, atis, θ. 3. θέλησις, θέλημα.
 voluptas, atis, θ. 3. ἡδονή, εὐχαρίστησις.
 volūto, 1. κυλίω.
 volum, i, οὐδ. 2. εὐχῇ.
 voveo, onis, olum, 2. εὐχόμεναι ὑπόσχεσθαι.
 vox, vocis, θηλ. 3. φωνή, λέξις, λόγος.
 vulgo, κοινῶς.
 vulgus, i, ἄρσ. καὶ συνήθετερον οὐδ. 2
 ὄχλος, πλῆθος, τὸ κοινόν, οἱ πολλοί.
 vulnēro, 1. τραυματίζω.
 vulnus, eris, οὐδ. 3. τραῦμα.
 vulpecula, ae, θηλ. 1. ἀλώπηξις.
 vulpes, is, θηλ. 3. ἀλώπηξ.
 vultus, us, ἄρσ. 4. πρόσωπον, εἶς,
 χαρακτήρες τοῦ προσώπου.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βεροίας

Τοῖς ἐντευζομένοις.

Περὶ τῆς ὠφελείας τῆς σπουδῆς τῆς Λατινικῆς γλώσσης εὐδαίεως ἔσται ἡμῖν ἐνταῦθα λόγος, ἅτε δὴ πρὸ πολλοῦ τοῦ ζητήματος λυθέντος. Ἀλλ' οὐδὲ περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν τοῦ μακαρίτου Οὐλερίου **Στοιχειωδῶν μαθημάτων** τῆς αὐτῆς γλώσσης ἀπόκειται ἡμῖν νὰ κρίνωμεν. Ἦ εἰς τὰ Ἑλ. Σχολεῖα καὶ τὰ Γυμνάσια τοῦ κράτους πρὸ τεσσαρκοστῆς σχεδὸν χεῖρας αὐτῶν ἀρκεῖ μόνη πρὸς σύστασιν τοῦ ἀνὰ χεῖρας βιβλίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἀτυχῶς τὰ εἰς πάσας ἀνεξακρίτως τὰς προηγηθείσας ἐκδόσεις αὐτοῦ πολλὰ παρεισφύσαντα λάθη, οὐ μικρὸν ἐξουδετέρωσαν τὴν ἐκ τοῦ βιβλίου ὠφέλειαν, ἀνελάβομεν τὴν παροῦσαν ἐκδοσιν αὐτοῦ φρονούντες ὅτι προσφέρομεν ἀληθῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεότητα ὑπὲρ ἧς, (ὥς καὶ ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων συμφορόντων ἐννοεῖται) πάντοτε ἐμοχθήσαμεν καὶ μοχθοῦμεν, μηδεμιᾶς φειδόμενοι δαπάνης πρὸς ἐκδοσιν τῶν καλλιτέρων διδακτικῶν συγγραμμάτων.

Παραδίδοντες τὸ ἀνὰ χεῖρας βιβλίον εἰς τοὺς σπουδαστάς τῆς Λατινικῆς γλώσσης, πεποίθαμεν ὅτι αἱ προσπάθειαι ἡμῶν ἀνταμοιβήσονται δεόντως, καθόσον ἡ παρούσα ἐκδοσις τυγχάνει εἴπερ τις καὶ ἄλλη ἀπὸ πηλαγμένη τυπογραφικῶν σφαλμάτων καὶ διὰ χαρακτήρων κακηρωτέρων καὶ μᾶλλον εὐαναγνώστων πάσης ἄλλης ἐκδόσεως.

ὁ ἐκδότης

Β. Η. ΣΕΚΟΠΟΥΛΟΣ.

Γερῶντι Δραχ. 3.

10, 4. ἄγρυ
 vigilla, ae, 01
 φυλακία.
 vigilo, 4. ἄγρυ
 (viginti, εἴκοσι
 villis, 0
 villa, 2

Δημόσια Κεντρικὴ Βιβλιοθήκη Βερόιας

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΝΕΥΡΟΝΟΜΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΣ

qui auditus

imitor quae series

quodcumque fulgur

quoniam puer

imitor

quoniam uia

quoniam

deceperit habet

transit et est

nuncipari et inponitur

secutus est et deinde

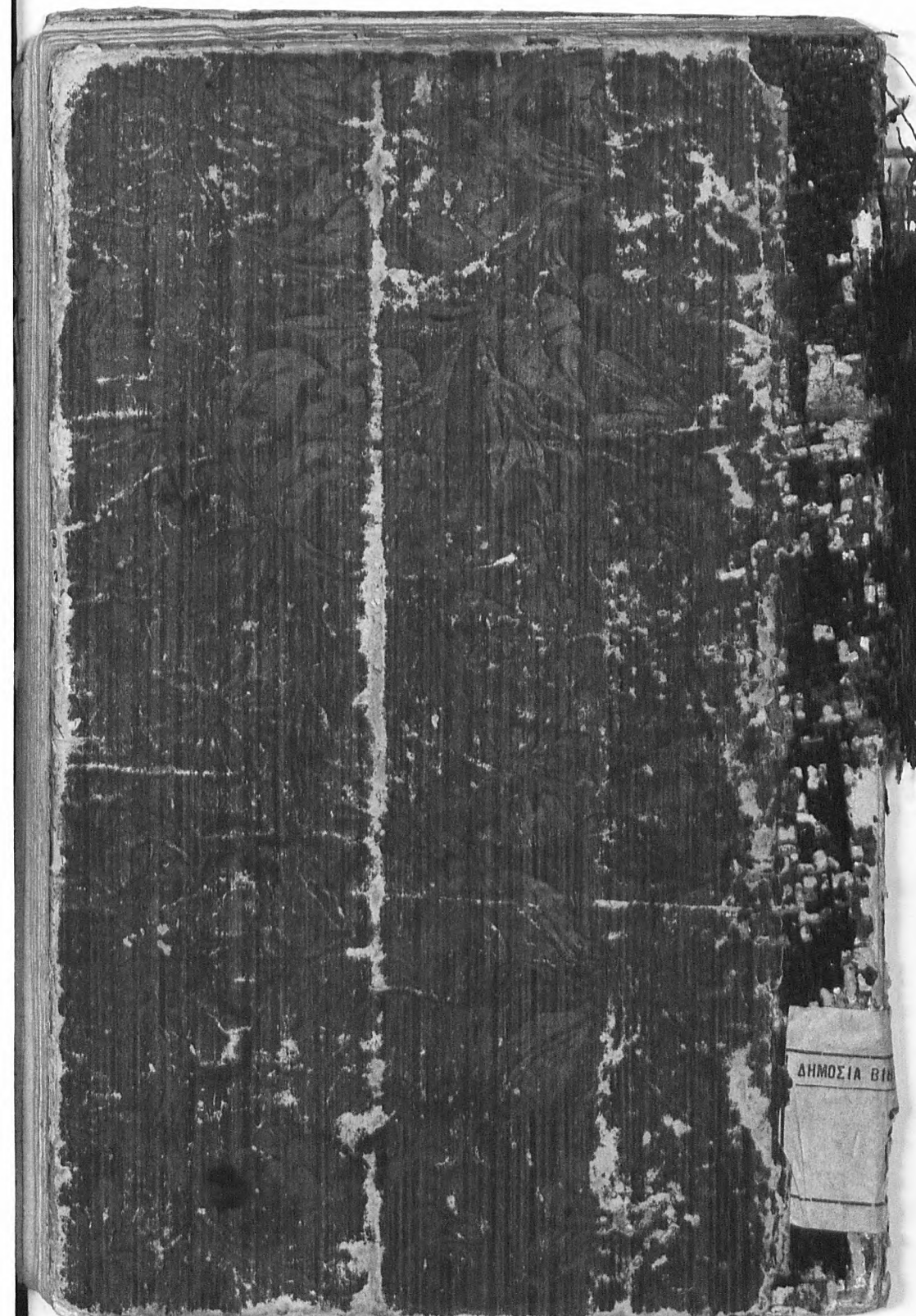
genitus est et in

usque ^{erat} ad Romam conditam

et in illis

Pauis

Δημοσία Κτλ. Βιβλιοθήκη Βερολίνου

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας